

MECSKEI Bányász

A MECSEKI SZÉNANYÁK DOLGOZÓINAK HETILAPJA

VII. ÉVFOLYAM, 13. SZÁM

ARA: 40 FILLÉR

1969. ÁPRILIS 1.

Nemzeti ünnepünkön

Szabadság! Itten hordozák véres zászlókat — S elhulltanak legjobbjaink a hosszú harc alatt — mondja a költő, amikor szózatot intéz a néphez a magyar nép zivatáros századaiból.

Minden szava, minden betűje igaz, — sajnos, igaz.

A magyar szabadság születése véres zászlók alatt ment végbe mindig a történelem folyamán. A feudális Magyarország elleni harcokban — és később a burzsoázia igája alá hajtott nép harcaiban is. A nép legjobbjai és leányai adták életüket a szabadságért, a független és szabad Magyarországért.

1945. április negyediken is egy ilyen korszak zárult le — egy vészterhes, nehéz, szenvedésteli korszak, amelynek végére a szovjet nép felszabadító hadserege tett pontot. A Szovjetunió hatalmas seregei elől véres fejjel menekültek a hódító hitlerista hordák. Végigrohadtak a fél világot, leigázták Európa népeit, kifosztották Magyarországot. Ehhez a fosztogatáshoz és népirtáshoz ugyanaz a magyar uralkodó osztály esatlakozott, amelyik az „ezeréves magyar haza” jelszava alatt kalandorkodta végig dicsően 25 éves horihysta rendszerét. Ez a jelszó csak arra volt jó, hogy elhomályosítsa a munkások és parasztok józan gondolkodását és hogy igába hajtsa az egész népet Hitler rabló terveinek érdekében.

A Szovjetunió Vörös Hadserege azonban szétverte a támadókat, megsemmisítette a történelem legerősebb rabló hadait: a horogkeresztűs hitleri seregeket. Szétverte azok hú kiszolgálóit és talpnyalóit is: a magyar nyilas-keresztűseket, Szálasi bandáit, amelyeknek kezébe sokszáz ezer ártatlan ember vére tad.

Ít, a Dunántúlon, ahol mi élünk, volt ellenállás a megszállókkal szemben. Az ipari munkásság és a parasztság legjobbjai, akik felismerték, hogy a pusztulásból csak a kommunista pártja vezetheti ki az országot, sztrájkoltak, szervezkedtek, szabotálták a termelést. Ezért ültették a bányások nyakára a csendőrséget, ezért küldtek a bányákba detektíveket, ezért rendelték katonai igazgatás alá a széntermelést.

A bányások pofozása, kikötése, elbocsátása azonban csak fokozta a gyűlöletet az elnyomók iránt. Nem megszállt a fegyver az erőszak hatására, hanem meggyengült. Eppen ellenkező eredményt érték el, mint amelyet szeretnének volna: nem meggyengült a munkásmozgalom, de meg erősödött.

A szovjet és bolgár csapatok harcai nyomán pedig végleg kitakarodtak a gyűlölt fasiszták: 1945 áprilisában itt is véget ért történelmünk leg-sötétebb negyedszázada, felszabadultunk!

Népünk legnagyobb nemzeti ünnepén: április 4-én ezért emlékezzünk hálával és szeretettel felszabadítóinkra, a kommunizmust építő szovjet népre. Ezért emlékezzünk hálával mindazokra, akik életüket adták azért, hogy mi ma élhessünk és dolgozhassunk azért, hogy soha többé háború ne legyen.

A cservonográdi bányászok üdvözlője

A MECSEKI SZÉNANYÁKNAK, PÉCS.

KEDVES ELVTÁRSAK!

A CSERVONOGRÁDUGOLY Bányászai Szívelyesen üdvözlük Önöket, a Vállalat összes dolgozóját a Magyar Tanácsköztársaság 50 éves évfordulója alkalmából. Teljes szívünkkel kívánunk Önöknek gazdasági sikereket a szocializmus építésében országukban!

Éljen és virágozzék a népeink közötti megbonthatatlan barátság!

A CSERVONOGRÁDI SZÉNANYÁSZATI TRÖSZT NEVÉBEN:

PONOMÁRIOV igazgató
MARCSENKO párttitkár
CSAJKA szb-titkár

A mecseki bányászok válasza

A CSERVONOGRÁDI SZÉNANYÁSZATI TRÖSZT NEK.

KEDVES ELVTÁRSAK!

KÖSZÖNETET MONDUNK ÖNÖKNEK A MAGYAR TANÁCSKÖZTÁRSASÁG KIKIÁLTÁSÁNAK 50. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL A MECSEKI SZÉNANYÁK DOLGOZÓIHOZ KÜLDÖTT JÓKIVÁNSÁGAIKÉRT.

KIVÁNJUK, HOGY TOVÁBB ERŐSÖDJÉK A CSERVONOGRÁDI SZÉNANYÁSZATI TRÖSZT ES A MECSEKI SZÉNANYÁK DOLGOZÓINAK BARÁTSÁGA.

ELVTÁRSI ÜDVÖZLETTEL:

GARAMVÖLGYI JÁNOS igazgató
STIER JÓZSEF párttitkár
MARKWART KÁROLY szb-titkár

Gagarin neve a brigádzászlón

Az április 12-i űrhajósnap jegyében Jurij Gagarin nevét vette fel vasárnap a Zobák-aknai Bódis János elővá-
radékaltalanul teljesítse vállalt kötelezettségét. Vincze József körletvezető a Gagarin brigád eredményeit méltatta: februárban és márciusban 108 százalékos eredményt ért el.

Az esemény jelentőségéhez méltóan a brigád teljes létszámában megjelent. Ott voltak a bányauzem gazdasági és mozgalmi vezetői is.

A programot szép kis műsor vezette be: a gesztenyési általános iskola úttörői kedveskedtek a bányászoknak. — A gesztenyési 1414-es számú Petőfi Sándor úttörő csapat úttörői, kisdobosai, és az iskola nevelői nevében szeretettel köszöntjük önöket abból az alkalomból, hogy szocialista brigádjuk a mai napon felveszi Jurij Gagarin nevét — mondotta köszöntőjében Kovács Ágnes úttörő. — Kívánjuk, hogy segítse e név további sikereire szocialista brigádjukat, viseljék büszkén Gagarin nevét.

Bódis János elvtárs az elismerés jeléül zászlót adott át az úttörőknek, amelyen a csapat neve mellett ott láthattuk Jurij Gagarin nevét is. Kerényi József, az üzem szakszervezeti bizottságának titkára gratulált a munkacsapatnak. Hangsúlyozta, hogy a brigád rövid fennállása óta végzett munkájával rászolgált arra, hogy e kiváló harcos nevet felvegye.

Rádi László őrnagy a hadsereg képviselőjében szólott a munkásokhoz. Kifejezésre juttatta, hogy szívesen tett eleget a brigád meghívásának és örömet fejezte ki, hogy tiszteletbeli brigádtaggá fogadták. Stenczer Tibor elvtárs brigádjelvényt adományozott Rádi

elvtársnak, Horák Ferenc műszaki patronáló azt vállalta, hogy mindent megtesz annak érdekében, hogy a brigád maradéktalanul teljesítse vállalt kötelezettségét. Vincze József körletvezető a Gagarin brigád eredményeit méltatta: februárban és márciusban 108 százalékos eredményt ért el.

Kántor Szilveszter, a gesztenyési iskola igazgatója szerényen fogadta az elismerő szavakat.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Gazdag külpolitikai anyaggal jelent meg a Magyarország című hetilap idei 13-ik száma.

Közi a Varsói Szerződés tagállamai felhívásának a vilá-
közül különböző országaiból érkező visszhangját. Nagy terjedelmű foglalkozik az utóbbi hetek alatt napi sajtóban is többször elemzett szovjet-kínai viszony alakulását az eseményeket elindító okokat. Színes cikket olvashatunk Spanyolország és az arab államok kapcsolatainak eredetéről és jelenlegi helyzetéről. Sokak által érdekelt problémával foglalkozik a Franciaországról közölt tudósítás, melyet „Az ötödik népszavazás” címmel találhatunk meg az olvasók. Kétoldalas beszámoló szól a másik mediterrán Földközi-tengeri államról, Olaszországról. Fontos kérdést boncol az Egyesült Államokról szóló két írás,

Újjáválasztották a Szakszervezeti Tanácsot

Szombaton tartották a Mecseki Szénbányák szakszervezeti küldöttközgyűlését. Képünkön a gyűlés elnöksége. Balról jobbra: Bachmann Mátyas, Györkö Antal, Markwart Károly, dr. Bánki Nándor, Bogár, József és Koós László elvtársak.

(Foto: Császár)

Szakszervezeti küldöttközgyűlést március 29-én, szombaton délelőtt 9 órai kezdettel, a szabolcsi Puskin Művelődési Házban rendezte meg a Mecseki Szénbányák. A napirend során Markwart Károly, a Szakszervezeti Bizottság titkára számolt be a Szakszervezeti Tanács elmúlt kétévi tevékenységéről, majd Komáromi József, a Szakszervezeti Bizottság mellett működő Számvizsgáló Bizottság elnöke adott számot a bizottság munkájáról. A vita után a Szakszervezeti Tanács mandátumának megerősítése történt meg. Résztvett a szénbányák küldöttközgyűlésén Komár Andrást, a Bányai Dolgozók Szakszervezetének titkára, Bogár József, a Szakszervezetek Megyei Tanácsának vezető titkára, Koós László, a Megyei Pártbizottság képviselője, dr. Bánki Nándor, a vállalati pártbizottság ipari osztályának vezetője.

48 újjáválasztott szakszervezeti bizottság képviselői vettek részt a közgyűlésen és tanulmányozták a már hetekkel előbb elkészített és írásban rendelkezésükre bocsátott két-éves munkát magában foglaló beszámolót és az 1969/70-es évekre kidolgozott irányelveket. Az írásos beszámoló rögzítette azokat az új mozgalmi módszereket, amelyek a gazdaságirányítási rendszer gyakorlati megvalósítását volt hivatva elősegíteni. Leszögezte a beszámoló, hogy „új elemek kerültek a mozgalmi munkába. Fokozottabban előtérbe került a szakszervezeti és az üzemi demokrácia, a nagyobb önállóság és felelősség. A gazdasági célkitűzések mélyreható ismertetése, a marxizmus-lenin-

nizmus elvének terjesztése. Vállalatunk dolgozóinak döntő többsége egyetért pártunk politikájával és aktívan vesz részt annak megvalósításában. Erősödött a hazafiság az internacionalizmus eszméje, melyet fémjelez a vietnami nép melletti szolidaritás, harcok erkölcsi és anyagi támogatása. Tovább nőtt a nemzetközi munkásmozgalom kérdései iránt megnyilvánuló érdeklődés.

A beszámoló a termelést segítő tevékenységet és a munkásvédelmi feladatokat elemzte a legrelevánsabbakban. A termelés kérdéseiről szólv megállapítja, hogy a fémtermékek teljesítménye 1968-ban meghaladta a fávál biztosított fejteket teljesítményét. 1968-ban az acéltámmal biztosított fejteket teljesítmény 5671 t/m volt, míg a fabiztosítású fejteketé 5325 t/m. Hangsúlyozza a beszámoló, hogy amíg a produktív szférában a tervezettnél nagyobb teljesítményemelkedés mutatható ki, addig az improduktív műszak-szám nem a várt mértékben csökkent az elmúlt két év alatt. A vállalat 1967-ben a 230 millió forint hitelből 78 millió forintot használt fel gépbeszerezésre és gépi berendezések szerelésére, kommunális beruházásokra 29,6 millió, munkásjelölti beruházásokra 4,6 millió, munkásvédelmi beruházásokra 3,7 millió forintot fordított. Jelentős volt az 1967. évi nyereségrészesedés és 1968-ban pedig összesen 40 millió forintot fizettek ki a dolgozóknak nyereségrészesedésként. Szólt a beszámoló a szakmunkás-utánpótlás kérdéséről, hangsúlyozva, hogy a beiskolázás érdekében széleskörű propagandát fejtektek ki.

Elemzi a beszámoló a közös vagyon, a társadalmi tulajdon védelmének fontosságát. A hitel és hanyag kezelésből származó, valamint csalás és rongálásból eredő károk érzékeny veszteséget okoztak vállalatunknak. A társadalmi tulajdon sérelmére elkövetett cselekményekből származó károk nagysága 1967-ben 6 882 576 forint volt, 1968-ban 6 619 235 forint. Tárgyat tekintve többségében építési anyagok és villamosipari cikkek, kábelek, szerszámok hűtlen kezelése fordult elő. A társadalmi tulajdon védelme terén jelentős szerep hárul az üzemi társadalmi bíróságokra.

Részletesen elemzi a beszámoló a szocialista munkaverseny fejlődését, eredményeit. A két év során jelentős fejlődés mutatkozott a szocialista brigádmozgalomban, amíg 1967-ben 488 brigád tett vállalat 10 585 fővel, az értékelésnél 470 brigádnak, illetve 10 030 főnek ítétek oda a megismerő címet. A szocialista körlet címért 17 körlet küzdött, és ebből 13-nak ítétek a címet. A szocialista műhely címet a vállalat 7 brigádnak oda is ítétek a termelési tanácskozás. 1968-as évben 527 brigád 11 252 fővel tett vállalat. Ebben a számban benne szerepelnek azok a kollektívák is, akik nem a szocialista brigád címet küzdöttek az elmúlt évben, azonban vállalásuk teljesítésével olyan szintre kerültek, hogy az 1969-es gazdasági évben már a szocialista brigád cím elnyeréséért indulhatnak versenybe. Részletesen taglalja a vállalati bérkérdéseket, az újítások eredményeit, a munkásvédelmi feladatokat. A vállalati kollektív szerződést, amelynek végrehajtását értékelve megállapította a Szakszervezeti Tanács ülése, hogy a szerződés betöltötte feladatát, tartalmát illetően jónak bizonyult. A szerződést kötő feleknek a jövőt illetően is az a törekvésük, hogy a

dolgozók juttatásának szintjét tartani kívánják. Befejezésül a munkásvédelmi, oktatási, kulturális és egyéb kérdésekről adott számot a jelentés, a Mecseki Szénbányák Szakszervezeti Bizottságához tartozó mintegy 22 000 szakszervezeti tag mozgalmi munkájára vetítve.

Nagy érdeklődéssel kísérték a felszólaló Markwart Károly kiegészítését, aki a nemzetközi helyzet elemzésén túl szervezeti kérdéseket taglalt és megállapította: a Mecseki Szénbányák 55 alapszervezete közül 48 helyen választották újjá a vezetőségeket, 7 nyugdíjas alapszervezetnél a közeljövőben kerül sor újjáválasztásra, 6 Szakszervezeti Tanácsot választottak, 22 Szakszervezeti Bizottságot, 26 műhely-, osztály- és körletbizottságot.

Ezután számolt be Komáromi József, a Mecseki Szénbányák szakszervezeti alapszervezeteinek gazdasági munkájáról, a dolgozók szervezetségének arányáról, a tagdíj-fizetés alakulásáról, a költségvetések felhasználásáról, az alapszervek gazdálkodásáról. A bizottság 56 átfogó, 15 cél-ellenőrzést tartott, 8 téma, 4 utóvizsgálatot végzett és két esetben rendkívüli vizsgálatot tartott. Tagdíjhátralék vonatkozásában Szabolcsbányán és az Építészetenél, valamint Kossuth-bányánál kell a lemaradást felszámolni. Megemlíttette, hogy a segélykeretből 1968-ban 3843 esetben összesen egymillió 96 ezer 800 forintot fizettek ki az üzemeknél. Felhívta a figyelmet arra a súlyos visszaélésre, amely Szabolcsbányán következett be, az ellenőrzés lazasága miatt. Sz. E. az előkészítő körlet volt gazdasági felelőse mintegy 40 db tagsági könyvet tárolt hosszabb időn keresztül íróasztalán, a talált könyvecskéket a tagdíjbelég helyett a fizetve bejegyzést alkalmazta, holott a szakszervezeti tagok a bélyeg-ek ellenértékét neki kifizették. A rendkívüli vizsgálat mintegy 12 ezer forint hiányt állapított meg. Mindezekből azt a tanulságot kell levonni — mondotta Komáromi József —, hogy a társadalmi funkcióba való állítás előtt meg kell vizsgálni a dolgozók politikai, erkölcsi magatartását, múltját és szakmai tudását is. Befejezésül hangsúlyozta a vállalati SZB és a Számvizsgáló Bizottság munkakapcsolata jó. — Örömmel állapította meg, hogy a szakszervezeti bizottságok titkárai az elmúlt két évben többet törődtek a gazdálkodási munkával, mint korábban. Befejezésül köszönetet tolmácsolt a társadalmi aktívák, számvizsgálók és gazdasági felelősi funkciókban dolgozók felé.

A két beszámoló elénk vita következett. Elsőnek Pavlicsek József, Kossuth-bányai feltárolt körletéből kért szót. Majd Rokolya Sándor Széchenyi-aknáról és dr. Váradi Sándor, a síkondai szanatórium igazgató-főorvosa tette meg hozzászólását. Lapzártakor a hozzászólások még folytatódtak. Azok részletes ismertetésére következő számunkban visszatérünk.

HARMADSZOR IS

a Karbantartó Üzem nyerte a párosversenyt

Az 1968-as esztendőben élő-üzem szinten dolgozó Karbantartó Üzem jeles eseményhez érkezett a napokban. Az Építési Üzem és a Karbantartó Üzem között három éve folyó párosverseny eredményhirdetésére, illetve a győztesnek járó vándorzászló átadására került sor.

Az ünnepséget a szocialista brigádok által társadalmi munkában újjáépített üzemi kultúrteremben tartották 120 dolgozó részvételével. A párt-szervezet képviselőjében Tóth István elvtárs köszöntötte a megjelenteket, majd Czéder János üzemvezető méltatta a brigádok kiemelkedő munkáját. Megköszönte tevékenységüket, melynek eredményeként 1968-ban is a Karbantartó Üzem nyerte a párosversenyt — immár harmadik évben egymás után. Grünwald Vilmos területi főmérnök a vállalat nevében fejezte ki elismerését. A díszes vándorzászlót csak jelképesen adhatta át, hiszen az már az előző két verseny-ciklusban is a Karbantartó Üzem tulajdonában volt.

Az üzemben 26 szocialista brigád tevékenykedik 307 fővel, közülük a legjobb 14 arany, ezüst és bronz fokozatú oklevelet, illetve jelvényt érdemelt ki. A példamutatón dolgozó munkacsoportokat kü-

lön is megdicsérték. Ezek közé tartozik a Jauch Ferenc, a Fekete István, a Scháb József, a Winecker Konrad, a Megyeri András, a Tencz Henrik, a Tuma Imre, a Tóth Géza, a Szabó János, a Dévényi János, a Novák László, a Ritz József, az Oblán Antal, a Dézsi Antalné és a Rádi Jánosné vezet-te szocialista brigád.

Az üzemvezetőség az ünnepség második felében jó házigazda módjára vendégelte meg a legjobb dolgozókat. Az ünneplés közepette sem feledkeztek meg az idej feladatokról. Czéder János üzemvezető és Szegő Géza főmérnök részlete-zen ismertette az 1969. évi programot. Az üzem a tavalyi 28 millió forintos tervvel szemben idén 34 millió értékű termelést vállalt.

Július 1-ig befejezik a Szénelőkészítő Üzem rekonstrukcióját. A Sallai utca sarkán épülő távfűtéses házban 15 lakás készül. A szocialista brigádok azt vállalták, hogy a bányásznapra átadják a kulcsokat. A sportpályához vezető útból oldalán további három épületet emelnek (45 lakás), még az idén tető alá akarják hozni. A három épület alsó szintjén kap majd helyet a Komlói Bányász Sportkör rég-en nélkülözött klubja.

V. I.

A vörös Petrográd üdvözlője

„Az Oroszországi Kommunista Párt VIII. kongresszusán március 22-én este fél 9-kor az elnökség megkapta a hírt, hogy Magyarországon győzött a proletárrövidalom... A bejelentés leírhatatlan lelkesedést keltett. A kongresszus küldöttjei szinte egy emberként álltak fel helyükről és a teremben felhangzott az Internacionálé... — Így adott hírt a Magyar Tanácsköztársaság kikiáltásáról a Petrogradszkaja Pravda.

A Neva-parti város nehéz időket élt át 1919-ben. Kevés volt az élelem, a tüzelő, a villamosenergia. És az imperialista ügynökök mindent felhasználáltak, hogy megzavarják a város életét. De a vörös Petrográd még gondjairól is elfeledkezett, amikor megjött a hír: Magyarországon a nép átvette a hatalmat. A megsárgult újságokból 50 év múltán is élénk tétel az akkori nehéz, de feledhetetlen idők hangu-ata.

Március 25-én a Petrogradszkaja Pravda egész első oldalát a magyar proletariátus győzelmének szentelte. Szlagim hirdette: „Eljen a Tanács-Magyarország!” Ismertette a magyar forradalmi kormány felhívását, amelyet Kun Béla írt alá, beszámolt a kormány első intézkedéseiről, a budapesti lapok cikkeiről.

„Büszkén és bátran lobog a munkásosztály forradalmi zászlaja Budapesten és az egész ország felett!” — írta a Petrogradszkaja Pravda. „... Az Orosz-Szovjet Köztársaság munkásai és parasztjai lelkes proletárrövidöllettel köszöntik a Magyar Tanácsköztársaságot, amellyel életre-halálra szóló szövetség fűzi össze őket. A két ország proletariátusa — miután lerátta magáról a tőke átkos igáját — együtt indul harcra valamennyi dolgozó felszabadításáért.”

Az újság állandó rovatot nyitott „A forradalmi Magyarországon” címmel. Írt a magyar forradalom óriási jelentőségéről, tisztelettel adózott a forradalomban győztes magyar munkásosztálynak.

Leningrádban ma is sokan élnek, akik tanúi voltak, milyen ószinte proletár-szolidaritás nyilvánult meg Petrográd munkásai körében magyar osztályos-testvéreik iránt. A petrográdi gyárakban tartott nagygyűlések részvevői üdvözölő üzeneteket küldtek. Kifejezésre juttatták, milyen nagy hatással volt a Nagy Októberi

Szocialista Forradalom a nemzetközi munkásmozgalomra. A 4. számú állami nyomda munkásainak és munkásnőinek határozata például így szól: „Véleményünk szerint a magyar forradalom a legkésebb bizonyított rá, hogy az az út, amelyen az orosz munkások 1917-ben elindultak — az egyetlen helyes és a világ munkásai számára elkerülhetetlen út.”

A. Nyepomnyascsij
APN)

Vörös Antal az én dédnagyapám. Ő az, aki pipázgatás közben elmesélte élete történetét. Elhatároztam, hogy megörzöm emlékeit, és hogy mások is tudjanak róla, most meg is írom.

1879-ben született Szellőn. Apja uradalmi kocsis, anyja Hegedűs Teréz cselédnő. A család nagy volt, hiszen négyen voltak testvérek. Szűkösen éltek, éppen hogy nem nyomorogtak. Nagyapám csak első osztályt végzett, mert már nyolc éves korában dolgoznia kellett. Előbb disznópásztor, majd mezőgazdasági cseléd. Egész Baranyát megjárta. Volt: Erdősmecskén, Véménden, Hercegszabodon, Bátaszéken és a somberekli pusztán.

1900-ban megházasodik. 1903-ban a családdal együtt kimegy Németországba. Mőrsi bányában dolgozik, mint segédvájár. 1914-ben hazajön. Jó szakmunkás volt, ezért érthető is, hogy marasztalták, de nem maradt ott, hiszen hívta a haza, visszavágyott családjával együtt szülőföldjére. Somogyban kapott lakást és a Rükker-aknán dolgozott. Ekkor már vájár volt.

A háborúban nem volt katonára, hisz minden hadviselő országnak szüksége volt szénre, és a szén a bányások termelték. A szorongatott helyzet miatt a termelést fokozni kellett. A bánya urai elhatározták, hogy a 8 órai munka helyett tízet követelnek.

A bányások tiltakoztak, majd szabotálták ezt az intézkedést. — Nagyapám is közöltük volt. Megkértem mesélje el, hogy milyen volt az, amikor a bányásoktól 10 órai

Beszéljünk — a nyereségképzésről — az önköltségről — a gazdaságos termelésről

Év eleji gondok vállalatunknál

„Ki mint vet, úgy arat!” — szól a közmondás és igazságát kétségbe vonni nem lenne helyes. Hiszen valamit jól folytatni és befejezni csak akkor lehet, ha a kezdet is reménytel. Azt, hogy a Mecseki Szénbányákra milyen feladatok hárulnak ez évben, már több ízben rögzítettük, most az év eleji tapasztalatokat vetjük számba és arra kértünk tájékoztatást dr. Bánki Nándortól, a vállalati pártbizottság ipari osztályának vezetőjétől: miként értékeli a vállalat tevékenységét 1969 első két hónapjában és a párt-szervezetek, a szénbányák kommunistaiból hogyan segítették a vállalat gazdaságszervező tevékenységét?

— Az 1969-es esztendőnek objektíven jobban kellett indulnia, mint a tavalyinak, egyrészt azért, mert az új gazdaságirányítási rendszer tizenkét hónapi tapasztalatai már mögöttünk álltak. Másrészt, a párt-szervezeteknek, az üzemek kommunistáinak, elegendő ideje volt az előkészítésre. Garamvölgyi János igazgató elvtárs kellő időben terjesztette elő az elképzeléseket, azt pártbizottságunk jóváhagyta és megfelelő idő állt az üzemi párt-szervezetek titkárai, funkcionáriusai, valamennyi kommunista rendelkezésére a tervek áttanulmányozásához. Így a konkrét tennivalókról, a végrehajtás módjáról időben tanácskoznunk tudtuk. Mégis azt kell mondanom, hogy tovább kell keresnünk a módját annak, hogyan lehetne a termelés mennyiségét növelni, a minőségét emelni. Bár a szénpiacon van érdeklődés termé-ünk iránt és az is igaz, hogy szén eladni akkor kell, amikor arra igény van, — ennek ellenére eredményeink nem kielégítőek! Nem akarunk vészharangot megütni, de ha azt vizsgáljuk, hogy a 120 millió forintos évi nyereség első negyedévre eső részét miként teljesítettük, ak-

kor nem a legjobb képet kapjuk. A Mecseki Szénbányák első negyedévi tervezett nyereségének csak ötven százalékát érte el és felvetődik a kérdés: ha már az első negyedévben 6–7 milliós nyereségképzéssel adósak maradtunk, vajon az év hátralévő részében meg tudjuk-e oldani betervezett elképzeléseinket? Pláne, ha azt is vizsgáljuk, hogy a 120 milliós nyereségből a negyedévi teljesítések aránya a negyedik negyedben a legmagasabb, az első negyedévi nyereség negy-szerese! Tehát, gondolkodni kell azon, milyen intézkedéseket kell tennünk a közeljövőben a helyzet javítására. Ezért kérjük arra párt-szervezeteinket, elemezzék üzemünk eredményességét és arra irányítsák dolgozóink figyelmét, hogy olyan szén termeljenek, amelyet megfelelő áron tudunk értékesíteni, ezzel biztosíthatnánk a szükséges nyereséget!

— Bérfejlesztés vonatkozásában milyen kihatása van a lemaradásnak?

— Jelentős hatása van, hiszen az idej bérfejlesztés csak a tervezett nyereséggel realizálható. A nyereséget pedig csak a vállalati tervek teljesítésével tudjuk produkálni. Ha ennek elmaradása miatt majd dolgozóink felelősségre vonnának minket, ezt a felelősségvontást jogosnak ítélnék. Van azonban a nyereségképzésnek egy másik oldala is. Ez pedig az önköltség alakulása.

— Önköltség vonatkozásában mivel számolhatunk?

— A kérdés érdemben vizsgálata szorult, hiszen mint már említettem, a nyereségképzésünket jelentősen befolyásolhatja. Az eredmények itt sem kielégítőek, vállalati szinten több mint 9 millió forintos túllépés következett be, vagyis jelentősen drágábban termelünk most, mint ahogy azt mi programoztuk. Indokolt fel-

vetni azt is, hogy mielőbb keressük a módját annak, hogyan lehetne üzemünket még jobban érdekeltébbé tenni az önköltségek alakulásában. Gondolunk itt a holtmunka ráfordításra, az anyagráfördítésre és az egyéb mutatókra. Fő szempont most is: hogy minél gazdaságosabban termeljünk! Valóban gazdaságossá tenni az élő munkát csak akkor lehet, ha a gyakorlat — a bányászok produktivitását biztosítjuk, és ily módon önköltségünket a lehető legkisebbre csökkentjük. Természetesen itt is van egy optimális arány, ezt figyelembe kell venni. En inkább azokra a sürgős intézkedésekre hívnám fel a figyelmet, amelyeket mielőbb meg kell tenni, hogy a kedvezőbb önköltséget hozhassuk. Az idej esztendő első két hónapjának, és március elmúlt de-kádjainak ismeretében az a véleményem, hogy dolgozóink akkor segítik az új gazdasági irányítást, akkor foglalkoznak jól a termelési kérdésekkel, a gazdasági szervező munkával, ha szorgalmasan, becsületesen dolgoznak! — fejezte be tájékoztatását dr. Bánki Nándor, a pártbizottság ipari osztályának vezetője.

Csóka

A postahivatalok ünnepi nyitvatartása

A több napos ünnepszorozatra való tekintettel a postavezérgazdálkodásnak szabályozni kellett a postahivatalok nyitvatartási idejét. Ennek megfelelően április 3-án, csütörtökön — munkanapokra, 4-én, pénteken a munkaszüneti napokra, 5-én szintén a munkanapokra, 6-án és 7-én viszont a munkaszüneti napokra előírt szolgálatot tartanak valamennyi postahivatalban.

Dédnagyapám története

— Kik voltak a parancso-kai? — Krizsanecs, Zay Dezső és Hajdu Gyula. — Milyen fegyverük volt? — érdeklődtem. — A régi, ami akkor volt, meg hát bajnét. — Katonaruha mindenkinek jutott?

— Először a miénkbe voltunk, csak amikor megjött a szállítmány, akkor kaptunk rendes felszerelést. — Merre járt a kiképzés után?

— Bonyhádon voltam, ott állomásoztunk, mind csend-fenntartó egység. Dombóváron leszereltünk, ott a puskát oda-dobtuk. — 1919. augusztus 1-én a Tanácsköztársaság elbukott. A katonák szétszéledtek, igyekeztek visszajutni családjukhoz. Köztük volt nagyapám is.

— Ki utasította magukat arra, hogy szereljenek le? — kérdeztem.

— A zászlóaljparancsnok, Zay Dezső. Az is eljött velünk Dombóvárra.

Hajdu Gyula, a 44-es dandár politikai biztosa is írt erről: „A zászlóalj vezetőinek az volt a céljuk, hogy az egy-séget összetartsák, és így védekezzenek a fehérterror ellen. A szerbek által megszállt területen jobbak voltak az életkörülmények, mint Magyarországon. A vezetők tárgyalásokat kezdték a szerb hatóságokkal arról, hogy a zászlóalj átvonul Pécsre. A megegyezés létrejött, hiszen a szerbeknek is érdekük volt, hogy több bányász legyen Baranyában.”

— Mi történt a zászlóalj-parancsnokkal? — kérdeztem nagyapámat.

— Tudtak magyarul? — Hát magyar-szerbek voltak azok! — Kikkel jött át a határon?

— Tudja isten, már rég volt. Deák Sándor, Deák Misa és a többnek a nevét már elfelejtettem.

— Hova mentek Komlón? — Az állomásra mentünk. Itt meg felültünk a vonatra és elmentünk Kaposvárra. — Hol laktak Kaposváron? — A gyakorlat-téren olyan barakkok voltak, ott voltunk. Amikor kiképeztek bennünket, akkor a Baross-laktanyába mentünk. — Melyik zászlóaljban, melyik században volt? — kérdeztem.

— A pécsi zászlóalj negyedik századában.

— Mi mondtuk neki, hogy jöjjen velünk Szerbiába, ide Pécsre, de nem jött. Visszament, aztán ottan agyonlőtték, ágyúval lötték agyon.

— És kik ölték meg, kérdeztem.

— Fehér katonák, akik Pesten túl — vagy tudja fenehol — szervezkedtek össze, fehér katonák. Egy éjjel itt aludtunk Komlóba — folytatta nagyapám.

— Merre? Melyik házban?

— Nem emlékszem. A pajtában, emitt-amott, tudod — ahol helyet kaptunk. Aztán elmentünk az erdőn, oszt az országúton egyenest. Oszt Árpádtetőn... ottan meg kellett állni. Akkor kijöttek a szerb tiszték és beszédet tartottak. Azt mondták, most már elmehetünk haza.

A régi munkahelyén helyezkedett el. A volt vöröskatonák tovább is összetartottak. Egy gyűlésen újból találkozik Hajdu Gyulával. 1921. augusztus 20-án a békeszerződés értelmében a szerbek elhagyták Baranyát. Most már itt is olyan volt az élet, mint a fehér Magyarországon.

1939-ben nyugdíjazták. A szegényes nyugdíj nem volt elég a megélhetéshez. Szébenye költözött és négy hold földet vett magának. A felszabadulás után megváltoztak az életkörülményei. Gyermek-eihez került. 1962-ben fel-emelték a nyugdíját. Munkás-mozgalmi múltjért kitüntetést kapott. Még ma is él az én szeretett dédnagyapám, és az emberek megbecsülésének örvend.

Balatnáz Gábor

VIII/a. o. tanuló.

A polgári védelem

— A korszerű háború viszonyai között a győzelem kivívásában jelentős, mondhatni döntő szerep és feladat hárul a hátország-védelem nem katonai oldalára, vagyis a polgári védelemre. A sikeres hadviselés, a szervezett állami élet és létfenntartása, az állampolgárok életének és anyagi javainak megóvása csak akkor oldható meg, ha már béke idején előkészítjük, megtervezünk és begyakoroljuk mindazon rendszabályok végrehajtását, amelyek biztosítják a háborús tevékenység-re való zökkenőmentes és gyors átállást. A háború esetén ugyanis fokozottan érvényes az a tétel, hogy a háború megvívásához alapvetően azokat az erőket, szervezeteiket és eszközöket lehet felhasználni, amelyek a háború kezdetéig előkészítettünk, azokat a terveket lehet alkalmazni, amelyeket kidolgoztunk és végrehajtását begyakoroltuk.

Ezekről beszélgettünk Pusztai Rudolf elvtárral, a vállalat Polgári Védelem tőzsparrancsnokával.

— A vietnami háború tapasztalatai szemléletesen bizonyítják a szilárd és jól felkészített hátország jelentőségét — mondotta. Az ott folyó háború katonai jellegét, eszközeit és módszereit illetően ugyan nagymértékben eltér az Európában lehetséges korszerű atomháború jellemzőitől, mivel a harc tevékenység hagyományos eszközökkel folyik. Ennek ellenére sem mondhatunk le az ottani tapasztalatok hasznosításáról. Nagy szerepe van a vietnami nép hősi harcában a hátország védelemnek, a hátország nagyfokú szilárdságának.

— Milyen feladatokat ró-ránk békében a megfelelő korszerű és hatékony polgári védelem?

— Jelentős feladat, hogy fokozzuk az ország lakosságának, illetve vállalatunk dolgozóinak szervezett és aktív részvételét a polgári védelem feladatainak megoldásában, mind az egyéni védelmet biztosító, mind a kollektív védelmet biztosító rendszabályok megvalósítása terén.

Az elmúlt időszakban lefolytatott polgári védelmi gyakorlatok tapasztalatai azt mutatják, hogy dolgozóink nagy felelősséggel teljesítették a honvédelemből rájuk háruló feladatokat. A további előrelépéshez az szükséges, hogy szélesítsük, hatékonyabbá tegyük a felkészítés formáit, a dolgozó polgári védelmi feladatokra való kiképzését.

Több éve eredményesen folyik a dolgozóink felkészítése egy nukleáris háború várható következményeire. A dolgozók túlnyomó többsége érti és ismeri egy esetleges tömegpusztító fegyverrel vívott háború következményeit és az ezzel kapcsolatban alapvető magatartási szabályokat.

— Mennyiben változott a hátország védelmének módszere, amíg eljutott a „légoltalomtól” a mai polgári védelemig?

— A második világháborúban kialakult formával szemben, mikor is a légtalomban csak az egyes helyi objektumokra korlátozódott, ma nagy jelentősége van a polgári védelem fejlesztésének is. Ezért a polgári védelem erőit is ennek megfelelően kell felkészíteni. Ez azonban nem zárja ki, hogy egy esetleges háború során hazánk stratégiai, földrajzi helyzete következtében a várható támadás célpontjait az ország legfontosabb politikai, közigazgatási, gazdasági és kulturális központjai, valamint a stratégiai fontosságú közlekedési útvonalak, átkelőhelyek, csomópontok, objektumok, illetve lakóterületek képezik.

Szabadságunk születéséről

Életre kelt naplók a Baranyában lezajlott harcokról

Az 57. szovjet hadsereggel együttműködve bolgár katonák is részt vettek hazánk felszabadításában. Megtalált katonanaplók alapján Pásztor János alábbi cikkéből visszaképzeltük magunkat a hősi harcok korszakába.

Egy bolgár katonai kiadványban ismerős helységekre lettem figyelmes: Siklós, Kovácsida, Dráva-part... S e nevek mellett egy-egy dátum: 1945. március 11-től 20-ig.

Egy bolgárul tudó ismerősömhöz fordultam, aki szívesen tett eleget kérésemnek, és lefordította az anyagot. Janko B. Jankev ezredes naplórészlete állt e kiadványban, amelyet tizenhét esztendővel ezelőtt jegyzett fel hazánk földjén. Lapozzunk csak bele Jankev ezredes elvtárs naplójába.

Siklós, 1945. március 11. Támadunk, támadunk, egyre támadunk... A németek azt hiszik, hogy szilárdan megvetették lábukat a Dráva partján, s tovább akarnak nyomulni észak felé." Két mondat csupán, s mögötte tízezrek kemény küzdelmei állnak. Hogyan is történt?

Bulgária 1944. szeptember 9-én szabadult fel a fasiszta német megszállás alól. Rövid idő alatt 450 ezer főnyi harcosból megalakult a Bolgár Néphadsereg, amely a 3. Ukrán Front csapataival együtt részt vett a nácik elleni további harcokban. A Balkán félszigeten vívott győzelmes harcok után a Bolgár Kommunista Párt és a Hazafias Arcvonal-kormány elhatározta, hogy a végső győzelemig folytatják a fasiszta Németország elleni háborút. 1944 novemberében 120 ezer fővel megalakult a különleges 1. bolgár hadsereg, amely később részt vett Magyarország felszabadításában. A bolgár katonák 1944. december 1-én kezdték meg az átkelést a Dunán Ilok-Bácskai-palánka körzetében, majd Baranya megye déli részébe vonultak, ahol tüzelőállásokat építettek ki.

1945 márciusában a fasiszta német hadvezetés pokoli tervet eszelt ki. Annak érdekében, hogy kitolja teljes pusztulásának napját, jelentős erőket vont össze hazánk nyugati részén, s nagyerejű ellentámadást indított. A támadás célja az volt, hogy Budapestet elfoglalják, s Németországot fővárosunk földig rombolás árán, a Duna partján próbálják védeni. A főcsapás sikerét két másik irányból — a Balatontól délre és a Drávától délre — indított támadással is tervezték biztosítani.

A Dráva mentén a hős bolgár katonák kéthetes (március 6-tól 19-ig tartó) nehéz harcban hiusították meg a fasiszták terveit. Ok biztosították a tőlük északra harcoló fősereget, a szovjet csapatokat, amelyek végül is szétzúzták Hitler újabb kalandtervét.

Jankev ezredes elvtárs naplója így emlékezett meg a szovjet csapatokkal való együttműködésről:

„Kovácsida, 1945. március 13.

Hídeg márciusi reggel. Szedenmajorral szemben az ellenség erős tüze mozdulatlanosságra kényszerítette a 3/59-es és a 3/58-as zászlóaljkat. A major épületeit a németek erős támpontokká építették ki. A németek a lövészárkokból vesztül tüzeltek. A major mögött nehéz aknavetők ugatása hallatszott. Aknák a mi peremsávkunkban robbantak. A zászlóaljkat várták a támadás kezdetét.

Ki tudja honnan, egyszer csak megjelent egy sudár termetű szovjet százados.

— Ne féljetez fiúk! — biztatta a harcosokat. Nem olyan borzalmas az ürdög, mint amilyennek lefestik. A németek sem azok!

Mögöttünk rakéta tört az ég felé. Ez volt a jel a tüzésre számára, hogy a majorra helyezze át a tüzet. A tüzésregi tűz nyomán

földgejzerek törtek fel a németek lövészárkaiban.

A harcosok telemelkedtek, kissé előredölvé, szorongó szegzeve közelítettek az ellenség felé. Harkány felett mintha az ég dörgött volna — működésbe léptek a szovjet katyuskák.

„1945. március 20.

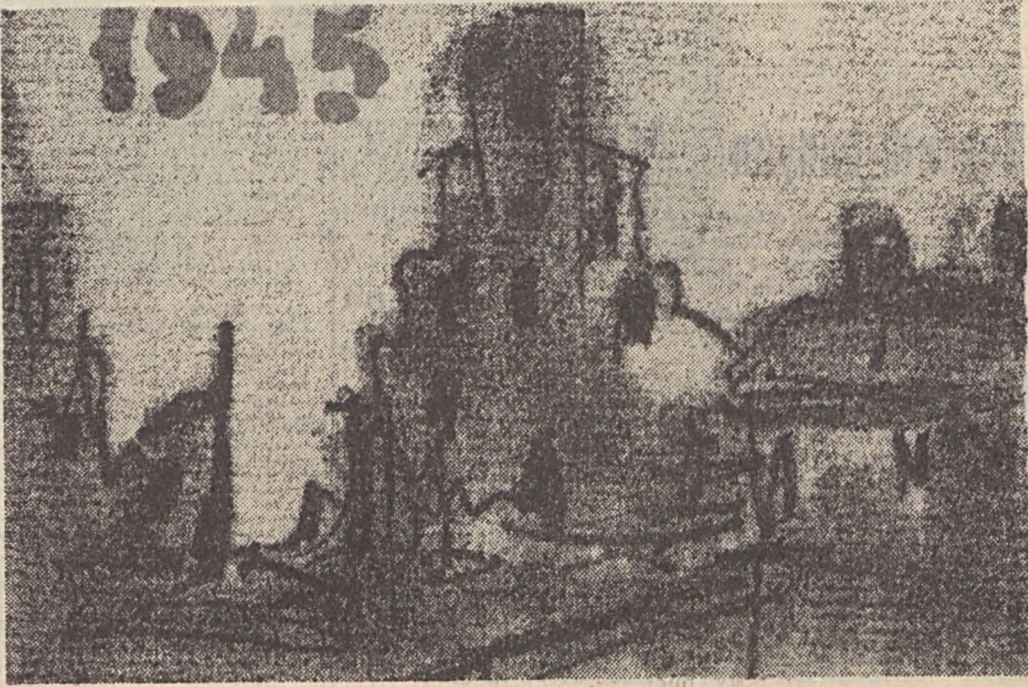
Körülöttünk itt e tájon több mint tíz napon át a harc vihára dúlt — kegyetlen, véres vihar, amely felszántotta a mezőt, letördelte a fák ágait, szétrombolta a falvakat. Most mindezt csend honol.

Kovácsida mellett hosszú, egyenes sorokban egyszerű sírhalmok emelkednek ki a földből. Közülük messziről látszik az ötágú csillagos vörös fejta. Bolgár testvérei mellett fekszik a sudár termetű, egyenes lelkű szovjet százados.

Körülöttünk most minden csendes és szomorú. Ők már nem térhetnek vissza hazájukba, nem örülhetnek velünk együtt a győzelemnek. Mi pedig várjuk a további parancsot, hogy tovább üzzük a német fasisztákat.

S e parancs nem is késett sokáig. 1945. március 26-án az 1. bolgár hadsereg újabb harci feladatot kapott: az 57.

szovjet hadsereg csapataival együttműködve, támadjon a német fasiszták megerősített állásai ellen. Kisbajom, Nagyatád, Heresznye térségében. S elkövetkezett hazánk felszabadításának utolsó szakasza. Április 1-én a 12. és a 10. hadosztály elfoglalta, támadási sávjában a németek védelmi állásait. Két nappal később pedig frontszakaszának teljes szélességében átkelt a Mura folyón, elérte Tótszentmárton és Semlyénháza vonalát. Murakeresztúr és még számos magyar község felszabadítása után a bolgár katonák átlépték hazánk nyugati határait, hogy tovább üldözzék a végnapjait élő német fasiszta haderő menekülő csapatait.

Szocialista versenyszerződés

a Széchenyi-aknai Fekete Károly és a Kossuth-bányai Juhász István brigádja között

A Kossuth-bánya feltárási körletében dolgozó Juhász István KISZ ifjúsági szocialista brigád csatlakozik a Széchenyi-aknai Fekete Károly aranykoszorús feltárási szocialista brigád versenyfelhívásához és a Magyar Tanácskörtársaság 50. évfordulójának tiszteletére az alábbi versenyzáradást teszi:

1. 1969. április 1-től november 7-ig 632 fm vágatkijáratást vállalunk.

2. 15 fős telepítés mellett az első negyedévben a napi előrehaladási sebességünk 3,16 fm. Ez 21,0 cm/műszaknak felel meg.

Mivel a brigádunk csak április 1-én tud a versenyhez csatlakozni, ezért április 1-től november 7-ig a napi 3,16 fm-es előrehaladással szemben, napi 4,00 fm vágatkijáratást vállalunk. Ez 26,6 cm/műszak teljesítmény.

3. Ezt természetesen a technológiai utasítások legszigorúbb betartása mellett fogjuk teljesíteni.

4. A brigád védnökséget vállal a csapatra kiadott szerzőgépek felett (megfelelő tárolás, karbantartás, maximális kihasználás).

5. Elkészítettük a szocialista brigád-szerződést is, a mozgalom hármass jelszavának figyelembevételével.

A szocialista brigádmozgalom feltétlenül megköveteli, hogy szocialista emberhez méltóan dolgozni, élni csak úgy lehet, ha a brigádtagok tovább képzik magukat, magasabb műveltséget szereznek.

6. A brigád tagjai különböző politikai és szakmai oktatásokon vesznek részt. Az általános műveltség emelése érdekében az általános iskolától, a technikumig különböző iskolákban tanulnak tovább. Ezeket az egyéni vállalásainkban rögzítettük.

7. Brigádunk más ifjúsági brigáddal közös kulturális és sportrendezvényt kíván szervezni.

8. Részt veszünk a MHSZ szervezésében rendezett löversenyeken.

9. 240 óra közhasznú társadalmi munkát vállalunk.

10. Közös kirándulást szervezünk, melyen a családtagok is részt vesznek.

11. Vállaljuk, hogy a brigádnaplót rendszeresen és pontosan vezetjük, amely hí tükörképe lesz a brigád ténykedésének, életének.

12. Az új gazdaságirányítás megköveteli, hogy a feltárási vágatok kihajtása minél gyorsabb ütemben történjen. Ennek érdekében a körlet vezetője messzemenően biztosítja a műszaki feltételeket és reméli, hogy ez nagy mértékben hozzájárul ahhoz, hogy a brigád teljesíteni tudja vállalását, melyet jobb munkaszervezéssel, a munkidő gazdaságosabb kihasználásával, lelkes, odaadó munkával kíván megoldani.

A brigád ezt a versenyt 1969. november 7-ével nem tekint lezártnak, hanem tovább kívánja folytatni Lenin születésének 100., valamint hazánk felszabadulásának 25. évfordulójáig.

Juhász István brigádvezető és KISZ-titkár, Kiss József műsz. patr., Szoboszlai János bányamester, Pavlicsek József körletvezető, Kovács László alapszervi párttitkár, Gáspár Ferenc alapszervi szb-titkár.

Kossuth-bányai szocialista brigádok kiemelkedő eredménye

A Tanácskörtársaság 50. évfordulója jegyében indított munkaverseny kiemelkedő eredményeket produkált. A feltárási csapatok közül — a fennemlített Juhász István csapata mellett — a Lovai István, a Langer József, a Berta Ferenc, a Litz József, a Ferenczi Sándor, a Nagy István, a Mattenheim József és a Kubik Lajos vezette brigádok három hónapos átlagban 118 százalékos eredménnyel. A szállítókna a Csizmazia Gyula nevet viselő mozdonyvezető brigádon kívül a Zelkó Nándor és a Varga Tibor irányításával működő brigádok tűnnek ki 107 százalékkal.

A brigád ezt a versenyt 1969. november 7-ével nem tekint lezártnak, hanem tovább kívánja folytatni Lenin születésének 100., valamint hazánk felszabadulásának 25. évfordulójáig.

A brigád ezt a versenyt 1969. november 7-ével nem tekint lezártnak, hanem tovább kívánja folytatni Lenin születésének 100., valamint hazánk felszabadulásának 25. évfordulójáig.

A gettó bejáratánál két zöldinges ör áll. Időnként kisebb embercsoportokat terelnek a közfalal körülkerített zsidótemető melletti utcába. Az országúton egész éjszaka megállás nélkül gépkocsik és harcokcsi-ozslopok dübörögnek nyugat felé. A németek végső kétségbeesésükben ugyan még megpróbálkoznak az ellenállással a várostól délkeletre kanyargó folyó vonalán, felrobbantva annak összes hidjait, a heves éjszakai orosz támadások azonban futásra kényszerítették őket. Fejvesztve menekülnek föl a hegyekre, bízza abban, hogy ott sikerül megfelelő védővonalat kialakítaniuk.

Csak a zöldinges nyilasok reménykednek még valami földöntúli csodában és folytatják egyre dühödtében a zsidók és a többi fogvatartott kivégzését. A város nyugati részén átfolyó patakhöz viszik őket és ott közvetlenül az országúti híd mellett lövöldözik őket a patakba.

A zsinagógával szembeni templomot is találat érte. A torony kupola nélkül mered az ég felé. A nagyharang ott fekszik a torony lábánál, oldalra dőlve, összezúzott kutyakoponyaként, melynek nyitva felejtett állkapcsa közül kilóg a nyelve. Vakon állnak

SÁBESZ

(Részlet)

Lassan oszlani kezdett a sötétség. A pince rácsain át tapogatózva küszöb végig a fény az előregörnyedt és fehér lepellel letakart hátakon. Mint óriási imamalom, monoton zúgással mormolták a kétségbeesett imát, amit talán a már eltávozottakért vagy épp saját lelki üdvükkért mondtak, csodálatot és tiszteletet ébresztve a fal mellett álló más valóságok vagy felekezethez nem tartozókban. Az arcra borult alázat fetrengett, belenyugodva a megváltoztathatatlanul hitt bűn előtt, ellenállás nélkül, az emberi szabad akaratot csífolva. Maga alá gyűrte a hit a józan gondolatot, szabadon engedve a halál hiéretancát, elfogadva az értelmetlen megsemmisülésbe való belenyugvást. A lét megszámlált percei peregetek feltartóztatatlanul feladva minden reményt a győzelem akár csak egy pillanatnyi megszerzéséért is.

— Szóges korbáccsal kellen rájuk rontani, mint Jézus a kufárookra. Verni, tépni, szaggatni húszakat, hogy magukhoz térjenek. Felszítani bennük a cselekvés tűzét. Megértetni velük a megismételhetetlen életért való foggal, körömmel való küzdelmet. Karámba összerelt megriadt barmok bújnak így egymás oldalához, mint ahogy ők eszednek bocsánatért és bebocsájtásért urukhoz.

A lepedő ott hevert mellette, ahogy térdén állva a lázadni készülő öntudat lángalobbantotta benne a gyűlölet szikráját, saját tehetetlen faja és minden felekezeti ellen, akiket gúzsba kötött a vallási félelem, akik jobban félnek az élettől mint a haláltól. Tekintete végigsiklott az élettelen hóbuckákhoz hasonló lepedővel takart hátakon araszoló fény forrásáig. Az ablak előtt ott magasodott a zsinagóga piszkosfehér, lövedékektől tépett homlokzata, mely fölött Mózes táblájának csak az egyik fele állt magyarsra mutató óriás csonka ujjaként. Az éjszaka még ép volt. Sziluette ott sötétedett az égen, ahogy a sztálingyertyák vöröslő glóriát rajzoltak köréje.

Kaján káröröm futott végig arcán. S mint pillanat alatt apró csirából lombba terebélyesedő fa első érett gyümölcse, megszületett agyában a felismerés. Eljött az idő, amikor az ember saját kezével vet véget az általa létrehozott isteneknek.

A gettó bejáratánál két zöldinges ör áll. Időnként kisebb embercsoportokat terelnek a közfalal körülkerített zsidótemető melletti utcába. Az országúton egész éjszaka megállás nélkül gépkocsik és harcokcsi-ozslopok dübörögnek nyugat felé. A németek végső kétségbeesésükben ugyan még megpróbálkoznak az ellenállással a várostól délkeletre kanyargó folyó vonalán, felrobbantva annak összes hidjait, a heves éjszakai orosz támadások azonban futásra kényszerítették őket. Fejvesztve menekülnek föl a hegyekre, bízza abban, hogy ott sikerül megfelelő védővonalat kialakítaniuk.

Csak a zöldinges nyilasok reménykednek még valami földöntúli csodában és folytatják egyre dühödtében a zsidók és a többi fogvatartott kivégzését. A város nyugati részén átfolyó patakhöz viszik őket és ott közvetlenül az országúti híd mellett lövöldözik őket a patakba.

A zsinagógával szembeni templomot is találat érte. A torony kupola nélkül mered az ég felé. A nagyharang ott fekszik a torony lábánál, oldalra dőlve, összezúzott kutyakoponyaként, melynek nyitva felejtett állkapcsa közül kilóg a nyelve. Vakon állnak

a házak, bedeszkázott ablakokkal. Lakóik lent a pincékben, bunkerekben, és a városban kívüli majorokban húzták meg magukat.

Léptek dübörögnék végig az udvar macskakövein. Eles síkoltással csikordult fel az ajtó és a bezáruló aprilist fényözönben zöldingesek állnak a lépcsőn felsorakozva. Tekintetüket kutatón hordozzák végig a helyiségben lévőkn. Lassan elindulnak a pince mélye felé.

Megbűvölve nézte az ajton bezáruló fényözönt. Jézus síkjából törhetett fel ilyen erővel a fény, föltámadásakor, térdre kényszerítve nemcsak híveit, de ellenségeit is. Egy pillanatra megérintette a biblia meglepődésének hangulata. Sokáig azonban nem ábrándozhat. Megragadják kezét. Fölemelik és elindulnak vele az ajtó felé. Arcára zúdul a reggeli fény. Szemeit, melyek a homályhoz vannak szokva, riadtan csukja be, nehogy megvakuljon. Súlytalanul, lebegni éri magát. A friss tavaszi illatok térítik magához. A mezőkről illanó édes serkenő szagok, a föld janyarkas csiklandó lehellete. Léptei alatt kopog a kő. Csodálkozva fedezi fel, hogy saját lábának közhöz való érintése hangokat csal elő. Resnyire nyílt szemén arcokat lát elsuhanni a pincék ablakiban; szüleit, testvéreit. Edesanyja mandulavágású, mindent megbocsátó, szelid tekintetű. Apja sötét szakállal övezett arcát, melyből konokul izzó parázként világitanak rá kerülhetetlenül igazságos szemei. Gusztát, idősebb fivére, mély, beesett arcgödreivel, mely régi sárga pergamenhez hasonlít és csak apjától örökölt fekete szemei csillannak kétségbeesetten még egyszer utoljára cinkos hunyorítással. Rebekának csak hosszú, tömött hajfonatát látja és a sötét, valószínűtlenül hosszú, szemét árnyékoló szempillákat.

Már a temető mellett járnak, mikor rádöbben, hogy milyen kevés ideje is maradt az életre. Százszor és százszor járta végig ezt az utat. Örökké hosszat ült a temetőben, készülve a következő napi órára. Jó ismerősei voltak a holtak és a sírok között mindig zöldre ciprusok. A márvány sírokra terített térképeken járta be a világot, hogy majd az egyetlen elvégzése után, személyesen is végigjárja az előre letervezett utakat. S most végeter minden: tervek, álmok, valóság. Valóság? — lassan kezdenek visszatérni hozzá a pincében felfedezett gondolatok, csak most sokkal gyengébbnek, sokkal társalambanabbnak éri magát. Hídeg veríték csorog végig gerincén. A temető sarkán önkéntelenül jobbra kanyarodna. Az 11-es utca azonban elfut. Puska-cső szúr oldalába. Lökik előre, keresztül az úton. Fölkapaszkodik a patak töltésére, liheg, nyelve bedagad a szájába, hogy fuldoklik tőle. Az országúton hangos kiáltásokkal és fülsiketítő zajjal gépkocsik robognak. All fönt a parton, körötte három zöldinges. Hangos kiáltásokat hall a híd felől. Arra fordulnak. Géppuskaropogás. Zuhannak, zuhannak lefelé. Vízbe csapódik a keze. Anyja keze simogatását éri, nagyon hidegen, rettenetesen hidegen.

Este már orosz katonák álltak a hidnál. Összeszedték a hullákat. Epp negyvenen voltak, közöttük három zöldinges. A fiú nem volt közöttük. Este valaki előkotorta a templom romjai alól a hűvösti kereplőt és recsegve, ropogva hajtani kezdte. Nagyszombat volt. Jézus feltámadása előtti este.

Szépirodalmi művek és szakkönyvek

Március 31-től április 19-ig, tehát 3 hétig tart az időleges 50%-os könyvárleszállítás. Ebből az alkalomból a Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat a munkahelyeken működő könyvbizományosok részére külön ajánlójegyeket készít, amelyben mintegy 700 leszállított árú könyvet propagál. Természetesen ez a jegyzék nem tartalmazza az összes árleszállításba bevont könyv adatait: a Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat 12 és félmillió forint értékű könyvet hoz forgalomba féláron, mintegy kétezer mű szerepel az akcióban.

Az elmúlt évben nemcsak a boltokban, hanem a munkahelyi könyvterjesztőknél is lehetett vásárolni árleszállított könyveket. Mivel a tapasztalatok igen kedvezőek voltak, a legnagyobb gyárakban, üzemekben, intézményekben — mintegy 500 helyen — lesz az idén is alkalmi 50%-os kedvezményes könyvvásár. A többi munkahelyen a bizományosok szétosztják munkatársaik között a Művelt Nép Könyvterjesztő Vállalat ajánlójegyzékét, és tőlük mindenki megrendelheti a kiválasztott könyveket.

Az árleszállításba bevont művek között értékes szépirodalmi, ifjúsági, ismeretterjesztő- és szakkönyvek szerepelnek, amelyek valójában a legszélesebb érdeklődésre tartoznak számot: pl.: Solohov, Ehrenburg, Semprun, Merle, Apitz, Duras, Zweig, Garducci, Swinburne, Davidson, Lukianosz és Ovidius művei, a szakkönyvek közül pedig többek között a Pattantyús és a Ponomarjov sorozatok egyes kötetel.

Balesetelhárítási szemléltető plakát Zobákon

(Foto: Császár Zoltán)

Szovjet vendégek Kossuth-bányán

Kedves vendégek érkeztek Baranyába az elmúlt héten, a Szovjetunióból, Tulából. A 35 fős turistacsoportot az MSZBT megyei elnöksége nevében Monoszlai Istvánné fogadta és kalauzolta útjuk során. A csoportot Dolgich Nyina Alekszejevna, a Tulai Műszaki Egyetem igazgatója vezette. A program során a vendégek, akik a magyarországi utazást jutalomként kapták, a komlói Kossuth-bányára látogattak. A szovjet vendégeket, akik között számos egye-

temi tanár, orvos, professzor és néhány kiváló kolhoz dolgozója volt, Lippi Imre és dr. Timaffy Béla, az üzem MSZBT vezetősége nevében fogadta Komlón. A vendégek és a vendéglátók között baráti eszmecsere alakult ki. Résztvettek ezen a beszélgetésen az üzem, a KISZ és a szakszervezet képviselői is. A szovjet vendégeket elsősorban az üzemi munkások élete, üdülési lehetőségei, szocialista brigádmunkájának eredményei érdekelték.

MEGJELENT

Dr. Münnich Ferenc: A Magyar Tanácsköztársaságról című könyve

A kötet Münnich Ferencnek, a Magyar Tanácsköztársaságról szóló írásából, előadásai-ból adta válogatást. A magyar forradalmi munkásmozgalom nemrég elhunyt kiemelkedő harcosa az első világháború alatt a tomszki orosz fogolytáborban ismerkedett meg a forradalmi elmélettel és jegyezte el magát egész életére a kommunista munkásmozgalommal. Előbb az orosz Vörös Hadseregben védté fegyverrel a proletárhatalmat, majd itthon vett részt az újonnan alakult KMP munkájában. A Tanácsköztársaság idején a 6. hadosztály politikai biztosa-ként működött a magyar vörös hadseregben.

Mint a Tanácsköztársaság létrejöttének egyik részese és történetének kitérő ismerője, sokat írt és nyilatkozott történelmünknek e fényes korszakáról. E kötetben írásai közül elsősorban azok szerepelnek, amelyek dokumentális értéket képviselnek, mint pl. „A proletár osztályhadsereg” című, 1921-ben Berlinben kiadott tanulmánya, továbbá azok a nyilatkozatai, beszédei, amelyek 1958—1959-ből származnak, amikor pártunk történelmi adósságot törlesztett: a Magyar Tanácsköztársaságnak és harcosainak megadta az őket megillető történelmi elismerést.

Az anyagot a nehéi szerző felesége és hűséges munkatársa, M. Berényi Etelka gyűjtötte össze. Sajtó alá rendezte s a bevezetőt írta: Liptai Ervin.

Veteránok és az ifjúság találkozója Pécsbányán

A klub tagjai és a meghívott veteránok.

Bensőséges és jól sikerült ünnepségre került sor március 21-én a pécsbányatelepi Zalka Máté Művelődési Házban.

A helyi Ifjúsági Klub, mely két éve nyerte el a Kiváló Ifjúsági Klub címet, immár harmadik éve szinte hagyományként ismét megrendezte a veterán találkozót.

A feldíszített klubhelyiségben 25 fiatal és 15 idős kommunista foglalt helyet.

Kardos Ferenc, a Művelődési Ház igazgatója köszöntötte a megjelenteket, majd ünnepi beszédében a Tanácsköztársaságra emlékezett.

Felidézte a 133 nap dicsőséges intézkedéseit, beszélt a proletárhatalom hőseiről és névtelen védőiről.

Példaképpül állította őket a mai ifjúságnak, mert ők ezért a mai világért harcoltak.

Az ünnepi beszéd után levetítették a Dicsőséges Tanácsköztársaság és Az ellenforradalom hatalomrajutása című filmeket.

A meghívott veteránok meghatódottan nézték végig azt az időszakot, melynek élő részesei voltak.

E figyelemesség után baráti beszélgetés kezdődött szerény megvendégléssel és zenével.

A fiatalok sokat kérdeztek, a veteránok pedig meséltek és válaszoltak.

Különösen érdekesek voltak Dren Adolf, Bánkúti Antal, Vouk János és Berghauer Károly 19-es vöröskatonák visszaemlékezései, élményei.

A meghívottak nevében Sudár Ferenc kommunista, Kossuth-díjas, nyugdíjas bányász, aki szénkormánybiztos is volt, megköszönte az ifjúságnak ezt a kedves megemlékezést. Örült annak, hogy az ifjúság nevelése jó kezekben van és bízik abban, hogy a győzelem és felemelkedés útját jelző zászlót ez az ifjúság soha többé nem veszti el.

A klubvezetőség emlékül magnószalagra rögzítette a veterán-találkozó, egész ünnepséget.

Torbó Gyula kiállításáról írva — szokatlan módon — előljáróban egy negatívumról kell beszélnem:

A kiállítás magfontolatlan, elkapkodott rendezésű volt. A bemutatott anyag és annak találsa szembetűnően nem volt arányban. Egy festő, aki Komlóról indult el, oda vissza tért és ma is ott dolgozik — függetlenül minden objektív, vagy szubjektív külsőségektől, mely személyét illetően vitatott — mindenképpen többet érdemel. Talán inkább így fogalmazhatnánk: amit művel, amit bemutat, egy kisvárosban belül sokkal jobban becsülendő, bármilyen relációban is.

Torbó Gyulát hosszú évek óta ismerem és örömmel írom le, hogy legutolsó kiállításánál fejlődésről beszélhetek. Valahogy közelien láthatóvá vált teljes beérése. Ugy ér-

tem, megtalálta önálló világának egyéni kifejezési formáit. Egyszer egy kiállításnak megnyitóján azt mondtam róla, hogy álmokkal teli, tehetségeiben megmártózott ember. Ez az állításom kiállításról-kiállításra igazolódik. Az aspektusok bővültek, de azok visszaadása letisztult, és a kompozíció-készség érettebbé vált. A kolorit izzása egészségesen tompává vált, a konstruktívizmus és a tásztizmus szellemének domináns volta már alig kísért. Művészeti élete összetettségében markánsabbá vált. A művész látásmódja empirikusá nemesült a beérkezéshez közeledve, de kepeit a belső feszültség visszaadása élte.

Jules Renard-nak a „valóság áldozatának” igazsága: „csakis azt a valóságot szerettem, amely ábrándokat kelt.” Torbó Gyula képei ábrándo-

kat keltenek és ez feladata is, az elhivatott művészeknek, a művészeteknek.

A kiállított képek közül többről kell beszélnem. Az „Ejszaka” című a művész jól alkalmazza az aquarel adta lehetőségeket. Az „Álmok és szobrok” fekvő, elnyújtott kompozíció arányos építési móddal. A „Poharak” címűnél még jelen van a konstruktívizmus, de a sötét meleg színek kerek egésze formálják át. „Anyja és gyermeke” című képe az anyai szeretet humanumát hirdeti gyengéd rajzossággal és színezéssel. A „Baleset” című kép telitalálat ugyan, de a gömbölyű rajzos forma új színe a művész munkásságának, és eddigi utkereséseit tekintve, vigyázni kell az epigonizmus csábításaira.

Írásom elején elmondtam negatívumok mellett is, jo-

kiállítás volt Torbó Gyula kiállítása. (Erről csak a művész tehet.)

Az alkotó és az alkotások szép találkozását láthattuk a kiállítás megtekintői. A város, ahol él, dolgozik, nem lehet közömbös művészetével szemben, mert hozzátartozik létezéséhez a városéhoz ugyanúgy, mint minden más, amit mindennap lát, észlel és hall az ott élő ember.

Remélem, hogy a megtett és részben már értékelhető úton a művész végigmegy, valamint azt is, hogy egy elkövetkező jelentkezősén láthatjuk majd műtermébe rejtejtett nagylegzeti víziszűrő tussrajzait, színektől szédült pastelljeit és fáfaragott, egészséges naturalizmusban fogant, de maian modern plasztikáit.

Klausz Gyula

ROZSARANY

BÁTORTALAN KOPOGTATÁS

Bátortalan kopogtatás az ajtón.

Egy alacsony, vézna és kopott nő mozdította meg a kilincset, majd amikor még egyszer mondtam, hogy tessék, félénk körültekintéssel jött beljebb. A kezében felvételi lap volt, új dolgozóként biztonsági és tűzrendészeti előzetes oktatásra küldték hozzám.

Mondom — sovány volt és alacsony Tizenhat, fizushét évesnek gondoltam, de a papírjaiból láttam, hogy huszonhárom.

Az is kitént a lapról, hogy deszka-, dorongrakáshoz és kérgeléshez vettük fel. Pedig nehéz munka lesz ez neki. Meg is kérdeztem, hogy mit gondol, fogja-e majd bírni? Csak annyit mondott, hogy „Hát...” Ami azt jelenti, hogy majd meglátja, s ha nem bírja, hát nem.

— Dolgozott már valamikor más üzemben is? — kérdeztem, mert ez a papírjaiból nem derült ki.

— Milyen üzemben? — kérdezte vissza.

„Üzemben” — így ejtette ki Csak arról vettem észre, hogy cigány. A neve Rozs Aranka.

Közben leültem. De kétszer is kellett neki szólni, hogy foglaljon helyet, mire nagy bátortalanul, úgy a popos sarkával ráereszkedett a fotel szélére, de egy pillanatra múlva ismét felállt.

Mondtam, hogy csak maradjon nyugodtan ülve, amíg elmondom, hogy munka közben mire kell vigyázni, hogy meg ne sérüljön, vagy esetleg másban kárt ne okozzon.

Amikor ezt elvégeztem, aláírtam vele a tudomásulvételt. Öszintén szólva arra számítottam, hogy írni sem tud, mivel magyarul is csak akadozva beszél, mégis — bár igen kezdetlegesen — de frott betűkkel, szépen oda-csomozta a nevét:

„Rozsarany” (Egybe.)

Ezután megmagyaráztam neki, hogy még hová kell mennie a felvételi papírral, kezet fogtam vele és — mint minden új dolgozókkal tenni szoktam — kívántam neki jó munkát, s hogy érezze jól magát üzemünkél, üzemünk kollektívájában.

Ekkor váratlanul visszaült a fotelba. Ugyancsak úgy felsarokra, de — talán most először, nyíltan rám nézett.

Nézett, de nem szólt semmit, bár az ajkai mozogtak, mintha szavakat keresnének, valahol messze.

Előtte maradtam hát és igyekeztem még barátságosabb arcot vágni.

— Nos? — kértem, — akar valamit mondani, Aranka?

— Lakást... nem lehetne lakást kapni?

Úgy tört ki belőle ez a mondat, mint amikor egy régi, agyonrepedezett köcsögből egyszerre csak kiömlik a tartalom.

Most már én is leültem, szembe vele az asztalomhoz és kérdeztem tovább, hogy most hol lakik, kívül sfb.

Az apjéknál lakik, nyolcadmagával egy putriban. A putri beázik és dűlőfélben van. Kétszer két és fél méteres. Kettő valamilyen úgy és egy ugyancsak valamilyen szekrényféle van benne. Meg még ök nyolcan semmi nem is férne el ott. Van egy kis lánya. Ő is velük van kitélcenediknek. Férje nincs. Akifől a leányka született, az elhagyta.

Kérdeztem, hogy a munkaiügyi csoportnál, ahol a felvételt intézték, elmondta-e, hogy lakás is kellene? El, igen, de nem szóltak semmit. De biztosan nem mondta el, csak most gondolja, hogy kellett volna szólni. Reménye úgy sem lehetett, hisz szerződéses lesz csak, és ki tudja hány napig, esetleg egy-két hétig lesz nálunk. Cigányoknál ez kiszámíthatatlan szokott lenni. Eddig inkább csak férfi munkaerőink voltak a nehéi indus nemzetség fiából és... Hát bizony eléggé gyakori közöttük a nyughatatlan.

Nehéz úgy ez és egy kicsit sem tartozik rám a lakás-probléma. Sem módom, sem lehetőségem nincs tenni valamit az érdekében. De gondolom, másnak sem. Még ha megállapodna nálunk, s igényelhetne lakást, akkor is évekig várnia kellene, míg egy szoba-konyha lakást találna kapni. Ehhez nagyon jól kell dolgozni, nagyon jól kell viselkedni (ezt ugyan egyiket sem akarom elvitatni Rozs Arankától), de talán még valaki így is kellene, aki felfigyelne rá és egyengetné egy kicsit az utat.

Tehát csak azt mondhattam neki, hogy majd gondolkodom, és úgy próbáltam intézni a szót, hogy most már menjen, mert lassan lejár a munkaidő és nem találja helyükön azokat, akikhez a felvételevel még el kell jutnia; SZTK-s, műszakjegyző, szakszervezet, ruharaktár stb.

Ekkor mondta ki az első szép, folyamatos mondatot, amióta beszélgettünk, nyilván, mert már számtalanszor elgondolta:

— Úgy szeretnék már kikerülni a cigánysorsból!

(Folytatjuk)

Csikós Ferenc

Torbó Gyula kiállításáról

Torbó Gyula kiállításáról írva — szokatlan módon — előljáróban egy negatívumról kell beszélnem: A kiállítás magfontolatlan, elkapkodott rendezésű volt. A bemutatott anyag és annak találsa szembetűnően nem volt arányban. Egy festő, aki Komlóról indult el, oda vissza tért és ma is ott dolgozik — függetlenül minden objektív, vagy szubjektív külsőségektől, mely személyét illetően vitatott — mindenképpen többet érdemel. Talán inkább így fogalmazhatnánk: amit művel, amit bemutat, egy kisvárosban belül sokkal jobban becsülendő, bármilyen relációban is.

Torbó Gyulát hosszú évek óta ismerem és örömmel írom le, hogy legutolsó kiállításánál fejlődésről beszélhetek. Valahogy közelien láthatóvá vált teljes beérése. Ugy ér-

tem, megtalálta önálló világának egyéni kifejezési formáit. Egyszer egy kiállításnak megnyitóján azt mondtam róla, hogy álmokkal teli, tehetségeiben megmártózott ember. Ez az állításom kiállításról-kiállításra igazolódik. Az aspektusok bővültek, de azok visszaadása letisztult, és a kompozíció-készség érettebbé vált. A kolorit izzása egészségesen tompává vált, a konstruktívizmus és a tásztizmus szellemének domináns volta már alig kísért. Művészeti élete összetettségében markánsabbá vált. A művész látásmódja empirikusá nemesült a beérkezéshez közeledve, de kepeit a belső feszültség visszaadása élte.

kiállítás volt Torbó Gyula kiállítása. (Erről csak a művész tehet.) Az alkotó és az alkotások szép találkozását láthattuk a kiállítás megtekintői. A város, ahol él, dolgozik, nem lehet közömbös művészetével szemben, mert hozzátartozik létezéséhez a városéhoz ugyanúgy, mint minden más, amit mindennap lát, észlel és hall az ott élő ember. Remélem, hogy a megtett és részben már értékelhető úton a művész végigmegy, valamint azt is, hogy egy elkövetkező jelentkezősén láthatjuk majd műtermébe rejtejtett nagylegzeti víziszűrő tussrajzait, színektől szédült pastelljeit és fáfaragott, egészséges naturalizmusban fogant, de maian modern plasztikáit.

ENSZ SZIMPOZION — ENSZ SZIMPOZION — ENSZ SZIMPOZION — ENSZ

Az ENSZ Európai Gazdasági Bizottság Szénbizottságának felkérésére március 24. és 28. között szén- és gázkiterésével foglalkozó nemzetközi szimpoziont rendeztek Magyarországon. Európa valamennyi szén- és gázkiterés veszélyes bányászattal rendelkező országát meghívták a tanácskozársra. A nemzetközi szimpozion színhelye a Ba-

nyanya megyei harkányi Bányász Szálló volt. 14 ország 48 képviselőjének neve szerepelt a meghívólistán között. A bányászati nagyhatalmak — Lengyelország, NSZK, Anglia és a Szovjetunió — minisztériumi, illetve főosztályvezetői szinten képviselték magukat a szimpozionon, de elküldte képviselőjét Törökország, sőt a távoli Ausztrália is.

Nemes célkitűzés: a bányák és a bányászok biztonságának fokozása

Az ENSZ Európai Gazdasági Bizottság Szénbizottsága március 24—28-ig tartó szimpozionján a megnyitó ülés

A szimpozion ünnepélyes megnyitójára március 24-én, délután 15 órakor került sor, amikor a meglepetésként Falczy Zsigmond, az ENSZ Európai Gazdasági Bizottság titkárságának képviselője üdvözölte, majd a vendéglátó házigazda, Garamvölgyi János igazgató köszöntötte az ülés résztvevőit, méltatta a rendezvény jelentőségét.

Garamvölgyi elvtárs ezután beszámolt a pécsi bányászok gázkiterés elleni küzdelme történetének négy szakaszáról.

Első szakaszban az 1894—1912, második szakaszban az 1912—1925, a harmadik szakaszban az 1925—1956, és a negyedik szakaszban az 1956 óta eltelt időszak küzdelmeiről szólt.

A mecseki szénbányák gázkiterés-veszélyének legfőbb jellemzője az, hogy az esetek háromnegyed része váratlanul, műszak közben jelentkezik. Ezek közül is ki kell emelni a 20 százalékot képviselő provokációs robbantás után késve jelentkező kiteréseket, amelyek váratlanul, megelőző nélkül, az energiájuk közötti verseny, de a szénbányák egymás közötti versenye is sürgeti a gázkiterés-veszély elleni küzdelmet. Ezért van rendkívül jelentősége, hogy itt, Harkányban az érdekelt szakemberek összejöttek, hogy a szén- és gázkiterés területén szerzett tapasztalataikat kicseréeljék és a fennálló problémákat megvitassák. Tudjuk, hogy a nemzeti szimpozion óta eltelt idő rövid volt ahhoz, hogy döntő változások hozzon a szén- és gázkiterésveszély leküzdésében, mégis az elmúlt négy év során jelentkező fejlődés és szemléletváltozások feltétlenül hasznossá teszik a megbeszéléseket — mondotta, majd így folytatta: — A beérkezett anyagokat áttekintve láthatjuk, hogy az e területen dolgozó szakembereknek a rövid idő ellenére van mondánivalójuk és bizonyosra vesztük, hogy a tanácskozás mindannyiunk számára hasznos eredményeket hoz. Ezek után a mi bányászataink szén- és gázkiterés-veszélyéről szólt.

— 1894. december 12-én addig nem tapasztalt, különös esemény történt a pécsi bányai Schroll-akna 4. szintjén. — mondotta. — Gurítóhajtás közben a szénfal megmozdult és szénpor kíséretében nagymennyiségű metángáz tört ki a bányatérbe. Másnap ugyanazon a munkahelyen ismétlődött meg az eset, de most már olyan erővel, hogy az ott dolgozó két bányász menekülésére nem volt elegendő idő, s így metángázban megfulladtak. Ezek az események nyitították meg azt a küzdelmet, amelyet a mecseki szénbányászok immár 75 éve vívnak a váratlan szén- és gázkiterés ellen. Azóta már 520-ra emelkedett az esetek száma és mintegy 70 bányász életét követelte a szörnyű je-

lenség. — A megnyitó után dr. Szirtes Lajos kandidátus, a Mecseki Szénbányák kutatási osztályának vezetője ismertette a konferencia programját. Ezzel az első napi program véget ért.

A megnyitó után Falczy Zsigmond, az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága titkárságának képviselője az alábbiakat mondotta a sajtó képviselőinek a szimpozion magyarországi rendezésével kapcsolatban:

— 1960-ban Genfben és 1964-ben a franciaországi Niemesben tartottak hasonló konferenciát. A niemesi konferencia valamennyi résztvevője kifejezte azt a kívánságát, hogy a legközelebbi szimpoziont a magyar hatóságok rendezzék erről a problémáról, mivel előzőleg is tudomásuk volt arról, hogy Magyarországnak nagy gyakorlata és nemzetközileg elismert eredményei vannak a gázkiterés leküzdése területén. Ezt az óhaját megerősítette a magyar szakértő ötlete és szereplése az 1964-es konferencián. Az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága Szénbizottságának felkérésére tesznek tehát most eleget a magyar hatóságok ennek a kérésnek, amikor a harkányi szimpoziont lebonyolítják.

Benda Pavan asszony, az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának munkatársa.

— A szimpozion szervezését kifogástalannak tartom. A felvetett problémák megoldásában valamennyi résztvevőre jelentős feladatok hárulnak. Örülök, hogy résztvehettem rajta! Egyénilleg megkapott a magyarok szíves vendéglátása. Amit mégis sajnáltam az volt, hogy keveset láttam a megyéből, Pécs életéből. És nagy kár, hogy a szép idő elmaradt. Fizikailag felerősödvé, gondolatokban gazdagon tértem haza.

300 ezer bányász biztonsága érdekében

Jelenleg több mint 300 ezer ember dolgozik szén- és gázkiterésveszélyes bányákban. A harkányi munkaértekezleten az információk, a tapasztalatok kicserélése hozzásegítette a tudományos szakembereket az alattomos veszély mértékének csökkentéséhez.

A konferencia első munkanapján két téma került napirendre. P. I. Szerednyakov, a szovjet delegáció vezetője ismertette elsőként a nemzetközi szakteknintély V. V. Hodot professzornak, a Moszkvai Bányászati Intézet kutatója által készített összefoglaló tanulmányát a gázkiterés okairól és a veszély előrejelzése terén szerzett tapasztalatokról, problémákról. Az okok megismerése, a megbízható előrejelzés lehetővé teszi, hogy arra a helyre koncentrálják a véde-

kezést, ahol a kiterés valóban bekövetkezett, ennek pedig komoly gazdasági kihatásai vannak.

Második témaként dr. Szirtes Lajos kandidátusnak, a Mecseki Szénbányák kutatási osztálya vezetőjének összesítő tanulmánya került vitára, amely a világ bányászataiban a szén- és gázkiterés elleni védekezés utolsó fél évtized alatt elért fejlődéséről adott számot. Ismertette a veszély csökkentését célzó aktív és passzív védekezési módszereket és előírásokat, az ezekkel kapcsolatos gyakorlati tapasztalatokat és az eredményességük elbírálására kialakított mérési módszerek fejlődését. A gázkiterés elleni védekezés passzív módja, amikor kiváltják „provokálják” — például robbantással — a kiteréseket. Ennek fő hátránya, hogy időigényes a dolgozók eltávolítása miatt, zavarja az üzem tervszerű menetét. Az aktív védekezés a gázkiterés elmaradásával jár. Ezek a módszerek lassú, veszélytelen feszültség-feloldásra törekcsenek, s a kiterés lehetőségét szüntetik meg. Hogy adott helyen melyik védekezés tekinthető elsődlegesnek, arról csak mélyreható biztonsági és gazdasági elemzés dönthet. A kiterés mesteres kiváltása helyett, azonban az egész világon az okot megszüntető aktív védekezést helyezik előtérbe. A tapasztalatok szerint hatá-

dekezési módszer. Sikertől számos elméleti vonatkozását tisztáznai, elsősorban a Szovjetunióban. Az aktív védekezés új, hatásos módszere az előzetes anyagkivétel is, amellyel a magyar bányászattal adott újat a világnak. Az eljárás elvét a Mecseki Szénbányák kutatói dolgozták ki és már átvette Belgium, Bulgária, Franciaország és a Szovjetunió bányászata is. Az eljárás szerint a kiterés- és gázfeszültséget általában csökkentik, hogy a munkahely előtti széntelep-szakaszból hidraulikus úton — víz-sugar segítségével — meghatározott mennyiségű szént vesznek ki. Az így keletkezett üreg a kiterésveszély hatására összenyomódik és a környezeti feszültségek csökkennek. Ezen az elven két módszert dolgoztak ki. Mindkét eljárás 80 százalékos eredményességet produkált a Mecseki Szénbányáknál a gázkiterés megelőzésében, s a kiterések számát 30—40 év előtti méretekre szorította vissza.

A szimpozion második napján további vitákra került sor. Értékes tanulmányokkal jelentkeztek az alkalommal a magyar szakemberek. Többek között dr. Masszi Dénes a „Szeizmikus mérések a provokációs robbantás különböző kiterésben való hatásosságának elbírálása” című tanulmányával, Mányó Mihály „A gázkiterés-veszélyes bányatársaságok villamosítása” témakörben hívta fel a szakemberek figyelmét. Továbbá Kreffy Gábor, dr. Ember Kálmán, dr. Ebinger József és dr. Koncsag Károly „A bányászati tevékenység a váratlan gázkiterés elleni védekezésben” című tanulmányát ismerhették meg a szimpozion résztvevői.

A programból

Március 24., hétfő: Megnyitó.

Március 25., kedd: Munkaértekezlet.

Márc. 26., szerda: Munkaértekezlet. Este látogatás a Puskin Művelődési Házban, ahol a pécsi Mecsek Táncgyűttes adott műsort a vendégek tiszteletére.

Március 27., csütörtök: Bányalátogatás a pécsi Szabolcsbányán és a komlói Zobakbányán. Délután látogatás Siklós-Villányban.

Március 28., péntek: Záróértekezlet. Pécs-Baranya nevezetességeinek megtekintése.

Március 29., szombat: Visztautazás Budapestre.

Vélemények, nyilatkozatok a szimpozionról

Dr. Szirtes Lajos kandidátus, a Mecseki Szénbányák Kutatási Osztályának vezetője így értékelte a szimpoziont:

— Az ENSZ Európai Gazdasági Bizottság Szénbizottsága rendezésében Harkányban rendezett ötnapos szimpozion értékelése három témacsoportba foglalható. Először: milyen fejlődés következett be az utolsó szimpozion óta.

Másodszor: ajánlásokat készítettünk a gyakorlati szakemberek részére a gázkiterés veszély csökkentésében. Harmadszor: ajánlást készítettünk az e témával foglalkozó tudományos kutató részére, befejezésül pedig előterjesztéseket tettünk a következő szimpozionra vonatkozóan. Itt megemlíteném elsősorban B. téma vonatkozásában azt, hogy a gázkiterés elleni küzdelemnek alkalmazkodni kell a szénbányászattal egyre határozottabban jelentkező üzemkoncentrációs törekvésekhez, amelyek a művelési sebességek növelésével járnak. Különösen érvényes ez a nehéz fenntartási viszonyokkal küzdő mélybányákra. Ezeknek a regionális jellegű védekezési módok kiterjedtebb alkalmazásával, a nyomásjelenségek nagyterjedésű területen való befolyásolásával érhető el. Javasoltuk megvizsgálni, hogy a megelőző és tervezett munkák hogyan hatottak, illetve hogyan hatnak a gázkiterés veszélyes széntelep egyes szakaszaira, és feltétlenül el kell kerülni, hogy a műveletek hatására az eredetileg veszélyesebb helyzet alakuljon ki. Olyan véde-

kezési módszerek alkalmazására kell törekedni, amelyek nagyfokú biztonságukat mellett kevésbé zavarják az üzemet és ebből kifolyólag gazdaságosak. E témában olyan műszerkomplexum kialakítását javasoltuk, amelynek segítségével meghatározhatják a veszély mértékét, megelőző preventív behatásuk eredményességét, és ezt követően kialakult feszültség-mezőit.

D. témakörben a gázkiteréses bányavillamosítással kapcsolatban tettünk ajánlásokat. Többek között a jelenségek megismerése és a megismerés alapján az ellenük való védekezés hatásosságának fokozását, más iparágak eddigi eredményeinek felhasználását és egy szélesebb kooperációs együttműködés életrehozását javasoltuk. Ami a C témánkat illeti, ott a gyakorlati szakembereknek tett ajánlások között szerepel, hogy a metángáz kiterésveszélyes bányákban a metanométeres védelmi készülék alkalmazását javasoltuk. A tudományos kutatóintézeteknek pedig fő feladatként a metanométeres védelem működési idejének csökkentését, a szénhotlok optimális haladási sebességének meghatározására a gázkiterés veszélyes telepeken, s a jövesztőgépek teljes komplex atállítására, hidraulikus meghajtásukra tettünk ajánlásokat. Jövőre vonatkozóan javasoltuk a tapasztalatcsere könnyebb lebonyolítása érdekében a szimpozion alatt statisztikai adatok feldolgozását, rendelkezésre bocsátását. Egyébként ezúton köszönöm meg valamennyi résztvevőnek az előkészítésben és le-

bonyolításban tevékenykedőknek értékes és hasznos támogatásukat.

Prof. W. Gimm, Freibergi Bányászati Akadémia Német Demokratikus Köztársaság

— Sokszor voltam már Pécsen és Harkányban is, és őszintén mondom, minden alkalommal jobban megismerem. Ez a szimpozion megmutatta meddig jutottak el Európa bányász szakemberei az elmúlt években, a gázkiterés-veszély elleni küzdelemben. Csak a legnagyobb dicsőret hangján szólhatok a szervezésről. No és különösen magyar konyharól, ismét sikerült pár kilóval megerősödnöm.

Tudósító: Csóka Magda
Fotó: Császár

SPORT

MOZIMŰSOR

A labdarúgópályákon láttuk, hallottuk

Eredmények:

LABDARÚGÁS:

Az NB I. 5. fordulójának eredményei: Komlói Bányász—Egyetértés 0:0. Bp. Honvéd—Ujpest 3:3. Rába ETO—Vasas 3:0. Tata-bánya—Diósgyőr 1:1. Eger—Salgótarján 1:0. MTK—Szombathely 0:0. Csepel—Dunaújváros 3:0. Ferencváros—Pécsi Dózsa 2:0.

Az NB I. állása:

1. Ujpest	5	4	1	-	14	: 9
2. Ferencváros	5	4	1	-	15	: 5
3. Rába ETO	5	3	1	1	14	: 7
4. Vasas	5	3	1	1	13	: 5
5. Bp. Honvéd	5	2	2	1	8	: 6
Egri Dózsa	5	2	2	1	4	: 3
6. MTK	5	2	2	1	4	: 3
7. Diósgyőr	5	2	1	2	5	: 6
8. Pécsi Dózsa	5	2	1	2	3	: 4
9. Csepel	5	2	-	3	5	: 6
10. Salgótarján	5	2	-	3	3	: 4
11. Komló	5	1	2	2	4	: 4
12. Szombathely	5	1	2	2	4	: 2
13. Dunaújváros	5	1	-	4	1	: 2
14. Tata-bánya	5	-	1	4	2	: 1
15. Egyetértés	5	-	1	4	1	: 1

NB I. B 5. fordulója: Pécsi Bányász—Szálitók 3:2. Szekesfehérvári MÁV—Ozd 1:0. Ganz-MÁVAG—Kecskemét 0:0. Szolnok—Miskolc 5:1. Békéscsaba—BKV Előre 0:0. Várpalota—SZEOL 0:0. Zalaegerszegi TE—Nagybányó 4:0. Oroslány—Bp. Spartacus 2:2. Videoton—Győri Dózsa 1:0.

Az NB I. B. állása:

1. Kecskemét	5	3	2	-	5	: 1
2. Videoton	5	4	-	1	11	: 6
3. ZTE	5	3	1	1	12	: 7
4. P. Bányász	5	3	1	1	5	: 7
5. Szol. MTE	5	2	2	1	9	: 4
6. SZEOL	5	2	2	1	6	: 3
7. Bp. Spart.	5	2	2	1	7	: 4
8. Oroslány	5	2	2	1	7	: 5
9. Szálitók	5	2	1	2	7	: 6
10. MÁVAG	5	1	3	1	3	: 5
BKV Előre						
12. Várpalota	5	2	1	2	4	: 6
13. Békéscsaba	5	2	1	2	3	: 5
14. Ozd	5	2	-	3	7	: 6
15. MVSC	5	1	1	3	5	: 10
16. Szf. MÁV	5	1	1	3	4	: 9
17. Gy. Dózsa	5	-	1	4	1	: 8
18. Nagybányó	5	-	-	5	1	: 1

NE II. 3. forduló: Maza-Szászvári Bányász—Szombathelyi Savária 1:0 (1:0). Szászvár, 1200 néző V.: dr. Jármal. Maza-Szászvár: Képrő — Nagy I., Róth, Bakó, Bocz, Nemes, Nagy II. (Kövéri), Weber, Czebel, Kerkai, Molnár (Ogizán), Edző: Polgár József. Az egyetlen gól az első félidő 24-ik percében esett, mikor Weber szabadrúgását Czebel védhetelemlé vágta a hálóba. Kádár Ferenc tudósítása szerint egy harcosan küzdő ellenféllel szemben szerzte meg a hazai csapat idelelő két pontját. Jók: Nagy I., Róth, Bakó, Czebel.

NB III. 3. forduló: PEAC—Nagygyányóki Brikett 3:0. Nagygyányók: Erős — Kozma, Teleki, Szekeres, Széles, Pataki, Barélt II. Nádasi, Demeter (Barélt I.), Farkas (Stenyér), Kollár. A mérkőzés Orbán Lajos egy mondatban foglalta össze. — A kétcsatársor közötti különbség döntötte el a mérkőzést a pécsiek javára.

Megyei I. osztály: Megyei bajnokságban szereplő csapataink erejéből mindössze egyetlen pontra futotta: Vasas II. Bányász—Pécsi Szikra 1:1. István-aknai Bányász is elszerezte első vereségét: Pécsi Kinizsi—István-aknai Bányász 3:1.

KÉZILABDA:

Előkészületi mérkőzéseket játszottak kézilabda csapataink. Nők: Pécsi Bányász—Budapesti Autóker 3:6. A második csapat a Pécsi Vörös Meteor Kupáján szerepelt: Pécsi Bányász II.—PEAC 12:5. Férfiak: Pécsi Bányász—Pécsi Dózsa 20:15.

SAKK, NB II:

Pécsi Bányász—Baja 6:5 (1 főgőgőjásma), a pécsi csapat pontszerzői: dr. Horváth, Reszler, Gerecs, Szöllösi Havas és Szabó József, Kovácsics játszmája főgőgőben maradt.

TEKE, NB II:

Baranyal Épitők—Pécsi Bányász 6:2. Faarany: 2478:2351. Egyénenként: Buzási 388, Csizsár 361, Csákok 394, Dózsa II. 409, Berta S. 415, Dózsa I. 384 fát ütött.

Következik:

Labdarúgás:

NB I. 6. forduló: Bp. Honvéd—Komló, Vasas—MTK, Egyetértés—Csepel, Pécs—Rába ETO, Salgótarján—Tatabánya, Diósgyőr—FTC, Szombathely—Ujpest, Eger—Dunaújváros.

NB I. B 6. forduló: Pécsi Bányász—Oroszlány, Szálitók—ZTE, Nagybányó—Békéscsaba, Szekesfehérvári MÁV, Ozd—Várpalota, SZEOL—Győri Dózsa, Szolnok—Miskolc, Ganz-MÁVAG, Kecskemét—Bp. Spartacus.

NB II. 4. forduló: Pápa—Maza-Szászvári Bányász.

NB III. 4. forduló: vasárnap délután 16 órakor Nagygyányók—Ládó.

Kézilabda:

A Pécsi Bányász női és férfi NB I-es csapatai Békéscsabában szerepelnek, ahol a Felszabadulási Kupán rajtuk kívül még indulnak, nőknél: Utánpótlás válogatott, Békéscsabai Kötött és a Békéscsabai MÁV csapatai. Férfiaknál: Utánpótlás válogatott, Budapesti Vasas, Szekesfehérvári Szondi SE és a Békéscsabai MAV csapatai.

Komlói április 4—5-én szintén villámtornára kerül sor. A résztvevő csapatok, férfiaknál: Bp. Vörös Meteor, Budakalás, BNA, Érbányász, Pécsi Dózsa és a Komlói Bányász. Nőknél: Pécsi Vörös Meteor, Budapesti Vörös Meteor, Szekszárd, Kaposvár és a Komlói Bányász csapatai.

Asztalitenisz:

A Komlói Bányász felnőtt csapata április 4-én Budapestben emlékszenyen szerepel. A női csapat Kaposváron vesz részt egy dunántúliak részére rendezett versenyen.

Pontvesztés Komlón

A hazaiak közül kevesen gondoltak arra, hogy a csütörtökön jól sikerült nemzetközi barátságos mérkőzés (Komlói Bányász—Lvov 3:1) után együttesünknek vasárnap meg kell elégednie a gólnélküli döntetlennel. Különben a hangulatot fokozta, hogy a Bányász—Egyetértés tartalék-mérkőzésen a hazaiak jól játszottak és 3:1 arányban győztek.

A fokozott várakozást a „nagy csapat” nem hálálta meg.

Már a találkozó elején látni lehetett, hogy a fővárosi védők és a komlói csatárok párharca ígérkezik. A vendégek szoros emberfogásra rendezkedtek be, s ez ellen a kék-fehér garda az egész mérkőzés alatt nem találta meg a kiutat. Azt nem lehet mondani, hogy a lelkesedés hiányzott, de ez görcsös erőlködésben jutott kifejezésre.

Rengeteg volt az eladott labda, pontatlanok voltak a lövések, s így a közönség elé sokat bosszankodott.

Egyetlen csatár sem nyújtott kiemelkedő teljesítményt, egyetlen játékos sem vállalkozott bátor betörésre, vagy átlövésre.

Nehéz feladat jutott ezen a napon a krónikásnak, mert egyszerűen olyan eseménytelen volt a mérkőzés, hogy alig lehetett igazi gólhelyzetről írni. Lantos Mihály edző az összecsapás végén olyan letörtten sétált föl, s le az öl-

zőben, hogy szóra sem lehetett bírni. Végül csak annyit mondott nagy kérelemre, hogy: — Ilyen gyenge játékkal nem érdemeltük volna meg a két pontot.

Nos, mi csak a közvetlen védelem játékaival voltunk elégedettek. Igaz, nagy megpróbáltatás elé nem állították őket az Egyetértés időnként kiugró csatárai, de mégis féltő volt, hogy a nagy mezőnyfőlény esetleg megbosszulja magát.

Részben a védők magabiztossága, határozottsága, részben pedig a szintén „gyengén muzsikáló” vendégek csatársorának köszönhető, hogy nem alakult rosszabbul a találkozó eredménye. Ismét keserű leckét kaptunk! Nyilvánvaló, hogy az idén az Egyetértés lesz a rivális, meg kellett volna tehát szereznünk ellene mindkét pontot. Annál is inkább, mert a következő fordulóban, pénteken a kispesti garda sokkal nagyobb feladat elé állítja a csapatot.

A két csapat összeállítása 0:0-lal végződött az összecsapáson:

Komlói Bányász: Erdősi — Lazaridisz, Zimonyi, Csordás I. — Bánfalvi, Makrai — Kékesi, Bordács, Merczel, Patkai, Solymosi (Kotai). Egyetértés: Varga L. — Szántai, Józsa, Galambos, Varga Gy. — Sóvári, Laczkó (Halapi) — Mohácsik, Gó, Kuharszky (Pál), Harangi. V. I.

Pécsi Bányász—FŐSPED Szállítók 3:2 (2:1)

Pécsújhegy, 1500 néző. Vezetete: Nagy E. Pécsi Bányász: Lukács — Kelemen, Tallósi, Györkö II., Halasi, Márton, Bartal, Mérei, Palkovics II., Koch, Bencsik. Edző: Kontha Károly.

Az első negyedórán a vendégek támadtak többet. Szoros emberfogás a hazai csatárok tehetetlenségét mutatja. A 15. percben egy szabadrúgás után Lukácsról viszapattanó labdát az álló védők között a tizenhatosról befutó csatár fejelte a hálóba. (Többen is elrúghatták volna a labdát). A gól után feljött a Bányász. Bencsik, majd Bartal célozta meg a kaput és a nagy kavardásban Palkovics II. lőtt a kapuba. Nem telt el öt perc, mikor Márton futott neki a szabadrúgáshoz

leállított labdának és mintegy 20 méterről gólt lőtt a hosszú sarokba. A kapus már csak a vasról visszapattanó labdát látta. A vezetés megszerzése után a vendégek elvesztették fejüket. Kemerle gyomron ütötte Halasit, amiért a bíró kiállította. A nagy dulakodásban csúnya jelenetek játszódtak le a pályán. Alig telt el néhány perc, mikor Keul rá tört Márton lábára és ő is a kiállítás sorsára jutott.

A hazaiak közül Palkovics II. lázasan vállalta a játékot és az amúgyi rossz napot kifogó csatársorral kilenc ember ellen is meg kellett küzdeni a két pontért. Márton volt a csapat legjobbjá, rajta kívül Halasi és Bencsik érdemel említést. K. L.

TERMELÉSI JELENTÉS

Kedvezően alakul a termelési mutató

Vállalatunk összes széntermelése — március 29-ig 102,1 százalék. A legjobb eredmény a Béta-aknaik dícselkedhetnek, ők dolgoztak a nagyobb termelőüzemek közül a legjobban. Teljesítményük 118,9 százalék. A legjobbak között találhatjuk Pécsbányát, Kossuth-bányát, Szászvárt és Vasast, továbbá a Tanbányát is. Az utóbbi időben javult Zobák-akna eredménye, bár még mindig nem érte el a kívánt színvonalat. A fejtesek mindenesetre már megvannak, így a fiatal üzem a továbbiakban még jobb eredményekre lesz majd képes.

A mennyiségi versenyben:	
1. Béta-akna	118,9%
2. Pécsbánya	104,0%
3. Kossuth-bánya	102,3%
4. Szászvár	102,2%
5. Vasas	101,3%
6. Szabolcs	98,2%
7. Zobák-akna	90,0%
A minőséget figyelembe véve is, Béta-akna a listavezető:	
1. Béta-akna	93,42%
2. Tanbánya	93,59%
3. Zobák-akna	94,71%
4. Szászvár	95,38%
5. Vasas	101,35%
6. Pécsbánya	103,33%
7. Szabolcs	104,42%
8. Kossuth-bánya	104,93%

MECSEKI BANYÁSZ

A Mecseki Szénbányák dolgozóinak hetilapja. Felelős szerkesztő: dr. Gyevi Károly. Szerkesztőség: Pécs L. Komját Aladár utca 6 (Mecseki Bányász Szálló) Telefon: 31-87 36-07; 81-es mellékállomás. Felelős szerkesztő: 82-00; 92-es mellékállomás vállalat telefonton: 11-85-08. A szerkesztőség üzemi telefonszáma 11-81 és 11-85. Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Braun Károly. Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi út 11. Telefon: 15-32 15-33, 21-60. 60-11 Nyomja a PÉCSI SZIKRA NYOMDA Pécs Munkácsy Mihály utca 10. Felelős vezető: Melles Rezső. TERJESZTI A MAGYAR POSTA Előfizethető a Mecseki Szénbányák dolgozó részére az üzemi bérszámlájánál. Nyugdíjasok és intézmények részére Pécs. Déryné u. 9. szám. 9. pontnyomtatványon. Telefonja 23-23, 26-60. (31-36-os mellékállomás.) Előfizetési díj a Mecseki Szénbányák dolgozóinak fél évre 10.- Ft. egész évre 20.- Ft. index: 23.817.

Park (Pécs), 3—9-ig: Pál utcai fiúk. Színes magyar—amerikai szinkron. Matiné 6—án: Gól. Színes amerikai film. 7—én: Adj pacsit, Pajti! Szovjet szinkron. Előadások kezdete: fél 4, 6 és fél 9 óraker.

Kossuth (Pécs), délelőtt, 3—9-ig: Pál utcai fiúk. Színes magyar—amerikai szinkron. Előadások kezdete: 10 és 12 óraker.

Kossuth (Pécs), délután, 3—9-ig: Az álmodozás egyszerűe. Lengyel film. Előadások kezdete: fél 3 és fél 5 óraker.

Kossuth (Pécs), este, 3—9-ig: Carmen. Színes svájci film. Előadások kezdete: fél 7 óraker. ART KINO, 7—én: A felkelés. Román film. 16 évtől.

Petőfi (Pécs), 3—9-ig: Pál utcai fiúk. Színes magyar—amerikai szinkron. Matiné 6—án: A bosszúállók. Színes szovjet film. 7—én: Szárnyal a dal. Színes szovjet film. Előadások kezdete: 3, fél 6 és 8 óraker.

Fekete Gyémánt (Pécs—Gyárvaros), 3—4-ig: Egy ember az örökkévalósnak. Színes angol film. 5—6-ig: A hét Cervi fivér. Színes olasz szinkron. 7—8-ig: Granada, addió! Színes olasz film. Előadások kezdete: hétköznap 6, vasárnap 4, 6 óraker.

Jószerecsét (Pécs—Szabolcs), 3—4-ig: Amerikai feleség. Színes olasz film. 16 évtől. 5—6-ig: Sógorom, a zugügyvéd. Amerikai szinkron. 7—8-ig: A felrobbantott pokol. Szovjet szinkron. Előadások kezdete: hétköznap 5, 7, vasárnap 3, 5, 7 óraker. Matiné 6—án: Hamis pénz. 7—én: Gyermekbetegségek.

Rákóczi (Pécs), 3—4-ig: Melyik úton járjak? Színes amerikai film. 5—6-ig: Egy ember az örökkévalósnak. Színes angol film. 7—8-ig: Hogyan szabaduljunk Helénkától? Cseh film. Matiné 6—án: Mária és Napoleon. 7—én: A bosszúállók. Előadások kezdete: 7 óraker.

Mecseknádasd, 5—6-ig: Pál utcai fiúk. Színes magyar film. Előadások kezdete: hétköznap 7, vasárnap 5, 7 óraker.

Zengő Gyöngye (Hosszúhéteny), 4—én: Kortársaink, I. II. (szimla helyár). Szovjet szinkron. 5—6-ig: Nem félünk a farkastól. Amerikai szinkron. 16 évtől. 7—én: Gólyapár. Színes szovjet film. 8—9-ig: Isten és ember előtt. Magyar film. 16 évtől. Előadások kezdete: hétköznap 7, vasárnap 5 és 7 óraker.

KEDD:
8.05: Orosz nyelv. (ált. isk. 6. oszt.). 9.55: Történelem. (ált. isk. 5. oszt.). 13.10: Orosz nyelv. (ismétlés). 14.55: Történelem. (ism.). 17.50: Hírek. 18.05: Fejezetek egy szocialista brigád naplójából. — 18.25: Mama, itt a fiad. Lengyel rövidjátékfilm. 18.55: A város peremén. Dokumentumfilm. 19.25: Esti mese. 19.40: Bolondgombák. Zenés faticcek. 20.00: TV-híradó. 20.20: Viharórnagy, szovjet TV-film. I. rész. 21.25: Alida Vail bemutatja.: Music Róma című műsorát. 22.25: TV-híradó — 2. kiadás.

SZERDA:
15.53: Telesport. Vasas—Crvena Zvezda KK labdarúgómeérkőzés. — 17.50: Kisfilm. 18.20: Hírek. 18.30: Pályaválasztási műsor. 19.10: Esti mese. 19.25: Nótaszó. 19.45: A Szépművészeti Múzeum bronzlovasa. 20.00: TV-híradó. 20.20: Fekete, fehér — igen, nem? A XVI. és XVII. kerület vetélkedője. Kb. 22.00: TV-híradó — 2. kiadás.

CSÜTÖRTÖK:
17.58: Hírek. 18.05: Látogatás az Iparművészeti Múzeumban. 18.40: Esti mese. 18.55: Csak tiszta forrásból. Bartók és Kodály útján IV. 19.35: Unnepi köszöntő. Hazánk felszabadulásának 24. évfordulója alkalmából beszédet mond Komocsin Zoltán. 20.00: TV-híradó. 20.20: Viharórnagy II. rész. Szovjet TV-film. Kb. 22.45: TV-híradó — 2. kiadás.

PÉNTEK:
9.00: Csak gyerekeknek! 9.35: A legendás 12-es. Kisfilm. 10.00: Hűség a néphez, hűség a párthoz! Közzétett a budapesti fiatalok ünnepélyes KISZ-fogadalomtételéről. 11.30: Figyeljétek. Indul az adás!... 12.00: Az Intervízió hangversenye Lipcséből... 15.48: Telesport. 17.55: Valahol Európában. Magyar film. 19.40: Esti mese. 20.00: TV-híradó. 20.20: Irtá, aki elmondja... 22.00: Píatal vagy szertelen. 22.25: TV-híradó — 2. kiadás.

SZOMBAT:
9.00: Szüneli matiné: A barázdabillegető hadserege (ismétlés). 10.15: Angolnák nyomában. 10.30: A tétra! ősz. 10.45: Találkozás islandiakkal. 11.15: A Magyar TV első színes kísérleti műsora — fekete-fehérben. 16.13: Századunk... Földindulás II. rész. (ismétlés). 17.05: A plakátművészet remekel. IV. 17.25: Magyarázom a mechanizmust. (IV—VI. rész). 17.45: Hírek. 17.50: Falu-e még a falu? (II. rész). 18.20: Költészet. 18.40: A TV-jelenet... 19.25: Ciacvizió. 19.35: 1+2. Táncczenei műsor. 20.00: TV-híradó. — 20.20: A testőr. Vigjáték három felvonásban. (14 éven felülieknek). Kb. 22.10: TV-híradó — 2. kiadás. 23.10: Jó éjszakát, felnőttek. Turpi úr! Amerikai rajzfilmsorozat. I. rész.

VASÁRNAP:
9.55: Zebra. 10.10: Tánadás a király ellen. 10.35: Csak gyerekeknek! 11.00: A Venusz úr! Kalandfilm I. rész. 15.58: Turpi úr! I. rész. 16.25: Telesport. 18.40: TV-szöites. 19.05: A világ térképe előtt. 19.15: Esti mese. 19.35: Francia kisjátékfilm-sorozat. 1. Az örök közevény. 20.00: TV-híradó. 20.20: Második lövés. TV-játék. (14 éven felülieknek). 22.05: Az érem harmadik oldala. 22.15: TV-híradó — 2. kiadás. 22.25: Francia zenés film.

Főpróba következik a kézilabdázóknál

Egyre fokozódó lendülettel készülnek kézilabda-csapataink az idei bajnoki évre. Egy mást érik a kupák, ami azt jelenti, hogy idén minden eddigi bajnoki szerepléssel szemben, jobb szerepléssel kívánják megőrvendeztetni szurkolóikat. Pedig ez nem kis feladatot jelent, mert az idén már csak azért sem, mivel ugyancsak figyelemre méltó eredményeket értek el eddig. A Pécsi Bányász női csapata immár kilencedik éve indul a nemzeti bajnokság I. osztályában és eddig egy évben sem adták alább az ötödik helynél. Zákányi Bálint ismét nagy feladatokra készíti lányait, hiszen a tavalyi ezüst érem kötelez. Idén is több fiatal láthatunk majd csapatában. A fiatal sportolók nevelésében kifejtett tevékenysége elismerésül idén elnyerte a Baranya megyei Sport Tanács és KISZ által alapított kitüntetés. Méltán megérdemelte, hiszen pályakezdése, illetve a Pécsi Bányásznál eltöltött edzői évek alatt majdnem háromszor cserélődött ki a játékosállomány.

Ugyancsak nagy feladat előtt állnak a fiúk is. Akik a tavaly megszerzett vidék legjobbjai, immét megtartva, a bajnoki táblán is előbbre szeretnének lépni és nem utolsósorban vissza akarják húzni a közönséget. Mind-

kettő nagyon szép célkitűzés. Az eddigi eredmények bár elég nagy ingadozást mutatnak, ami az alapozás időszakainak edzői véleménye szerint egyenes következménye, ismét valami újat és látványosat ígérnek az Újhegyre kilátogatók részére. Páljai edzőt úgy tartják számon a kézilabda berkeken, aki mindig képes valami újat, meglepőt produkálni. Ugy tudjuk, ebben idén sem lesz hiány. Még idetartozik, hogy a Pécsi Bányász kérte hazai mérkőzéseit szombat esti villanyfényben való megrendezését. Amennyiben a szövetség elfogadja, úgy április 12-én délután az újhegyi stadionban indul el az idei bajnokságban útjára a kis börgyölő.

Megerősödött csapattal várja a bajnoki év kezdetét a Komlói Bányász férficsapata is. A már tavaly is szép sikereket elért csapat (második helyen végzett), Merczel és Jeszenszákkal megrősödvé, bajnoki reményekkel indulhat a küzdelmekbe. Fiatal, tehetséges és lelkes együttest Kovács Dénés edző. Megérdemelnék, hogy megfelelő támogatást kapjanak a hazai közönségtől, már csak azért is, mivel ők is jól járnának, ha egy év múlva felsőbb osztályú csapatokat láthatnának a környéki pályán.

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZENBANYAK DOLGOZOINAK HETILAPJA

VII. ÉVFOLYAM, 14. SZÁM

ÁRA: 40 FILLÉR

1969. APRILIS 9.

Kitüntetések felszabadulásunk évfordulóján

Schwarcz József

Vállalatunk öt dolgozóját érte az a megtiszteltetés, hogy hazánk felszabadulásának 24. évfordulója kapcsán — április 1-én a Nehézipari Minisztériumban kitüntetések vehettek át. Dr. Lévárdy Ferenc miniszter adott fogadást az élenjárók tiszteletére.

Németh Ferenc, Kossuthbánya szakszervezeti alapszervi titkár a Munkaérdemrend ezüst fokozatát kapta.

Kertész György, István-aknai vágár, Riszter József, Zobák-aknai személyzeti vezető, Győző Jenő, István-aknai pártbizottsági titkár és Madács Mihály, Kossuth-bányai csapatvezető vágár a Munkaérdemrend bronz fokozatát vehette át.

Gratulálunk a kitüntetéshez!

Vállalatunk igazgatósága április 3-án szintén fogadást adott hat bányász munkásságának méltatásaként. Ebből az alkalomból megjelent Garamvölgyi János, vállalatunk igazgatója, Stier József, a pártbizottság titkára, dr. Bánki Nándor, a pártbizottság osztályvezetője, Markwart Károly, a szakszervezeti bizottság titkára, Parti József, a KISZ-bizottság titkára, Bachmann Mátyás és Pozsgay Károly igazgatóhelyettes, Fulmer József főmérnök és Pintér József személyzeti osztályvezető.

Garamvölgyi elvtárs köszöntötte az ünnepeket. — Most, amikor átadhatom a kitüntetéseket, megköszönöm az elmúlt esztendőben végzett kiemelkedő munkájukat. Arra kérem önöket, hogy továbbra is dolgozzanak olyan járhatóan, mint eddig.

Az igazgató elvtárs ezután átnyújtotta a kitüntetéseket.

Wéhner János, Béta-aknai szocialista brigádvezető vágár, Dévai István szászvári vágár, és Szilasi László vasasi vágár Kiváló Bányász kitüntetés érdemelt ki. Schwarcz József, vállalatunk pártbizottságának osztályvezetője, Varga János, az István-aknai szakszervezeti bizottság titkára a Bányászati Kiváló Dolgozója; Egerszegi Péter, a fegyveres-ország parancsnoka a Kiváló Polgári Fegyveresőr kitüntető jelvényt kapta.

Schwarcz József elvtárs fejezte ki köszönetét a kitüntettek nevében. — Tudjuk, hogy a kitüntetés nemcsak személy szerint nekünk szól, hanem megbecsülése annak a kollektívának is, ahol dolgozunk.

Vizhányó Imre

Koszorúzás

a munkásmozgalmi emlékműnél

A bányász-zenekar fogadta április 3-án azokat az ünneplőket, akik abból az alkalomból jelentek meg a komlói munkásmozgalmi emlékműnél, hogy tisztelegjenek a mártíroknak. Eljöttek a város vezetői, az üzemek, intézmények képviselői, s ott voltak a mártírok hozzátartozói is.

Hazánk felszabadulásának 24. évfordulója előestjén a koszorúzás ünnepség méltó megemlékezés volt: a résztvevők hálájukat fejezték ki elesett harcosoknak. Első-

ként Neubauer József és Hartmann János elvtársak, a városi pártbizottság nevében helyezték el koszorújukat. Ezt követően vállalatunk képviselőjében Keszler Ferenc és Pozsgay Károly tisztelgett koszorúval. Gallusz József és Kiss István, a városi tanács, illetve a Hazafias Népfront, Bogdán László és Bencze József a KISZ-bizottság, Tárnai János és Golváth János a szakmaközi bizottság, Reinhardt András, Krivánek Rudolfné és Reinhardt Andrásné a hozzátartozók koszorú-

ját helyezte el az emlékműnél. Az évforduló alkalmából más ünnepséget is tartottak Komlón. Bogdán László, a városi KISZ-bizottság titkára a Május 1-ben rendezett ünnepségen 300 KISZ-fiatalt köszöntött fogadalomtétel során. Az obsitosokat a városi tanács nagytermében búcsúztatták. A dávidföldi általános iskolában és a Steinmetz Gimnázium és Szakközépiskolában — a munka elismeréseként — a MSZMP adományként a Vöröskatonna szobrát vehették át.

Varga János

Szilasi László

Dévai István

Munkásörök kitüntetése és jutalmazása

A munkásosztály fegyveres védelmét önként vállalták azok az emberek, akik a Munkásörök sorában fegyverrel is kézen állnak az osztályellenség elleni harcra.

A munkások államának, a szocialista rendnek ezeket a védelmezőit üdvözlöttük április 3-án Pécsen, a Déryné utcában

rendezett ünnepségen, amelyen felszabadulásunk ünnepe alkalmából kormánykitüntetéseket adtak át a kiképzésben élenjáróknak.

Erdősi Lajos, a Steinmetz Miklós Bányász Munkásör Zászlóalj parancsnoka köszöntötte a megjelenteket: Garamvölgyi János vállalati igazgatót, a megyei vb. tagját, dr. Bánki Nándort, a vállalat pártbizottságának titkárhelyettesét, Markwart Károlyt, az szb titkárát és Parti Józsefet a KISZ-bizottság titkárát, majd arról szólt, hogy a munkásörök minden tagjának köszönet jár azért a helytállásért, amelyet a kiképzésben tanúsítanak.

A kedves ünnepségen kormánykitüntetést kaptak ketten. A hazai szolgálatért kitüntetésben részesült Rausch Márton és Bencze Imre. Öten kaptak az országos parancsnoktól munkásör emlékjelvényt és oklevelet a kiképzés feltételeinek megteremtéséért és a munkásörök támogatásáért: Nagy Béla, Szokola Ferenc, Tátrai József, Weisz József és Méder Miklós. Az országos parancsnok oklevéllel tüntette ki Steiner Lászlót, Derkovits Ferencet és Kiss Gyulát. A megyei pa-

rancsnok oklevelét kapta Zsáhi János, Györök János és Dózsa József. Tárgyjutalomban részesítette a megyei parancsnok Gulyás Ferencet és Haág Józsefet.

A kitüntettek és megjutalmazottak nevében Gulyás Ferenc századparancsnok mondott köszönetet.

Rausch Márton

Bencze Imre

Kitüntetések

a polgári védelem szervezéséért és fejlesztéséért

A Polgári védelem Országos Parancsnok-ság törzsfőnöke javaslatára a polgári védelem szervezése, fejlesztése, és a feladatok végrehajtása terén több év óta végzett kiemelkedő tevékenysége elismeréséért a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 2025/1965. sz. határozatával alapított „Honvédemi Erdemérem kitüntetés” kaptak 15 éves működésükért: Bánhegyi Mihály és Gábor Mihályné pécsbányai, Czarich Lajos és

Sáska János vasasi, Szabó Imre Kossuthbányai, dr. Szakács Dezsóné Zobák-bányai dolgozók.

10 éves működésükért Mázsa Piroska és Pető Ferencné pécsújhegyiek, Nagy Kovács Géza pécsbányai és Bodor Mihály Béta-bányai dolgozók kaptak kitüntetést.

A kitüntetéseket április 4-én, hazánk felszabadulásának 24-ik évfordulója alkalmával az üzemekben vették át.

Egy ember, aki becsülettel helytállt

Szerényen, de megilletődve fogadta Lakatos István a politikai és gazdasági szervek köszöntését volt munkatársainak kézifogását — abból az alkalomból, hogy 42 éves szolgálat után pihenőre fog térni. Lakatos elvtárs 55 éves lesz május 28-án, és ebből 42 évet Szabolcsbányán dolgozott. Bányászszülőktől származik, két testvére szintén bányász lett. Végérték a múlt társadalom keserű kenyerét, harcoltak a jobb és szebb életért, amiben csak 1945 után lett részük. Lakatos István elvtárs 1927. június 17-én, mint napszínti fiú kezdett dolgozni, majd 1928-ban a bányában mint 40%-os takarító fiú és végigment a ranglétra minden fokán, míg végül csapatvezető vágár lett. 1945 után a mai napig nemcsak vallotta, hogy a munka a becsület és dicsőség dolga, hanem gyakorlatban is megmutatta, hogyan kell becsülettel dolgozni a szocialista társadalomért. Igen sok kereszt-, alap-, légvégátról kitermelt szén az ő csapata nevéhez fűződik. Igen sok fiatal tanított ki a veszélyes szakma különböző fogásaira, precíz, biztonságos munkavégzésre. Szorgalmas munkáját vezetői is elismerték, s ma ha kirakja a különböző kitüntetéseket csak két sorban fér el mellén, mert van három kormánykitüntetése, egy nehézipari mi-

niszteri, három kiváló jelvény, kettő törzsgárda jelvény és a szocialista brigád cím bronzkoszorúja. Ezenkívül Sztahonovista oklevél, négy kiváló dolgozó oklevél tulajdonosa.

1945 óta párt- és szakszervezeti tag. Szervezte és nevelte a fiatalokat politikailag és szakmailag egyaránt. 1956-ban Szabolcsbánya fegyveres örségének tagjaként védte az állam, a nép vagyonát.

Fia, apja nyomdokait követve Szabolcsbányán mint üzemlakatos dolgozik.

1969. április 3-án a reggeles dolgozók előtt Kruller János,

az előkészítő körtet bányamestere meleg szavakkal búcsúztatta 42 éves szolgálati idő után Lakatos István elvtársat.

Ezen a napon a régi hagyományokhoz híven bejárva a munkához köztudott búcsúzik munkatársaitól. A búcsú csak képeslet, mert továbbra is a brigád tagja fog maradni.

Megszorítjuk Lakatos István munkában elfáradt kérés kezét, és kívánjuk, hogy a megérdemelt pihenőre téréskor még hosszú időn keresztül éljen erőben, egészségben.

Szabolcsbánya előkészítő körtet dolgozói

Banner Zoltán Pécsen

Alig fél éve annak, hogy könyvesboltjaink kirakataiban megjelentek a Romániában, Jugoszláviában és Csehszlovákiában élő magyar írók művei. Bár a határainkon túl megjelenő műveknek csak egy hányada jut el hozzánk, mégis meglepetést okozott annak szélessége, elevensége a széles olvasóközönség számára. A múlt év őszén Budapesten és Debrecenben járt Kolozsvári Magyar Színház kulturált előadásai vívták ki a kritika és a közönség elismerését. Es most Banner Zoltán előadóművészt fogadhattuk és tapasztalhattuk neki Pécsen, április 2-án este a Tudomány és Technika háza előadótermében.

Banner Zoltán több éve járja Erdély magyar lakta városait, romániai magyar vándorok műveiből összeállított műsorával. Ezzel a műsorral szerepel nálunk is, mintegy keresztmetszetet adva az ott élő magyar lírának. Műsorában hallhattuk az immár klasszikusnak számító Bartalis János, Horváth Imre és az általunk is ismert Dsida Jenő verseit, oly mély és őszinte tolmácsolásban, hogy

azokban is csodálat ébredt, akik különben ismerik és szeretik a felsorolt költők műveit. A műsor második részében a mai középnemzedék: Kányádi Sándor, Lászlóffy Aladár és Páskándi Géza verseiből hallhattunk. Az előadó a műsort bemutatónak szánta. Többre, már csak az idő múlása miatt sem vállalkozhatott. Mégis érezni lehetett, hogy a válogatás egy gazdag, magasszintű költészet üzenete, mely méltán követeli az őt megillető helyet az egyetemes magyar irodalomban. Kiegészítésképpen elég ha csak néhány nevet említek, akik bemutatására nem kerülhetett sor: Hajdu Zoltán, Kiss Jenő, Méliusz József Salamon László, Szász János, Szemlér Ferenc, Szilágyi Domokos, és néhányat az új hullámból, akik méltán vívták ki, ha egyelőre csak otthonukban is az elismerést: Cseke Gábor, Farkas Árpád, Kádár János, Király László és Szöcs Kálmán. Természetesen ez a felsorolás sem teljes.

Az előadás hangulatát még fokozta Varga Márta zongora és Botvay Henrik művészi hegedű játéka.

— Kapa —

Elismerés

Kedden, április másodikán, bensőséges szavak kíséretében köszöntötte a Mecseki Szénbányák pártbizottsága nevében Schwarcz József, a művelődési osztály vezetője ösv. Neuber Gusztávnét, az igazgatósági vöröskereszt-vezetőség titkárát, munkásságának negyedszázados évfordulóján, születésnapja alkalmából. Ünfeláldozó munkájáért Rostás Istvánnak, a Magyar Vöröskereszt főtitkárának dícséretét, személyes jókívánságait, Jakab Ferencné dr. tolmácsolta az ünneplőnek.

A gombostűtől az aknatoronyig

Ha a kedves vevő egyszerűen benézne a jellegénél fogva sok-sok minden árusítására profilozott ABC-áruházba, műszaki, vagy vasáru-boltba, és mondjuk 1000 méter akna-kötelel kérne, hát alaposan rácsodálkoznának a kedves vevőre. Aztán udvariasan vagy azt mondanák, hogy „éppen kifogyott kérem, talán a jövő héten tessék benézni”, vagy hogy „ezt az egyet nem tartunk, kérem” — függően attól, hogy megszokott állapot lát-nak-e az ártatlan vevőben, vagy csak hobbys barkácsmestert.

De ha a Komlói Anyagellátó Üzem raktárában érdeklődünk, akár ennek egy teljes elmentését képező áru — mondjuk: injekciós tűt, csipke-szőrp, iskolafüzét, komplett fürdőszoba-felszerelés, vagy akár hálószoberendezés felől is, itt soha nem mondják azt, hogy nincs, mert itt a gombostűtől az aknatoronyig, a kőportól a kalmopirinig valóban minden van, amit a magunk-fajta, nem túlságosan elkényeztetett vevő csak el tud képzelni: főzőkanál, léggömb, fogorvosi fűrőgép, légkalapács, exkavátor, nylonfüggöny, robbanóanyag, villanymozdony, röntgen-gép vesszőseprő, gumicsizma, csuzligumi, gumiszalag, radírgumi és a többi, és a többi, szinte felsorolhatatlan — gumi-és nem gumiáru, vas és műanyag — szóval minden van. Tisztelet a mi kereskedőinknek, (és lehet, hogy az előbbi megjegyzésem rejteget némi kollektív subjektivitást), de az az érzésem, hogy a mi általános, magyar, szocialista üzleti szellemünk egy kissé, hogy úgymondjam, meggondoltabb a megengedettnél.

Hanem látna csak a kedves olvasó az Anyagellátó Üzem beszerzőit, amikor azok kereskednek, beszereznek! A többi irodákban még sötét és hideg van, de a beszerzési csoport szobáiban már csörögnek a telefonok, csattognak az írógépek és lázas interurbán hívások felhangjai szűrődnek át a falakon. Interurbán beszélni bizony tudni kell! A távolsági vonal ugyanis a legtöbbrossz, ha ugyan nem tengeren túli országgal beszél az ember. A rossz vonalon pedig a magasabb frekvencia könnyebben közlekedik, mint a dohány-füstös torokhang, ezért kell néha sivitani. Igyekeznünk azonban mindenképpen kell, mert hamar elkapcsolódik és nagyon nehezen tér vissza. A beszerzési csoportnak pedig 16 komlói és pécsi bányászati üzemnek kell biztosítani a termeléshez szükséges, legkülönbé-
 lebb anyagokat, termékeket, mert itt valóban nem lehet azt mondani, hogy nincs, mert azt sem lehet mondani, hogy szent nincs, mert szentnek viszont kell lenni!

Es hogy mi kell a bányának a szénttermeléshez? Ezt nem is lehet még olyan átfogó megjelöléssel sem esetelní, hogy a gombostűtől az aknatoronyig minden, mert hogy még ezen kívül is mi minden kell, az egyenesen fantasztikus! Én csak mindig azt csodálom, hogy ilyen rettenetes kiszolgálási igények mellett lehet ráfizetés nélkül szentet termelni! No, ezt nem kritikaként említettem, csak éppen annak érzékeltetése érdekében, hogy mi minden kell a modern bányászathoz, a pénzén kívül.

Negyedévenként csak mintegy 90 millió forintot tesz ki a beszerzők tizletkötése, ami-ben a bányára értéke még nincs is benne!

Szóval hatalmas kereskedelmi munka kell ide! Telen is, rendszerint ingujjban dolgoz-nak a beszerzők — nemcsak azért, mert jó kályháik vannak, hanem mert a munka légköre is szinte állandó forró. Rendelések, szerződéskötések, üzleti tárgyalások, alku, szállítás, sür-getés, ütemezés, kifogásolás, soron kívüli beszerzések, stb., stb. hívják a hétköznapiakat is, hátha még befut egy-két rend-kívüliség; mint az újhegyi szemmosó felújítása, vagy a Komlói Szénelőkészítő Üzem rekonstrukciója, amelyek a kapacitásuknak megfelelő, terv szerinti anyagfelhasználási ter-veket és szükségleteket sürgős-ségben, mennyiségben és finan-ciális gesztió-ban is messzire túlszárnyalták.

Ezt a munkát csak egy kiforrott, összeszokott, egymásban bizó, sokéves merkantilista szakmai tudással, modern műszaki, gazdasági koncepcióval rendelkező kollektíva tudja el-látni, de még így sem teljesen zökkenő és degusztáltság nél-kül. Szokták mondani, hogy minden háznak megvan a maga keresztje. Hát a beszerzők is kapkodnak, tárgyalnak, iz-zadnak, idegeskednek eleget a maguk keresztje alatt; emelke-dő termelési és fejlődési célki-tűzésekhez készletemelkedés nélkül, sőt annak csökkenésé-vel úgy biztosítani a szükséges anyagokat, hogy az üzemek anyaghiányt ne szenvedjenek!

Lehetetlen! — Mondták a szakemberek, 1968 elején. És a beszerzők mégis végre-hajtották! Minden szükséges anyag biztosítása mellett, év végén a zárókészlet nem volt magasabb az engedélyezett-nél!

Mindez persze nem ment si-mán! Sok tárgyalás, spekulá-ció, és idegeskedés? — Kés-hegyig menő kereskedelmi harc előzte meg a sikerességet, amely a Vállalat anyagi ered-ményeit is nagyban elősegítet-te.

Vagy említsük meg az új gazdasági rendszer gyermek-betegségei által elszenvedő ne-hézségeket? Az új mechaniz-mus első évei korántsem jelen-tik, s nem is jelentetik azt, hogy minden anyaghiányt az el-ső osztályú kereskedelmi és infra-struktúra szabályai szer-int jöhét majd létre a jövő-ben. Sőt a forrásban lévő gaz-daságirányítási rend még szá-mos kérdőjelet dobhat fel ez után is.

Pardon! Szabad egy kér-dést? —

A várható problémák meg-oldására — a Vállalat vezetői és az üzemek műszaki és szakelődától — milyen se-gítséget várnak az Anyagellá-tó Üzem beszerzői?

Többten fogalmazzák meg a választ: — A gazdaságirányítás új rendszerében ma még a leg-több gyártó vállalat úgyszól-van monopol helyzetben van, ezért nekünk a Vállalat és a mi üzemeink úgy tudnak leg-főképpen segíteni, ha a szük-ségeket pontosan, előre, idő-ben mérjük fel, s ezt közlik ve-lünk, hogy piacutatásra, ren-deléselhelyezésre, tárgyalásra, kapacitáslekötésre, a szabad árak kihasználására alkalmas időt nyerhessünk. A legna-gyobb nehézségeket ugyanis mindig a prompt igények jelen-tik, amelyeket a gyártó cégek, ha teljesítenek is, csak meny-nyiségi és sürgösségi felár el-lenében teszik.

— Tervszerűséggel a szállí-tások terén is komoly eredmé-nyek érhetők el, mivel a köz-uti fuvarparitás lényegesen magasabb, mint a vasúti. Ha tehát van, vagy lesz idő vasú-ti szállításra, itt is nagyon sokat meg lehet takarítani.

— Ha időben kapjuk a ren-deléseinket, nagyobb gondot tudunk fordítani a megfelelő, az olcsó, a szállításra kézenfek-vő áru felkutatására. Utazni tudunk az áru után, s diszting-válhatunk a minőség, célszerű-ség és az árak között.

— És valóban minden van eb-ben a raktárban? Kristálycu-kor például biztos nincs!

— Hány kilót parancsol? — hangzik a tréfás, de bizonyító válasz.

Az meg mire kell a bányá-szatban? — kacag bennem a laikus.

— A laboratórium használja. Kalória-érték megállapításra.

Hát valóban, s ahogy itt kör-ülrtekintek e rengeteg raktár-ban, el kell ismernem — min-den van itt a gombostűtől az aknatoronyig. És ez nem kis dolog, ha visszagondolunk arra, hogy a polgári kereskedelem-ben mennyi minden nem kap-ható néha; hogy csak egyet említsék: a cirokseprűt.

De itt még az is van!

Csikós Ferenc

A négyezer tagot számláló szövetkezetnek fele bányász

Olvasóink közül kevesen gondolnák, hogy a két éve alakult Komló és Vidéke Ál-talános Fogyasztási és Értékesít-ő Szövetkezet ez idő szerint már 4230 tagot számlál. E sta-tisztikából még egy meglepő szám kerekedik: a szövetkezeti tagok fele bányász. Ez abból adódik, hogy a vállalat műkö-dési területé 14 olyan községre épül, amely bányásztelepülés.

Nos, az AFESZ tavalyi gaz-dálkodása és az idej program nyilván közérdeklődésre tart-

hat számot. Ezért kértük inter-júrá Plávícs József igazgatósá-gi elnököt.

— Az 1968-as esztendő gaz-dasági eredmény tekintetében, főleg a nyereségképzés vonat-kozásában nem hozta meg azt, amit terveztünk — emelte ki nyilatkozatában Plávícs elv-társ. — A tagság oldaláról már pozitívnak értékelhetjük tevék-enységünket. Így értékelte ezt a márciusi közgyűlés is.

— Miért nem sikerült nyere-séget osztani?

— Öszintén meg kell monda-ni: nem zárhattunk olyan ered-ménnyel, mint egy évvel kor-ábban. Ennek fő oka, hogy ta-valy a jövőnkét alapoztuk meg.

— Hallhatnánk erről részle-tes indoklást?

— Először arról szólnék, hogy a gazdaságirányítás új rendszerében kialakított köz-gazdasági szabályok mintegy másfél millió forint kihatást jelentettek a szövetkezetnek, amit a meglévő hálózattal nem tudtunk kigazdálkodni. Közímert az elmúlt évi aszály is. Ennek következtében a zöldségtermelői árak megemelked-tek. S hogy a fogyasztói árszín-vonalat viszonylag elfogadható nivón tartjuk, ezért kénytele-nek voltunk az elérhető ha-szon egy részéről lemondani. Ez a felvásárlásnál több mint nyolcszáz ezer forint kiesést hozott.

— Ugy tudjuk: a szövetke-zet jelentős beruházásokat esz-közölt 1968-ban, s ez is befolyásolta a pillanatnyi ered-ménytelenséget.

— Valóban így van! Számot-tevő hálózatfejlesztési tervet valósítottunk meg, illetve kezd-tünk el a múlt esztendőben. A beruházások költsége — érthet-ően — csak a jövőben térül meg. Komlón, a központban mezőgazdasági szaküzletet, élelmiszer-háztartási, ipar-cikk-, villamossági boltot nyi-tottunk. Létrehoztuk a hűszet-met is. Az új piactéren üzlet-sor építését kezdtük el.

— Milyen egységek kapnak itt helyet, és mikor lesz az át-adás?

— A négy-szekciós üzletsor nyitását május 1-re tervezzük. Itt állandó jellegű zöldség-gyű-mölcs, házikészítményű hen-tes-áru, baromfi-, élőhal-, pe-csenyesítő és borkóstoló üzlet kap helyet. Költséghatással járt a Május 1-ben és a Zrínyi-ben átalakított büfék újjaala-kítása is.

— Külterületen milyen fej-lesztésről számolhatunk be?

— Vidéken a legjelentőse-bek között említhetem a me-csepkölséki üzletházat, a ma-gyarherleendi presszót, a köb-lényi üzletek felújítását és a szalatkai vegyesbolt korsze-rűsítésének elkezdését. Mind-ez kb. 2 millió forintot igényelt, amelyből 1,2 millió a nyeresé-gt csökkentette.

— Iparcikk- és vendéglátó egységük megkészszerzett for-galmat bonyolított le. Mivel magyarázható ez a szokatlan feljutás?

— Szövetkezeti árpolitikánk lehetővé teszi, hogy egész év-ben alacsony szinten tartjuk az iparcikk- és vendéglátói árainkat. Ez a vállalat szempont-jából ugyancsak jövedelemki-esést eredményez. A fogyasztói oldalról viszont ez kedvezően realizálódik. A vásárlók jelen-tős része szövetkezeti tag, te-hát a mérsékelt ár mindenkor az egyéneknek kedvez.

— Hogyan ítéli meg a szö-vetkezeti taglétszám gyors nö-vekedését?

— A népszerűséget bizonyít-ja a szövetkezet gazdálkodása. Az elmúlt évben is megadtuk a szervezési és anyagi segítsé-get az egyszerűbb szövetkezeti formákhoz. A kerteszövetkezet-ek, a különféle szakszervezetek felkarolása erősítette tömeg-bázisunkat. Nagyrészt ennek köszönhető, hogy 1968-ban 560 fővel növekedett a komlói tag-ság létszáma. Jelenleg az ösz-tagtségünk 4230 fő. Elmondha-tom, hogy a komlói bányászok körében sokkal nagyobb az ak-tivitás, mint a hagyományos szövetkezeti területen.

— Mi az idej program lénye-g?

— A mostani esztendőben legfontosabb feladatunk a meglévő kereskedelmi egysé-gek színvonalának további emelése. Az állami kereskede-lemmel folyó versengésben csak akkor álljuk meg helyün-kezt, ha jobb az áruválaszték, színvonalasabb az árukinlát és hatékonyabb a reklámprop-agandánk. Minden területen a gazdaságosságra való törek-vést kell fokoznunk.

Vízihányó Imre

Bérendrendszer és munkanorma

Vállalati bérend-szerek — bérformák

A Munka Törvénykönyve ki-mondja: „A munkabér megál-lapításának alapjául szolgáló bértételeket, bérpótlékokat, az alkalmazható bérendszereket, az egyéb díjazások szabályait, továbbá a teljesítmény-köve-telmények megállapításának módját a munkaviszonyra vo-nalkozó szabályok határozzák meg.

A munkabért időbérben vagy teljesítmény-bérendszerben il-letőleg a kettő összekapcsolása útján lehet meghatározni.

A dolgozók egyes csoportjai-ra vonatkozó bérendszereket, bérformákat és a munka díja-zásának egyéb feltételeit a kollektív szerződés határozza meg. Ezekre jogszabály kötele-ző előírást adhat.

Ahol annak előfeltételei megteremthetők, a bérezési fel-tételeknek teljesítmény-köve-telményeken kell alapulniuk. A teljesítmény-követelmény meg-határozható munkanorma for-májában vagy egyéb mennyi-ségi és minőségi mutatókkal.” (Mt. 45. § (1), bekezdés, illető-leg Mt. V. 62. § (1)–(3). beke-zés.)

Az összes pénzbeni jövedel-meknek többségét a munkabé-rek képezik. A munkabérekben pedig az alpbérek vannak túlsúlyban. Az időbéres és az alacsonyabb besorolású havi-béres alkalmazotti dolgozók keresete és alpbéres csaknem azonos. A teljesítménybérben dolgozók keresete a teljesítményük-től függően eltérhet az alpbértől, vagyis növekedhet, de csökken-het is. A műszakiaknál és a vezető beosztásúaknál a pré-miumok eltéríthetik a kereset-et az alpbértől.

A munkások alpbérendszere

Az új gazdasági mechaniz-mus közvetlen bevezetését megelőző években az ipari munkások tekintetében nem volt központilag kötelezően előírt alpbérendszer. Egyes tárcák adtak ki alpbérend-szert, de a legtöbb tárca csak a legalacsonyabb és a legma-gasabb bértételeket határozta meg, azon belül a vállalatok-nak kellett alpbérendszerük-nak kialakítani. Ezen alapvető változás nem következett be, sőt új bérendszerek kialakítása a jövőben is a vállalatok fel-

adata lesz. Az ágazati minisz-tereknek azonban joguk van arra, hogy a felügyeletük alá tartozó vállalatokra egységes alpbérendszert bevezetését rendeljék el, ezen belül pedig a vállalatok — sajátos helyze-tüknek, körülményeiknek job-ban megfelelő — részletesebb szabályozást alakítsanak ki. Az ágazati miniszterek a munká-sok alpbérendszereit a köz-pontilag kialakított keretbe-sorolási rendszer alapján dol-gozhatják ki.

A vállalati alkalmazottak alpbérendszere az egész iparban egységes. Az egyes munkaköri csoportokhoz vi-szonylag tág alpbérbérek tartoznak. A dolgozókat a kü-lönböző munkaköri csoportok-ba az iskolai végzettség és a munkában töltött gyakorlati évek alapján sorolják. Egyes vezetői munkakörökben az irá-nyítottak száma, más vezetői munkakörökben pedig a válla-latok nagysága és a beosztás határozza meg, hogy a dolgo-zók milyen bérbérek közé sorolhatók.

A bérezés és premizálás formái

Az alkalmazandó bérfor-mák megválasztása általában vállalati hatáskörbe tartozik. Mielőtt az egyes bérformák al-kalmazása és bevezetése tekin-tetében döntenek, előbb azt szükséges megvizsgálni, hogy milyen irányba kell az ösztön-zést érvényre juttatni, milyen hatásfokkal milyen bérarányo-kat kívánnak elérni. Ezt követően kell megvizsgálni, hogy a bérarányok és az ösztönzés szempontjából melyek a leg-hatásosabb bérformák, és ezek bevezetésének adottak-e a fel-tételei.

Az új gazdaságirányítási rendszerben — amikor is a vál-lalat gazdasági eredményeinek alakulásától függ a bérszínvo-nal növekedése, továbbá bővívűl a vállalat hatásköre — szele-sednek a lehetőségek a legmeg-felelőbb bérforma megválasztá-sára.

Darabér-rendszer. Jelenleg a munkások jelentős részét da-rabér-rendszerben foglalkoz-tatják. A darabérből mint ismeretes — a keresetek a tel-jesítménnyel egyenes arányban növekednek. A teljesítmények változása viszont általában ki-hat a nyereség alakulására.

A népbiztosok pere

Könyv a Tanácsköztársaság hőseiről

1920-ban tíz volt népbiztos — Vántus Ká-rolly, Haubrich József, Bokányi Dezső, Bajá-ki Ferenc, Dovcsák Antal, Nyisztor György, Ágoston Péter, Kalmár Henrik, Kelen József, és Szabados Sándor — állt az ellenforrada-lom bízrosága előtt.

A Horthy-rendszer úgynevezett gyorsított bírósági tanácsa 98 tárgyalási napon át, 1920. július 5-től december 28-ig tárgyalta a monstre pert. Tíz különböző embert ábrázol ez a könyv, különösen hangsúlyozva a népbiztosok bátor helytállását. Rámutat ugyan-akkor azokra az okokra is, amelyek magya-rázatot adják, hogy egyikük-másikuk magatartása, vallomása és perbeli védekezése mi-

ért áll látszólagos ellentétben előző cseleke-deteikkel. A Tanácsköztársaságban játszott történelmi szerepük méltán megérdemli, hogy emlékezzünk és emlékeztessünk rájuk.

A könyvben meglevenednek ennek a per-nek izgalmas és drámai eseményei. Feltárul a Horthy-rendszer ellenforradalmi propagandájának módszere, a bécsi szociáldemokrata emigráció politikai koncepciója, a védők bátor — a haladó magyar értelmiség Horthy-ellenes beállítottságát tükröző — fellépése, a szovjet diplomácia humánus és határozott kiállítása a népbiztosok megmentéséért.

A szerző eddig ismeretlen adatokat publi-kál, s mindazokhoz szól, akiket érdekelnek a történelem sorsfordulói.

Új hajtás

MECSEKI BANYÁSZ IRODALMI ÉS MŰVÉSZETI KOR KOVATA

za József tusrajza

Galambosi László:

KORONA

Evának

Növekedjétek hószűrő, kigyógyorságú patakok. Játsszon, forogjon a gyöngy a homokpalota tornyán. Integessen az iszapból a Hüvelyk Matyi kardjánál hosszabb vessző. Tiltakozzon a növény a nagyhasú hideg, a szemethunyo zuzmara előtt. Irjon aranybetűket a levegő lapjaira, lebebb aranymondákat, mert gazdagodni kíván a szerelem. Batyuját emelő bogár párjához indul, esküvőre a lepke, az ezüstzubonyú hal. Kéregből leselkedő gyanta tükröt tart éneklő madárvölegénynek, bóbítat szépítő madármenyasszonynak. Földig boesátják rojtos árnyékködmönüket a fiatal fűzfák, a legeltetők tüzebe bámuló ácsorgók. Viziróza simul halászó legényhez, lepedőt sulykoló lányhoz. Villogni kavarnak a selymek, a fűre borított gyolcsok, hogy tárulkozzon a csipő. Az ölelők mellén százsorszép, feszülő bíbor. Húzzák a jókedv bársonykötélét, csavarják derekukra. Hajlonganak, röpök a kendő, a homlokot leplező, a nyírfakéregnél fehérebb. Cimbalommuzsikával szeretik a furulyaszó, lappog a duda, kéretőzik a citera. Csörömpölnek holdvörös cintányérok.

Állók a várakozás nyirkos udvarában. Közélt a bárány. Érzem jácinttal hintett gyapjának illatát. Hallom a hűsvéti csengőt, a locsoló vödörök kotyogását. Látom a magasba emelt barkát, a kacasárga bolyhót. Nyithassam gallérom fehéret, szabadíthassam a csillagokat. Sok volt a hűseméző, bort forraló, kalácsot tépkedő éjszaka. Szerszámok vetélkednek a munka küszöbén. Jutnának előbbre: földforgatásra, magtakarásra. Élesedik a kapa. Új fogat szorít gereblyébe a gazda. A villa friss szénára gondol, hasadó ágra a szekerce, tölgy törzsére a rozsdát fészterben felejtő fűrész.

Erősödjétek, világosodjatok vaskesztyűt játszó pontyot, harcsát udvarló vizek. Sokasodjatok szellők, szívárványkakasok. Költsetek aranykarikaszemű tyúkok. Tüzesedjétek tojások: fészkeken, bögy alatt reménykedők. Pattanjon a héj. Pirinyó függönyét nyissa ketté a hártya. Hegyesedjen, bökjön a csőr: a kására éhes, a tátogva szomjas. Szárnyak fészüljétek a fényt. Totyogjatok pirostalpu lábak, kopogjatok, kapaszkodjatok körmök, kövéredjétek dörmögő malacok, szikrázatok fejszénél élesebb paták. Bújócskázó csikók, kancát leső mének ültessétek hátatokra a tavaszt. Sörényetekbe süllyesszenek borostyánt, tüzet tékozló drágakövet. Homlokotokon sárkánybőről szíjjazott fejk, sütyeteken vihart átmeteszó penge sugarazzon.

Rögök bölcsőjéből induló parányok, fészkekre, jászakra hajló hatalmasok: mulassatok. Énekeljétek bogárhargon, törpe hegedűk kíséretével. Madársvogással, szárnyakra feszített húrok lüktetésére. Csikónyerítéssel, méntombolással bendőnagydobok dübörgésére. Énekel az ember is. Szójjára kürtöt, szaxofont, álla alá hegedűt szorít. Homlokán megnő a kifliholdat utánzó ér: árad, a szerelem virágait vendégeli a vér.

Iffabb Pókos János a szokásos korszókat fogyasztotta a délelőtti siht után. Az elsőt egy hajtással szokta felhőrpinteni a szomjúság oltására. A második korszó esett mindig a legjobban, az jelentette igazán az élvezetet. Lassan kortyolgatta, megforgatta a szájában és csak utána nyelte le. Hidegen szerette a legjobban, mert ekkor kaparta égetve a torkát és tette kellemes zsiabdadtá a nyelvét. A második korszó után gyújtott rá és ekkor, az első mohó slukkok után tekintett csak igazán körül, kereste meg az ismerős arcokat, a beszélgetésre vállalkozó partnereket. A harmadik-negyedik korszót már diskurzus, bizalmas suttogások vagy harsány röhejek között szürcsölgette. Ekkor már nem az élvezetet kereste a sörnek, hanem a megszokott, nyugalmas telítettséget.

A mai nap sok mindenben eltért a többitől. Először is ami a legfontosabb: szakvezető lett. Másodszor: három héttel a vállalt határidő előtt befejezték a nyugati főszállító-vágat hajtását. Megnyerték a húsz ezer forintos célpremiúmot, ami azt jelenti, hogy az aszszonyok karácsonyra meg tudja venni az óhajtott panofix-bundát és kicserélheti a Moszkvics hátsóinak gumiköpenyét. Ezekre feltétlenül öblíteni kell, úgyis nagyon kiszáradt a torka, amikor az üzemező kiszállás után behívatta magához, kezét fogott vele, gratulált a nagyszerű teljesítményhez és hozzáfűzte: — csak így tovább Pókos elvtárs; örülök, hogy nem csalódtam magában és remélem, legközelebb mint aknással szoríthatok kezet és cinkosan ráhunyorított...

A kocsmában az asztaluk köré telepedtek az emberek és nagyokat röhögtek a vaskos beköpeseken. A csapat tagjai körbe rendelték a söröket és sűrűn emelgették a korszókat. Gyöngyöző homlokú, csillogó szemű arcok vették körül ifjabb Pókos Jánost, és ezek már egybefolyni látszottak, vastag füstfelhőbe burkolódtak. Almosító zsongássá vált körülötte minden. Nem figyelt már a szavak értelmére, időnként bölogatott, mosolygott, emelgette a korszókat, nyomkodta a csikéket, sok minden átsuhant a fejében, de mindjárt el is felejtette, mert már újabbak tolokodtak előre, feltornyozódtak és azt hitte már annyira összezsúfolódtak, hogy nyomban szétroppantják a fejét. A halántéka és a tarkója szinte üvöltve dobogott.

Iffabb Pókos János ólomléptekkel ment végig a söntés előtt, fejével biccentett valakinek és végre kint, a friss levegőn vehetett lélegzetet. Mélyen leszívta a tüdejére és kigombolt kabátban szellőztette a mellét, a fejét, és megint elhatározta, hogy ennyit többet nem fog inni, mert hülyeség és jobb megmaradni a napi három-négy korszó mellett. Most megint nincs étvágya, émeltyeg a gymra, az asszony veszekedni fog és csak holnap fogja megérteni, hogy ő örömben és tulajdonképpen kötelességből ivott...

A szerpentin szélén, a földes patkán kaptatott felfelé. A domb tövében, az alsó-teleplésen emeletes házakban laktak az emberek. Nagyrésztük faluról bevándorolt, bányász-ságot kitanult, családostul letelepedett ember. A sihtek, a rá érő-délutánok idején apránként, lépsről-lépésre vették birtokukba a kopár domboldalt és alulról felfelé haladva, minden évben nagyobb részt hasított ki maguknak a terméketlen földből. A végükre pedig az összehordott téglákból apró házikókat építettek, minden évben fehérre meszelték, és baromfit, disznót telepítettek beléjük. Reggelenként ismét kakas-kukoricolásra és malac-röfögésre ébredtek az emeletes házak lakói. A kihahasított és elrabolt földdarabkákat aranyások módjára gondosan megtisztították, a köveket kiostálták, megrágyázták, naponta öntözték, és zöldséggel, kevés kukoricával, salátával, hagymával, uborkával, paprikával, paradicsommal és tölkökkel ültették tele. Egy-egy terület nem volt nagyobb pár négyzetméternél, mivel a lehasított földdarabot a domboldaltól kellett kivágni és vízszintbe hozni. Így évről-évre kisebb-nagyobb lépcsők sorozata alakult ki, amelyek teraszossá varázolták az egész dombol-

PÓKOSÉK

Varga László elbeszélése

dalt. A felparcellázott földeket apró, innen felülről gyujaszalagnak tűnő, ágakkal bekerítették és így miniatűr, teraszos birtokrendszer alkottak.

Iffabb Pókos Jánost senki sem tudta lenni a bányászteleplésen. Pedig akkor, a szeszesek között, igazán akadtak nagyívó cimborák, fenekellen torkú emberek...

Iffabb Pókos Jánosban már régén felszívódtak az emlékek, csupán egyre emlékezett, valahányszor az apját idézték és vele hasonlították össze. Az az emlék most már sok mindenre jeleletet adott, megértetett vele egy letűnt világot, idős Pókos János vájár, vagy ahogy régén mondták, egy gráner életét.

Idős Pókos János, mint már hosszú és keserves évek óta annyiszor, akkor is késő este, erősen bepálinkázva döcögött haza.

Idős Pókos Jánosné a konyhában virrasztott és összekulcsolt kezekkel az imák végnélküli sorát mormolta a megváltó felé, aki a légyiszkos üveg alatt a keresztrefeszítés pillanatában torz-vigyorról meredt a feketére suvickolt, horpadt kályhacsőre. Idős Pókos János nagyot sercintett a küszöbre és belökte az ajtót. Az öregasszony kifejezéstelen arccal ült a sparhejt mellé vont szalmafonatú széken és ügyet sem vetett a belépő emberre. Idős Pókos János ki nem állhatta az örökké imádkozó, istenfélő embereket. Most is a fejébe kergette a vért az esti ájtatoskodás. Nem hitt ő már semmiféle megváltóban és istenben. Egy istent ismert, az pedig a bányatulajdonos volt, akit társával együtt szívből utált és ayyon tudott volna vágni egy csákány-emeléssel. S mégis, ha egy évben véletlenül talákozott vele, sietve kapta le a sapkáját és behúzott nyakkal, alázatosan köszöntötte. Érthetetlen módon összeszorult a torka és hevesebben kalimpált a szíve, mert tudta, hogy élete és léte függhet akaratától. Abban az időben nagyon gyorsan kint találta magát az ember az utcán és mehetett egész nap a palahányóra kapirgálni vagy pedig csavaroghatott hónapokig munka nélkül az országban. Idős Pókos János pálinkabüszösen fürmedt rá az öregasszonyra:

— Miért kell nekem minden este azt az ájtatos pofádat tűrniem azzal a keresztrefeszített megváltó istennel együtt! Nagyon is meghallgatja valaki a te rohadt káricálásodat! — és ocsmányul tovább káromkodott.

— Jobb lenne, ha egyszer kevesebbet inna és normális időben jönne haza! Nem pedig istenkáromlóan szidva mindent és mindenkit betörni az éjszakai nyugalomba, halálra rémíteni engem, gyereket és szomszédokat...

Ennyi elég volt az öregembernek. A hirtelen feléje csapódó meleg, konyhai levegő még jobban a fejébe kergette a pálinkagőzöt és esztét vesztve ordítani kezdett:

— Nem érdekelnek a szomszédok, annyit iszok, amennyit akarok és tudok! Eliszom az egész marék fizetésemet és kiirtalak benneteket! Hee! Most hallgatsz, mi?! Ne nézz rám olyan keserves pofával, mert azonnal szétvágom a fejedet.

Teljesen elszabadult a pokol. Az öregasszony abban reménykedett, hogy kikáromkodja magát, — mint már annyi számtalan estén — ruhástól belezuhan az ágyba és hajnalig alszik, moccanás nélkül, míg fel nem költi és nem ad neki reggelit és tisztait munkába indulás előtt. Nem így történt. Idős Pókos János felrántotta az ajtót, berontott a szobába és felverte az alvó gyereket. Kiráncigálta az ágyból, ocsmány káromkodások kíséretében kizavarta a konyhába, aztán odalépett a másik bevetett ágyhoz, a földre rántotta az ágytakarót, a hóféhér huzatú, foltozott dunyhákat, vánkosokat, kiemelte a matracokat és azokat is leszórta a földre. A

barnára pácolt, magas támlájú öreg ágyban csupán a vassodronyt hagyta bent egyedül.

Idős Pókos János rákvörösen, nyakán dudorodó erekkel kitámolygott az udvarra. Az öregasszony halálra váltan nézett utána, — azt hitte, megtévelyodott. A gyerek, ifjabb Pókos János fal fehéren, könnyes szemekkel nézte az öreget, és semmit sem értett. Nagyon fázott és aludni szeretett volna, de nem mert visszabújni az ágyba, mert azt már súlyos pofonok árán megtanulta, hogy az apjával nem lehet ellenkezni, amit mond vagy csinál, az szent és megzseghetetlen parancsnak számít.

Idős Pókos János újból megjelent a konyhaajtóban és kezében azt a fonott kosarat cipelte, amibe hajdan, mikor még egyszer hízójuk is volt, a kukoricát szokták morzsolni. A kosárban kertiföld sötétlett. Az öregasszony már biztosra vette, hogy idős Pókos János meghibbant, elvette az esztét a pálinka. Halk tiltakozás féle hagyta el az ajkát, de aztán tehetetlenül lehullott a keze az ölébe és hangtalanul elkezdett sírni. Ifjabb Pókos János kikerekedett szemekkel látta, hogy apja a nagykosár fekete földet ráborítja az ágyasodronyra, foga között szitkozódva megdöngönytzi és jön visszafelé, ügyet sem vetve rájuk. Szemeiben sötét fények izzottak. Idős Pókos János ismét megjelent a konyhaajtóban. Egy vödör vizet hozott be és ráöntötte a fekete kerti földre. Belerúgott a félredobott vödörbe, nagyot köpött a szőnyegre és félelmetes vigyorral szemlélte művét. A víz lassan átitatódott és fekete, mocskos lé alakjában a tisztára sürolt padlóra folyt, ragadós sárrá alakult és egyre terjeszkedő foltokkal elborította az ágy alját.

Idős Pókos János ekkor karon ragadta a megremült öregasszonyt, bevonszolta a szobába, térdre kényszerítette és rávöltözt, másszon be az ágy alá.

— Ne!... Ne!... próbált tiltakozni zokogva, de hiába. Kapott egy rugást az oldalába és feljajdulva, feladva minden ellenkezést, beleteyerelt a sáros-fejete iszapba. Idős Pókos János a fiát is beráncigálta a szobába és hörögve mondta:

— Nézzétek! Ezért iszik Pókos János, ezért őli meg a pálinka! Nézzétek!... ilyen a banya...!

Az öregasszony fejéről vékony csikokban fekete, szurkos lé csorgott az arcába, beketerete az állát és a száját. Könnyes szemekkel meredt őrvjngy urára és kísértetiesen hasonlított a konyhában függő, légyiszkos üveg alatt lévő megváltóra.

Iffabb Pókos Jánosban sokáig érelődött az elhatározás. Nem fog ilyen keserves körülmények között élni, nem fogja elkeseredését, lázadását pálinkába fojtani és az embertelenségig lenni magát. Lassú folyással, de kialakult, gondosan beosztott, becsületes élete és valahogy sosem volt számára váratlan mindez. Ugy tñnt, mint ha egyszer már régén megálmodta volna és évről évre biztosabb volt benne, hogy minden apróra, pontosan bekövetkezik és valóra válik.

A szerpentinről jobbra felkanyarodva már megpillantotta a világos-sárgára festett házat, mellette a nádpállós tetejű, vakolatlan falú garázs. Fejét már könnyűnek érezte. Ismét tisztán tudott gondolkodni és tudta, hogy mégis befejezi a technikumot, az asszonyok karácsonyra megveszi a panofix-bundát, új gumiköpenyt vesz a Moszkvics hátsóira és jövőre már palatetős lesz a garázs. Bevakolja, vakító fehérre meszeli az oldalait, olyan lesz, mint lent a szerpentin alatt, a teraszok végében az alsóteleplés bányászainak apró, gyufásdobozoknak tűnő házikói.

KISZ kitüntető oklevelek, jutalmak

Bensőséges ünnepség színhelye volt április 2-án, szerdán délután az igazgatóság tanácssterme. Ide hívták rövid ünnepségre azokat, akik a KISZ Mecseki Szénbányák Bizottsága február 18-i ülésén elhangzott értékelése alapján kiváló munkát végeztek az 1968-as év jubileumi versenyében. Ez alkalommal az élenjáró alapszervezeteknek, a legjobb ifjúsági szocialista brigádok képviselőinek és a legaktívabb KISZ-tagoknak nyújtották át az elismeréseket.

abban, hogy a vállalat ki-magasló eredménnyel zárta az 1968-as gazdasági évet. A KISZ-bizottság nevében a fiatalok további, aktív támogatását kérte az előttünk álló feladatok megoldása érdekében. Felhívta a fiatalok, az ifjúsági szocialista brigádok, az üzemi alapszervezetek figyelmét mindazokra a területekre, amelyek leginkább megkövetelik a fiatalos tetterőt, lelkesedést. Mint mon-dotta, szeretnék, ha a jövő évben az ideinél is több fiatalnak nyújthatnának át kitüntetések — a még jobb eredmény viszonzásaként. A kiszes fiatalok tevékenységét a vállalat műszaki, gazdasági és mozgalmi vezetősége is nagyra értékeli.

Az ünnepi beszéd után Bálint Ernő átnyújtotta a Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának dicsé-
rő oklevelét Pernecker Sándornak (Vasasbánya), Péter Ivánnak (Igazgatóság), Trin Lászlónak (Szénélőkészítő Üzem), Gyanó Lászlónak (Kossuth-bánya), a Kossuth-bányák Béke ifjúsági szocialista brigádnak, a Szabó József ifjúsági szocialista brigádnak (Pécsbánya), a Buzsá-

(Anyagellátó Üzem), Kollár Elemér (Szénélőkészítő Üzem), Szász Tibor (Sikonda), Kun-
der Frigyes (Igazgatóság), Hof-
fer János (Igazgatóság).

16), Villamos Üzem KISZ csúcsvezetősége (1 fő), Igazga-
tóság KISZ alapszervezet (1
fő), Zobák-aknai KISZ-bizott-
ság (1 fő), Vasasbánya KISZ
csúcsvezetőség (1 fő), Tornyos
Ferencné vb-tag, Kiss Pál
(Kossuth-bánya), Eberling Fe-
renc (Kossuth-bánya).

Pernecker Sándor,
Vasasbánya,
KISZ KB dicséző oklevelét

A megjelenteket Kis Nagy Gyula üdvözölte, majd Bálint Ernő, a KISZ Mecseki Szénbányák Bizottságának munkatársa mondott ünnepi beszé-
det. Hangsúlyozta, hogy az alapszervezetek, az ifjúsági brigádok igen nagy feladatot vállaltak magukra a múlt év-

Gyanó László,
Kossuth-bánya,
KISZ KB dicséző oklevelét

ki Imre KISZ csúcsvezetőség-
nek (Ujhegy), a Villamos
Üzem KISZ csúcsvezetőségé-
nek, a Pécsbánya üzem KISZ
csúcsvezetőségének, Szabolcs-
bánya Előkészítő KISZ alap-
szervezetének és a Zobák-ak-
nai Gépészet KISZ alapszer-
vezetének.

Péter Iván,
Igazgatóság,
KISZ KB dicséző oklevelét

ben és ennek a követelmény-
nek szinte maradéktalanul
eleget is tettek. A KISZ-ta-
goknak oroszlánrészük van

**„Béke” ifjúsági szocialista
brigád, Kossuth-bánya, KISZ
KB dicséző oklevelét, Nagy
Dezso brigádvezető vette át.**

Dicséző oklevelet és egy nap
jutalomszabadságot kaptak
a következők:

Sarkadi Kálmán (Szabolcs-
bánya), Kis Gyula (Szabolcs-
bánya), Amán József (Vasas-
bánya), Denk László (Villa-
mos Üzem), Deák László (Villa-
mos Üzem), Magyar János
(Zobák-bánya), Beszteri József
(Zobák-bánya), Hesz Ferenc
(Igazgatóság), Fekete István
(Igazgatóság), Hetesi István

**„Buzsáki Imre”
KISZ csúcsvezetőség,
Ujhegy. KISZ KB dicséző
oklevelét Botór László titkár
vette át**

Hatnapos moszkvai utazást
kaptak jutalmul az alábbi
KISZ-bizottságok, alapszerve-
zetek, szocialista brigádok és
vezetőségi tagok:

Béke ifjúsági szocialista
brigád (Kossuth-bánya), Der-
valics László ifjúsági szocia-
lista brigád (Kossuth-bánya),
Csonka Ignác ifjúsági szocia-

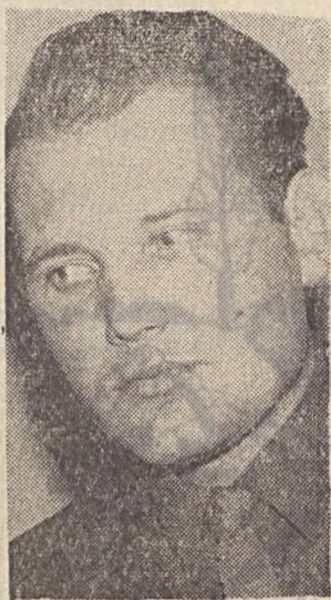

**A Villamos Üzem KISZ
csúcsvezetőség, KISZ KB
dicséző oklevelét Horváth
Ernő titkár vette át**

lista brigád (Szabolcsbánya),
Szabó József ifjúsági szocia-
lista brigád (Pécsbánya), Kos-
suth-bánya KISZ-bizottság (1
fő), Kossuth-bánya Gépüzem
(1 fő), Szabolcsbánya KISZ-
bizottság (1 fő), Pécsbánya
üzem KISZ csúcsvezetősége (1

**Pécsbánya KISZ csúcsvezetősé-
g, KISZ KB dicséző okle-
velét Müller Gyula titkár
vette át.**

**Szabolcsbánya Előkészítő
alapszervezet, KISZ KB
dicséző oklevelét Jámbrisek
József titkár vette át**

A moszkvai utazásban ré-
szesülőket a kollektívák hatá-
rozzák meg.

**Zobák Gépészet alapszervezet,
KISZ KB dicséző oklevelét,
Kovács János KISZ vezetőségi
tag vette át**

Bányász- lakótelepek

A donyeci szénmedencében
40 ezer lakost befogadó —
három kerületre osztott —
bányásztelepülés épül.

A Kalmiusz-folyó balpart-
ján 9 és 16 emeletes lakóhá-
zak három 25—30 emeletes
épületet fognak majd közre.
Az egész település harmoni-
kusan illeszkedik a tájba.

A lakásokkal egyidőben el-
készülnek az iskolák, bölcső-
dék, kórházak, mozik, étter-
mek és sportlétesítmények.
Garázs épül a gépkocsitulaj-
donosoknak.

A városka északi és nyu-
gati peremét kirándulásra, pi-
henésre alkalmas vidék hatá-
rolja. A várost parkosítják,
többszer fát ültetnek szét.

A donyeci körzetben más-
hol is nagyarányú építkezések
folynak. A statisztikai hiva-
tal jelentése szerint 1968-ban
40 ezer, állami lakás és sa-
jánház épült.

A. Skarun

ROZSARANY

II.

Rozs Aranka, egy cigánytelepi leány, munkát és lakást kér a
üzemőlt. Fel is veszik szerződésesként és a nevét szépen alá
írja, hogy „Rozsarany”. — E világtól való kívánságát egyetlen me-
datba öntötte ki: — Ugy szeretnék már kikerülni a cigánysorsból.
Jelenleg nyolcan élnek egy putriban, (meg az 6 kislánya), a putri
azonban beázik és dűlőfélben van.

Egy jó hét múlva találkoztam ismét vele a telepen.

— Bácsi! — szólt, mert én nem vettem észre. Egy földön
fekvő rönköt kéregelt. Nem is munka volt ez, hanem kité-
lődés. Akármilyen alacsony is valaki, hét-nyolc órán át
földig görnyedve, vonókással rángatni le a fa kergét... Ha
ez nem megy. Benéztem az irodába, hogy miért nem bako-
kérgettenek. Mondtak valamit és később láttam is, hogy
kérgető bakot kapott Rozs Aranka és egy másik dolgozó
együtt végzik most már a munkát. Kettőnek könnyebb
szaporább is.

— Bácsi! — szólt. — mit mondtak?

— Hogyhogy mit mondtak? — Nem értettem a kérdé-
de már haraptam volna is el a szavaimat...

— A lakásügyben...

— Jaj, Aranyoskám! — Önkéntelenül is a fejemből
kaptam, mert most hasított át rajtam a gondolat, hogy te-
lén kellett volna spekulálni egy kicsit ennek a szegény te-
remtésnek a baján is. Hisz meg is ígertem. Pedig mennytél
nem szeretek érzéketlenül elmenni mások baja mellett! É-
most mégis! Teljesen elfelejtettem volna gondolkodni „Rozs-
arany” sorsa felől? Nem. Gondolkodni nem felejtettem el
csak az ment ki a fejből, hogy tenni is lehetne valami
mit tán.

Zavaromban megsimítottam Aranka karját, amely a ve-
kony blúz alatt kisgyerekek kezének tűnt csak.

— Ma elmegyek magukhoz, megnézem, hogy hol laknak
jelenleg. Négy órára várjon a buszmegállóban. De biztosan
nem olyan kevés az időm, hogy nem szeretném fölöslegesen
tölteni. Jó?

— Igen... Rebegete, és riadt szemeit le nem vette
lam, melyből láttam, hogy nem érti amit mondtam. Csak
rámondta. Bizony, ez egy kicsit valóban hivatalosan hang-
zott. No, hát nézzük, hogy lehetne ugyanezt másképpen
mondani:

— Kedves! — És megint megfogtam a karját, hogy kö-
vetlenebbül érintse a szó is.

— Délután elmegyek magukhoz. Megnézem a kunyhó-
amiben most laknak. De én ott, a cigánytelepen eltevedtem.
Ezért a négyórás buszhoz majd jöjjön ki az országútra
várjon engem. Jó? De biztosan ott legyen, mert sok ma-
dolgom is van még. Most érti ugy-e?

Bizonytalanul bólintott.

— Mit kell tehát tenni?

— Várom magát a buszmegállóban.

— Hány órákor?

— Négy. — Mondta röviden.

— Jól van, akkor négy órákor találkozunk a buszme-
gállóban. A vizontlátásra. — Nyújtottam neki a kezem, és
úgy, mint a kisgyerekek szokták, az egész kezéjét bele-
fogtam a tenyerembe, a hüvelykujával együtt. A felvételénél is
csinálta ezt. Ebből láttam, hogy nemigen szoktak vele
fogni. Nem is tudja tán, hogy hogyan kell, lehet-e egyáltalán
lán egy másik emberrel így összekapcsolódva valamit
fejezni.

A megállóban nem várt. Egy rövid ideig bosszankodtam,
megindultam tovább az úton. Már úgy is van őt, hat év
hogy nem jártam a cigánytelep romantikus, ligetes dom-
bain. Hát körül nézek — gondoltam.

Kétféle putrit találtam. Az egyik körül gaz, szemét
sivár föld ékelenkedik, a másik ezek között oázis. Az oázis
kunyhói már nem putrik egészen, ám ha nem is család-
házak a mi fogalmaink szerint, de kis házak; szobák, kony-
hák és rádió, sőt televízió is van sokban.

A gyümölcsfák még nem öregek, látszik rajtuk, hogy
legfőképpen hat, nyolc év telhetett el, amióta gazdáik eszmé-
keztek, hogy a bükkfa helyett a gyümölcsfa, a giz-gaz
lyett a kerti vetemény hasznosabb.

Mindennek nagyon örültem, mert a magam kis gyümölcs-
csészt is érni láttam a fákon mosolygó májusi cseresznye-
ben, házakon és mindenben, mivel annak idején sokat fog-
koztam a cigányság felemelésével, ténylegesen és irodalmi
úton is. Hát mégsem volt hiábavaló munka egészen? É-
szem nem. Mert, mondom, van még sok, sok putri is az
Aranka nem mutatkozik.

De alig, hogy ezt kigondoltam és ismét a bosszankodás
érzelmeimet kezdtem volna csitítani, az egyik ösvény árny-
ból egy kis cigánylány jön felém mosolyogva, mintha
merne.

Gondoltam, hogy tán csak nem ismert meg valaki az
amióta itt jártam? Talán egy szem cukrot adtam neki
lamikor és azért nem felejtett el? Már a számon volt, ha
„szevasz tücsök”, amikor felismertem eme „tücsök”-ben ma-
katársnómet, Arankát.

Oldaloga közelített felém. A szokásos felszeg kézfő-
tossággal legyen itt. Talán órájuk sincs. Az autóbussz-
igazodnak itt. És egy-két perc az igazán nem számít.

Ahogy jobban megnéztem, láttam, hogy kétrészes
gányruhában van. Színes, karmazsinmintás szoknya, pi-
zöld, rózsás kötény, fehér blúz, vagy ing-féle. Az üzemi
már nadrágban és igen fákó esőkabátban jár és szandálban.
Most azért látszik megkisebbedni, mert mezteláb van, és
ben a, bizony, ha nem is egészen piszkos, de egészen
rött ruházatban nagyon gyerekkorúja van.

Zavaromban talán túl udvarias is voltam hozzá, amit
ő egyáltalán nem szokott. És megindultam vele az út-
ahonnan jönni láttam. Egy, két szükséges kérdést gond-
tam, hogy teszek fel neki, aztán majd megnézem, valóban
lakáskörülményeit, mert hát tényleg gondolkodtam, hogy
gyan tudhatna megszabadulni a cigánytelepről, a putritól,
gyan juthatna lakáshoz, rendezett anyagi viszonyok kö-
zött.

Elgondoltam, hogy legalább is egy könnyebb munkát
kellene neki vállalnia, mert kérgelése, teljesítményéből
nem keresi meg a kenyerének a felét sem, nem hogy
bérre, fűtésre, ruházódásra, bútorbeszerzésre lehetne
dolgozni. Érdeklődöm majd más vállalatoknál, ahol időbért
dolgozhatna és kereshetne, ha többet nem, egy ezer forint.
Akkor segítenék neki kivenni egy olcsóbb bútorozott
bát, a kislányát óvodába, napközibe adni, pénzt beoszt-
üzemi étkezdébe beírtni és így tovább. Családi pótlék
járna neki, de nem kapja, gyermektartást is igényelhetne
lány apjától, de eddig nem volt rá elég gondolata. Így
bizonyára lehetne rajta segíteni. Közben talán egy szoc-
lista brigád gondjaiba is be tudnám ajánlani, s majd
lassan a nyolc általános, valami szakmai tanfolyam... Eset-
tovább is tanulhatna, hisz fiatal még.

(Folytatjuk)

Csikós Ferenc

A szén az égből jön

A tkvarcsehi bányászok egyik részlete (F. Vinogradov felvétele)

Az égből jön a szén... Megszokott jelenség ez Abházában, Tkvarcsehi város környékén. Amikor az alacsonyan úszó felhők eltakarják a hegyormokat, s alászállnak a völgyekbe is, az 1000 méter magasan fekvő szénbányák szinte az égből fölébe kerülnek...

Tkvarcsehi Abházia egyetlen ipari jellegű városa. A napsütötte város hóféhér házfalait, amely szinte belevész a szubtrópusi fák sűrű zöldjébe, s amelyet hegylécok vesznek körül, csodás látványt nyújt. A városban, amelyben hétezer bányász, ezer építőmunkás sokszáz energia- és élelmiszeripari dolgozó, valamint igen sok iskolás fiatal lakik, nyoma sincs füstnek, koromnak és zajnak.

A Kaukázus zordon szépsége vesz bennünket körül mindenfelől. Az országút felett gyorsan siklanak tova a drótkötélpályák csilléi, hogy lehozzák a felhők mögül a szén.

Tkvarcsehiben évente mindössze egymillió tonna szénet bányásznak. De ennek az „égből jött” szénnek alig van párja: rendkívül alacsony a kénfartalma. Persze, nem ez az egyedüli oka annak, hogy

rendkívül nehéz körülmények ellenére is folytatják itt a széntermelést. A másik ok: Rusztavi, a grúziai kohászati kombinát, amelynek koksza van szüksége. Tkvarcsehi pedig csak egy ugrásnyira van Rusztavától, ezért a szállítási költségeknél jelentkező megtakarítás bőségesen fedezi a bányászat egyébként eléggé nagy önköltségét.

Az abházok annak idején babonából nem voltak hajlandók a föld alatt dolgozni. Akkoriban elég sok baleset történt odalent, de az abházok még a mentésben sem akartak részt venni. Hosszú évekbe tellett, amíg megszűntek a babonás előítéletek. Ma már az abházok éppoly egyszerű munkát végeznek a bányában, mint más nemzetiségek fiai. Nyikoláj Nazarov nős, 33 éves. A felesége is dolgozik. Két kislányuk iskolába jár. Háromszobás lakásban laknak, a két szülő havonta összesen 400 rubelt keres. Nyikoláj brigádjában heten dolgoznak. Három abház, két orosz, egy belorusz és egy azerbajdzsáni. Megkérdeztem tőle, egyetértésben dolgozik-e a brigád.

— Nem is brigád ez, hanem valóságos család. De itt, a bányában nem is lehetne másként: bízniuk kell egymás-

ban. Senki nem törődik az- zal, hogy a másik milyen nemzetiségű. Odalent a bányában a fekete hajú abház nehéz lenne megkülönböztetni a szőke oroszától. Mindnyájan olyan feketék, akár a szerceen...

(Megjelent a Fáklya március 3. számában.)

Új brigád született

Kilenc éve működik a Villamos Üzem lakatosműhelyében a brigádmunka. Csúpan néhány évnek kellett eltelnie ahhoz, hogy a műhely dolgozóinak nagyobb része bekapcsolódjon a brigádok munkájába. 1966 végén a szocialista brigád címért indultak már mintegy nyolcvan százalékát tették ki a műhely állományának. Így 1967. január elejétől valóra vált régi tervük, hogy ne brigádonként, hanem az egész műhely induljon a szocialista műhely címért. Ezt a címet két évben: 1967. és 1968-ban sikerült is megszerezniük. 1969-ben pedig már mint a központi villamos műhely, együtt a többi műhellyel, indultak a versenyben.

A lakatosműhelyben működő brigádok összetétele mindaddig megegyezett abban, hogy a tagok között megfelelő arányban találhatunk fiatal és idősebb szakmunkásokat. Új színfoltként jelentkezett a brigádok közötti versenyben, hogy ez év márciusának közepétől a Villamos Üzem, párt, szakszervezeti, és KISZ-vezetőséggel egyetértve létrehozták a lakatosműhely ifjúsági brigádját. Szász Jánossal az új brigád, újonc brigádfőnökével beszélgettem, terveikről, lehetőségeikről.

— Mikor és hányan alakították meg a brigádot, és mi a véleményed arról, hogy téged választottak brigádfőnöknek?

— Március 15-én alakultunk. Egyelőre csak öten vagyunk, de remélem, hogy a létszámunk vagy növekszik, vagy példánk felbuzdulva új brigád, vagy brigádok alakulnak. Hogy mi a véleményem a brigádfőnöki megválasztásomról? — úgy érzem jó barátok vagyunk, hiszen azért is alakítottunk egy brigádot, mivel előtte valamilyen más-más brigádokban

dolgoztunk. A bizalmuk persze tudom, kötelez is. Egyelőre még nem tudom, hogy megfelel-e? Mindenesetre a tudásom legjavát szeretném adni.

— Mi adta az indító okot arra, hogy fiatalok külön alakítsatok brigádot?

— Mint az élet minden területén, itt a műhelyben is kialakulnak és kialakultak viták az idősebb szakmunkások és közöttünk, fiatalok között. Alkalmat és lehetőséget akartunk találni arra, hogy bebizonyíthassuk tudásunkat és hozzáértésünket. Oszintén be kell vallani, hogy egyelőre, ök óriási előnyt élveznek velünk szemben. Ez azonban nem lehet ok arra, hogy ne fogadjuk el a versenyfeltételeket a többi brigáddal szemben. Tudásunk legjavát szeretnénk nyújtani a ránk bízott munkában és tehetségünkhöz mérten azt a legjobbban elvégezni. Gondolom a műhely vezetői is fognak segíteni, már olyan szempontból, hogy megfelelő munkafeladatokat adnak részünkre.

— Nem kis feladatot jelent a több éve együttműködő brigádoknak a munka utáni szabadidő kulturált, hasznos felhasználása, éppen a brigádtagok korkülönbségének szóródása miatt. Vajon mennyiben sikerült ezt a nehézséget kiküszöbölni nálatok, ahol valamennyien fiatalok vagytok?

— A brigádunk átlagos életkora húsz év. Valószínűleg könnyebb helyzetben vagyunk mint a többi korosztályból összeállt brigádok. Közöttünk mindössze egy nő van. Így sokkal több szabadidővel rendelkezünk, mint ök. Érdeklődési körünk is jobban megegyezik, akár szakmai továbbképzésről, akár kulturálódásról vagy szórakozásról van szó. Elég sokat vagyunk

együtt, nemcsak a munkahelyen, de a munkaidő után is. Valamennyien KISZ-tagok vagyunk, és Kiss Csaba ki- vételével, aki Komszról jár be naponta, valamennyien pécsiek.

— A Villamos Üzemnél már hagyományai vannak a brigádmunkának. Több szép eredmény született az évek során. Vajon meg tudtok-e birkózni a feladatokkal, akik ezen a téren nem rendelkeztek olyan tapasztalatokkal, mint a többi brigád?

— Ez a kérdés mindjárt az indulásnál felvetődött bennünk. Azonban ha jobban meggondoljuk, kiderül, hogy mégsem vagyunk annyira kezdők, hiszen mint már említettem, előtte valamennyien brigádban dolgoztunk. Igaz, ahányan vagyunk, annyi fel- de talán ezt még hasznosítani is tudjuk úgy, hogy mindenhol csak a jót fogjuk átvenni. Tisztában vagyok vele: minden kezdet nehéz, főleg nekünk, úttörőknek. De bízunk önmagunkban. Mind- ezeken kívül van még egy előnyünk: a vállalatnál működő ifjúsági brigádok tapasztalatai. Hozzájuk is fordulhatunk tanácsért.

Öt fiatal: Kiss Csaba, Markwart László, Major Ferenc, Szabó Péter és Szász János elhatározás valóra vált. Hogy terveik teljesüljenek, az már nemcsak ölük feladata, hanem sokat tehet és segíthet ebben a KISZ és nem utolsósorban a többi üzemnél már működő ifjúsági szocialista brigádok nagy családjában. Talán nem halva- született ötlet egy ifjúsági szocialista brigádok tapasztalatcseréjének összehozása, vagy fórum indítása akár la- punk hasábjain is.

Kapu László

Az Országos Béketanács munkájáról

A magyar békebizottság vezetői a múlt héten tartották meg az 1968-as esztendő munkájának értékelését és az idei év feladatait meghatározó ülésüket a Parlament Vadászter- mében.

Az Országos Béketanács — a kormány politikai elveit szem előtt tartva — az elmúlt évben is a nemzetközi élet, a világpolitika eseményeihez és közvéleményünk érdeklődéséhez szabta feladatait. Arra törekedett, hogy minden területen érvényesítse az elvet: a béke szolgálata nemcsak a nemzetközi élet területén, hanem hazánkban is mindennapos kötelessége mozgalmunknak.

A magyar békebizottság a különböző mozgalmakban, szervezetekben dolgozó békeaktivák száz- meg százszázainak segítségével, aktív munkájával érte és éri el eredményeit.

A múlt év bővelkedett olyan külpolitikai eseményekben, melyek befolyásolták a magyar békebizottság agitációs tevékenységének irányát és tartalmát:

Nemzetközi méretekben növekedett a vietnami háború befejezését követelő tüntetések, gyűlések száma, szélesedett a tiltakozó akciókban résztvevők köre. A hős vietnami nép harci sikerei, a Szovjetunió és a szocialista országok kiállása Vietnám mellett tárgyalászatához kényszerítették az amerikai és a bábukormány képviselőit.

Előzött a közel-keleti feszültség. Az izraeli kormány csapatai továbbra is megszállva tartják az EAK és a szomszédos arab országok agresszióval elfoglalt területeit, sőt fokozzák provokáció-sorozataikat ezen országok ellen.

Nem csökkent az Európa békejéért és biztonságát fenyegető veszély sem. Az NSZK-ban erősödtek a revansista, militarista, újfasiszta törekvések.

Az imperialisták kihatásán Csehszlovákiában az 1968 januárjában kibontakozott demokratizálódási folyamat ellentmondásait, a belső reakciós erőkre támaszkodva ellenforradalmi fordulatot készítettek elő, arra törekedve, hogy megbontsák a szocialista közösség egységét.

Tovább dühöng és egyre fokozódik a fasiszta görög katonai junta terrorja. Megfélemlítik, börtönbe vetik és kivégzik a görög nép legjobb fiait.

Az elmondott külpolitikai események szabták meg a világ békebizottságának, ezen belül a magyar békebizottság munkájának tartalmát, fő irányvonalát az elmúlt esztendőben:

Békebizottságunk tevékenységében a vietnami nép iránti szolidaritás erősítése állt a fő helyen. A különböző akciók — így május 8 és június 8 között a SZOLIDARITÁSI HONAP eseményei, október 15 és 21 között a VIETNAMI HÉT, majd december 10 és 20 között a DNFF megalakulásának 8. évfordulójára rendezett esemény-sorozatok — előkészítése, lebonyolítása mindig a társadalmi és tömegszervezetekkel közösen történt. Igen jól sikerült a május 8-án Budapesten rendezett „Budapest Hanoiért akció”, melynek lényege, hogy fővárosunk népe a rendszeres és állandó politikai, erkölcsi és anyagi támogatáson túl, testvérbarát-kapcsolatot teremtett a VDK fővárosával. A különböző tömegszervezetek és mozgalmak saját eszközeikkel szolgálták a fenti akció sikerét. Vállalatunk dolgozói is igen szép tanújelét adták szolidaritásuknak a megtartott vietnami műszakok teljesítésével.

Elválaszthatatlan része volt munkánk a közel-keleti helyzet széleskörű ismertetése, magyarázása és az arab népek iránti szolidaritás erősítése. Az év folyamán egymillió Ft értékű gyógyászati- valamint ruhaneműszállítmányt juttattunk el az EAK-ba.

Az akciók során foglalkoztunk az európai béke és biztonság kérdésével is. Gyűlések és más megmozdulások egész sorát avattuk a nyugatnémet újfasiszta kezdeményezések elleni tiltakozás fórumává. Közvéleményünk országsszerte meg- bélyegezte a szükségállapot-törvényt és határozott állásfoglalással követelte a haladó erők üldözésének megszüntetését.

Hazánk lakossága a januári plénum óta élénk érdeklődéssel figyelte a csehszlovákiai események alakulását. Az augusztus 21-i események után azon munkálkodtunk, hogy az ország lakossága minél részletesebben és lényesebben ismerje meg az események hátterét, az öt szocialista ország egységének fellépésének szükségességét.

Ébren tartottuk a fasiszta görög katonai diktatúra túlkapásai elleni tiltakozást, és az üldözött görög hazafiak melletti szolidaritást.

Egész évi tevékenységünket áthatotta a népek barátságának gondolata. Országsszerte baráti esteken élménybeszámolókon, kiállításokon ismertettük, népszerűsítettük a testvéri szocialista országok eredményeit, sikereit.

Az Országos Béketanács kiadványok, dokumentumok közreadásával és bemutatásával növelte a politikai érvek meggyőző erejét.

Az 1969-es jubileumi esztendő (20 éves a béke-világmozgalom), az eddigieknél is nagyobb feladatok elé állítja mozgalmunkat. Számot kell adnunk mind hazai, mind nemzetközi vonatkozásban a két évtized alatt végzett munkánkról, de egyben arról is, hogy a jövőt illető tevékenységünkben bonyolult, nem egyszer súlyos nemzetközi helyzettel kell számolnunk. Hazai munkánk összekapcsolódik a szocialista demokrácia kibontakoztatásával, a gazdasági reform s az ezzel párhuzamos társadalmi-politikai folyamatok továbbfejlődésével.

Haza feladataink kapcsolódnak a Béke Világtanács és a Stockholmi Vietnam-Konferencia Állandó Bizottságának felhívásához. Éves programot dolgozunk ki 1969-re a vietnami nép melletti mozgósítás évére.

Az idei évben is megrendezzük a magyar békebizottság hagyományos tavaszi akcióját. A nemzetközi és a magyar békebizottság 20. évfordulójára emlékezve öt vidéki városban békegyűlést tartunk. Támogatást nyújtunk az Európa biztonságával kapcsolatos konferencia előkészítő bizottságának egy nagyobb szabású konferencia megszervezéséhez.

Éves tervünk összeállításánál arra törekedtünk, hogy egész éves tevékenységünk a béke-világmozgalom, ezen belül a magyar békebizottság további erősödését eredményezze. Bízunk abban, hogy a magyar békebizottság az 1969-es esztendőben tovább szélesedik, s még inkább módunkban lesz eljutni újabb rétegekhez, bevonnunk a mozgalom aktív résztvevői közé azokat a csoportokat, — elsősorban a fiatalokat — akikre a továbbiakban az eddigieknél is jobban támaszkodni kívánunk.

F. Kovács Tibor, az OBT tagja

SZEMBEN A HALÁLLAL

Az esemény néhány évvel ezelőtt történt az egyik donyci szénbányában. A csille leugrott a sínről, felborult és szétromlott a villanykábel. A rövidzárlat következtében az égni kezdett. A lángnyelvek egyre közeledtek a transzformátorhoz. Ha elérik, fellobban és elzárja a kijáratot a mélyben dolgozó bányászok előtt. A közelben tartózkodó Tyitov bányamester közbelépett. Megfékezte a tüzet, de közben áramütést szenvedett, mondhatni: kétszeresen megégett.

Az orvosok csodálták szívósságát. Számtalan műtétet hajtottak végre rajta, de mind a két kezét amputálni kellett.

A huszonegy éves bányász fiatal — tizenkilenc éves — felesége mindent megtett férje felépülése érdekében.

Vlagyiszlav Tyitov mélyszélesen elkeseredett, haszontalannak érezte magát. Munkatársai, barátai — akiknek életét ért feláldozta karjait — mellálltak és igyekeztek visszahozni életkedvét. A fiatal bányászt nagyon kedvelték vidám, közvetlen természetéért. Innen az ötlet — foglalkozzon írással, Tyitov első könyvét fogai között tartott ceruzával írta meg. Elképzelhető a kis család öröme, amikor a kiadó elküldte a tiszteletpéldányokat.

Kislányuk, Tanya ebben az évben megy első osztályba. A sok szomorúság után ismét vidám és teljes Tyitov családjának élete.

A rosztovi filmstúdió „Szemben a halállal” c. elbeszélése nyomán dokumentumfilm készített életéről. A film ezekkel a — Tyitov által mondott — szavakkal ér véget:

— Nem az a legszörnyűbb, hogy az ember elveszti karjait és elveszíti az operációkat. Az a legrosszabb, hogy kívül kerülnék az életen és pusztán csak léteznék, senkinek sincs szüksége ránk. A barátaim mellett álltak és ma boldogít a tudat, a világnak szüksége van munkámrá.

Jácsonkó

SPORT

A labdarúgópályákon láttuk, hallottuk

Eredmények:

Labdarúgás:

NB I. 6. fordulója: Bp. Honvéd — Komlói Bányász 3:0, Újpest — Szombathely 4:1, Diósgyőr — Pécs 3:0, Csepel — Egyetértés 1:0, Pécs — Rába ETO 2:1, Salgótarján — Tatabánya 1:0, Eger — Dunaujváros 2:0, MTK — Vasas 3:2.

NB I. B. 6. forduló: Pécsi Bányász — Oroszlány 0:0, Videoton — Szolnok 5:0, SZEOL — Győri Dózsa 3:0, BKV Előre — Székesfehérvári MÁV 1:0, FÜSPED Szállítók — Zalaegerszegi TE 0:0, Várpalota — Ózd 2:0, Miskolc — Ganz-MÁVAG 1:0, Nagybányó — Békéscsaba 2:0, Kecskemét — Bp. Spartacus 3:0.

NB II. 4. forduló:

Pápai Textiles — Máza-Szászvári Bányász 3:0 (2:0), Pápa 1000 néző. Vezető: Körös, Máza: Képző (Süveges) — Oglizán, Kövari, Bocz, Németh, Bakó, Weber, Kercal (Szalal), Nagy, Szécs, Szabó. Edző: Polgár József. A negyedik fordulóban is tovább tartott a szászvári csatársor tehetetlensége, ráadásul a védelem sem tudta tartani a jó napot kifogó pápai csatársor rohamait. Így Máza-Szászvár jelenleg a tabella utolsó helyére csúszott.

NB III. 4. forduló:

Nagyanyóki Brikett — Lábod 3:1, Nagyanyóki Voler — Kozma, Szekeres, Nagy, Baret II, Tresch, Széles, Köller (Hódosi) Pataki, Farkas, Törös. Az első félidőben a vendékek egygólos előnyhöz jutottak, amit a hazaiaknak egy nagyzerű második félidei játékkal sikerült megfordítaniuk. Góllövők: Farkas (2) és Fresch.

Megyei I. osztály: Vasas II. Bányász — István-aknai Bányász 1:1. Változatos komény küzdelmet hozott a Vasason lejátszott testvér-csapat mérkőzés. A vezetést Maurer az István-aknaiaknak szerezte meg, de ötperce múlva Virág egyenlített. Sok gólhelyzet maradt kihasználatlanul.

Kézilabda:

A Békéscsabán rendezett Fel-szabadulási Kupa eredményei. Nők: Pécsi Bányász — Békéscsaba Kötött 6:6 (4:4), Magyar utánpótlás válogatott — Békéscsaba MÁV 15:3 (4:3), Pécsi Bányász — Magyar utánpótlás válogatott 13:2 (8:7), Békéscsaba Kötött — Békéscsaba MÁV 13:8 (7:5), Pécsi Bányász — Békéscsaba MÁV 25:8 (12:2), Békéscsaba Kötött — Magyar utánpótlás válogatott 11:5 (6:1).

A torna végeredménye: 1. Pécsi Bányász, 2. Békéscsaba Kötött, 3. Magyar utánpótlás válogatott, 4. Békéscsaba MÁV.

Férfiak: Pécsi Bányász — Békéscsaba válogatott 22:13 (14:6), Szondi SE — Magyar utánpótlás válogatott 16:13 (8:6), Magyar utánpótlás válogatott — Békéscsaba válogatott 18:13 (7:5), Szondi SE — Békéscsaba válogatott 20:10 (9:3) Pécsi Bányász — Szondi SE 16:10, Magyar utánpótlás válogatott — Pécsi Bányász 12:15 (10:6).

A torna végeredménye: 1. Pécsi Bányász, 2. Magyar utánpótlás válogatott, 3. Szondi SE, 4. Békéscsaba válogatott.

A Komlói rendezett torna eredményei: Pécsi Dózsa — Komlói Bányász 12:12, Pécsi Dózsa — Pécsi Erőpróbat 17:10, Pécsi Dózsa — Kaposvári Vasas 29:9, Komlói Bányász — Kaposvári Vasas 19:14, Pécsi Erőpróbat — Kaposvári Vasas 17:16, Komlói Bányász — Pécsi Erőpróbat 18:10. A torna végeredménye: 1. Pécsi Dózsa, 2. Komlói Bányász, 3. Pécsi Erőpróbat, 4. Kaposvári Vasas.

Nők: Komlói Bányász — Szekszárd 4:3, Pécsi Vörös Meteor I. — Pécsi Vörös Meteor II. 12:3, Pécsi Vörös M. I. — Komlói Bányász 4:3, Szekszárd — Pécsi V. M. II. 6:1, Pécsi V. M. I. — Szekszárd 11:5, Pécsi Vörös M. II. — Komlói Bányász 10:7. Végeredmény: Pécsi Vörös Meteor I., 2. Szekszárd, 3. Komlói Bányász, 4. Pécsi V. Meteor II.

Atlétika:

Budapestben rendezték meg az idei országos mezeli futóbajnokságot. Eredmények: 10 000 m. 1. Mezős Lajos Salgótarján, — 6. Homoki Vince Komlói Bányász, 11. Salpa Komlói Bányász. Csapatban: 3. Komlói Bányász. Híjúsági fiúk: 4000 m. 8. Lőrinc Komlói Bányász.

Serdülő fiúk: 3000 m. Bajnok: Kispál László Komlói Bányász. Csapatbajnok: Komlói Bányász (Kispál, Farkas, Csikós, Peti).

Lányok (1000 m.) 6. László Komlói Bányász.

Birkózás:

Székesfehérváron az országos vidéki ifjúsági bajnokságon Szentes, a Pécsi Bányász versenyzője súlycsoportjában a második helyet szerezte meg.

Teke NB II.:

Péfi MTE — Pécsi Bányász 5:3. Faarány: 2561:2473.

Egyéni eredmények: Csáki 411, Csizsár 345, Dózsa A. 396, Jung 426, Berke 468, Dózsa I. 439 fát.

Következik:

Labdarúgás: NB I. B. 7. forduló: Zalaegerszegi TE — Pécsi Bányász, Ganz-MÁVAG — Videoton, Szolnok — Szeged, Győri Dózsa — Ózd, Várpalota — BKV Előre, Székesfehérvári MÁV — Nagybányó, Békéscsaba — Szállítók, Oroszlány — Kecskemét, Bp. Spartacus — Miskolc.

NB II. 5. forduló: 12-én (szombaton) 15 órakor Máza-Szászvár — Almásfüzitő.

NB III. 5. forduló: 13-án (vasárnap) 10 órakor, Pécsi Porcelán — Nagymányoki Brikett.

Kézilabda:

NB I. 1. forduló: Pécsújhegy, szombaton délután 18 órakor Pécsi Bányász — Békéscsaba Kötött női mérkőzés. 17 órakor: Pécsi Bányász — Budapesti Vasas férfi mérkőzés.

NB II. 1. forduló: vasárnap délelőtt Komlói Bányász — Várpalotai Bányász.

Sakk NB II.:

Pécsi Bányász — Veszprém.

Teke NB II.: Pécsbányán 12-én délután 15 órakor: Pécsi Bányász — Tatabányai Bányász.

Pécsi Bányász — Oroszlányi Bányász 0:0

Pécsújhegy, 2000 néző. Vezető: Tapolczai P. Bányász: Lukács — Kelemen, Tallósi, Györkő, Palkovics I., Márton, Maklári, Palkovics II., Mérei, Halasi, Bencsik. Edző: Kontha Károly.

A mérkőzés a pécsi csatársorok és a vendégek védelmének harcát hozta. A megújuló hazai támadásokban kevés volt az áttörő erő és nem okozott nagyobb feladatot az oroszlányi védőknek. Így is akadtak gólhelyzetek, főleg a hazaiak részére: Halasi, Palkovics II., Maklári, Márton veszélyeztettek a vendégek kapuját, próbálkozásait azonban nem kísérte szerencse.

Alaposan fel kell javulnia a csatársornak, ha Zalaegerszegben a lelkes hazaiakkal szemben is meg akarják tartani eddigi jó helyezéseiket.

Jók: Maklári, Márton és Tallósi.

K. L.

Indul a kézilabda-bajnokság

Egy héttel a kézilabda-bajnokság előtt, lázas készülődésben találtuk csapatainkat. Szinte futószalagon játsszák mérkőzéseiket, hogy már mindjárt az első bajnoki mérkőzésen csiszoljanak, olajozottan működjenek a csapat védekező, illetve támadó akciói. Nem véletlen említtem először a védekezést, mivel az edzők felfogása szerint is csak jó védekezéssel lehet eredményes támadásokat indítani, vagy ahogy a játékosok mondják: „gólból nem lehet indítani”.

A Pécsi Bányász női és férficsapata Békéscsabán szerepelt. Mindketten megnyerték a tornát, ami nem kis erőpróbat jelentett, mivel rövid másfél nap alatt háromszor kellett pályára lépniük. A lányok tartalékosan is megállták a helyüket a hazai NB I. csapattal szemben, akik épp egy hét múlva a bajnoki nyitányon is ellenfélként lépnek pályára azzal a különbséggel, hogy akkor Pécsújhegyen. Így sor kerül a visszavágóra, amelyen reméljük még jobb játékok és hazai győzelmet láthat a közönség.

Nehezebb dolguk volt a fiúknak, mivel a jó játékosokat képviselő Székesfehérvári Szondi SE mellett az NB I. legjobb fiataljából összeállított Magyar utánpótlás válogatottjával is meg kellett küzdeni. Az utóbbiaktól elszen-

Műszaki előadás

Pozsgay Károly igazgató-helyettes előadása a Műszaki Propagandahónap keretében „A szénbányászat és ezen belül a mecseki bányászat jövője” címmel a mezsei legényszálló kulturterében április 10-én reggel 8 órakor kerül megtartásra — az eredetileg kitűzött időpont helyett.

A Komlói Bányász eddig 33 százalékos teljesítményt ért el

A labdarúgó NB I. eddigi hat fordulójában a Komlói Bányász négy alkalommal szerepelt idegenben és csak kétszer játszott otthonában. A teljesítmény 33 százalék. Ha figyelembe vesszük, hogy az ellenfél-listán az Újpest mellett a Honvéd is szerepelt, s a gólarány 2:7, akkor a kapott gólokat figyelembe véve nem lehetünk borúlátók. A csatársor két gólja viszont figyelmet bennünket: kivált azért, mert még a sereghajtó Egyetértéssel szemben sem tudott eredményes lenni ötösütünk.

A szakvezetés is jól látja, hogy hol szorít a cipő. Lantos Mihály edző még mindig keresi azt a támadósort, amely többre képes. Mindenre eddig bizalmat kaptak a felkészülés időszakában jól szerepelt csatársorok. Türelmetlenek nem lehetünk, hiszen még összeszokottabb csapatok, illetve csatársorok sem rúgtak sokkal több gólt, mint például a Tatabánya, a Salgótarján és az MTK.

Legutóbb Kispesten is hiányzott a kellő lendület és határozottság. A gyorsaság és a robbanékonyság ugyanakkor a Honvéd részéről 3 gólt eredményezett. A tavaly még szegedi színekben játszó Pusztai, Kocsis és Kozma, illetve a Szolnokról egyéves kivárással átigazolt Karakas, olyan remek futball-paradét mutatott, hogy szinte az a meglepés, hogy félóráig védőink tartani tudták a 0:0-at. A 31. percben viszont Kozma, közlőrlött góllal megszerezte a kispestiek előnyét, s a 42. percben Pusztai volt eredményes, 2:0.

Szünet után már feljavult a kék-fehér gárda, s a mezőnyben kiegyensúlyozottabbá vált a küzdelem. Ekkor már Bicskeinek is több dolga volt, ezért érdemelte ki a Népsport 7-es osztályzatát, ami jó átlagnak felel meg. Ha csatáraink ebben az időszakban bátrabban játszanak, szorosabbá tehetik volna a mérkőzést. A hajrában ugyanakkor a hazaiak újabb gólt szereztek a klasszis formában játszó Kocsis révén, s így alakult ki a 3:0.

A két csapat összeállításai: BP. Honvéd: Bicskei, Kelemen, Ruzsinszki, Vági, Tajti — Tussinger, Komora — Pusztai, Kocsis, Kozma, Karakas. Bányász: Erdősi — Lazaridis, Zimonyi, Makrai, Csordás — Bánfalvi, Pataki — Földi, Bordács, Merczel, Solymosi.

Csere: Merczel helyett Kékesi a szünetben, Karakas helyett Tóth K., Tussinger helyett Szurgent, Földi helyett Korom (mindhárom a 64. percben).

Védelmünk megállta a helyét. Pataki és Bánfalvi már jobb teljesítményt nyújtott mint eddig. Bordács és Kékesi sokat vállalt magára és úgy láttuk, hogy Korom önbizalma is visszatért.

A tartalékok mérkőzése is Honvéd-győzelmet (1:0) hozott nagy küzdelem után.

A Komlói Bányász ma Kaposváron tart edzőmérkőzést, a Tánács SE ellen, s a hét végén — ha nem lesz más edzőpartner, akkor a Bányász I. a II.-vel mér össze tudását, szombaton fél négy órai kezdettel.

Vizhányó Imre

MOZIMŰSOR

Park (Pécs): 9-én Pál utcai fiúk. Magyar—USA, színes szinkron. 10—16-ig. A hallgató ember. Amerikai, színes film. Matiné, 7-én: Adj pacsi, Pajti! Szovjet, szinkron. Előadások kezdete: fél 4, 6, fél 9 órakor.

Kossuth (Pécs): délelőtt, 9-én: Pál utcai fiúk. Magyar—USA, színes, szinkron. 10—14-ig: A hallgató ember. Amerikai, színes film. 15—16-ig: Átutazók parádicsoma. Cseh film. Előadások kezdete: 9-én: fél 10, 12 órakor. 10—14-én: fél 9, 11 órakor. 15—16-án: fél 10, fél 12 órakor.

Kossuth (Pécs): délután, 9-én: Az álmodozás egyszerű. Lengyel film. 10—16-ig: Pál utcai fiúk. Magyar—USA, színes, szinkron. Előadások kezdete: 9-én: fél 3, fél 5. 10—16-án: fél 2, 4 órakor.

Kossuth (Pécs) este, 9-én: Carmen. Svájci, színes film. 10—13-án: Pál utcai fiúk. Magyar—USA, színes, szinkron. 14—16-ig: Átutazók parádicsoma. Cseh film. ART KINO: 7-én: A felkelés. Román film. 16 évtől. 14-én: Germinal. Magyar film. 16 évtől. Előadások kezdete: fél 7, fél 9 órakor.

Petőfi (Pécs): 9-én: Pál utcai fiúk. Magyar—USA, színes, szinkron. 10—16-ig: A hallgató ember. Amerikai, színes film. Matiné: 13-án: Zúrzavar a Park Hotelban. Olasz—spanyol, színes film. Előadások kezdete: 9-én: 3, fél 6, 8 órakor. 10—16-ig: fél 4, 6 fél 9 órakor.

Fekete Gyémánt (Pécs): 10—11-ig: A balerina és rajongója. Szovjet film. 12—13-ig: Biciklitolvajok. Olasz film. 14—15-ig: Mégegyszer a szerelemről. Szovjet, szinkron. Előadások kezdete: hétköznap 6, szombaton, vasárnap 4, 6 órakor.

Jószerecsét (Pécszabolcs): 8-án: A felrobbantott pokol. Szovjet, szinkron. 10—11-ig: Lány a három tevével. Cseh film. 16 évtől. 12—13-ig: Átutazók parádicsoma. Cseh film. 14—15-ig: A veréb is madár. Magyar, színes film. 16 évtől. Matiné: 13-án: Alain és a néger. Előadások kezdete: hétköznap 5, 7, vasárnap 3, 5, 7 órakor.

Rákóczi (Pécs): 10—11-ig: Egy remete Rómában. Olasz film, színes. 16 évtől. 12—13-ig: Elsietett házasság. Magyar film. 14—15-ig: Korunk hőse.

Szovjet, színes film. Matiné: 13-án: Kisfiúk. Előadások kezdete: hétköznap 5, 7, vasárnap 3, 5, 7 órakor.

Puskin (Vasas I.): 9-én: Háború és béke. I. (Szimpla helyár). Szovjet, színes, szinkron. 11—13-ig: Az újságíró. Szovjet, szinkron. 15—16-ig: Arnyak a Notre Dame felett. NDK, szinkron. Előadások kezdete: 6 órakor.

Május 1 (Vasas II.): 10—11-ig: Kard és kocka. Magyar film. 12—13-ig: Mégegyszer a szerelemről. Szovjet, szinkron. 14—15-ig: Zorba, a görög. Görög, szinkron, 16 évtől. Előadások kezdete: hétköznap 6, vasárnap 4, 6 órakor.

Május 1 (Komló): 9-én: Autósok, reszketetek! Olasz, színes, szinkron. 10—13-ig: Anna Karenina. I.—II. (Szimpla helyár). Szovjet, színes, szinkron. 14—16-ig: Minden dalom a tied. Olasz, színes film. Matiné: 13-án: Hetedik kontinens. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 órakor.

Zrínyi (Komló): 9-én: Hőfőherke és a 7 vagány. 11—13-ig: Ut a túlsó partra. Francia, szinkron. 15—16-ig: Agyaggalamb. Jugoszláv film. Előadások kezdete: fél 6 órakor.

Jószerecsét (Szászvár): 9-én: Transz-Európa expressz. Francia film, 18 évtől. 12—13-ig: Találkoztam boldog cigányokkal is. Jugoszláv, színes film, 16 évtől. 15—16-ig: Férjhez adom a mamám. NDK, szinkron. Előadások kezdete: hétköznap 7, vasárnap 5, 7 órakor.

Mánfa: 9-én: Az első tanító. Szovjet szinkron. 12—13-ig: Fényes szelek. Magyar, színes film. 16-án: Gravitáció. Jugoszláv film. Előadások kezdete: 7 órakor.

Mecseknádásd: 9-én: Három óra magánélet. Jugoszláv film. 16 évtől. 12—13-ig: Egy zsák arany egy fejért. Bolgár film. 16-án: Carmen. Svájci film. Előadások kezdete: hétköznap 7, vasárnap 5, 7 órakor.

Zengő Gyöngye (Hosszúhétény): 9-én: Isten és ember előtt. Magyar film. 16 évtől. 12—13-ig: A legszebb hónap. Francia, színes, szinkron. 15—16-ig: A légió. Lengyel, szinkron. 16 évtől. Előadások kezdete: hétköznap 7, vasárnap 5, 7 órakor.

[TV MŰSOR]

SZERDA:

9.00: Szünetel, matiné, 17.58: Hírek. 18.05: Irok, könyvek, kritikák. 18.15: Magyarországi NDK férfi kosárlabda-mérkőzés közvetítése. 19.45: Esti mese. — 20.00: TV-híradó. 20.20: Az arany kalandja I. 21.10: Play Bach. NSZK zenés film. 21.40: Szülők, nevelők egymásközt. 22.20: TV-híradó 2. kiadás.

CSÜTÖRTÖK:

9.00: Szünetel matiné. 17.15: Irány az egyetem! 17.58: Hírek. 18.05: Tízmentő Társasága. 19.00: Esti mese. 19.10: Show-hivatal. 20.00: TV-híradó. 20.20: A hosszútávútvó magányossága. Angol film. 22.00: TV-híradó — 2. kiadás.

PÉNTEK:

9.00: Szünetel matiné. 17.58: Hírek. 18.05: Az orvosi gondolkodás története. 18.33: A TV politikai tanfolyama. 19.05: Esti mese. — 19.15: A Költészet Napja. 1969. 20.00: TV-híradó. 20.20: Lady Lobster völgyéne. Nyugatnémet film. 21.15: Hangverseny a 6-os stúdióban. Kb. 22.05: TV-híradó — 2. kiadás.

SZOMBAT:

9.00: Szünetel matiné. 10.15: Nótászó (ism.). 10.30: Lady Lob-

ster völgyéne. (ismétlés). 11.30: Az 1968. szilveszteri operettműsor. (ismétlés). 15.30: Nehéz a mate-matika. 16.50: Bányászok 1969. — R riportfilm. 17.15: A japán Állami Népi Balettgyűlés. 17.45: Magyar-rózm a mechanizmus (ismétlés). 18.05: Hírek. 18.10: Ester és Abi Otárim énekel. 18.40: A TV jelenti. 19.25: Cicavíz. 19.35: A TV Galériája. 20.00: TV-híradó. 20.20: Körözés egy csütörtök körül. TV-komédia. 21.35: Stúdió Uno könyvtára: Odessza. 22.50: TV-híradó — 2. kiadás. 23.10: Jó éjszákát, felnőttek, Turpi úrfi.

VASÁRNAP:

9.10: Felsőfokú matematika. 9.50: Angol nyelvtanfolyam haladóknak. 10.05: Hétfőregényes Kamera. 10.20: Páros nyakkendő. — 10.35: Figyeljétek! csillagok szőpen fagyogtatok I. 15.40: Turpi úrfi 2. (ismétlés). 16.05: Reklámműsor. 16.10: Újpesti Dózsa—FTC bajnoki vízilabda-mérkőzés közvetítése a sportuszodából. 17.40: Tudósítás a szocialista brigádvezetők III. országos tanácskozásáról. 18.35: Nótászó. 19.05: A világ térképe előtt. 19.15: Esti mese. 19.30: Vidocq Francia rövidjátékfilm-sorozat. II. 20.00: TV-híradó. — 20.20: A kis Bobby. Angol film. 21.45: Tom Jones show. 22.10: TV-híradó — 2. kiadás.

MECSEKI Bányász

A Mecseki Szénbányák dolgozóinak hetilapja. Felelős szerkesztő: dr. Gyevi Károly. Szerkesztőség: Pécs L. Komját Aladár utca 6. (Mecseki Bányász Szálló) Telefon: 31-87 36-07; 91-es mellékhálózat. Felelős szerkesztő: 52-90; 92-es mellékhálózat. Vállalat telefonon: 11-85-08. A szerkesztőség üzemi telefonszáma 11-41 és 11-85. Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Braud Károly. Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi út 11. Telefon: 15-32. 15-33. 21-60. 60-11. Nyomja a PÉCSI SZIKRA NYOMDA Pécs. Munkácsy Mihály utca 10. Felelős vezető: Melles Rezső. TERJESZTI A MAGYAR POSTA Előfizetési és Mecseki Szénbányák dolgozóinak részére az Országos Bérszámfejtőnél Nyugdíjasok és Intézmények részére Pécs, Déryné u. 9. szám. a pénzügyi osztályon Telefon: 22-28, 26-60, (21-36-os mellékhálózat). Előfizetési díj a Mecseki Szénbányák dolgozóinak félfévre 10,— Ft, egész évre 20,— Ft.

Index: 25,817.

Kísérlet a vízhozam növelésére

Lehet-e egy-kétmillió beru- házással folyamatosan évi 180 000 köbméter kitűnő ivó- vizet nyerni?

Sajnos, általánosan hasz- nálható recept nincs erre, bármilyen szívesen fogadnák is a vízügyi szakemberek. Komlón azonban megpróbál- koztak ezzel. A beruházás, a Komlói Víznyelőcsőfejlesztési alap- jából — az Aknamélyítő Vá- lalat kivitelezésében — a nap- okban fejeződik be a kőlyuki barlangban. A cél, hogy egy zárógáttal „megfoghják”, víz- szabaduazzák az eddig tete- mes mennyiségben elfolyó karsztvizet.

A gát tulajdonképpen elké- szült és megkezdődött az is- meretlen tényleg, de min- denképpen óriási természetes víztároló feltöltődése. A víz- mű szakemberei most izgatot- tan figyelik, hogy nem szö- kik-e valahol a kincset érő víz. És várják a tényleges eredményt, mert a bevezető- ben említett 180 000 köbméter csak becslés, bár nagyon óva-atosan becslés adat.

A reménykedés érhető, hi- szen nem csupán arról van szó, hogy ezentúl napi 500 köbméterrel több víz kerül a kezdetől fogva krónikus víz- hiánnyal küszködő bányászvá- ros hálózatába, hanem a bar- langban felfogott víz olyan

tartalékot képez, amelyből akkor és annyit használ- hatnak fel, amikor és ameny- nyi szükséges. Ezzel tūrhe- tővé tehetik a legnehezebb nyári időszakokban is a víz- ellátást.

A barlang — amelyet pécsi amatőr barlangászok kutattak át a víznyelés céljából — ép- pen egy kutakkal telepfített terület közelében van, tehát a hálózatba kapcsolása alig igényel befektetést.

ROZSARANY

III.

Bozs Aranka, egy cigánytelepi leány, munkát és lakást kér az üzemből. Fel is veszik szerződésesként és a nevét szépen alá írja, hogy „ROZSARANY”. E világtól való kívánságát egyetlen mondatba öntötte ki:

— Ugy szeretnék már kikerülni a cigánysorból! Jelenleg nyolcan élnek egy putriban, (meg az 6 kislánya) a putri azonban beázik és dűlőfőben van.

„Rozsarany” kívánsága azonban megoldhatatlan. Sok régi doi- gozó is évek óta vár az üzemből lakásra, a szerző azonban meg- sajnálja és próbál valamit tenni az érdekében — jóllehet teljesen kilátástalanul.

Legelőbb is tájékozódni szeretne Aranka sorsa, élete, lakás- és családi körülményei felől, ezért felkeresi védencét a cigányte- lepen.

— Mondja! Mit akar maga?! — Ébresztett gondolataim- ból és megállt:

Nem futtam hirtelen, hogy is érte ezt, de éreztem a hangján, hogy rossz sejtései szólaltatták meg.

— Mit kérdezett, Aranka?

— Hát, hogy mit akar maga éntillem?! Én nem akarok a maga szeretője lenni! — Mondta — édes barna szemű szomo- rúan szűrtak ki zsiros gesztenye-fürtjei közül, melyek riad- tan takarták szinte az egész arcát, ahol csak most néztem meg jobban.

Csupa kislányos, akarattalan vonás. Inkább még lágy szanszkrit-indus, mint erőteljes cigányvonás uralkodik raj- ta, arcan egy-két helyen kevés szikfoltokkal. Ajkai csere- pesek, bár formásak. A haja eredetileg bizonyára fényes barna, jelenleg zsiros, piszkosimán — bizonyos tekintetben, bár nyilván nem céltudatosan — modernül takarja fejét. Apró mellei sem cigányosak. Kis hasa kecsesen dudorodik ki a karmazsin-szoknya korcai közül a szoros kötéstől. Lá- bai, kezei is kicsinyek, vékonyak nem éppen formátlanok. Eppen ilyen kicsi a füle is, amely most, hogy lehajtotta a fejét, kibújt az összetapadt fürtök közül és bizony piszkos- nak látszott.

Ugy viselkedtem volna mintha...? Ugyan! Hogy ér- tette félre segítőkészségemet ez az asszony? Vagy lány, Hát mindegy minek mondjuk, de én nem hittem volna, hogy hasonló gondolatokra okot szolgáltatottam.

— Miért hívott ide? — segített ki önkéntelen zavarom- ból a lány, és én szinte örömmel ragadtam meg a kérdést: Azért jöttem és hívtam ide, hogy megnézzem, hol, milyen körülmények között lakik, mert aszerint tudok majd ter- vezni, intézkedni, s főleg érvelni a lakása ügyében, családi pótlékért, esetleg gyermektartásért.

— Nem akarom én, hogy szeretőm legyen, Aranka... — magyaráztam aztán érthetően. — En idős vagyok már ehhez, maga meg nagyon fiatal hozzám, hisz ugyanilyen korú kislányom van nekem és még három katonafiam.

— Akkor ne menjünk el mihozánk, — kérte most Aranka. — Mert... mert nagyon csúnya a putri. És félek hogy összedől. Meg nem is akarom, hogy meglássa. Men- jen inkább el, mert engem mindjárt kibeszélnék, ha a ci- gányok meglátnak magával. Tudja, nagyon csúnyák a ci- gányok.

Szavai őszintén, hitelesen hangoztak. Lám. Neki is meg- vannak a maga törvényei. Azt mondtam, hogy akkor jöjjen fel holnap az irodámba, munka után, és elmondom, hogy mit kell csinálnia, és ő is elmondja, hogy meg tudja-e ten- ni mindazt, amit egy albérlet szerzése, fenntartása és be- csülése megkíván. De erre megint azt mondta, hogy az nem jó, mert akkor meg engem szólónak meg az én fajtámbeli- ek, hogy vele van kapcsolat. És nekem sem akar rossz- zat. Mert ismeri ő a „izemi szóbeszédet” is. „Magának meg felesége van, családja... én nem akarom, hogy...”

Ó nem akarja, hogy... Szép fogalmi, szép tapasztal- tai lehetnek ennek a lánynak rólam is, mint üzemi tár- fiakról, és rólam, mint üzemi dolgozókról, mint emberekről.

Látszott rajta, fél, hogy ha sokáig ácsorgunk itt az er- dőszeleken, erre jön egy cigányasszony és... ..hogy mi lesz ennek a következménye, azt ő tudja, ezért máris ment, húzódtott egyre távolabb, messzebb tőlem.

Abba a helyzetbe kerültem, hogy ha most azt mon- dom; „hát jó”, és elengedem, tényleg cserben hagyom a nagy gondjában, kis reményében, hogy megszabadulhat a nyolc- kilenc személyes putri világától. Ha meg itt tartom, e világ rá néve meg kötelező törvényeibe ütközik tettem. És most valóban úgy tűnhetett fel — ha valaki látott volna ben- nünket — hogy egy férfi „fűz” egy lányt, mert utána lép- tem pár tapodtat, ne kelljen kiabálni, hogy megkérdem, mi lesz akkor a lakással? Lemond róla, vagy mit csinálunk?

Erre megrugdosta a füvet és én önkénytelen azt néz- tem, hogy hogyan rugdossa az a kis fekete láb a zöld gyep- pet. Valóban úgy láthatott volna bennünket bárki, mint ta- lálkán töprengő két szerelmezt. Mert az is kellett töp- rengeni, és gyorsan határozni, hogy hol lehet az akkor falá- kozunk, ahol nyugodtan elmondhatja kérdéseimre az ada- tokat.

Ötvenéves ősz férfi, légyottot beszél meg egy alig tizen- valahány évesnek látszó cigánylánnyal. Hát nem mondom... Kitűnő csemege lenne.

Gyorsan azt találtam ki, hogy (a jövő héten úgyis Pé- csett van dolgom), találkozzunk hát Pécsett, hogy nyugod- tan megbeszélhessük ügyünket.

A Pécs szóra egy kissé felélenkült és elmondta, hogy már két hónapja Pécsett van az anyja, kórházban, de ed- dig nem tudta meglátogatni, mert nem volt útiköltsége. Most, a legutóbbi fizetéskor is csak kétszázötven forintot kapott, mert keveset tud termelni. Hiába, gyengék a kar- jai. Most sincs pénze, nem tud Pécsre jönni.

— No, jól van. Jól. Majd én adok útiköltséget és min- dent elintézzünk. Megkeressük anyját is a kórházban, ott meg is beszélhetjük, amit az ügy megkíván.

Ezzel váltunk el és a már ismerős suta kézfogással.

Az autóbussz közben elhúzott mellettünk, így gyalog ló- dultam neki az útnak, hazafelé. De meglődült segítőkész fantáziám is. Mire hazaértem az erdőn, s városom keresz- tül, szépen kiterveltem, hogy „Rozsarany” új helyet kap. Ott is szorgalmasan dolgozik. Kibérel egy bútorozott szobát a városban. Megtanul a mi módunkon élni, öltözködni, tiszt- álkodni. Vásárol új, szép holmit, edényeket, kisebb bú- forokat. Elvégzi a nyolc általános iskolát, az üzemében tan- folyamat, s gépkezelő, vagy valami más lesz. Jól keres, esetleg kiváló dolgozó is lehet szocialista brigádban, akik segítik majd az élet minden további rejtelmeiben. Az üzem főberleti lakással lepi meg egyszer, Aranka meg középisko- lába iratkozik majd be. Megtanul jól magyarul, eljár szó- rakozni, művelődni és senki sem látja meg benne, hogy va- laha a cigánysoron azon reszketett, hogy összedől a feje fő- lött a putri. S az ő kis kezei, okos kis feje, majd tovább se- gíti fajtáját, hogy azok is kikerülhessenek az évezredes ke- leti örökségből, a piszokból, sárból.

En addigra még idősebb leszek, s ha el-elmegek hoz- zája, remélhetőleg nem fogja kérdezni, hogy „mit akar ma- ga éntillem?”

(Folytatjuk.) Csikós Ferenc

Az állami vagyon védelmének egyik formája: a biztosítás

A múlt év áprilisa óta a kormányrendelettel engedé- lyezte, hogy a vállalatok önkén- tesen alapon biztosítást köth-essenek.

Megszűnt ugyanis az állami vállalatok elemi kárainak költségvetési fedezete.

Nem vitás, hogy egy ilyen nagyvállalatnál, mint amilyen a Mecseki Szénbányák, ennek az önkéntes biztosítási lehetősé- gnek nagy jelentősége van. A bányabeli felszerelések, gé-pek és más munkaeszközök csakúgy, mint a külszínen alkalmazott gépek és épületek ki vannak téve elemi csapás- soknak. Mindezeket kívül más kárforrás és balesetvesz- sély forrás van. A gépek és épületek a legfontosabb örzés és vagyonvédelem ellené- re is sérelmet szenvedhetnek.

Ezekről a kérdésekről is alapos tájékoztatást adott Fe- hér Sándor elvtárs április 11-én tartott tájékoztatójában, amikor az Állami Biztosító munkájáról informálta az újsá- gírókat. A húsz évvel ezelőt- t megalakult Állami Biztosító- nak 16 belföldi, 7 kül- földi és mintegy 200 kis, helyi biztosítótársaság, egyesü- let, szövetkezet állományát kellett átvennie. Ezt a fel- adatát sikerrel teljesítette, egységesítette a biztosítási rendszert. Ugyanakkor a ne- hezebb feladatot is végrehaj-

totta: eloszlatta a régi típusú tőkés biztosító társaságokkal szemben kialakult bizalmat- lanságot: megszerezte a dolgo- zók bizalmát.

Szocialista biztosítási rend- szert dolgozott ki — és ennek egyik jelentős formáját is lét- rehozta: az állami vagyon biz- tosításának formáját.

A tűzbiztosítást — amely robbanás, villámcsapás károka- ra is kiterjed — a vállalatok 67 százaléka kötötte meg, a gépjárműszavatossági biztosítást 80, a betörésbiztosítást

20, a cascot 30 százaléka vette igénybe.

Erdekes és tanulságos volt az 1988-as esztendő ebből a szempontból. Főleg 1988. végén igen súlyos károkat szen- vedett több vállalat. Ezek kö- zül éppen azok szenvedtek el nagy károkat, amelyeket nem biztosítottak. Több hely- len pedig csak részleges kár- térítést tudott nyújtani a biz- tosító, mert a már kész árut vagy felszereléseket, biztonsá- gosnak vélt üzemszerkezetet nem biztosították.

Közérdekű kérdések

Balesetveszélyes az új megálló

Pár hónapja, hogy Komlón, a Sallai utcában megindult a kétirányú forgalom, de azóta igen sok a vita az utasok és a gépkocsivezetők között. Itt csak a bányász-járatokról van szó, a megálló miatt. A Sallai utca felső végén van megálló a felfelé jövő autóbuszoknak, de miért nem lehet akkor ugyanott a lefelé menőknek is?

Ha a települést, a lakosság érdekét is figyelembe vesszük,

így volna rendjén! Ha a Fürst Sándor utcai elágazástól úgy 30—50 méter után létesítették volna a megállót, talán a „KRESZ”-nek is megfelelt volna.

Pár nappal ezelőtt a Sallai utca alsó végén létesítettek megállót, de milyen elgondo- lás alapján? Pár lépésre, a Petőfi téren megegyszer meg- áll. Vagy éppen Kökönyös központjában nem áll meg. Viszont baleset-fészeknek is lehet mondani az új megállót, mivel az óvoda előtt van. A közvélemény szerint „vaska- laposság” irigység is rejlik a dolgok mögött, mert ha a helyi-járatok megállónak közel- ségében megállana a „bá- nyász-busz”, talán néha még privát utas is felszállna!

Szeretnénk mi, kökönyösiek, ha a településnek megfelelően helyeznénk el megállót a bányász-járatoknak is. Talán még a KRESZ is megengedi, és a MÁVAUT-nak sem okoz- na különösebb problémát.

Högyes Gábor
Komló, Fürst S. u. 20.

Kincsek a tengerben...?

Igen, mégpedig jóval érté- kesebbek, mint azok, melyek évszázadokkal ezelőtt elsülly- lyedt hajók gyomrában bújn- nak meg. A konyhasótól az urániumig számtalan értékes ásványi anyag várja a világ iparát a tenger mélyén. Erről ad érdekes, összefoglaló ké- pet a TECHNIKA c. lap leg- újabb, áprilisi száma. Az új számból azt is megtudjuk, ho- gyan biztosítható az elkövet- kező évtizedben a mind job-

ban fokozódó igényeket kielé- gítő energiaellátás. Megismer- kedhetünk a villamos autók új típusaival, az autópályák építésének műhelytitkaival, látogatást tehetünk a lap tudósítójával együtt a távoli Ja- pánban. Ezek és ezek érdek- lődésére tarthat igényt a TECHNIKA új számában megjelent autós-motoros-kem- ping melléklet és a részletes ezeremester-útmutató.

A reményemet továbbra sem vesztettem el

Elég forgalmas Komló köz- pontja, a Lenin tér. Körben a nagy épületeket, hivatalo- kat, ki merné nyilvános WC- nek tekinteni? De hová men- jen a kedves vendég, ha sür- gős dolga támad? Az üzlet-

sor mögötti rész csak a sötét- ben nyújt némi lehetőséget. Erről a környékről nyáron csak úgy árad a bűz, télen pedig az évek óta óhajtott korcsolyapályát itt valósítják meg. Egy-két évvel ezelőtt

úgy reméltem, hogy a város- rendezés folytán egyszer erre is sor kerül. Reményemet to- vábbra se vesztetem el, de...

Högyes Gábor
Komló, Fürst Sándor u. 20.

Hatos névadó Kossuth-bányán

Üzemeink dolgozói közül egyre többen választják az új formát, az új tartalmat. Szombaton délután Kossuth- bányán is ennek lehetünk szemtanúi, amikor részt ve- hettünk a névadó ünnepségen.

Kertész Imre anyakönyvveze- tő a Bodnár, a Fikó, a Ka- kócz, a Kovács László, a Kovács Zoltán, és a Nagy család újszülöttjének adott nevet ünnepélyes keretek kö- zött. A parányi emberké-

neve: Csaba, Zsuzsanna, At- tila, Norbert, Krisztina, Mag- dolna.

Az ízlésesen dekorált kul- túrteremben a szállító körlet KISZ-szervezetének vezetői köszöntötték elsőként az ün- nepelőket és az ünnepeltet. Megjelent az ünnepségen Bán Tibor, az üzem szakszervezeti bizottságának titkára, Parti József és Bálint Ernő, a vá- lalat KISZ-bizottságának két vezetője. Az üzem színjátzó csoportja — Sudár Miklós ren- dezésével — adott műsort. Si- mon Miklós méltatta a társad-almi ünnepség jelentőségét. A szilvási általános iskola út- törői kisdobos nyakkendővel kedveskedtek az ünnepeltek- nek, az édesanyáknak pedig virágot nyújtottak át. A KISZ és a szakszervezet ajándékkal lepte meg a névadó családó- kat és ünnepi vacsorát adott tiszteletükre.

Több mint 700 mű féláron

Ujabb értékes szépirodalmi és ismeretterjesztő művek ér- keztek a Művelt Nép Könyv- terjesztő Vállalat komlói könyvesboltjába. Ezek az ápr- ilis 19-ig tartó 50 százalékos árleszállítási akció idején fél- áron megvásárolhatók az üzemi könyvterjesztőknél is.

Az április 1-i számunkban külföldi írók műveit sorol- tuk fel, most néhány magyar író alkotását ajánljuk a több mint 700 műből.

Bálint Lajos: Karzat és pá- haly.

Böloni György: Hallja kend táncsics.

Fehér Klára: Perben ha- ragban.

Fekete Gyula: Csördülő ég.

Féja Géza: Kuruc idők.

Gáll István: Csapda.

Hegedűs Géza: A végzet só- gora.

Hámos György: Pótkötettel a halhatatlanságba.

Karinthy Ferenc: Szeliem- idézés.

Molnár Gábor: Holdárnyék- ban az őserdő.

Nemes László: Dallam a falon túl.

Sásdi Sándor: Fehér ke- nyér.

Szép Ernő: Mátyás király tréfái.

Eddig közel 50 ezer forint értékben vásároltak a kom- lóiak könyvet az árleszállítás kezdetétől. A hátralévő négy napon is gazdag választékkal várjuk a könyvbarátokat.

Sikonda fejlesztése

A múlt héten ülést tartott a Sikondai Intéző Bizottság, amely Martini József titkár előterjesztésében megtárgyal- ta a komlóiak kedvelt kirán- duló és üdülőhelyének fejlesztését.

Az idei tennivalók közül ki- emelkedik a második horgász- és csónakázó-ló létesítése. Ez a jelenleg meglévő tó és a pécs-kaposvári út közötti ter- rületet foglalja majd el. A gátak építését és a meder ki- képzését néhány héten belül elkezdik és a szezon első felében befejezik.

A másik fontos és sürgető teendő az üdülőtelep szenny- vízhalozatának és szennyvíz- derítőjének megépítése, amely előre láthatólag az idén ugyancsak befejeződik.

Szó esett az intéző bizott- sági ülésen arról, hogy az a korábbi álláspont, miszerint Sikonda csak a komlóiaké, immár tarthatatlan. A külső idegenforgalom spontán növe- kedése is feltétlenül szükség- sés teszi, hogy ezt a fejlesz- tésnél figyelembe vegyék.

Pályázati felhívás!

A Mecseki Szénbányák műszaki vezetése, szakszervezeti bizottsága, KISZ-bizottsága felhívással fordul a vállalat fiatal egyetemi és középiskolai végzettségű dolgozóhoz.

A pályázat célja: fiataljaink az elkészített pályaművekkel járuljanak hozzá a vállalat előtt álló műszaki, technológiai és gazdasági feladatok megoldásához. A pályázatok tartalmazzák a gazdaságossági számításokat is!

A pályázaton részt vehet minden 35. életévét be nem töltött egyetemi, és minden 30. életévét be nem töltött középiskolai végzettségű vállalati dolgozó.

1. Dolgozzon ki olyan komplex érzékelési technológiát, mellyel napi 6-8 fm. előrehaladás biztosított.

2. Tegyen javaslatot folyamatos érzékszallító berendezésre 40-70 fok között, amely alkalmazható egyaránt készlet és anyag ki- és beszállítására. (Ne legyen túl munkaigényes!)

3. Dolgozzon ki olyan függesztéppályás szállítóberendezést, amely alapvágaton, illetve gurítók biztosító anyagának felszállítására egyaránt alkalmas.

(Könnyen, gyorsan szerelhető és kanyartűrő legyen!)

4. Dolgozzon ki javaslatot olyan biztosító berendezésre, amely alkalmas vágatkereszteződés biztosítására és meghajtófej rögzítésére egyaránt. (Lehetőleg egyszerre.)

5. Dolgozzon ki javaslatot a CH₄ elszívó berendezésekkel felgyülemltető gáz hasznosítására.

6. Dolgozzon ki célszerű melléküzemi tevékenységet a csökkent munkaképességű dolgozók foglalkoztatására.

7. Dolgozzon ki javaslatot a vállalati, illetve üzemi kollektívák és egyének anyagi érdekeltségét elvére a vállalat álló- és forgóeszköz-gazdálkodására.

8. Dolgozzon ki javaslatot a vállalati mikroökonomia értékesítési és nyereségképzési metodikájára.

A pályázat terjedelme maximum 20 gépelt oldal.

A pályázat díjazása:

I. díj	2500,- Ft
II. díj	1800,- Ft
III. díj	1000,- Ft

A pályaműveket három példányban kérjük elkészíteni és jellegével ellátni.

A pályaműveket három példányban 1969. szeptember 15-ig a Mecseki Szénbányák KISZ-bizottságára kérjük beküldeni.

A pályázók nevüket, születési évüket, iskolai végzettségüket, beosztásukat és az üzemek nevét egy borítékban küldjék be, melyre ráírják „Pályázat” és a jellegét.

A pályaműveket alkalmazhatóságuk, aktualitásuk, tartalma és külalak figyelembevételével értékeljük.

Az értékelésen csak azok a pályaművek vesznek részt, amelyek a kiírásnak megfelelnek.

Késve vagy kevesebb példányban beküldött pályaművet értékelésnél figyelmen kívül hagyunk.

POZSGAI KÁROLY
igazgató-helyettes

PARTI JÓZSEF
KISZ-biz. titkár

MARKWART KÁROLY
SZB-titkár

BÁNYÁSZ IFJÚSÁG

A KISZ TRÖSZTBIZOTTSÁGÁNAK TÁJÉKOZTATÓJA

Bemutatjuk: A cseretelói emléktúra ez évi győzteseit és küldöttünket a szocialista brigádvezetők III. országos kongresszusára

Eberling Feri és Kiss Pál jó barátok. Összekovácsolódtak az évek során a honvédelmi versenyeken. Ok hosszabb időre eljegyezték magukat a katonai sporttal.

Hogyan indultok? — teszem fel nekik a kérdést. A válasz szinte teljesen egyforma: Tagjai lettünk az MHSZ-nek, ott szerettük meg ezt a fajta sportot.

Sí mint a beszélgetésünkből kintünk, nemcsak szeretjük, de eredményesen űzük.

Feri 1967 óta 16 kispuskával versenyszerűen. 1966-ban indult először az összetett honvédelmi versenyen, városi első és megyei harmadik helyezést ért el. 1967-ben városi első és megyei második helyezést ért el. — Itt már versenytársra Kiss Pál. 1968-ban szerezték meg az igazi nagy sikert nemcsak a városi, de a megyei döntőn is elsősként. Ezzel megszerették a jogot az országos ÖHV-ra. Itt balszerencsés ver-

senyítés után „csak” az 5. helyet érték el. No, de nem baj — mondja Pál — majd az idei évben lehet még jobb is, mert most már azért sem hagyjuk abba.

Nagy ambícióval készültek a cseretelói emléktúrára is. (Feri háromszor, Pál kétszer vett részt) az „igazi” eredmény mégis csak 1969-ben következett be, megszerezték az első helyet, így egy évig Kossuth-bánya KISZ-bizottság birtokába került a vándorsorozat. Természetesen ez kötelező is bennünket, jövőre megint hazahozzuk... — bár igazuk lenne.

A sport mellett mindketten KISZ-vezetők. Kiss elvtárs megbízott titkára a Szenes I. alapszervezetnek, Eberling elvtárs a szállítóknál vezetőségi tag, ezenkívül munkásor, Vidám mókáskedvű fiúk, munkahelyükön szeretik őket. Megbízható, jó munkások. Amikor tervekéről, vágyaikról kérdezem őket, nagyon

szerények. Nincsenek nagy terveik, a vágyaik sem rugaszkodnak el a realitásoktól. Becsület-

sen dolgozni, felnevelni a gyerekeket és még sokáig megmaradni jókedvű fiatalnak.

Eberling Ferenc és Kiss Pál

1966-ban az üzemvezetés csapatvezetővé nevezi ki, a kollektíva bizalmából pedig szocialista brigádvezető lett. Brigádja ifjúsági brigád, elővájasban dolgoznak 15-en. Sorozatban éri el ez a kis kollektíva a jobbnál jobb eredményeket. Tavaly a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulójára, valamint a KMP és KIMSZ 50. évfordulójára vállalták, hogy a 106 százalékos éves tervüket 112 százalékkal teljesítik, nos sikerült 121,7 százalékkal, ezzel éves tervüket már október 22-én teljesítették.

Ebben az eredményben kétségtelenül nagy szerepe van a brigádvezetőnek, aki azon fáradozik, hogy igazi közösségi szellem alakuljon ki brigádjában.

A jó eredmények alapján küldték el Pistát az iparág szocialista brigádvezetőinek budapesti tanácskozására, és ő képviselte Kossuth-bánya szocialista brigádjait a szocialista brigádok III. országos kongresszusán.

Győri elvtárs 1953 óta vesz részt a munkásmozgalomban, azóta tagja a szakszervezetnek, 1957-ben ott van a KISZ alapító tagjai között. 1962. igen jelentős esztendő életében, ekkor lett tagja az MSZMP-nek és nyert felvételt a munkáskörébe.

A KISZ-ben és a pártban is betöltött funkciókat, volt KISZ vezetőségi tag, pártvezetőségi tag, jelenleg a KISZ-bizottságnak és VB-nek tagja. 5 hónapos pártiskolát végzett.

Ami szabadideje van, azt családjával tölti, van két aranyos gyermeke, ők és persze a felesége gondoskodnak róla, hogy otthon se unatkozzon.

Nemes Vilmos

Időszerű téma

KISZ KB. 1968. december 28-i munkásifjúság helyzetével foglalkozó határozata.

Munkásifjúságunk számára megérett már az idő, hogy behatóan foglalkozzunk néhány időszerű kérdéssel.

Ezt teszi most a megjelölt határozat.

Munkássá válás folyamatát taglalja, illetve azt, hogy milyen feladataink vannak ezen a téren nekünk, KISZ-vezetőknek, ezzel párhuzamban gazdasági és politikai szervezeteinknek. De amikor már határozattá emelkedett nemcsak ezzel az időszerű, illetve korral, hanem a munkásifjúsággal általában. Mai ifjúságunk társadalmi helyzetével, szerepével, de ezzel párhuzamban kötelességével és jogaikkal is. Ugyan ez felhívás a gazdasági, társadalmi szervekhez is arra, hogy a mai ifjúsággal hogyan foglalkozzanak, miként segítsék ahhoz, hogy fiataljaink érett munkássá váljanak.

Az az ifjúság, mely ma még csak az iskolapadokból alig

került ki, tapasztalatokkal nem rendelkező, az életet még nem ismerő fiatalok, akik a holnap vezetőivé, szakmunkásává kell, hogy váljanak.

Ez az oka annak, hogy minden területen nagyon nagy figyelmet szentelnek ennek a határozatnak. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az a tény, hogy amikor a Központi Bizottság tárgyalta, egész érdekeltségű minisztériumok miniszterei, illetve osztályvezetői is résztvettek aktívan a tárgyalásban.

Az anyag egyik nagy jelentőségű része a dolgozni kezdőkre hívja fel a figyelmet. Ezek elhelyezésével, bérezésükkel és egész beilleszkedésük helyzetével. Felhívja a gazdaságvezetők figyelmét arra, hogy az ifjúság a jövő nemzedéke, ezt nem azért teszi, mert nem tudja mindenki, inkább azért, mert erről a témáról nem lehet eleget beszélni, de főleg nem lehet érte eleget tenni, hogy teljes legyen az ifjúság tenniakaratának vágya. De fog-

Emlékeztető

Szervezeti élet

Április 2-án kibővített KISZ-bizottsági értekezlet keretében tárgyalta meg a Mecseki Szénbányák KISZ Bizottsága a KISZ KB 1968. december 28-i határozatát. A munkásszolgálat helyzete és a KISZ tevékenysége az ifjúság körében.

Április 30-ig a nagyüzemi KISZ-bizottságok, csúcsvezetőségek, KISZ alapszervezetek vitázták meg a KISZ KB határozatát.

Az értekezletet, KISZ-taggyűlések akkor lesznek eredményesek, ha a fiatalok jól ismerik feladataikat, ösztönözten elmondják véleményüket, javaslatukat és gondolatukat. A KISZ-taggyűlések ösztönözten legköreinek megteremtése érdekében már előre beszéljünk a KISZ-vezetőség tagjai a KISZ-csoportokkal, szocialista ifjúsági brigádokban dolgozó ifjúmunkásokkal.

A KISZ-vezetők ne feledkezzenek meg arról, hogy nemcsak a KB decemberi határozata, hanem az 1968. februári határozatát is fel kell dolgozni, amely a KISZ termelési mozgalmával foglalkozik az új gazdaságirányítási rendszer körülményei között.

Felhívjuk a figyelmet arra is, hogy a taggyűlésekre értekezletre hívjuk meg az adott üzemi párt-, szakszervezet és gazdasági vezetőit is.

Szükségesnek tartjuk azért, hogy ne áttételesen keressük, hanem közvetlenül ismerhessük meg a fiatalok véleményét, gondjait, javaslatát.

A gyarmatosítás ellen küzdő ifjúság napja

Az egész világ haladó ifjúsága április 24-én megrendezi a gyarmatosítás és a neokolonializmus ellen küzdő ifjúság napjának ünnepségét.

Ez alkalomból nagyüzemi bizottságaink, csúcsvezetőségeink és alapszervezeteink tartásának tiltakozó és szolidaritási gyűléseket. Ez az ünnepség jó lehetőséget biztosít a „Vádoljuk az imperializmust!” akció újabb fellendüléséhez.

lalkozik azon fiatalokkal is, akik családjuktól távol, munkásszállásokon laknak, ezen fiatalok szociális, kulturális igényeinek minél magasabb szinten való kielégítését. Ezzel meg lehet előzni a fentiek hiányában előforduló esetleges „eltévelygéseket”.

Ezzel párhuzamosan a család alapítására gondoló fiatalok előtakarékoságáról, valamint ezen fiatalok lakáshelyzetéről. Felhívja a vállalatok, tanácsok figyelmét, nagyobb figyelmet szenteljenek az évi lakáselosztásnál a KISZ-bizottságok javaslatainak, véleményeinek, hogy fiatalok lakásigényeit kielégítse minél zökkenőmentesebb legyen.

Mindezen túlmenően foglalkoznunk kell azon fiatal munkásokkal, illetve munkáscsaládok gyermekeivel, akik nem végeztek el a 8 általános iskolát, mert a mai életünk megköveteli ezt az általános műveltséget.

Megállapítást nyert az is, hogy jelenleg nem csökken, hanem növekszik azok száma, akik nem fejezik be a 8 általános iskolai tanulmányukat.

Ez nem abszolút növekedés, nek tudható be, hanem az a tény emeli a számot, hogy az utóbbi időben sok helyen elhanyagolják az esti, illetve a dolgozók iskolájának beindítását.

Külön ki kell emelni a SZOT és a KISZ KB közös határozatát, mely ebben az anyagban is részben megtalálható. Ugyanis, az anyag felhívja a szakszervezetek figyelmét arra a tényre, melyben a szakszervezetnek kell minél előbb intézkedéseket hozni. Többek között a szakszervezet rétegsajátosságoknak megfelelő tevékenység kifejtés, üdültetésnél a fiatalok igényeinek figyelembevételével.

A határozat melynek végrehajtása, s ennek szellemében való tevékenységünk kifejtése csak ez lehet az, amely elősegíti ifjúságunk fejlődését, gyorsabb előrehaladását.

A határozatból mindenki megtalálja feladatát, kötelességét, szerepét.

Minden erőnket, tudásunkat összpontosítani a feladatok pontos megismeréséért és végrehajtásáért.

Müller Gyula

Ács Mihály

Gyermekszínház Pécsbányán

Forró léghő a KISZ-klubtermében. Kipirult arcok, választ kereső gondolatok szemvillanásai, a megtalálás örömeiben megremegő kezek harmóniája díszítette a termet március 22-én, a versenydíj legtitésztább díszével. Bár nem merem használni a felsőfokot, felidézni a versenydíj „Legtitésztább díszét” — gyerekek vetélkedője pergett. A Pécsbányai Általános Iskola 11-12-13 éves osztály, gyerekeken szókimondó nebulói versenyeztek tanult és nem tanult anyagból a Tanácsköztársaság tiszteletére. És ez a kép — KISZ-klubban — nem megszokott. Kár.

KISZ-szervezetünk életében is új színfolt ez, de nagyon biztató. Február utolsó napjaitól járnak ide ezek a tanulók — ma már akkora bizottsággal, hogy belépésüket látják, de már nem nézik a falakat, szinte a sajátjuknak érzik a klub játékeit, abbamaradt játszmákat folytatnak, és abba merik hagyni, mert

tudják, hogy folytathatják. Nem vendégek.

Ismerem a gyerekeket. Ezek többek, mint az átlag. Ahogy elkopott félszességük, nem lettek hangosabbak, nem zsongorodott a fejelmük, — a bizalom nőtt bennük. A szó

nyers értelmében „jóban vannak” vezetőjükkel, Kimpf Lászlóval. Tőle hallottam pár napja: „Nem sok szebb dolog lehet annál, ha 10-12 év korú különbséggel — egy gyerek — már ösztönösen szavast közsön, de a kérdésére adott vá-

lass egy kicsit mégis törvény. Persze, ez nem zárja ki a vita lehetőségét, s már maga az is öröm, hogy minden zárkózottság nélkül — s ez nem félreértés — elfogadják vitapartnernek.”

Nagy-nagy szorongással figyeltük az elején: érdemes-e?, lehet-e? A válasz — igen! Március 15: irodalmi műsor a Zalka Máté kultúrházban, 22-e: vetélkedő a kör tagjai között (képünk a döntő perccel idézi); április 2: műsor az erzsébetlepi kultúrházban, — ezek az eredmények. A jövő: április 14-én irodalmi délután Pécsbányán, a Költészet napja alkalmából, és a nagy terv: „Gyöngyvirág hercegnő” címmel egy háromrészes verseny, zenés mesejáték bemutatója május 17-én.

Még egyszer leírom. Szorongással kezdtek. Ma: a gyerekek is a klub. Senki nem mondta, a KISZ-hez jöttök! Tudják. Mint a honfoglalók: már majdnem otthon vannak. Látni kéne őket.

A vetélkedő döntő percel

KISZ-élet Kossuth-bányán

A Szállító KISZ-alapszervezet 68-as tevékenységéről és az évi feladatairól

Az elmúlt évi eredményeink a terveknek megfelelően alakultak, hiszen nem tettünk egyebet, csak következetesen megoldottuk az akciótervünkben rögzítetteket.

A termelést segítő tevékenységünkkel mindig az a célunk, hogy üzemünk gazdasági, termelési feladatait elősegítsük. Alapszervezetünk tagjai e téren helyt álltak és a rájuk háruló feladatokat igyekeztek legjobb tudásuk szerint végrehajtani.

KISZ-szervezetünk csaknem minden tagja szocialista brigádban dolgozik.

Igy a szocialista brigádon belül is végeztek társadalmi munkát, de a KISZ-vezetőség felhívását is figyelembe vették és résztvettek az általunk szervezett anyagmentéseken. A '93-as taglétszámból egy elvtárs nem teljesítette a vállalt fizikai társadalmi munkaórát, de sokan jóval túlteljesítettek. Akik e téren helyt álltak, az évet értékelő taggyűlésen, megdicsértük és tárgyjutalomban részesítettük. Ugy érezzük, hogy KISZ-fiatlajaink is nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy körletünk elnyerte a szocialista körlet címet.

Alapszervezetünk 1968-as évben 650 óra fizikai társadalmi munkát vállalt, ezzel szemben 1016 órát teljesítettünk. Ebből 920 órát anyagmentésre fordítottunk, ahol összesen 1441 db. TH-vasat raktunk fel és szállítottunk ki a bányából, valamint 8 csillének megfelelő TH-bilincset, csavart és anyát. Társadalmi munkánkkal 294 498.— Ft felújítási értéket értünk el. Mintegy 61 fő vett részt ezeken az anyagmentéseken.

Alapszervezetünk vezetősége törekszik a balesetmegelőzésre, ebben az időszakban többször is volt olyan rendezvényünk, ahol balesetelhárítási kérdések kerültek megvitatásra, pl. háromnapos országjárásnál útközben a szellemi vetélkedőnek egy része a balesetelhárítással foglalkozott.

Ezenkívül a körletünkben volt egy baleseti vetélkedő „TOTO” formában, ahol 75 KISZ-tag is résztvett. Agitációs és propaganda munkánk igen sokrétű, színes programot biztosít fiataljainknak. A jubileumi évfordulókat méltóképpen ünnepeltük meg. Résztvettünk ünnepi párt, KISZ taggyűléseken és megtekintettük az évforduló tiszteletére rendezett kiállításokat. Csatlakoztunk a Forradalmi Ifjúsági Napok eseményeihez.

Oktatási formáink: 32 fő jár KISZ-oktatásra, sajnos, itt a részvétellel a KISZ-vezetőség nincs megelégedve, próbálunk javítani módszerünkön, hogy a fiatalok megfelelő létszámában jelenjenek meg KISZ-oktatásokon. Ezenkívül 17-en vesznek részt pártoktatáson, 3-an ML estét egyetemesre, egy fő egyéves pártiskolára jár. 28-an szakszervezeti oktatáson vesznek részt, 5-en végzik az általános iskolát, ketten középiskolába járnak.

1968. II. félévben a KISZ KB. ismét meghirdette a „Magyar Ifjúság” előfizetésének gyűjtését, itt alapszervezetünk helyt állt és 34 új előfizetőt szerveztünk. 1969-ben táborozási sorsjegyek eladásában is kivettük részünket. 1165 db sorsjegyet adott el alapszervezetünk.

Pártalapszervezetünk egy esetben beszámoltatta a párttaggyűlésnek, egy esetben pártvezetőségi ülésnek az alapszervezet vezetőségét, ideológiai, politikai és erkölcsi helyzetünkről. Mindkét esetben a pártvezetőség elfogadta a beszámolókat, azt kritikusan, de pozitívan értékelték.

Továbbra is érvényt adunk a „Vádoljuk az imperializmust” jelszónak. Ennek jegyében résztvettünk vietnami műszakokon.

KISZ taglétszámunk 1968. I. 1-én 67 fő volt, 1969. április 1-én 88 fő. A pártépítési feladatainknak az utóbbi időben sajnos nem tettünk eleget maradéktalanul. Ebben az időszakban 3 főt javasoltunk az MSZMP-be felvételre.

Bizalmi hálózatunk kiterjed minden területre és tevékenységük jó. Jelenleg 14 KISZ-csoportra van felosztva az alapszervezet taglétszáma.

Alapszervezetünk kulturális és sportprogramját úgy próbáltuk összeállítani, hogy mindinkább biztosítva legyen fiataljaink szabadidejének hasznos eltöltése. Ennek kapcsán két közös színházlátogatáson 5 esetben az ORI által rendezett műsoros esteken vettünk részt. Közös mozilátogatást 7 esetben rendeztünk 150 fővel.

Jó a kapcsolatunk a Kun Béla Gimnázium IV. osztályos tanulóival, 3 alkalommal tartottunk teadulánt, nagy sikerrel. Egy családi estet és két bált rendeztünk. Egy háromnapos országjárás

rason vettünk részt a feltáró KISZ-szervezettel, de csatlakoztunk egy-egy szocialista brigád kirándulásaihoz, Harkány, Balaton, Duna-kanyar stb.

Ez a néhány adat csak ismertető az elmúlt évi tevékenységünkben és az évi feladatainkból. Feladataink nagyok ez évben is csakúgy mint 68-ban. Akkor munkánkat meghatározta a IX. VIT, a KMP, és KIMSZ 50. évfordulója, ez évben a Tanácsköztársaság 50. évfordulója, felkészülés a vezetőségválasztásokra. Egész éves tevékenységünkkel pedig előkészítjük a jövő évi feladatok megoldását, a nagy évfordulók megünneplését, hazánk felszabadulásának 25. és Lenin születésének 100. évfordulóját.

Simon Miklós
KISZ-titkár

1 ifjúsági szocialista brigád

A korábbi években és a 68-as évben öt ifjúsági szocialista brigád tevékenykedett üzemünkben szép eredménnyel. Ekvözben végzett jó munkájukat bizonyítja, hogy a brigádok értékelésekor mindenkor elismerésüket fejezték ki az értékelő bizottság tagjai.

Örömmel vettük tudomásul az 1969. évi szerződéskötés-kor, hogy az 1961 óta dolgozó „Gagarin” integra szocialista brigád ez évben már mint ifjúsági szocialista brigád szerepetne dolgozni. Az évek során a brigád megváltozott átlagéletkora hozta ezt magával, hogy mint ifjúsági brigád dolgozzon. A brigád megalakulása óta, 75 százaléka törzs brigádtag. A brigádtagok nagyobb része az elmúlt évek során „Kiváló dolgozó” oklevéllel és jelvényvel lettek jutalmazva. 1968-ban első helyet érdemelt ki a tisztasági versenyben és azóta is műhelyeik mintaszerűen tiszták — az egészséges munkakörülmények a messzemenőig biztosítva vannak. Maguk a brigád tagjai példás kollektív életet élnek. Nagyon szép kapcsolatot teremtettek a Bikali Állami Gazdaságban dolgozó „Gagarin” brigáddal. Az elmúlt évben is mindkét helyen közös családi estet rendeztek, melyen a brigádok tagjai részt vettek. Ez a kapcsolat, tapasztalatcsere, mely keretein belül a szoc. brigád mozgalom sokrétűségét összefogva könnyebben, jobban tudják megoldani a mozgalom adta követelményeket.

Összegezve, örülünk, hogy egy ilyen jó munkát végző, jól összeforrt szocialista brigád a következőkben mint ifjúsági szoc. brigád kíván dolgozni és ehhez tőlünk mindenkor segítséget meg fognak kapni, hogy munkájukat mindjobban elvégezhessék.

Hartai Ferenc
KISZ-titkár,
Kossuth-bánya, Gépüzem

63000 facsemete ültetése

A március 11-i ifjúsági oldalon jeleztük az 1969. évi társadalmi munka vállalásunkat. A Városi Tanács és az erdészet kérésére facsemete ültetését vállaltuk. Április 9-én két szocialista brigád megkezdte a munkákat és ezt követően mindennap 30 fővel — 19-ig bezárólag — facsemete ültetést végeztünk. Az erdészet illetékes megbízottjával április 2-án megkötött szerződésünk alapján 63 000 db facsemete ültetését végezzük el.

E pár nap leforgása alatt a munkálatok olyan előrehaladott stádiumba értek, hogy azt mondhatjuk, hogy a szoros határidőre kötött szerződésünket 10-ig befejezzük.

Az eddig végzett munkák alapján dicséretet érdemel Wéber József ötszörös szocialista brigádja, aki üzemen

belül vállalt társadalmi munkáját 1969. IV. hó 8-ig teljesítette. A kollektivitást illetően jól összeforrt brigádról lehet beszélni, akik minden tekintetben vállalásukat a messzemenőig teljesítik.

A terület egy részén talajsimítást kell végezni, mert a volt régi palahányói rész egyenetlen, buckás, és az elültetésre váró csemetek rendszertlenül lennének ültetve. Ezért a tanács illetékes szervezete az üzem lánctalpas dózét elkérték és a géppel, társadalmi munkában három gépész elvégzi a szükséges munkálatokat.

IV. hó 9-én Csóti Ferenc elvtárral, a gépüzem sz. b. titkárával az ezen a napon dolgozó Szekeres László beruházó szocialista brigád munkáján részt vettünk.

A brigád nagy létszámát tekintve, mondhatnám minden brigádtag részt vett a társadalmi munkán. A délután folyamán 2800 db facsemetet ültettek el a brigád tagjai.

IV. hó 10-én három ifjúsági szocialista brigád végzi társadalmi munkáját. A „Ságvári Endre” (Merkl) ifjúsági szocialista brigád, a Bihácsi János ifjúsági szocialista brigád, „Valentyina Tyerškova” (TMK) ifjúsági szocialista brigád.

IV. hó 11-én a forgácsoló ifjúsági üzemszervez és a mozdonyjavító részleg „Kandó Kálmán” szocialista brigádja vesz részt facsemete ültetésén.

A munkákon résztvevő brigádtagok elismerésüket fejezik ki, hogy e nagy kiterjedésű terület eddigi elhanyagoltságán az illetékes szervek változtatnak és a fásítással kulturáltabbá teszik a Majakulturális út alatti területet.

Kérésünk, hogy a jövőben is többet foglalkozzanak városunk szépítésével, ehhez ígérjük, hogy minden esetben a segítséget meg fogjuk adni.

Hartai Ferenc

Alapszervezeteink tavaszi-nyári programjából

Május hónapban a gépüzem fiataljai háromnapos kiránduláson vesznek részt, aminek fő érdekessége, hogy tapasztalatszerzés céljából két napot a Csepel Vas- és Fémművekben töltenek el, mint az ottani KISZ-bizottság vendégei. Megtekintik a BNV-t is. Szerepel még programjukban városnézés, színházlátogatás és Pakson halvacsona.

Feltáró KISZ-alapszervezetünk júniusban az ország nyugati részével ismerkedik, amikor három napra kirándulnak. Sopron, Kőszeg, Szombathely szerepel programjukban.

A Duna-kanyar vonzása erősödik. Fiataljaink szívesen vesznek részt ilyen kirándulásokon. Ez évben a Szenes I. alapszervezetünk tervez háromnapos kirándulást hazánk e gyönyörű részébe.

Nem marad ki a programból természetesen Harkány, de a Balaton sem.

Egyhetes balatoni táborozást tervez a Szállító KISZ alapszervezet tagsága.

Augusztusban két csoportunk is utazik — feltáró és szállító KISZ alapszervezettől — a Szegedi Ünnepi Játékokra. Programjukban szerepel a „Háry János” c. dalmű megtekintése, de résztvesznek a „Szegedi Napok” Ifjúsági Express által rendezett eseményein is.

Meg kell említenünk a külföldi utazásokat is. Ez évben is sok fiatal vonz az idegen országok, népek megismerése.

Utaznak fiataljaink az NDK-ba, Szovjetunióba, Jugoszláviába és Olaszországba.

Büszkeségeink

A Magyar Néphadsereg pécsi parancsnokának értékelése alapján

Vass Ferenc és Tamás Jenő

honvédeket a katonai, politikai kiképzésben végzett kimagasló eredménye alapján a „Egység Élenjáró Katonája” címmel tüntette ki. Mindkettő üzemünkötől vonult be tényleges katonai szolgálatra.

Példaképnek állítjuk őket valamennyi Kossuth-bányai dolgozó elé és leszerelésük után szeretettel várjuk vissza őket. Az üzem vezetője Vass Ferenc és Tamás Jenő elvtársakat tárgyjutalomban részesítették.

Mozaik

Március 8-án a Nemzetközi Nőnap alkalmával KISZ-szervezeteink köszöntötték a szövetségi alapszervezetek leánytagjait és üdvözlő lapot küldtek KISZ-tagok feleségeinek.

Nagyszerű farsangi bál rendezett a Szállító KISZ alapszervezet. A sikert és jó hangulatot növelte az üzenetjártó csoportja által adott egyórás pergő, vidám farsangműsor. Nagyon jól szórakozott a mintegy 300 résztvevő.

Jól sikerült, impozáns kiállítás készítettünk a Tanácsköztársaság 50. évfordulójára. A hat nagyméretű tablót megjelentettük „A Magyar Tanácsköztársaság plakátjai” c. anyagot és más dokumentumokat. Kiállítás: szép kiállítás. Kauffmann Gyula elvtárs munkáját dicsérik.

Március 21-én rendezte meg a Tanácsköztársasági Kupa üzemi bajnokságát, közösen a szakszervezettel asztali tenisz és sakk sportágakban. A 7-7 csapat küzdelmei a következő eredményt hozta:

Asztalitenisz: I. Földalatt gépezet, II. Szállító körlet III. Szenes „A” mező.

Sakk: I. Szállító körlet, II. Szenes „A” mező, III. Gépüzem.

Három alapszervezetünk közösen szovjet turista fiatalokat fogadni az év folyamán. A találkozókat hangulatos, barátságos ismerkedés formájában rendezzük meg. Ezenkívül együtt működve az MSZBT-vel az IBUSZ-csoportok fogadásában is besegítünk.

Alapszervezeteink sorozatban rendezik fiataljaink újszülött gyermekeinek az ünnepélyes névadókat. A közel múltban rendezett a Feltáró Alapszervezet és április 12-én a Szállító, Szenes I. és Szenes II. alapszervezeteink közösen 6-os névadót. A legörvendetesebb, hogy a fiatalok igénylik a társadalmi névadókat, nem kell a vezetőségeknek rábeszélni őket!

A Komló Helyiipari Vállalat egyik KISZ-szervezete felvette a kapcsolatot a Szenes I. alapszervezetünk vezetőségével, megbeszéltek közös kulturális-, sportrendezvények lehetőségét. Ennek kapcsán került az ismerkedésről, kölcsönös klubdelutánokon.

A tavaszi idényben szocialista brigádjaink az MHSZ rendezésében ismét lebonyolítják nagyszabású kispuskalöversenyüket.

A „Ságvári Endre” Lakatos ifjúsági brigád a közel múltban fájdalmas veszteség ért, amikor társuk, Harmath József tragikus körülmények között elhunyt. Temetésén a brigád tagjai koszorút helyeztek el, emléket a brigád naplójában megörökítették.

Alapszervezeteink taggyűléseken dolgozzák fel április 24-én a KISZ KB. december 28-i határozatát. Ezen a taggyűlésen kerül kiosztásra a 10 éves KISZ munkáért járó KISZ KB. emléklap.

A haza védelme az MHSZ-munkában

Minden államrend fő feladata a haza védelme. A jelenkorban az állampolgárok felkészítése a szocialista haza védelmére még lényegesebb, még fontosabb, mint az eddigi társadalmakban. Ma, amikor a tőkés és munkás közötti harc nemzetközi méreteket öltött, ma, amikor a haditechnika fejlődése olyan méretű, hogy rövid idő alatt városokat, országreszeket lehet rombadönteni, a haza védelmére még nagyobb súlyt kell fektetni, még odaadobb, a hazáját erőbben szerető állampolgárokat, harcosokat kell kinevelni.

A haza védelmére való felkészítést szolgálja az MHSZ-nél folyó katonai elő- és utóképzés is. Kossuth-bányán a katonai elő- és utóképzést az üzemi párt-, KISZ- és gazdasági vezetéssel közösen oldottuk meg. Az üzem MHSZ-vezetősége nagy segítséget kapott és ennek köszönhető, hogy a 60 fő sorkötelesből 53 fő eddig elvégezte az előképzés elméleti részét.

A Kossuth-bányai MHSZ-klubjainak további munkáját nagyban megfogja javítani a lőter további építése. Komló városi Tanácsa a lőter fedett loállásainak építésére és végleges befejezésére 40 000 Ft-ot adott a városi MHSZ részére.

Kossuth-bánya szocialista brigádjai 2500 társadalmi munkaórát vállaltak a lőter építésénél. Az üzem gazdasági vezetése is hathatós segítséget nyújt a fedett loállások acélszerkezetének elkészítésénél.

Üzemünk MHSZ-klubjainak programjában szerepel a szocialista brigádok löversenye, közös kirándulás, táborozás a KISZ-szel. A szakszervezeti bizottság felajánlott jutalomkirándulást az MHSZ-aktívák részére.

Azoknál a vállalatoknál és üzemeknél, ahol a párt, KISZ, szakszervezet, gazdaságvezetés ennyi támogatást ad az MHSZ-vezetésnek, ott a honvédelmi elő- és utóképzés, a haza védelmének ápolása jó úton halad.

Ezúton is köszönetet mondunk segítségükért, támogatásukért.

Kapuvári László,
Kossuth-bánya
MHSZ-titkára

Miért jó a körletönkormányzat? — 2 millió forint lakásépítkezésre — Rossz a kulturális ellátottság Meszesen

A Mecseki Szénbányák Szakszervezeti Tanácsa március 29-én a Puskin Művelődési Házban tartotta küldöttközgyűlését. A napirend során Markwart Károly, a szakszervezeti bizottság titkára számolt be a szakszervezeti tanács elmúlt kétévi tevékenységéről, majd Komáromi József, a szakszervezet mellett működő számvizsgáló bizottság elnöke ismertette a bizottság tevékenységét. A két beszámolót élénk vita követte. Az elhangzott hozzászólásokat az alábbiakban közöljük.

Elsőnek **PAVLICSEK József**, Kossuth-bánya feltároló szakszervezeti tanács vezetője szólt fel. Kossuth-bánya dolgozóinak nevében üdvözölte a küldöttközgyűlést. Részletesen beszámolt a Kossuth-bányai szakszervezeti bizottság tevékenységéről és ezen belül a feltároló körlet eredményeiről. Elmondta, hogy az 1968-as évben Kossuth-bányán 102 brigád nevezett be a szocialista címért folyó munkaversenybe 2247 fővel és ebből 94 brigád 1999 fővel elérte a megítélt címét. Részletesen elemezte a feltároló körlet fejlődését, elért gazdasági eredményeit, amelyekhez nagyban hozzájárult a körlet önkormányzatának kialakítása. Ez abból állt, hogy önállóan, a körlet határozta meg a kiadott fizetett szabadidőket, jutalmazást, kitüntetéset és ezzel párhuzamosan a fegyelmi ügyeket is a körlet fegyelmi bizottsága tárgyalta. Véleménye szerint ezt a nagyobb önállóságot az önkormányzatot ki kellene szélesíteni a többi a szocialista brigádokra is, ezzel nagyobb eredményeket tudnának elérni, úgy gazdasági téren, mint szocialista fejlődésük vonatkozásában.

ROKOLYA Sándor, Széchenyi Pécsbánya üzem szakszervezeti tanács vezetője a széchenyi-aknai dolgozók nevében üdvözölte a küldöttközgyűlést. Hozzászólásában a társadalmi tulajdon helyzetének elemzésével foglalkozott. Felhívta a figyelmet arra, hogy a lopások száma ugyan csökkent az elmúlt évhez viszonyítva, de a hűtlen kezeléssel eredő károk nagyobbak. Ezen a területen a társadalmi bíróságoknak kell nagyobb felleppéssel, hatékonyabban intézkedni, mert ezekből az összegekből többet lehetne fordítani pl. segélyezésre, vagy a hiányzó kiegészítő beszerzésre. A beszámolóban elhangzott táppénzes helyzettel kapcsolatban komló példát említ. Kitérnek — mondotta —, hogy a falusi dolgozók majdnem ötszörre többet vannak táppénzen, mint a helyi bányászok. A vidéki dolgozók, akiknek van odahaza egy kis háztáji gazdaságuk is, fáradtan érkeznek munkahelyükre és nagyobb a baleseti veszélyük, mint a helybelieknek. A felülvizsgáló és körzeti orvosoknak kellene szigorúbb ellenőrzést végezni! Javasolja a küldöttközgyűlésnek — amennyiben elfogadható —, hogy a bányában történt összes balesetet tüzetes kivizsgálás után százszerűsítő táppénzzel kellene ki fizetni. Befejezésül a szocialista brigádmozgalom eredményeiről szólt, véleménye szerint sokoldalú érdeklődés nyilvánul meg a dolgozók részéről, ez kitűnik a párt megalakulásának és a Tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulójára tett versenyvállalásokból is.

Dr. VÁRADY Sándor, a Sikondai Éjjeli Szanatórium igazgató főorvosa volt a következő hozzászóló. Örömet fejezte ki, hogy résztvehet a küldöttközgyűlésen. Hozzászólásában részletesen a baleseti helyzettel foglalkozott. A beszámoló kiegészítése képpen ismertette a Budapesti Számító Köz-

pont által feldolgozott adatokat, amelyeket többféle célból vizsgáltak, számos elgondolkozást észrevételre jutottak. Megállapították például többek között, hogy a balesetek túlnyomó zöme a munkaidő 3—6 órájában következik be, továbbmenve akkor, amikor a dolgozók egyik munkahelyről a másikra mennek. Okát tekintve zömmel az emberi tényezők szerepelnek, az ismeretlen munkahely és a fáradtság. A számító központ által végzett munka fontosságáról szólt befejezésül.

BÁRANY József, a Villamos Üzem küldötte, a vállalati szakszervezeti tanács tagja szólt fel. Többek között ő is foglalkozott a társadalmi tulajdon sérelmére elkövetett visszaélésekkel, és hangsúlyozta, hogy a társadalmi bíróságokra hathatósabban kell támaszkodni. A szocialista brigádmozgalomról szólva elmondta, hogy a Villamos Üzemnél a dolgozók 50 százaléka részt vesz a brigádmozgalomban. Az újítómozgalomról beszélt ezután, azt elemezte, hogy bár üzemük munkahelyei elszórtan vannak, de fejlődés van az újító munkában, itt is támaszkodnak a szocialista brigádokra. A bevezetett bérintézkedésekről szólva elmondta, éreztetik hatásukat, és a prémizálás kedvező hatást váltott ki.

ILSMELLA Vilmos, a Szászvári Bányászati Üzem küldötte a szakszervezeti munka sokoldalúságát taglalta. Elmondta, hogy ő mint bizalmi tevékenykedik, az új gazdasági mechanizmus bevezetése előtt a gazdasági vezetők részletesen tájékoztatták őket az előtűnik álló feladatokról, ennek tudatában dolgozhatnak. Ennek tudható be, hogy 1968. I. félévben az üzemek közötti versenyben a szászváriak a második, a második félévben első helyezést értek el. Az eredmények egyik rugója az emberekkel való jó foglalkozás. Az üzem kollektívája szeretné, ha a vándorzászló továbbra is náluk maradna, ennek érdekében tettek meg vállalásaikat, majd a szakszervezeti bizottság megnövekedett feladatairól szólt.

BARKÓCZI Károly, Vasabánya küldötte üdvözölte ezután a küldöttközgyűlés résztvevőit. Véleménye szerint a szakszervezeti tanács írásos jelentése, a szóbeli tájékoztatók átfogóan értékelték azt a munkát, amit az elmúlt időben végeztek. Részletezte a szakszervezetek szerepét, a nevelő, felvilágosító munka feladatait. Hangsúlyozta befejezésül, hogy az előterjesztett határozati javaslat akkor valószínűleg meg, ha a jelenlévő küldöttek kellően tudatosítják ezt a tagságban.

BACHMANN Mátys, a Mecseki Szénbányák igazgató-helyettese kért szót ezután. A Mecseki Szénbányák vezetősége nevében köszöntötte a 18 ezer fős szorgalmas kollektíva jelenlévő képviselőit. Hozzászólásában a vállalatvezetés véleményét mondta el a szakszervezeti tanács beszámolójáról és a kétféle szülői irányelvekről: „Szeretnék beszélni arról, hogy az új gazdasági mechanizmusban a szakszervezetnek egész más szerepe van, sokkal nagyobb a beavatkozási joga a termelésbe, tervezésbe és egyéb kérdésekbe. Beszélni kell arról, hogy a szakszervezet miképp segíti a termelési problémák

megoldását. Olyan mennyiséget, minőséget kell produkálni, amit a piac elvár, amit értékesíteni tudunk. Minden, amit teljesítünk, a nyereség-tömeg minél magasabb képzése, amely biztosítja a dolgozók életszínvonalának növelését, a további béremeléseket — mondotta, majd többek között így folytatta: — Örövendetes dolog, hogy a szakszervezet beleavatkozik a bérek alakulásába. A béreknek növekedni kell, ezt így óhajtja a szakszervezet, a vállalatvezetés és így szabta meg a párt. Azonban tudomásul kell venni, hogy piac, verseny van, termelékenységet, nyereséget kell produkálnunk. Minden úgy kell teljesíteni, hogy mindenki jól járjon, egyen, vállalat, állam”. Elmondta a továbbiakban, hogy a jövőben szeretne a vállalat a lakásépítkezéssel foglalkozni, hogy ne csak az állam erejére támaszkodjunk, hanem saját erőnkől lakáshoz juttassuk dolgozóinkat. Erre a célra a részesedési alappól kétmillió forintot tettek félre. Elsősorban nagycsaládok, rászoruló dolgozókon kívánunk ezzel segíteni, de ehhez kapcsolódik, hogy a fiatalok, a szorgalmas brigádokat problémáin is segítenek. Megemlítette még, hogy külön öröm, hogy a szakszervezet az egy tonnára eső szén önköltségének csökkentésével is foglalkozik. Foglalkozni kell ezen túlmenően az egyéb eszközök, állóeszközök csökkentésével is. A társadalmi tulajdon sérelmére elkövetett cselekményekkel kapcsolatosan, kiegészítésként elmondta, hogy a körlet számban benne van az a kör is, amit az SZTK-nak kellett befizetni a vállalatnak az üzemi balesetek miatt. Végül hangsúlyozta, hogy a 3+1-es munkarend egységes bevezetése rajtunk múlik. Mindannyian ezt óhajtjuk, de ehhez biztosítani kell legalább az elmúlt időszak gazdasági eredményeit, vagy még többet és nem csökkenhet a dolgozók bére, a termelés. Ha ez sikerül, akkor meg tudják vállalni a 3+1-es egységes munkarend bevezetését.

GLOCK József Pécsbánya üzem szakszervezeti bizottságának titkára, a szakszervezeti tanács beszámolója kapcsán szólt az üzemi szakszervezeti munkáról és megállapította, jól tükrözi a fejlődést az elmúlt választás óta. Részletesen elemezte az üzem teljesítményeit. Így külön kiemelte, hogy Pécsbánya 1968-ban a tervezett 1800 kg összüzemi teljesítménnyel szemben, 1973 kg-ot ért el, és 243,89 forintért termeltek a tervezett 265,73 forinttal szemben. Vágathajtásban a legjobb eredményt érte el az üzem a vállalatnál. Meddővájási sebesség februárban 6,36 m, a vállalati 7,67. A szocialista brigádmozgalomról szólva elmondta, hogy következetesen kell küzdeni a felszíneség ellen és emelni kell az irányítás színvonalát. Befejezésül a kereskedelemben tapasztalható egyes burkolt ár-emelkedésre hívta fel a figyelmet. A problémák között szólt arról, hogy dolgozóink 60 százaléka nem rendelkezik az ált. iskola nyolc osztályával. Javasolta, vizsgálják felül kik azok, s itt felhívta a figyelmet a tanács felelősségére is. Javasolta, hogy foglalkozzon a szakszervezet a szülővel és a gyermekek to-

vábbtanulása kérdésében. Az ellátatlanok helyzetével kapcsolatosan hiányosságként említ, ügyük nincs rendezetileg tisztázva. Előfordul, hogy hetek, hónapok múlnak el, amíg a dolgozók problémáját megoldják. Felsőbb szervezettől kérte az ellátatlanok ügyének megoldását.

Dr. BÁNKI Nándor, a Mecseki Szénbányák pártbizottságának osztályvezetője a vállalati pártbizottság nevében köszöntötte a küldöttközgyűlést. Elmondta, a pártbizottságnak az a véleménye, hogy a Szakszervezeti Tanács, a Szakszervezeti Bizottság, a vállalatnál tevékenykedő üzemi szakszervezeti bizottságok betöltik feladatukat, végrehajtják a párt által rájuk bízott feladatokat. A beszámolókat nagyon felelősségteljes képet adnak az elvégzendő feladatokról. Arra kérte a szakszervezeti dolgozókat, hogy segítsenek abban, hogy valóban a piacnak megfelelő szén termeljünk. Befejezésül leszögezte a bányász szakszervezet központi vezetősége nyugodt lehet, funkcionáriusaink becsülettel dolgoznak és azokat a feladatokat, amit megkövetelnek tőlük, el is végzik.

KECSKÉS István, az Építési Üzem küldötte munkasellátási kérdésekhez szólt hozzá, ezen belül is a kereskedelmi társadalmi ellenőrök munkáját elemezte. Elmondta, hogy a kereskedelmi társadalmi ellenőrzés 1952 óta működik a vállalatnál, és ez idő óta jelentős eredményekről adhatnak számot, majd részletesen elemezte a tennivalókat.

KOMÁR András, a Bányászati Dolgozók Szakszervezetének titkára szólt fel ezután. A BDSZ Elnöksége nevében üdvözölte a küldöttközgyűlés résztvevőit. Hangsúlyozta, hogy az elnökség nagyra értékeli a Mecseki Szénbányák szakszervezeti Bizottságának és szakszervezeti dolgozóinak gazdasági és politikai tevékenységét. Az elnökség úgy ítéli meg a szakszervezeti bizottság tevékenységét, hogy az elmúlt két esztendőben a helyzet magaslatán álltak és érvényre juttatták a párt és a szakszervezet határozatait, kézzelfogható eredményeket értek el. A jövőre vonatkozóan a továbbiakban arról beszélt, hogy fontos feladat a szakszervezeti aktivisták termelési tömegmunkája, a termelés javítása, az önköltség csökkentése, a munka-üzemszervezés kérdése. A beruházásoknál a rendelkezésre álló kerettel megfelelően kell gazdálkodni, a meglévővel takarékoskodni. Fontos feladat még a propaganda és felvilágosító munka, és erősíteni kell a szakszervezet közvéleményformáló szerepét, tevékenységét. Hangsúlyozta, hogy napirenden kell tartani a szocialista brigádmozgalommal való fokozott gondoskodást, magasabb követelményeket kell állítanunk eléjük. Továbbiakban a dolgozók munka, és egészségügyi körülményeiről, a feltételek javításáról, végül a vezetés vonatkozásában az üzemi és szakszervezeti demokrácia kérdéseiről szólt. Ez utóbbiban előbbre léptünk — mondotta —, de tovább kell menni. Fontos feladat még a dolgozók fokozottabb tájékoztatása, véleményük kikérése.

PÁRTI József, a Mecseki Szénbányák KISZ-bizottságának titkára kapott szót. Elemezte a SZOT és a KISZ KB. együttműködéséről szóló hatá-

rozatának gyakorlati megvalósítását. Elmondta, hogy vállalati vonatkozásban ez az együttműködés jó, természetesen. Üzemi vonatkozásban azonban nem ismerik mindenütt ezt az együttműködési határozatot és ez nagy hiányosság. Továbbiakban arról beszélt, hogy a kollektív szerződés kötésénél a fiatalok képviselve volt és a fiatalok jogos, ésszerű javaslatait figyelembe is vették. Elmondta, hogy a közelmúltban tárgyalta a párt v. b. a KISZ tevékenységét és elismerését fejezte ki a KISZ-szervezeteknek munkájukért. Néhány tapasztalatról is beszámolt, amelyet két szocialista ifjúsági brigádnál tett látogatása nyomán. Befejezésül Meszes és Komló szociális és kulturális ellátottságáról szólt. Véleménye szerint nem kielégítő a helyzet, Komlón úgyszólván nincs hova elmenni és Meszesen is csak a Munkásszálló átadásával enyhült valamit a helyzet.

Ezután **BOGÁR József**, a Szakszervezetek Megyei Tanácsának vezető titkára emelkedett szólásra. A Megyei Pártbizottság és a Szakszervezetek Megyei Tanácsa nevében elismerését fejezte ki a szakszervezeti tanács, a Mecseki Szénbányák valamennyi aktívájának az eredményes munkáért, amit a legutóbbi két évben végeztek. Elmondta, hogy az 1967/68-as év munkája azt bizonyítja, hogy jól fogták hozzá az új feladatok megoldásához, ennek eredménye több vonatkozásban megmutatkozott. A szakszervezeti Tanács helyesen tett eleget beszámolási kötelezettségének, a beszámoló elérte célját, és azt jónak tartotta. Befejezésül a nyereség-részesedés néhány kérdésével, és a bányász utánpótlás perspektívájával foglalkozott, majd további eredményes munkát kívánt.

A hozzászólásokra **MARKWART Károly** válaszolt. Eredményesnek és hasznosnak értékelte a küldöttterkezet munkáját. Eredményes volt azért, mondotta, mert hangzottak el olyan észrevételek és javaslatok, amelyek további munkánkban nagy segítséget adnak számunkra. Bár a két éves munka feletti vitában hangzottak el negatív vélemények is, mégis megerősíti a vezető testületet, hogy munkájukat helyes irányban folytatták. Felhívom azonban a tanács figyelmét, hogy van még mit tenni a termelést segítő munkában, az érdekvédelem, az élet-és munkakörülmények és egyik legfontosabb kérdés, a nevelés tekintetében. Az elhangzottakat a vezető testület értékeljék legközelebbi ülésükön és a felvetett javaslatokat dolgozzák be programjaikba. Megköszönte a küldöttterkezetnek, a vállalat valamennyi dolgozójának azt a bizalmat és segítőkészséget, amelyben a szakszervezeti tanácsot részesítették. Majd további eredményes munkát kívánt. Befejezésül **Dobszai Mihály** és **Takács Gyula** függetlenített SZB-titkároknak munkájuk elismerésül jutalmat adott át.

A hozzászólásokra adott válaszok után a küldöttterkezet a 41 tagú Szakszervezeti Tanácsot további két évre megerősítette funkciójában.

A küldöttterkezet után a szakszervezeti tanács megtartotta első ülését, ahol **Komár András** üdvözölte a tanács tagjait és kívánt munkájukhoz sok sikert. A szakszervezeti tanács a vállalati szakszervezeti bizottság 13 tagját további két évre megerősítette funkciójában.

Beatzene és a költészet

Vajon van-e olvasó és hallgatótábor a mai költészetnek? Az első kérdésre az egyre nagyobb példányszámban folyó verseskötetek adják meg a választ, míg a másodikra a költők, illetve azok műveinek előadói estjeinek látogatottsága nyugtathatja meg a kételkedőt. Az utóbbi időben örömdetesen megszorodtak az önálló műsorral jelentkező előadók, akik ösztönzésükben nagy szerepet kapott a mai líra. Elég ha csak végigtekintünk a költészet napja alkalmával rendezendő gazdag műsor-tervezeten, vagy visszaemlékezünk a közelmúltban nagy sikerrel megrendezett fiatal pécsi művészek „Kiáltás” címmel rendezett műsorára. Megállapíthatjuk, hogy az egyre nagyobb látogatási lehetőséget biztosító előadások nemhogy elfárasztanak és közömbössé tennék a verset kedvelő közönséget, de méginkább fokozzák kíváncsiságát, ezáltal egyre nő azok száma, akik vállalják a „kockázatot” és részt vesznek ezeken az előadásokon.

Április 10-én este emármár elfelejtett előadásforma új alakban való feltámadásának lehettem tanúja a meszesi József Attila Művelődési Házban. Városvezető nagy népszerűségnek örvendnek a Flamingó Klub táncestjei. Résztvevők számában most sem volt hiány. A körülményeket tekintve azonban mégis többünkben felvetődött a kértely a szintén erre az időpontban és erre a helyre hirdetett költői est megtartásának sikerében. Az est sikere azonban Bükkszéki Lászlót, a műv. ház vezetőjének bátor kezdeményezését igazolta.

Galamboosi László vidám gyermekverse, mint egy mesebeli híd vezetett át a hallgatóságot a zaklató beatzene világából a költészet jónak, koncentrált igénylő gondolatok arádszába. Elettünk mindennapi gondjait, dolgait a megújuló természet törvényszerűségeit hallhatuk következő verseiben, oly egyszerűséggel, mint ahogy miunknak hétköznapjaink. Csak-hogy amíg mi nap mint nap észrevétel nélkül elmegyünk a legnagyobb szőp és gondolatokat ébersztő dolgok mellett, addig ő felfedezi, kiemeli szürke háttéréből, s mint egy értékes ötvösművet, jelenik nyújt — az életben ilyen is van: gyönyörköd-jetek, gondolkozzotok!

Az est másik költője, mintegy ellentétként ön-maga is, mint ember len-kének mélyére merülésére, annak vizsgálódására, kritikus szemmel való felfedezésére indult. **Makay Ida** a most hallott és a már megjelent műveiben is nagyon nehéz dologra vállalkozott. Könyvtelenül le-számol mindennel és mindenkivel, ami és aki az általa tartott humanum és erkölcsi színvonalat megsérti. Eddigi költészetében nem ismert megalkuvást. Felmerül azonban a hallgatóban és az olvasóban a kértely: nem túl sötétben látja-e a költőn az embereket?

Galamboosi és Makay együtt indultak. Azaz harmadikként Bertók Lászlóval közösen adták ki a „Lengő fényhidak”-at. Bár ők még valamennyien nagyon fiatalok, költészetük azonban felnőt, érett hang-gokat hallat.

Egyetlen szépséghibája volt az estnek. Rövid volt. A közönségnek is ez volt a véleménye. S ha ők nem sajnálták a zene hiányát a vers ellenében, minden bizonyonnyal nekik van igazuk.

Kapu László

SPORT

MOZIMŰSOR

Győzelemmel kezdtek kézilabdázóink

Szombat délutánra ismét megtelt az újhegyi stadion lelátója. Ugyancsak sokan nézték végig Komlón a két bajnok aspiráns csapata között. Ha nem is szorosan, de a csapatok, jó küzdelemeket, és ami fontos, hazai győzelmeket láthattak a szurkolók. A Bányász lányok a várakozásnak megfelelően biztosan győzték le a Békéscsabaiakat, míg a fiúk öröslési küzdelemben tartották itt-hon a két bajnok pontot, Ellenfelük, a Budapesti Vasas ezúttal mindent elkövetett, hogy elkerülje a nagy gólarányú vereséget és ennek érdekében nem riadnak vissza az ökölvívó mérkőzésen látható jelenetekről sem. Komlón az utolsó percig nagy harcot vívtak a küzdőfelek. A tanyai bajnokság 2-3. helyezetteit mérték össze tudásukat.

Pécsi Bányász-Békéscsabai Köztöltő 8:4 (3:1).
Vezetzte: Tekauer, Dobos.
Almosan kezdett a hazai csapat. Több pontatlan átadás és elhamarkodott kapuralövés jellemzte ezt az időszakot. Az ellenfél fal előtti játéka is meddővé bizonyult. Adogatásai közben Farkas csipett el egy lablát és lerutva a kétségbeesetten támadó védőket, a kapus lába alatt lőtt a hálóba. Schmidt németérest hibázott, később Kóné egyet értékesített. Fiszter szerzett még ebben a félidőben lőtt, szintén indításból.
A második félidő megélényült a játék. Es annak ellenére, hogy a csapat gólszámlájának ezen napon nem ment valami jól a lélek (az ellenfél nem fedkezett leg-örzésérei) a csapat eredményesen játszott. Kóné két-

szer, Farkas, Kollár és Szamos pedig egyszer volt eredményes.
Pécsi Bányász-Budapesti Vasas 17:16 (10:9).
Vezetzte: Tekauer, Dobos.
Hallatlanul keményen, több esetben durván próbálta akadályozni a vendégcsapat a hazaiak támadásait. Ez már csak azért is sikerülhetett, mivel az átlóvók közül egyedül Sudár jelentett komoly veszélyt kapujukra. Árval serdült kézzel játszott, két gólja azonban azt bizonyítja, hogy még így is számolni kell vele. Balogh sajnós ismét visszaesett régi hibájába, bátortalanul tört a falra és keveset vállalkozott. A két szélső, Kiss és az újonc Wittredé méltó társa volt Sudárnak. Weber szinte többsöt volt a bitumenen, mint a lábán...
Csapatunk több esetben is elhúzott 3-4 góllal, a Vasas azonban mindig újítani tudott. Aminek fő oka a kiméletlen védekezés módor volt. Jó példa volt ez a bányász fiúknak arra, miként kell értelmezni a kemény játékestilust és kiközösíteni az ellenfelet megszokott ritmusából. Lehoczky jól védett.
Góllövők: Sudár 9, Wittredé és Kiss 3-3, Árval 2.
Komló Bányász-Várpalotai Bányász 15:13 (5:6).
Vezetzte: Mohai (kötőnőn).

Komló: Buvári — Szalai, Jézsenyák (1), Zachomer (2), Mercz (2), Kitti (7), Pataki, Csere: Gergye, Imre, Kolossa (1), Erdős (2).
A bányász-rangadón a vendégek kezdtek jobban és gyors vezeték re tettek szert, már 5:2-re vezettek, mikor a hazaiak magukra találtak. Szombathelyen még a várpalotaiak vezettek, a Komló csak 10:10 után vette át a vezetést. Dénes edző az előkészületi mérkőzések alapján jobb eredményt várt csapatától. — **kapu —**

A labdarúgó NB I. B. állása					
1. ZTE	7	4	2	16	6 10
2. Videoton	7	5	—	2 17	8 10
3. Kecskemét	7	4	2	18	4 10
4. Oroslány	7	3	3	10	5 9
5. Várpalota	7	4	1	7	6 9
6. SZEOL	7	3	2	10	5 8
7. Szolnok MTE	7	3	2	11	10 8
8. Pécsi B.	7	3	2	6	9 8
9. F. Szállított	7	2	3	9	8 7
10. BKV Előre	7	2	3	8	7 7
Spartacus	7	2	3	8	7 7
MÁVAG	7	2	3	8	7 7
13. Miskolc	7	2	3	7	11 6
14. Békéscsaba	7	2	4	7	8 6
15. Ózd	7	2	4	7	8 6
16. SZF MÁV	7	2	4	5	10 5
17. Nyugát	7	1	—	6	3 12 2
18. Győri D.	7	—	—	5	11 1 2

Az NB II. állása Nyugati csoport					
1. MÁV DAC	5	3	2	—	6:2 8
2. Pápa	5	2	2	1	7:3 6
3. Fűzfő	5	2	2	1	7:4 6
4. PVSZK	5	2	2	1	6:4 6
5. Tánács SE	5	2	1	2	7:3 5
6. Almásfüzitő	5	2	1	2	7:6 5
7. Dorog	5	1	3	1	5:5 5
8. Savaria	5	2	1	2	6:7 5
9. Pécsi Ercb. N.-kan. O.	5	2	1	2	4:5 5
11. Siófok	5	1	2	2	5:5 4
12. Veszprém	5	2	—	3	5:7 4
Bauxitb.	5	2	—	3	5:7 4
14. Szekszárd	5	1	2	2	4:6 4
15. M.-Szászvár	5	2	—	3	4:9 4
16. Kaposv. K.	5	1	2	2	3:7 4

A Komlói Bányász — Szombathely mérkőzés elé

nagy várakozással tekintenek a bányavárosban. Érthető ez, hiszen a Vas megyei csapat riválisa együttesünknek. A táblázat azt mutatja, hogy most is hasonló játékerőt képviselnek a szombathelyiek. Albert József legényese legutóbb hazai pályán szenvedett vereséget, a TV-ben is látott Ujpest elleni találkozón (1:4).

Ami azt illeti, csapatunknak is van mit javítani!

Az NB I. ALLÁSA					
1. Ujpest	6	5	1	—	18:5 11
2. Ferencv.	6	4	2	—	15:5 10
3. Eger	6	3	2	1	6:3 8
4. Honvéd	6	3	2	1	11:8 8
5. MTK	6	3	2	1	7:5 8
6. Rába ETO	6	3	1	2	15:5 7
7. Vasas	6	3	1	2	15:8 7
8. Pécs	6	3	1	2	5:7 6
9. Csepel	6	3	—	3	6:6 6
Salgótarján	6	3	—	3	4:6 6
11. Diósgyőr	6	2	2	2	5:6 6
12. Szombath.	6	1	2	3	5:13 4
13. Komló	6	1	2	3	2:7 4
14. Dunaujv.	6	1	—	5	4:12 4
15. Tatab.	6	—	1	5	2:14 1
16. Egyetértés	6	—	1	5	1:15 1

A kéthetes szünet alatt a szakvezetés azon fáradozott, hogy a csatársor játékát csiszolja. Lantos Mihály edzéstervében többszöri kiemelt helyen szerepel a támadókkal való foglalkozás. — A

Zalaegerszegi TE — Pécsi Bányász 4:1 (2:1)

Zalaegerszeg, 5500 néző. Vezetzte: Szilvási.

Pécsi Bányász: Lukács — Kelemen, Tallós, Györkö II., Palkovics I., Márton, Maklári, Bartal, Mérel, Palkovics II., Bencsik, Edző; Kontha Károly.

Mint az várható volt, a hazaiak eddigi otthoni eredményeit tekintve, az első perctől kezdve nagy nyomást gyakoroltak a bányászok védelmére. Szinte valamennyi mérkőzésüket nagy gólkülönbséggel nyerték a hazaiak. Így önmagában az eredmény azokat bizonyítaná, akik most is ezzel magyaráznák együttesünk nagy gólarányú vereségét. A játékok azonban koránt sem volt olyan egyoldalú. A bányász csatárok, akárcsak a múlt vasárnap ugyancsak hadilábban álltak a szerencsével. A vendéglátók annál inkább élvezték támogatását. Bizony ilyenkor tud csak igazán fájni az előző két fordulóban elszállított lehetőség, egy egész idenyre való gölhelyzet kihasználatlansága.

Kontha edzőnek nem kis feladatot jelent a támadósról átközésének feljavítása, annál is inkább, mivel ismét hazai mérkőzés következik és az ellenfél lehetőségét ad a mérleg javítására.

Góluinkat Palkovics II. lőtte: Jók: Márton, Mérel és Palkovics I.

PARK (PECS): 16-án: A hallgató ember. Amerikai, színes film. 17-20-ig: Földrajz. Magyar film. 21-23-ig: Az ujlényomat. Román film. Matiné: 20-án: Hetedik kontinens. Cseh, színes film. Előadások kezdete: 4, 6 és 8 órakor.

KOSSUTH (PECS): délelőtt: 16-án: Atutatók paradicsoma. Cseh film. 17-19-ig: Földrajz. Magyar film. 20-21-ig: En szeretek, te szeretsz. Olasz, színes film. 16 évtől. 22-23-ig: Az ujlényomat. Román film. Előadások kezdete: 10 és 12 órakor.

KOSSUTH (PECS): délután: 16-án: Pál utcai fiúk. Magyar—USA, színes zinkron. 17-20-ig: Az ujlényomat. Román film. 21-23-ig: Pál utcai fiúk. Magyar—USA, színes zinkron. Előadások kezdete: fél 3, fél 5 (17-től 20-ig), 21-től 23-ig fél 2 és fél 5 órakor.

KOSSUTH (PECS): este, 16-án: Atutatók paradicsoma. 17-23-ig: En szeretek, te szeretsz. Olasz, színes film. 16 évtől. Előadások 21-én: Az igazság pillanata. Olasz, színes film. 18 évtől. Előadások kezdete: fél 7 és fél 9 órakor.

PETOFI (PECS): 16-án: A hallgató ember. Amerikai, színes film. 17-20-ig: Pál utcai fiúk. Magyar—USA, színes zinkron. 21-23-ig: Földrajz. Magyar film. Matiné: 20-án: A lányrabló. Lengyel, színes film. Előadások kezdete: 17-től 19-ig 3, fél 6, 8 órakor. 20-án: 4. fél 7 és 9 órakor. 21-23-ig: fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

FEKETE GYEMANT (PECS): 17-18-ig: Az utolsó betyár. Bolgar zinkron film. 19-20-ig: A makrancos hölgy. Angol, színes film. 21-22-ig: Háború és béke. II. Szovjet, színes zinkron. Előadások kezdete: hétköznap 6, szombat, vasárnap 4, 6 órakor.

JOSZERENCSÉT (PECS): 17-18-ig: San Gennaro kincse. Olasz, színes zinkron. 19-20-ig: Ungern báró végős tévedése. Szovjet, színes zinkron. 21-23-ig: Egri csillagok. I.—II. Magyar, színes film. Matiné: 20-án: Vértel pecsétele. Előadások kezdete: hétköznap 5, 7, vasárnap 3, 5, 7 órakor.

RAKÓCZI (PECS): 17-18-ig: A makrancos hölgy. Angol, színes

film. 19-20-ig: San Gennaro kincse. Olasz, színes zinkron. 21-22-ig: Boldog Alexandar. Francia film. Matiné: 20-án: Aranyárkány. Előadások kezdete: hétköznap 5, 7, vasárnap 3, 5, 7 órakor.

PUSKIN (VASAS I.): 18-20-ig: A hamis Izabella. Magyar film. 22-23-ig: Egy szobalány naplója. Francia film. 18 évtől. Előadások kezdete: 6 órakor.

MAJUS 1 (VASAS II.): 17-18-ig: A legtitkosabb ügynök. Cseh, színes film. 19-20-ig: Vasárnap. Szovjet, színes zinkron. 21-22-ig: Minden dalom a tiéd. Olasz, színes zinkron. Előadások kezdete: hétköznap 6, vasárnap 4, 6 órakor.

MAJUS 1 (KOMLÓ): Minden dalom a tiéd. Olasz film. 17-20-ig: Vidám szellemjárás. Lengyel, színes film. 21-23-ig: Ungern báró végős tévedése. Szovjet, színes zinkron. Matiné: 20-án: A kőm nyomában. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 órakor.

ZRINYI (KOMLÓ): 16-án: Agyagfalamb. Jugoszláv film. 17-18-20-án: Drága John. Svéd film. 18 évtől. 22-23-ig: Enyém, tiéd. Angol zinkron. Előadások kezdete: fél 4, fél 6 órakor.

JOSZERENCSÉT (SZÁSZVÁR): 16-án: Férjhez adom a mamát. NDK, zinkron. 19-20-ig: Háború és béke. Szovjet színes zinkron. 22-23-ig: A riporterek gyöngye. Angol, színes film. Előadások kezdete: hétköznap 7, vasárnap 5, 7 órakor.

MANFA: 16-án: Gravitáció. Jugoszláv film. 19-20-ig: San Gennaro kincse. Olasz, színes zinkron. Előadások kezdete: 7 órakor.

MECSEKNADASD: 16-án: Carmen. Svájci film. 19-20-ig: Földrajz. Magyar film. Előadások kezdete: hétköznap 7, vasárnap 5, 7 órakor.

ZENGO GYÜNGYE (HOSSZTETENY): 16-án: A légző. Lengyel, zinkron. 16 évtől. 19-20-ig: A gyilkos nyomot hagy. Lengyel, zinkron. 22-23-ig: Utánam, gaztíkok. NDK, színes film. Előadások kezdete: hétköznap 7, vasárnap 5, 7 órakor.

TV MŰSOR

Kedd: 8.05: Orosz nyelv (ált. isk. 6. oszt.). 9.00: Környezetismeret (ált. isk. 4. oszt.). 9.55: Történelem (ált. isk. 5. oszt.). 11.05: Kémia (ált. isk. 7. oszt.). 11.55: Filmestétika. (Középiszkola I. oszt.). 13.10: Orosz nyelv (ismétlés). 14.00: Környezetismeret (ismétlés). 14.55: Történelem (ismétlés). 15.50: Kémia (ismétlés). 17.58: Hírek. 18.05: Kukantó. 18.55: A magyar muzsika közelmúltja. 19.20: Esti mese. 19.35: Beszélgetés Bíró József külkereskedelmi miniszterrel. 20.00: TV-híradó. 20.20: Az arany kalandja. 2. Az aranykutatók láza. 21.20: Petőfi Sándor: Tigris és hiéna. Történelmi dráma két részben. (14 éven felülieknek!) 22.05: Közben: TV-híradó. 2. kiadás.

Szerda: 17.58: Hírek. 18.05: Testamentum Hungarorum. 18.30: Házépítők. Dokumentumfilm. I. 18.50: Esti mese. 19.00: Ebédszünet. 19.25: Könyvzenét Kedvelők Klubja. 20.00: TV-híradó. 20.20: A boszorkány. Tv-játék. 21.05: Tudósklub (II.). 21.55: Tv-híradó — 2. kiadás.

Csütörtök: 8.10: Földrajz. (ált. isk. 5. oszt.). 9.00: Élővilág (ált. isk. 7. oszt.). 9.55: Számítan—mértan (ált. isk. 6. oszt.). 11.05: Kémia (ált. isk. 8. oszt.). 11.55: Világnézetünk alapjai (középiszkola. III—IV. oszt.). 13.10: Földrajz (ismétlés). 14.00: Élővilág (ismétlés). 14.55: Számítan—mértan (ismétlés). 15.50: Kémia (ismétlés). 17.15: Irány az egyetem! 17.58: Hírek. 18.05: 100 kérdés — 100 felelet. 18.30: A szarvasmarhatenyésztés helyzete és távlatai. II. 18.50: Esti mese. 19.00: Tv-szöttek. 19.20: Aktuális riportműsor. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Kék fény. 21.10: Gálaest. 69. Az Eurovizió műsorából. 22.10: Tv-híradó — 2. kiadás.

Péntek: 8.05: Matematika. (ált. isk. 8. oszt.). 8.30: Angol nyelv (középiszkola III—IV. oszt.). 9.05: Földrajz (ált. isk. 6. oszt.). 9.55: Fizika (ált. isk. 7. oszt.). 13.10: Matematika (ismétlés). 14.05: Fizika (ismétlés). 17.25: Pedagógus továbbképzés. 17.58: Hírek. 18.05: Vendégasztal: Egy város szövetkezetei. 18.35: Ázsiában jártunk. Mongólia. Filmsorozat. I. rész. 19.15: Esti mese. 19.25: A vásár. Jugoszláv kisjátékfilm. 20.00: Fekete, fehér, igen, nem? A II. és a VII. kerület vetélkedője. Kb. 22.00: Tv-híradó — 2. kiadás.

Szombat: TV-szöttek (ismétlés). 9.20: Kokott Rt. Olasz film (ismétlés). 11.00: Ebédszünet (ismétlés). 11.20: Valaki csenget. Tv-játék (ismétlés). 16.25: Jazz-iskola. 16.55: Hírek. 17.00: Honvéd nemzetközi tornaverseny közvetítése. 17.50: Magyararom a mechanizmust. X. rész (ismétlés). 18.20: Házépítők. II. 18.40: A Tv jelenti. 19.25: Cavizió. 19.35: Wehner Tibor zongorázik. 20.00: Tv-híradó. 20.20: Sammy. Tv-játék (14 éven felülieknek!). 21.05: Allada Valli bemutatja: Music Rama című műsorát. 22.05: Tv-híradó — 2. kiadás. 22.25: Éjszakai előadás. Szegény tehén. Angol film (18 éven felülieknek!). 24.00: Jó éjszakát, felöltöttek! Turpi úrfi. 3.

Vasárnap: 8.05: Orosz nyelv-tanfolyam haladóknak. 8.30: A művészet világából. 9.00: A Lengyel Televízió műsora. 9.45: Zebra. 10.00: Rajzoló velünk! 10.50: Leonard Bernstein a muzsikáról. II. rész. 11.50: Kisfilm. 12.00: Honvéd nemzetközi tornaverseny. 14.48: Francia nyelv-tanfolyam haladóknak. 15.15: A VI. Miskolci Filmfesztivál díjnyertes filmjeiből. 15.45: Tanyavilág. 69. R riportfilm. 16.35: Táplálkozás tudomány. 17.10: Delta. 17.40: Nótaszó. 18.00: A világ térképe előtt. 18.10: Vidocq. Francia kisjátékfilm-sorozat. III. 18.35: Esti mese. 18.55: Telesport. Ú. Dózsa—Vasas bajnoki labdarúgó-mérkőzés közvetítése a Megyeri útról. 20.50: Tv-híradó. 21.00: Az ördög keze. Amerikai film. 22.30: Tv-híradó — 2. kiadás.

Az edzők felelőssége

Március 30-án Dunaujvárosban vendégszerepeltek a Komlói Bányász Sportiskola kézilabdázói és tornászai — sajnos nem a legnagyobb sikerrel, — mind a fiú-, mind a lánycsapatok egész komoly vereséget szenvedtek.

A következő nap megtartott edzőértekezleten Becsey Gabriella és Kovács Péter edzők a rossz szerepléssel kapcsolatban elmondták: — A vereség oka elsősorban természetesen az, hogy egy sokkal jobb képességű és felkészültebb ellenféllel kellett játszani. Többnyire — és ez sportiskolai szintű problémá — igen nehéz összehajítani egy fitóképes csapatot a meglévő játékosanyagból, főleg a lányoknál — létszámprobléma miatt.

Varga Ferenc a sportiskola vezetője a hozzá intézett kérdésre megerősíti a felvetett problémát.

— Nehezíti a sportiskola munkáját, hogy a szülők nem értik meg a sportiskola jelentőségét és jószándékát. Ez még az igazán kisasszonyos tagdíjnál is megmutatkozik, aminek befizetése problémát jelent. A többi városokban mindenütt 20 forintban van megállapítva, a mi 10 forintos tagdíjunkkal szemben, ami annak figyelembevételével történik, hogy legtöbb szülő fizeti a 10 forintos sporthozjárulást.

Feltétlenül szem előtt kellene tartani azt a tényt, — ami több szempontból sem mindegy —, hogy hol tölti a gyerek a szabadidejét, az utcán, vagy a sportpályán. A tapasztalat azt is bizonyítja, hogy a szülő sok esetben büntetésből tiltja el a gyereket az edzésekről. Így a rendszeres edzések hiányában nem tudnak megfelelően felkészülni egy-egy erőpróba.

— Milyen a kapcsolat az iskolákkal?

— A közelmúltban alakult egy „Sportiskolai Tanács”, melynek tagjai közt találhatók az iskolaigazgatók is, így még közelebbi társulást tudnak nyújtani a sportiskolának. Különösen figyelemre méltó támogatást kapunk Rácz Sándor elvtársától, a művelődési osztály vezetőjétől, aki érzhetően szívén viseli a sorsunkat.

— A nevelés szempontjából milyen jelentőséggel bír a sportiskola?

— A testedzés mellett komoly nevelőmunka is folyik. Rendszerszerűen, önállóságra, helyes életmódra és nem utolsósorban figyelemre neveljük a ránk bízott gyerekeket. Ugyanakkor figyelemmel kísérjük tanulmányi eredményeiket és ösztönözzük a jobb eredmények elérésére.

— Milyen remények vannak az utánpótlást illetően?

— A közelmúltban végeztünk felmérést valamennyi iskolában, elég szép számmal találtunk tehetséges gyerekeket, de... — és itt a probléma — el is kellene járniuk az edzésekre. Talán a szakemberek is nagyobb segítséget tudnának adni a tehetségkutató területeken az egyéb sportágakban is, nemcsak a saját szakosztályuknak.

Az atlétikában jelenleg is vannak tehetséges gyerekeink, akiket sokat várunk; és érdemes megemlíteni őket: Csontos József, Kisfalvi Imre, Korponai Sándor, Takács Zoltán, Kovács Ferenc. Az atlétikánál bekapcsolódik a beszélgetésbe Hajdusics József, a sportiskola függetlenített tornaezője:

— Nagy örömmel nyugtázzuk, hogy hallhatjuk a hangunkat a sajtón keresztül.

— Mi a véleménye a torna jövőjéről Komlón?

— A tornasportnak hagyományai vannak itt. Felcölt és ifjúsági I. osztályú csapata volt pár évvel ezelőtt a szakosztálynak és nem egy ízben komlói kislány húzta magára az utánpótlás-válogatott mezt. Azóta több esztendő telt el, az érme a fiók fenekére kerülték. A tehetségek szétszóródtak és csak néhány szorgalmasabb kislánynak köszönhető, hogy egyáltalán nem szűnt meg ez a sportág. Az edzők változtatták egymást, a várt eredmény elmaradt. 1953. januárban ismét előtérbe került ez a kérdés, figyelembe véve, hogy Komlón sok tehetséges fiatal lány van.

A szakvezetésben változások következtek be és ettől feltétlen eredményt várunk.

— Tervek, célok a jövőre nézve?

— Egyelőre a legfőbb célunk egy egészséges, jólképzett gárda kialakítása. Nagyon elősegítené a munkánkat a szülőkkel való jobb kapcsolat megteremtése, amit elősegítené az, ha a szülők felkeresnének bennünket. Célunk: természetesen jól szerepelni a megyebajnokságon és továbbjutni az országos versenyekig.

Végezetül Varga Ferenc elmondja, hogy szeretnék a szülők beleszólását elnyerni a nyári táborozáshoz, ami igen hasznos és amellyel keillemes élményt is jelent a gyerekeknek.

Az edzőértekezlet légiőre azt bizonyította, hogy valamennyi edző komolyan veszi, nagy szeretettel és szaktudással végzi munkáját. Szekuláné

MECSEKI BANYASZ

A Mecseki Szénbányász dolgozóinak hetilapja. Felelős szerkesztő: dr. Gyevi Károly. Szerkesztőség: Pécs Le Kornját Aladár utca 1. (Mecseki Bányász Szálló) Telefon: 31-87 30-87: 91-es mellékállomás. Felelős szerkesztő: 52-90: 92-es mellékállomás. Vállalati telefon: 11-85-85. A szerkesztőség üzemi telefontámszáma 11-41 és 11-63. Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Braun Károly. Kiadóhivatal: Pécs. Hunyadi út 11. Telefon: 15-32. 15-33. 21-60. 60-11 Nyomja a PÉCSI SZIKRA NYOMDA Pécs. Munkácsy Mihály utca 10. Felelős vezető: Melles Rezső. TERJESZTI A MAGYAR POSTA. Előfizethető a Mecseki Szénbányász dolgozóinak részére az Üzemek bérszámfejtőjénél. Nyugdíjasok és intézmények részére Pécs, Déryné u. 8. szám, a pénzügyi osztályon. Telefonja 22-28, 28-60, (21-39-es mellékállomás.) Előfizetési díj: a Mecseki Szénbányász dolgozóinak fél évre 18,— Ft, egész évre 26,— Ft. Index: 83.67.

A nőkar a szerelmi leánytáncot adja elő.

Aki csak egyszer is látta az Állami Népi Együttes műsorát, nem vonhatja ki magát hatása alól. Több százre taposoltak már műsoruknak Dél-Amerikától Skandináviáig. A magyar folklórt az ő tolmácsolásukban ismerhette meg a világ nagy része. Táncjaink dalait, táncait művészi tolmácsolásukon keresztül élvezhették és szerethették meg „amerre csak eljártak”.

Lendület, tűz jellemezte a csütörtök esti pécsszabolcsi Puskin Művelődési Házban megtartott előadásukat is. A műsort a már több éve repertoár darabnak számító ének, zene és táncszámokból állították össze. Mégis, a már többször hallott és látott műsorok új, színes, eleven volt és magukkal tudták ragadni a közönséget. Legnagyobb sikere a címadó táncjátéknak, az „Ecséri lakodalmas”-nak volt. Színes forgataga, vérszédítő zenéje feledhetetlen élményt nyújtott a jelenlévőknek. Alig maradtak el mögötte a táncok „Este a fonóban” és a nőkar „Üveges tánc” műsorainál is. Szépen illeszkedtek a táncjelenetek közé az ének-

kar, énekes szólások és a zenekar által előadott műsorszámok. Oldottá, közvetlenné tette a hangulatot a táncosok népi derűt, az élet humorát megvillantó „Drágszéli táncszvit” és az „Első szerelem” című táncai. Az előadást élénkítette Szobek Márta és Csapó Károly szóló és az énekkarral előadott népdalsokrai.

Dicséret illeti a Puskin Művelődési Ház vezetőit, hogy lehetővé tették a közönségnek e világhíres együttes ismételt megtekintését. Csupán azt nem értem, miért nincs nagyobb tömegvonzása előadásaiknak a közönségre. Bizony ezen az előadáson is befértek volna még néhányan a nézőtérre. Nem tudom elképzelni, hogy Pécsen csak azok szeretik a népdalt és néptáncot, akik ott voltak az előadáson. Még csak a televízió műsora sem jelenthetett konkurenciát ezen az esten. Vagy talán rájuk is vonatkozik az a közmondás, miszerint „senki sem lehet próféta saját hazájában”?

- kapu -

MÉCSÉKI BANYÁSZ

A vállalat széntermelése 96,7 százalék

A legutóbbi hét befejezése alkalmával vállalatunk 96,7 százalékos tervteljesítést jelenthetett. Az adósság 6450 tonna szén.

A brikett üzemek közül csak Hidas érte el a kívánt színvonalat (101,8 százalék). A Nagymányok 89,1 százalékos eredménye miatt a vállalat csak 94,9 százalékkal zárta a dekádöt.

A mennyiségi terv alapján:

1. Pécsbánya	101,6%
2. Kossuth	100,1%
3. Szászvár	99,0%
4. Béta-akna	95,5%
5. Zobák-akna	95,0%

6. Szabolcsbánya	91,5%
7. Vasasbánya	92,0%
Tanbánya	156,2%

A hamutervet alapul véve, az üzemek a következő eredményt érték el:

Üzem	Terv	Tény
Pécsbánya	36,0%	34,0%
Szabolcsbánya	39,0%	40,7%
Vasasbánya	37,0%	35,6%
Kossuth	36,5%	38,2%
Béta-akna	39,5%	37,3%
Zobák-akna	34,0%	31,5%
Szászvár	32,5%	31,0%
Tanbánya	39,0%	35,9%

99 éve született Lenin

Lenin, Vlagyimir Iljics 1870. április 22-én született Szimbirszkben (ma Uljanovszk). Marx és Engels művének folytatója, az oroszországi munkásosztály és a világ proletáriátusának vezetője, a Szovjetunió Kommunista Pártja és a szovjet állam megalapítója.

1887-ben fejezte be a gimnáziumot és a kazanyi egyetem jogi karára iratkozott be. Itt a diákmozgalomban való részvételéért letartóztatták és rendőri felügyelet alá helyezést mellett száműzték. 1891-ben, a pétervári egyetemen magánúton fejezte be tanulmányait. A marxista eszmékkel Kazanyban és Szamarában ismerkedett meg, aminek hatására Szamarában megszervezte az első marxista csoportot, 1893-ban költözött Pétervárra, ahol az ottani marxisták vezetője lett. 1894-ben írta meg első jelentős művét „Kik azok a népbárátkok — és hogyan hadakoznak a szociáldemokraták ellen” címmel, melyben bebizonyította a narodnyikok elméletének és taktikájának tarthatatlanságát, és megmutatta Oroszország munkásosztályának a harc igazi útját. 1895-ben a „Harc Szövetség” munkásosztály felszabadítására” nevével szervezeten egyesítette Pétervár marxista csoportjait. Röviddel később letartóztatták, bebörtönözték, majd Szibériába száműzték. 1900. elején külföldre szökött, ahol megalapította az első oroszországi marxista újságot, az „Iszkrá”-t. Az „Iszkrá”-nak rendkívül nagy szerepe volt az új típusú marxista párt megalakulásában és első programjának kidolgozásában, melyet a reformisták és opportunisták elleni harcban valósított meg.

Lenin vezetésével harcba vitte az orosz proletáriátust és a dolgozó parasztságot a cári önkényuralom ellen, a szocialista társadalmi rend megteremtéséért. E harc egyes szakaszai: 1905-ben az orosz polgári demokratikus forradalom; 1917-ben a februári forradalom és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom.

A leninizmus alkotó szellemét a leninizmus és a szocialista forradalom Lenin által kidolgozott elméletében. Ebben bebizonyította, hogy az új történelmi feltételek között lehetséges van a szocializmus győzelme előre, vagyis egy, vagy egynéhány országban, ezért nem szükségszerű a forradalom egyidejű győzelme az összes fontosabb tőkésországokban. Lenin dolgozta ki a proletáriátus pártjáról, mint a proletáriátus vezető és szervező erejéről szóló elméletet, amelynek értelmében marxista párt nélkül lehetetlen a proletárdiktatúra kivívása és a kommunista társadalom felépítése.

A leninizmus, mint a marxizmus folytatása és továbbfejlesztése, a marxizmus-leninizmus, mint egységes elmélet, korunkban a békéért, a demokráciáért és a szocializmusért harcoló haladó emberiség világnézete.

Költő—olvasó—művész találkozó

A Magvető Könyvkiadó és a Művelt Nép Könyvtérterjesztő szervezésében — a költészet napja alkalmából — neves fővárosi művészekkel és írókkal találkozott Komló versszerető közönsége.

Csütörtökön délután a legényzállón, este a Juhász Gyula klubban adták műsort, amelynek során fellépett: Gordon Zsuzsa színművésznő, Pécsi Sándor Kossuth-díjas, kiváló művész, Solyom Ildikó színművésznő, Koncz Gábor színművész és Kecskés András gitárművész.

Részt vettek a műsorban, illetve a szervezésben Sumonyi Zoltán költő, Kende Sándor és Moldova György írók,

valamint a Magvető Könyvkiadó igazgatója, Korda György.

Sumonyi Zoltán bevezetője után a költészet napjára megjelent „Szép versek” című antológiából, régi és mai költőktől mondtak verseket a művészek. Mindkét előadáson zsűfolt közönség előtt arattak nagy sikert.

Az előadások színhelyén a jelenlévő írók könyveit lehetett megvásárolni, amelyeket a szerzők dedikáltak is.

Az esti előadás után Béta-bánya vezetői baráti beszélgetésen és vacsorán látták vendégül a művészeket, s ajándékként apró bányászlámpát nyújtottak át nekik. A művészek nevében Pécsi Sándor köszönte meg a kedves és szíves vendéglátást. Elmondta, hogy megalapítója az a forró légkör, amely a színművészeket és írókat körülveszi.

— Úgy érzem, mintha nagyon régi, kedves barátokkal találkoztam volna. Ez a nagy szeretet és megbecsülés, amit irántunk tanúsítanak, a kultúra, a művészet megbecsülése. Ezért érdemes a kultúra apostolának lenni.

Pénteken bányajáráson vettek részt a vendégek.

— szekuláné —

A műszer jelez: „itt olaj van”

A Geofizikai Tudományos Kutató Intézetben szerkesztett ASZG-L típusú műszer automatikusan jelzi a földgáz jelenlétét, olaj, földgáz és szén lóhelyek kutatásán alkalmazták. Használatra egyszerű és kényelmes, mérete nem nagy, súlya is csak húsz kilogramm.

A műszer 5-6 száz méter mélységig tapogatta ki a földkéreg, és ha ott olajat, gázt vagy szenet talál, jelzi a fűrészeknek. Korábban a mély rétegek fűrészeinek közvetett módszerrel tanulmányozták az olaj, a földgáz, a szén jelenlétét, — mondja Jurij Jurovskij, a geológiai és ásványtani tudományok doktora, az intézet laboratórium-vezetője — Ez igen sok időt igényelt, és nem mindig adott pontos eredményt. A fűrés pedig több száz és száz rubelbe került.

Az új műszer a réteg mélységétől függetlenül a fűrés folyamán megbízhatóan és automatikusan jelzi a földgázt, az olajat, vagy a szenet. Jelzi azt is, ha a földgáz vagy olajréteg „ki akarja” magából dobni tartalmát, ömlés vagy tűz fenyeget.

A fűrés az első kísérlet után megtudták, hogy rejte a föld nyersolajat, földgázt, vagy szenet, és az ismételt kísérlet biztos eredményt hoz.

A műszer Krasznodar vidékén próbálták ki sikeresen. Az idén már elkezdik a sorozatgyártását. JELENA KURKOVSKAJA (APN)

Ifjúsági Klub Akadémia

Érdekes, újszerű kezdeményezés indult be még az ősz folyamán a pécsszabolcsoni Folya Máté Művelődési Házban.

A helyi ifjúsági klub 7 előadásból álló honvédelmi ismereteket nyújtó sorozatot indított be. A cél a hazafias nevelés elősegítése volt, valamint a bevonulás előtt álló fiataloknak izeltő a néphadsereg életéről, munkájáról.

Az előadások elnyerték a fiatalok tetszését. Különösen a „Vietnami háború” és „Egy világháború veszélye”, „A fellazítás taktikájának katonapolitikai céljai”, az „Interkontinentális és orbitális rakéták” című előadások. Az előadásokat katonatisztek tartották. Szemléltetésként a művelődési ház 14 kisfilmet mutatott be. Az ünnepélyes záróelőadást 1969. április 12-én tartották: Van-e halálúság? Legenda és valóság a laser-fegyverekről címmel. Rádi László őrnagy igen érdekes előadásban számolt be a XX. század csodafegyveréről. Az előadást kisfilmek követték.

Befejezésül Kardos Ferenc, a művelődési ház igazgatója értékelte az akadémiai sorozat jelentőségét és eredményét, majd a legaktívabb 10 fiatal jutalomban részesítette. Az ünnepség a 26 klubtag megvendégelésével ért véget.

Kezdetét vette a „Tegyük széppé városunkat!” mozgalom Komlón

Az idei tavasz eddig nemigen kedvezett a már kilenc éves hagyományra visszatekinthető komlói versenynek: a „Tegyük széppé városunkat!” mozgalomnak. A legteljesebb társadalmi aktívák ennek ellenére már munkához láttak. A Hazafias Népfőnt városi bizottsága most is a lakossághoz — ezen belül elsősorban a szocialista brigádok nagy táborához fordul: ugyanúgy, mint a korábbi években, az idén is vegyen részt a mozgalomban.

Amikor felhívásunkat közzétesszük, előjáróban szeretnénk megköszönni az eddig végzett áldozatkész munkát. Az eredmények azt mutatják, hogy itt élő emberek igenis magukénak vallják a fiatal várost, mindent megtesznek annak érdekében, hogy tovább szépüljön, csinosodjon. Az igények növekedtek, így az idei feladatok az eddiginél is nagyobbak. Ezért a mozgalom tovább szélesítjük, lényegében új alapokra helyezzük. A Hazafias Népfőntot és a Városi Tanács végrehajtó bizottságát képviselő operatív bizottság szocialista szerződést kötött és köt az üzemek, intézmények szocialista brigádjaival. Természetesen számítunk minden népfőntbizottsági aktívára, minden tanácsra, minden KISZ-szervezetre, nótanácsi és vöröskeresztes aktívára, nyugdíjasra, a lakóterületen lévő valamennyi szervezetre, iskolára, egyházzal: városunkat szerető

minden állampolgár támogatására.

A „Tegyük széppé városunkat!” mozgalom az operatív bizottság irányítja, a tevékenységet ez a testület koordinálja. Az egyes szervek képviselőit a bizottságban: Vas István, Martini József, Kádár Németh Béláné, Bogdán László, Kérdő Lajos, Golváth János, Fekete Géza, Gál Pálné, és Nagy József.

A kilenc tagú testület feladata a mozgalom összefogásán túl a nagyarányú munka összehangolása, kiértékelése — főleg a szocialista szerződésben foglaltak alapján. Az év végén így kapunk teljes képet a végzett munkáról. A legkiválóbbakat az idén is kiüntetik, emlékművet adnak számukra. Az összesítés egyben a városok és a községek között folyó tisztasági versenyre is választ ad. Nem érdektelen elmondani, hogy a Megyei Tanács végrehajtó bizottsága által 1968-ra meghirdetett versenymozgalom eredményeként Komló nyerte az I. díjat. A kiemelt városok és községek számára kiírt százezer forintos díjat a bányaváros kapta.

Az idei esztendőre szóló feladatok megoldására az operatív bizottság máris megkezdte munkáját.

*

Az egyes üzemekre, intézményekre, iskolákra a következő feladatot jelölték meg: Kossuth-bánya szocialista brigádjai kapták a Tompa Mihály,

az Arany János, a Vörösmarty utcaánál lévő grúndok kialakítását, a Tompa és a Petőfi utca deltájának rendezését.

Béta-akna: a hajtókanyar gondozása.

Zobák-akna: Anna-akna és környékének rendezése, Zobák-Magyaregyesi és Hosszúhetényi útnak területkiépítése.

Karbantartó Üzem: az üzem telephelyével szembeni terület rendezése.

Szénelőkészítő és Anyagellátó üzemek: a Fűrés Sándor utca mögötti térség kiképzése.

Helyiipari Vállalat: a Berek utca feletti terület rendezése, sport-pálya létesítése.

Kenyérgyár és Tűzoltóság: telephelyük környékének karbantartása.

MÁV és Erőmű: a városban lévő vasútvonal gondozása.

AKÖV és Betonárnyagvár: telephelyük csinosítása.

Szakmunkásképző Intézet: a környéki északi oldal (Majakovszkij utca alatt) fiatal parkerdő kialakítása. Az intézet alatti északi oldalán lévő sétány kiépítése.

KISZ: a bányászpark II. ütemének építése, a sikondai tábor megépítése és környékének rendezése.

Vöröskereszt: a lakóépületek környékének csinosítása, a köztisztasági és egészségügyi szabályok betartása.

Iskolák: fásítás és a fák pótlása.

MHSZ: a Kossuth-bányai lóter kialakítása, kerítésének építése.

*

A lakosság részéről otthonuk környékének csinosítása, parkosítása mellett a járdaépítésekhez kérünk segítséget. A kőbányától és az AKÖV-től — a fentiekben kívül a kőszállítás és teregetést várjuk.

Induljon verseny a lakótelepek között a rendezett és csinos városképpért!

Hazafias Népfőnt Komló városi Bizottsága

„Elfogadásra ajánlom...”

Az elmúlt héten ülésezett az országgyűlés. Ez alkalommal az alábbiakkal közöljük képviselőnk, Jazbinsek Vilmos felszólalását.

Igen tisztelt Országgyűlés, tisztelt Képviselő Társaim:

Felszólalásomban a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló törvényjavaslatról kívánok néhány mondatban reflektálni.

Hangsúlyozom, hogy résztvettem a jogi igazgatási és igazságügy, valamint az ipari bizottság együttes ülésén. Mint műszaki ember elbeszélgettem olyan műszakiakkal, akik a találmányok ügyében érdekeltek, akik a régi törvényt — amennyire lehet — megismerték, az újra véleményét mondták.

Egyetértek magam is a törvényjavaslat indoklásával. Ugy értem, hogy a törvény megalkotása ugyancsak egy lépés ahhoz, hogy a jogalkotás a megváltozott társadalmi, gazdasági rendszerünkhöz, a gyakorlati élethez igazodjon.

Azért mondtam, hogy ez is egy lépés, mert egyetértek dr. Korom igazságügyi miniszter elvtársnak a képviselők részére megküldött „Jogalkotás és Jogalkalmazás időszerű kérdései” című vázlatban felvetettekkel.

Igen sok törvényünk régi, a mai, sajátos, megváltozott helyzetet nem tükrözi, egyes pontjai elavultak már, gátolják a fejlődést és nagyon sok dolgozónak bosszúságot, de bizonytalanságot is okoznak.

Helyes, hogy a törvényjavaslat azt a célt szolgálja, hogy a szocialista államunkban tömegmértékű tegye a műszaki színvonal fejlesztését szolgáló újító és feltaláló mozgalmat, biztossítsa és elismerje az alkotó emberek anyagi megbecsülését.

A törvény gondol az egyén, a szocialista kollektívák, intézmények, vállalatok érdekességére is. Gondol a törvény a versenyben álló vállalatok műszaki fejlődését előmozdító versenyére.

Egy mondatban, a törvényjavaslat összefoglaló célja helyes. Elősegíti, megerősíti az anyagi bázis megteremtését, a magasabb életszínvonal elérésében.

E törvényjavaslat közvetlenül kevés embert érint, annak ellenére, hogy feltaláló lehet bárki, mégis jelentősnek tartom.

Az előbbiekben már említettem, hogy részt vettem a közös bizottsági vitán.

Megragadta figyelmemet dr. Mátai képviselőtársam jelentése, hogy magasszintű, jelentős találmány — mondja ki a törvény — a feltalálóról nevezükk el. Egyetértek dr. Kiss Árpád miniszter elvtársal, hogy ne vegyük a törvénybe ezt. Ez a találmány olyan, a társadalom ezt úgyis magáévá teszi.

Van nekünk Kandó-mozdonyunk, Heller-féle hűtőtoronyunk, Ajtai-féle fejítő, Kóta-féle rakodógépünk stb. Lehet anélkül, hogy azt törvényileg szabályoztuk volna gazdasági téren többet ártanánk, mint amennyit a megbecsülés terén elérnénk.

A szolgálati találmányra vonatkozóan sok vita merült fel. Egyetértek az indoklással, azé legyen a találmány elsődleges joga, aki finanszírozta azt.

Mégis szükségesnek tartom, hogy a végrehajtási utasítás mondja ki, hogy egy-egy találmányért mi jár a feltalálónak. Ne majd minden esetben a bíróság döntse el, hogy mennyit kell fizetni a vállalatnak. Gyakorlatban mondom, hogy egy-egy újításnál a kifizetési kulcszám megállapítása attól függ, hogy a gazdasági kalkuláció magas-e, vagy alacsony.

Biztosítsunk a feltalálónak előre olyan ösztönző lehetőséget, amelyért érdemes tevékenykedni. Kerüljük el a kétszínű feleseges tortúrákat.

A gyakorlati életben fellelhető visszaélések miatt van aggodalom a szakaszról és ezért szeretnék a kérdés végleges le rendezését biztosítottak látni. Ne legyen nyitott kapu.

A 11. § 3. pontja kimondja, hogy a szabadalmas köteles a találmányt a népgazdaság szükségleteinek megfelelő módon és mértékben hasznosítani, vagy arra másnak engedélyt adni. Ha nem, kényszerengedélyt lehet adni. Ez helyes!

De ha jó a találmány és a feltaláló mindent megtesz és mégsem hasznosítják? Lehet, hogy ezért, mert nem vett be olyan embert társnak, akinek nagy összeköttetése van.

Ilyen gondolataim voltak, amikor a TV-ben láttam a „Nehéz emberek” című filmet, de több esetet lehetett olvasni az újságokban is.

Ne a külföld vegye csak észre a jó találmányokat, vegyük észre mi is és alkalmazzuk, vezessük be. A találmányokkal ilyenfajta visszaélés legyen büntetendő cselekmény.

Ne a feltaláló holta után ismerjük el eredményeit.

A végrehajtási utasításban mondjuk ki, ha a találmány gazdaságilag hasznos, előnyös, a szakágak gondoskodjanak annak hasznosításáról, értékesítéséről.

A hanglemezeket, a színműveket nem a szerzők árúsítják.

A 12. § (1) pontja a végleges szabadalmi oltalmat 20 évben szabja meg.

Ne haragudjanak a szerző képviselő társak, de az ország szerzői sem, ha azt mondom, hogy a szerzői jogvédelem miért 50 év. Jó lenne a kettőt közelebb hozni egymáshoz.

Nem azt akarom vitatni, melyik munka nagyobb értékű. Egy-egy műszaki találmány, szabadalom is lehet a társadalomra olyan hasznos, mint egy jó tőnadal, avagy regény, de sorolhatnám a műveket tovább.

Ezen kérdés megállapításánál talán nem kellene ragaszkodni mereven a külföldhöz.

A 43. § (2) bekezdése kimondja, ugyanazon a napon érkezett bejelentések elsőbbségét az iktató sorszáma határozza meg.

Igy az iktatóra lesz bízva, hogy melyik találmánynak adjon elsőbbségi jogot, ki lesz a számára a kedvezőbb.

Ugy értem, az életben igen kevés azonos két találmány fog egy postával érkezni a Találmányi Hivatalba, de mégis a végrehajtási utasítás mondja ki, hogy a postai feladás időpontja legyen ilyenkor az elsőbbséget meghatározó iktatószám.

A 48. § (1—5) pontjai kimondják az érdemi vizsgálat lefolytatásának módját. A paragrafus 2. pontja kimondja, ha a Találmányi Hivatal a kitűzött határidő elteltével nem kap hiánypótlást stb., a találmányt el kell utasítani. Ez helyes. De jó lenne meghatározni azt is, ha nem is törvénybe foglalni, hogy a Találmányi Hivatal mennyi idő után köteles az elfogadási nyilatkozatot megadni.

Az egyik feltalálóval elbeszélgetve, úgy érzem jogos a feltevése, hogy ne 4 év után kapjon elutasító választ. A műszaki fejlődés üteme is megkívánja a gyorsabb ügyintézkedést. Hangsúlyozom, tudom, hogy egy találmány kiértékelése, elfogadása nem egyszerű dolog, de ez az idő mégiscsak túlzott.

Az 51. § felszólalási szakasz 4. pontja, továbbá az 54. § megsemmisítési eljárási szakasz 4. pontja a költségek viselésére a vesztes feleket kötelezi. Gondolom a költségek megfizetése bírósági úton hajtható végre. Helyeslem e rendelkezést. Remélem, a költségekben a tanúknak járó költséget is a vesztes félnek kell megtéríteni. Jó lenne ilyen kérdésekben egyéb téren is előbbre lépni.

A magam részéről nem tartom helyesnek, hogy bírósági tanúkihallgatásoknál a vállalatnak kell fizetni a tanú részére a műszaki, azaz a költségek nagyobb részét. Ha a vesztes félnek kellene ezt mindenkor fizetni és nem a „dolgozóknak”. Kevesebb lenne a válásnál stb. bírósági tárgyaláson felvonultatott tanúk száma.

Ugy értem, hogy itt nem kell kihangsúlyoznom, hogy minden ilyen bérköltség azokat is terheli akik tisztességesen dolgoznak.

Tisztelt Országgyűlés! Lehet, hogy én rosszul értelmezem a törvényességi óvásról szóló 65. §-t, amely kimondja, hogy az óvás folytán a szabadalom megadását elutasító, megszüntetését megállapító, megsemmisítő, vagy korlátozó végzést hatályon kívül helyezni nem lehet és a Legfelsőbb Bíróság csupán a törvénysértés megállapítására szorítkozik. Ha a törvénysértés fennáll, a Legfelsőbb Bíróság ez esetben nem utasíthat újabb döntésre?

Furcsának tartom, hogy a Legfelsőbb Bíróság csak megállapításra szorítkozik és nem dönt. Tudom, hogy a Legfelsőbb Bíróságtól nem kívánhatjuk, hogy több lépcsőben megvizsgálja műszaki szakértők véleményét felülvizsgálja és azt módosítsa, de ha már a kérdés oda kerül, döntsön is.

Igen tisztelt Országgyűlés! Elnézést kérek, hogy néhány kérdést a magam módján felvettem. Tettem ezt azért, mert az elbeszélgetések alkalmával csak kételyként vetődtek fel, de a magam véleményét is tükrözik. Nem kívánom a törvényjavaslat egyes paragrafusainak módosítását, de amennyiben illetékes szerveink gondolataim egyes pontjaival egyetértenek, kérem vegyék figyelembe esetleg a végrehajtási utasításban.

A törvényjavaslatot jónak tartom, elfogadom és tisztelt Képviselő Társaimnak elfogadásra ajánlom.”

ROZSARANY

IV.

Rozs Aranka, egy cigánytelepi lány, munkát és lakást keres az üzemtől. Fel is veszik szerződésesként és a nevét szépen alá is írja, hogy „Rozsarany”. — E világtól való kívánságát egyetlen mondatba öntötte ki:

— Ugy szeretnék már kikertülni a cigánysorsból!

Jelenleg nyolcan élnek egy putriban, (meg az 6 kislány) a putri azonban beázik és dűlőfűben van.

„Rozsarany” kívánsága azonban megoldhatatlan. Sok régi dolgozó is évek óta vár az üzemnél lakásra, a szerző azonban megsajnálja és próbál valamit tenni az érdekében — jöjjön teljesen kilitástalanul. Ezért felkeresi védencét a cigánytelepen, hogy tájékozzódjék körülményei felől.

A látogatást és a szerző nem megszokott udvariasságát a lány félre érve heves tiltakozásba fog: „En nem akarok a magam szeretője lenni!” — hangoztatja. Majd a cigánytársadalom szigorú határu erkölcselt esetetlenség és pártfogóját, támogatásának a magyarok között keitendő szóbeszéd elleni védelme érdekében elküldi, lemondva inkább szerény vágyairól is. A szociális kapcsolat azonban nem szakad meg.

Aranka szerződése a hó végén lejárt. Meg gyenge volt erre a dologra és nem is élt volna meg abból, amit így kereshetett. A leszámoló lapját nekem is alá kellett írni, így tudtam meg, hogy munka nélkül van.

Gondterhelt volt és szomorú.

A cementipari vállalatnál azonban hallottam, hogy keresnek női segédmunkást, meg a kenyérgyárban és a helyi iparnál, de a két utóbbihoz a nyolc általános, de legalább is jó írni, olvasni tudás volna szükséges. Marad tehát a cementipari. Írtam pár sort a munkaugyes kollégának, a ládát adtam a lányunk, menjen el vele.

Arany másnap korán bejött, s mondja, hogy elkészült. Már vettek fel valakit, pedig milyen jó lett volna... Na, mindegy.

Elküldtem a munkaközvetítő irodába, ahol azért valamilyen munkalehetőség mindig csak akadhat annak, aki nem válogatos. Mint kiderült, volt is; a vízműveknél.

Hanem amikor odament, azt mondták neki, hogy más „különbben is” betelt a létszám.

Ez a „különbben is” kifejezés ragadta meg a figyelmem és faggatni kezdtem Arankát:

— Hogy volt ott a munkaközvetítő irodán?

— ...ha cigányról van szó, rögtön betelik a létszám... — mondatta vele a bánat és a kezdődő keserősége, ha talán nem egészen úgy volt.

— Hát a vízműveknél nem is járt? — kérdeztem.

— Nem, mert itt azt mondták...

— Mit?

— ...hogya ne is menjek... kár...

Igaz, hogy tegnap óta már eltelt huszonegy óra, de azért felkerekedtem és kimentem a víz- és csatornaművekhöz, úgy is volt arra hivatalos dolgom. A munkaugyi osztály vezetőjét kerestem, aki nem volt bent, de egy kislány az irodájában okosan és oly kedvesen érdeklődött, hogy miért keresem, hát elmondtam neki. És jól is tettem, mert azt ajánlotta, hogy menjek az igazgató elvtársához (Morbert Jánoshoz), hátha „ő is” el tudja intézni az ügyet.

Az igazgatónak (rendkívül szimpatikus ember) szintén elmondtam, de már jóval részletesebben Rozs Arankával való illetlen kapcsolatomat, aki türelmes és igen érdeklődő meghallgatás után azt mondta, hogy nagyon tetszik nekem az ügy, melyben felkerestem, de sajnos a létszám tegnap valóban betelt. Hanem segíthet egy kéthónapos szerződéssel Arankán. Addig is időt nyerünk egy véglegesebb munkahely szerzésére. Küldjem be holnap, felveszi a lányt és gondja lesz rá továbbra is.

Mikor Rozsaranynak elmondtam, hogy van munkája a vízműveknél, úgy nézett rám, mint aki csodát tett. Kétszer is el kellett neki mondanom, hogy elhiggye. Ekkor az öröme egy olyan megrázó, ősi kifejezést láttam meg az arcán, amit leírni nem tudok, mert a repeséshez épp oly közel állt az, mint a rettenethez.

Ezután egy héti ismét nem láttam. Ma azonban hazafelé, éppen szembe jött velem. Hamar észrevettem és lártam, hogy lassan ballag, csak amikor megpillantott, akkor gyorsította meg lépteit és széles, kedves mosolyra nyílt szája. Bizonyára rám várt, azért sétált erre, hogy találkozzunk. En is örültem, mert nagyon kíváncsi voltam, hogy milyen az új helye, mi dolga ott. Abban biztos voltam, hogy felvették, mert bár csak most ismertem meg Morbert Jánost — az igazgatóval való rövid tárgyalás feltétlen olyan érzéseket hagyott bennem, hogy ennek az embernek van szíve, lelke — gyökere mások életéhez, munkájához is.

Es valóban. Aranka már mondja is, hogy szívélyesen fogadták és jó munkát kapott, ötförintos órabért. Rögtön is számítottuk, hogy az ezer forint egy hónapban, amiből egyelőre meg tud majd élni.

Azán még arról mesélt, hogy gyalog jár le a telepről, de nincs messze, s hogy szereti a munkáját, hogy szépen bánnak vele és egyáltalán nem érezte, hogy cigány. Van rendes fürdő és minden.

En meg mondtam, hogy csak fürdjön meg minden munkaszak után szépen és a szebbik ruhájába járjon be, munkába meg mindig öltözzön át abba a kis halásznaciba, amiben a mi üzemünkben is dolgozott. Es csak így, amint az öltözködésről beszéltem neki, most vettem észre, hogy fölöslegesen szavalok. El is felejtettem idáig mondani, hogy ismét új, szóval nem úgy értem, hogy újonnan vásárolt, hanem másik ruhában jelent meg ma Rozsarany, ami eddig még nem is volt rajta.

Persze — tudom hogyan szokott ez lenni a nőknél — ha kell, egymásnak szívesen kölcsön adják ruhadarabjaikat a barátok, sógornók, nővérek. Hát valószínű, hogy Aranka is így csinálja ezt egyelőre. A szandál azonban mindig ugyanaz.

Most azonban már be kell fejeznünk itt, a főtéren való tárgyalásunkat, mert valóban... mert egyszerűen úgy bámulnak ránk az emberek, az ismerőseim, kollégáim, akik szintén most mennek haza, mintha sosem láttak volna.

Nem lehet tán egy cigánylánnyal beszélgetni a Lenin-téren?

— Hát Isten vele, Aranka. A héten majd meglátogatom magát is, meg az igazgató elvtársat is.

— Nagyon jó lesz. Az nagyon jó lesz, — bizonygatta és a kezfogásnál szépen beletette megint az egész tenyérkéjét a kezembe. Akár a gyerek.

Egy tubus Kaloderma-zselét kellene vennie, így tönkre megy a keze — gondoltam. Es azt is gondoltam, hogy az iskolaigazgatóval is beszélnem kellene a beiratkozásáról.

Magyar—lengyel barátsági est Komlón

A lengyel kultúra nagyszerű kiállítása

Magyar—lengyel barátsági estet tartottak csütörtökön Komlón a Május 1 Művelődési Házban. A két nemzet himnusa köszöntötte a kiselőadóit termet zsűfoglalás megtöltő közönséget. Egy szavaltat vezette be a műsrot, majd a belvárosi általános iskola kórusa következett. Tóth Ferenc karagany vezényletével remek kóruszámokat adott elő az országos-hírű énekkar.

Kiss István, a Hazafias Népfőnt városi bizottságának elnöke meleg szeretettel köszöntötte a résztvevőket. Megjelent Mitzki Ervin, a Megyei Pártbizottság képviselője, Szilvási József, a Városi Pártbizottság osztályvezetője, Sztérgár János, a Hazafias Népfőnt megyei bizottságának titkára, Kádár Németh Béláné, a népfőntbizottság helyi titkára, Nagy Ferenc, a Városi Tanács elnökhelyettese. A hallgatóság nevében külön üdvözölte Edvard Debiczky elvtársat, a budapesti Lengyel Kultúra igazgatóját.

A barátsági esttel vette kezdetét megyénkben a magyar—lengyel barátsági hét, amely április 22-ig tart.

A nagyszerűen sikerült program keretében Kiss István elvtárs tartott előadást Lengyelország életéről. — A lengyel népet nagyon tiszteli városunk lakossága is, hiszen sok-sok bányász járt már a testvérországban — hangsúlyozta, majd így folytatta: — A különböző találkozókon, tapasztalatcseréken meleg barátság szövődött.

A népfőntelnök áttekintést adott Lengyelország történetéről, a szocializmust építő ország fejlődéséről. Kiemelt helyen foglalkozott a lengyel bá-

nyászok munkájával. Lengyelország 1966-ban 122 millió tonna szenet termelt, s ma világvizonylatban a széntermelésben a 6. helyet foglalja el. Az USA és Szovjetunió mellett Lengyelország exportálja a legtöbb szenet.

— A lengyel nép a Lengyel Egyesült Munkáspárt irányításával véglegesen rálépett a proletár internacionalizmus

baráti fogadtatást, amelyben a komlóiak és a megye vezetői részesítettek. Beszámolt arról a fejlődésről, amelyet Lengyelország a legutóbbi 25 évben elért. A népi hatalom kezdetétől többet végzett, mint a burzsoázia a száz éves fennállása alatt.

A barátsági est rangos vendége számos kérdésre adott választ, majd a megjelentek meg-

útjára és a szocialista világrendszer országai között igen célratörő munkával dolgozik a szocializmus teljes felépítéséért — hangsúlyozta az előadó.

Felszólalt Edvard Debiczky elvtárs is. Köszöntötte azt a

tekintették a Lengyel Kultúra rendezésében bemutatott színvonalas kiállítást.

(Vizhányó)

Fotó: Nemesi

(Folytatjuk.)

Csikós Ferenc

TÁJÉKOZTATÓ

A MECSEKI SZÉNÁNYÁK IGAZGATÓSÁGA MŰSZAKI-GAZDASÁGI-SZERVEZÉSI TÁJÉKOZTATÓJA

II. ÉVFOLYAM

4.

SZAM

Vállalatunk bérpolitikája a gazdasági mechanizmusban

A gazdasági mechanizmus reformjáról szóló rendeletek viszonylag bő terjedelemben foglalkoznak a dolgozók személyi jövedelmét, anyagi érdekelttségét érintő és megváltozott szabályok tárgyalásával.

Az új előírások iránt rendkívül nagy az érdeklődés dolgozóink részéről, mindez érthető, mert hiszen valamennyiüket érintő újról van szó.

A jobb megértés, a tisztánlátás elősegítésének szándéka adta a gondolatot, hogy e tájékoztató keretében — a teljesség igénye nélkül — vázoljam vállalatunk bérpolitikáját az új gazdasági mechanizmus első évében és röviden érintsem a vállalati bérpolitika főbb irányelveit a folyó gazdasági évre vonatkozóan.

Mindenek előtt szükségesnek tartom azon alapelvek vázlatos ismertetését, amelyek összhangját biztosítanunk kell a személyi jövedelmek alakulásában, az anyagi érdekelttség fokozottabb megteremtésében.

A gazdaságirányítás új rendszerében a központi szervek a vállalat részére nem határozzák meg

— a felhasználható létszám volumenét, sem annak összetételét,

— az elérhető átlagos bérszínvonalat, átlagbért és

— a fentieknek megfelelően a beralapot sem.

Igy a vállalat maga dönthet arról, hogy a termelési programot milyen szakmai összetételű és bérszínvonalú létszámmal valósítsa meg.

Ez a döntés azonban távolról sem lehet önkényes és nem alapulhat valamilyen szociális megfontolásokon.

A gazdasági mechanizmus nyereségérdekelttségi rendszere gazdaságilag arra készíti a vállalatot, hogy a termelés követelményeihez igazodva, optimális létszámot foglalkoztasson és csak a nyereség növekedésével arányosan emelkedjenek a személyi jövedelmek.

A személyi jövedelemszabályozás, az anyagi érdekelttséggel szemben elvárt követelmény, hogy megteremtjük a kapcsolatot, helyesebben az összhangot a vállalati nyereség és a jövedelemtervezők növekedése között, volumenében növekedjék a nyereségtől közvetlen függő rész (részesedési alap) súlya.

A munkabérek a vásárlóerőnek döntő hányadát képezik. Nagyon fontos, hogy a bérek növekedésének üteme arányos legyen a termelés fejlődésével, vagyis hogy a kiáramló vásárlóerő arányban álljon az árualappal.

Igy joggal merül fel annak szükségessége, hogy a felügyeleti szerv egyetlen összevont mutatóban rögzítse, egy fő/évre vonatkoztatva, a bérköltségeként elszámolható tervbérszínvonalat. Vállalatunk bázisbérszínvonal terve 31 600 Ft/fő/év, s 1968 évtől kezdődően 3 évig van hatályban, évente csak a fizetett napok számának változásától függően korrigálható, naponként 0,2 százalékkal. Az elmúlt évben 0,4 százalékkal korrigálhattuk bázisbérszínvonal tervünket és így az 31 726 Ft/fő/év volt.

A bázisbérszínvonal terv megállapítása az 1967 évi terv-átlagberek összevonasán alapult, ezeket korrigálták a gazdasági évben a tervhez képest elért tényleges létszámmegtakarítás bérének 75 százalékaival. Ezen kívül a bázisbérszínvonal tervbe nyert beépítését az 1967 évi állományon kívüli bér, 1966 és 1967 év átlagának megfelelő újítási díj, az illetményezés értéke, a fiatalokai bére.

Az érvényben lévő szabályok szerint a vállalat szankció nélkül bérköltségeként elszámolhatja a gazdasági évben foglalkoztatott létszám és a bázisbérszínvonal tervszorzatából adódó bértömeget. Amennyiben a vállalat gazdasági eredményei lehetővé teszik, nincs akadálya a bázisbérszínvonal tervet meghaladó bázisbérszínvonal kialakításának, az ezzel arányos bértömeget azonban a felosztható részesedési alaptól kell vonni. A bérszínvonal növekmény 1968 évben sem lehetett több 4 százaléknál, a vezetőket érintő következmények nélkül. Megjegyzem, hogy ez utóbbi kötöttség a folyó évben már feloldást nyert.

A személyi jövedelmek másik igen lényeges forrása, a hűségjutalomon kívül, a részesedési alap.

Mint ismertetés, a vállalatnál maradó nyereség központi-átlag szabályok szerint megoszlik a személyi célokat

szolgáló részesedési alpra, továbbá a fejlesztési alpra és a tartalékalpra. A felosztható részesedési alapot pénzüben, nem pénzüben és a következő évre tartalékolni részesedésre kell bontani. A részesedési alap pénzüben részesedésre elkülönített részből, annak terhére, lehetőség van évközben, előre meghatározott feladatként prémiumot, vagy jutalmat stb. fizetni.

Az év végi részesedés dolgozók közötti szétosztásának alapelvei ma már széles körben ismertek, gondolok itt a részesedési kategóriákba való sorolásra, a vetítési alpra, a csoportmaximumokra. Ezzel kapcsolatban csak egy gondolatot szeretnék kiemelni és pedig azt, hogy a dolgozókat a vállalati eredményre gyakorolt befolyásuktól függően kell az I., II., és III. részesedési kategóriába sorolni. Minthogy a kategóriák csoportmaximumai (80, 50, 15) jelentősen differenciáltak, ez egyben biztosítja azon követelményt is, hogy a felosztható részesedési alaptól nagyobb mértékben részesedjenek azok, akik munkájukon keresztül jelentősebben járultak hozzá a vállalati nyereség eléréséhez.

Úgy vélem, elérkezettünk egy olyan rész tárgyalásához, ami az elmúlt évben, de különösen a közelmúltban, az 1968 évi részesedés kifizetése alkalmával, sokat vitatott, kifogásolt téma volt.

Valóban egyszerű rápillantásra szembejön az egyes részesedési kategóriák közötti jelentős különbség. A szabályok közelebbi vizsgálódásából azonban kiderül, hogy a kategóriák közötti differenciálásának komoly és megalapozott indokai vannak.

Ezek a következők:

— Az I. és II. részesedési kategóriába tartozó dolgozók (vezetők, középszintű vezetők, önálló ügyintézők stb.) néhány kivételtől eltekintve rendszeresen premizáltak. A premizált dolgozók prémiuma, 1967 év végéig, két forrásból akkumulálódott:

a) beralapban elszámolható prémiumkeret, ami vállalatunknál meghaladta a 9 millió forintot,

b) a nyereségnapok függvényében képződött prémiumkeret, ami azt jelentette, hogy az elért nyereségrészesedési napok számától függően, naponként 384 e. Ft. további prémiumkeret képződött. Az úgynevezett „nyereségszámítás” évenként váltakozóan 6—7 millió forintot tett ki, tehát rendkívül jelentős jövedelemtervező volt.

A már említett 1968 évi bázisbérszínvonal tervbe csak a beralapban tervezhető prémium (9,2 millió forint) került beépítésre.

Igy 1968 évtől kezdődően, az I. és II. részesedési kategóriába tartozó rendszeresen premizált dolgozók vonatkozásában, a részesedési alap a b) pontban említett „nyereségszámítás” is hivatott kielégíteni.

Jelentős különbség van az alkalmazottak és munkások vetítési alapja között. Míg a munkásoknál az átlagkeresetbe beszámítják a bérköltségeként elszámolt valamennyi jövedelemtervező képezi a vetítési alapot, addig az alkalmazottak vetítési alapjába csak a bérköltség terhére elszámolt prémium és jutalom nélküli kereset összege vehető figyelembe.

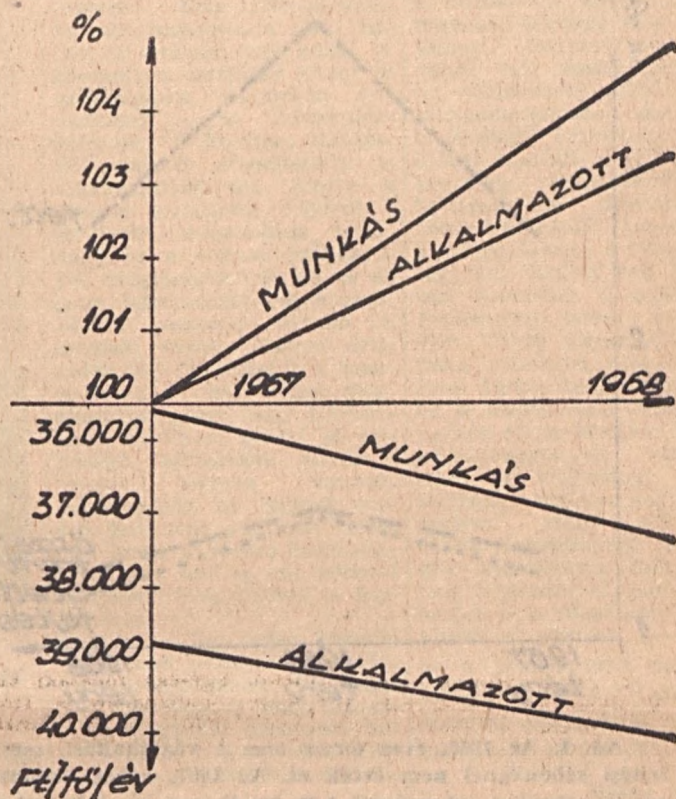
— Azon időszakra, amely alatt a dolgozó munkát nem végzett és átlagkeresetét, vagy keresetpótló fizetést kapott a távollét idejére, a kategóriák szerinti vetítési alapok megállapításánál fiktív vetítési alapot kell képezni. Ez a rendelkezés elsősorban a rendszeresen premizált alkalmazottakat (zömmel I. és II. részesedési kategóriába tartozók) érinti hátrányosan.

— Vesztéses gazdálkodás esetén rendkívül szigorú bérezési szabályok lépnek hatályba. Abban az évben, amelyben a vállalat a tartalékalap által nem fedezett veszteséggel zár, az I. kategóriába sorolt dolgozókat személyi alaptörék 75 százaléka, a II. kategóriába soroltakat pedig személyi alaptörék 85 százaléka illeti meg. A III. kategóriába soroltak bérét veszteséges gazdálkodás esetén is csökkentés nélkül kell fizetni.

Az elmondottakat összefoglalva, véleményem szerint, a kategóriák közötti jelenlegi aránymegosztás mindenképpen indokolt, ugyanis csak így biztosítható, hogy az I. és II. részesedési kategóriába tartozók jövedelemszintje a tervnek megfelelően arányosan fejlődjen. Egy esetleges más alapelv szerinti felosztás esetén mindenképpen komoly gondot jelentene a korábbi évek úgynevezett „nyereségszámítás” valamilyen formában történő realizálása.

Az eddigiek során, valóban csak a lényegre szorítkozva vázoltam a személyi jövedelemtervezők alapvető két forrását, a költségként elszámolható bázisbérszínvonal terv lényegét, a részesedési alap felosztását és ezek összefüggéseit.

Vállalatunk dolgozóinak összes személyi jövedelme (nettó, részesedési alap, hűségjutalom) 1967. évhez képest rendkívül kedvezően alakult. A személyi jövedelmek fejlődését az alábbi diagramm érzékelteti, állománycsoportok szerint:

Megállapítható, hogy a munkások összes személyi jövedelme 1967 évhez képest 4,9 százalékkal, míg az alkalmazottak személyi jövedelme 3,4 százalékkal fejlődött.

Az 1968 évi vállalati bérpolitikai tervet a vállalat vezetősége, a szakszervezeti bizottsággal egyetértésben hagyta jóvá, az alábbiak szerint:

— 1968 január hó 1-ével a termelési folyamatok irányműszakbérének, a mozgófenntartás kivételével, 76 Ft/műszakról 80 Ft/műszakra emeltük fel.

A gazdasági év során, több lépcsőben fokozatosan ártértünk a rövidített munkarendre, ezzel egyidejűleg, megfelelő bérszorzó alkalmazásával az irányműszakbérreket 92 Ft/műszakra emeltük fel, ugyanakkor a mozgófenntartás irányműszakbérének 79 Ft/műszakbérben állapítottuk meg. Megfelelő bérszorzót alkalmaztunk az időbérbeszámítás munkakörben foglalkoztatott dolgozóknál is.

(Folytatás a 4. oldalon.)

A tolató vágánygépkocsi kísérleti üzemének tapasztalatai

Nemcsak élénk színével, teljesítményével is komoly felhívást keltett a komló szénpályaudvaron március hónapban, kísérleti üzem közben kipróbált, UNIMOG elnevezésű, két-eltű, vasúti pályán és közúton egyaránt közlekedni képes vágánygépkocsi.

A kísérleti üzem során az utcai járókelők részéről is megnyilvánult spontán érdeklődés ösztönöz bennünket arra, hogy a vágánygépkocsiról, az üzemi tapasztalatokról, lényegre törő rövid ismertetést adjunk.

Mindenek előtt arról kell szót ejtenünk, milyen okok tették szükségessé a kísérleti üzemeltetést. Ismeretes, hogy Komló szénpályaudvaron a szénrakodáshoz naponta felhasznált mintegy 250—300 vasúti kocsit, üresen, vagy rakott állapotban tolatással mozgatni kell. A tolatást a szénpályaudvaron két mozdony végzi. Az egyik mozdony az üres kocsikat állítja a rakodóvágányokra, a másik mozdony pedig a megtöltött és lemérlegelt vasúti kocsikat a mérleg előtti tárolóhelyről a vonatindító vágányokra.

Megítélésünk szerint ez a megoldási mód költséges, amit előnyös volna felváltani kevesebb anyagi áldozatot kívánó rendszerrel. A lehetőségek felkutatása során találkoztunk az UNIMOG-gal. Az információk anyag sejtette, hogy a vágánygépkocsi rendelkezik mindazokkal a tulajdonságokkal, amelyekhez a szükséges kocsimozgató feladatok fennakadás nélküli teljesítése érdekében okvetlenül ragaszkodnunk kell.

Nagy horderejű kérdés eldöntéséről lévén szó, a kapott információkat feltétlenül ki kellett egészíteni tényleges tapasztalatokkal, hogy a meglévő rendszer felváltásáról a tények ismeretében lehessen dönteni. Így került sor a kísérleti üzem megszervezésére és végrehajtására.

A kísérleti üzemnek a konkrét célja annak megállapítása volt, hogy a vágánygépkocsi a szénpályaudvaron ténylegesen felmerülő munkafeladatokat képes-e kifogástalanul végrehajtani. Üres oldalon az ismétlődő munkafeladat 4—6 db üres vasúti kocsinak a tároló vágányról a kihúzó csonkavágányon keresztül a rakodó vágányokra való beállítás. Azért nem kell több kocsit egyszerre mozgatni, mert a kihúzó csonk hossza 65 méter lévén, ennél több kocsit oda egyszerre nem fér be. Az említett kocsimennyiség súlya 60—120 t, az UNIMOG vontatási teljesítménye viszont 5 százalékos emelkedésben 300 t, tehát a vonórő még 50 százaléka sincs kihasználva. A kísérleti üzemben éjjel és nappal, száraz időben és csúszós, nyálkás pályán, gyenge havazás mellett és vékony jégréteggel fedett pályán tapasztalhattuk, hogy a vágánygépkocsi a munkafeladatot fennakadás nélkül megoldotta.

A rakott oldalon a munkafeladat abból áll, hogy az I—IV. sz. rakodóvágányon megtöltött, lemérlegelt és lehúzásra előkészített 5—8 rakott kocsit a tárolás helyéről a vonatindító vágányokra kell juttatni. Nyolc darab kéttengelyes vasúti kocsi bruttó súlya max. $3 \times 40 = 320$ t. Ez a teljesítményigény a vágánygépkocsi teljesítőképességét meghaladja, tehát a vasúti kocsik folyamatos eltávolítását kisebb csoportokban lehet elvégezni. A rakott oldalon kipróbáltuk a MÁV tolatási módszere szerinti tolatást s megállapítottuk, hogy a vágánygépkocsi (a vezetők életükben először végeztek ilyen tolatási mozgást) először 5, majd a következő mozgássorozatnál 3 perc alatt húztak le egy kocscsoportot. A hármasával

végzett lehúzásnál a max. 5 perces időigényt figyelembe véve 100 kocscsoport lehúzásához $100 \times 5 = 500$ perc tisztá munkaidő szükséges a napi lehetséges 1440 perces időből.

A rakott oldalon a vágányok befogadóképessége jóval kisebb, mint az üres oldalon, ezért itt a kocsielhúzás folyamatosságának biztosítására a rakodási üzem érdekében is rendkívül nagy figyelmet kell fordítani. A kísérleti üzem felelet adott erre a kérdésre is, mert a tolatási mozdulatokat a tapasztalat szerint a vágánygépkocsi függőben végzi el, mint a tolató vasúti mozdony és így gyakorlatilag az üzem szempontjait előtérbe helyezve, jobb teljesítmény várható tőle, mint a vasúti mozdonytól.

A vágánygépkocsi fürgé mozgását, nagy mozgékonyágát rendkívül tapadóképesége, kiváló felgyorsulási tulajdonságai, a egyszerű fékhatás és nem utolsó sorban az a körülmény idézi elő, hogy önműködő kapcsolóköszülékkel van felszerelve, tehát a ráakasztás és leakasztás munkája, amikor a mozdony és a vasúti kocsi közé embernek kell bebújni, hogy azt elvégezze, egyszerűen elmarad. Összekapcsolásnál az önműködő kapcsolófej, szétakasztásnál pedig a gépkocsivezetőnek a vezetőfülkében végzett gombnyomása pótolja azt.

Mindent összevetve a tapasztalati tények azt bizonyítják, hogy a vágánygépkocsi alkalmas azoknak a munkafeladatoknak folyamatos és hiánytalan megoldására, amelyek a szénrakodásnál a vasúti kocsi mozgatásánál felmerülnek és felmerülhetnek. A szénpályaudvaron azonban olyan vasúti tevékenység is folyik, amelyik nincs összefüggésben a szén-előkészítő üzem munkájával, így azt az alaposan indokolt döntést, hogy a szén-előkészítő üzem részére vásároljunk ilyen vágánygépkocsikat első vonalon az akadályozza, hogy a közös üzemi technológiában, a működési terület megosztásában, a költségviselési arányok kialakításában eddig nem tudtunk megállapodni.

Dr. Szotyori Árpád
Szénért. osztály

Vállalatunk bérpolitikája a gazdasági mechanizmusban

(Folytatás a 3. oldalról.)

Növeltük a mozgóbér volumenét, a szakmásokok prémiumkeretét az 1967 évi 5,50 Ft/műszak szintről 8 Ft/műszakra emeltük. Ezen felül év közben a vállalati nyereségterv túlteljesítése érdekében további 5,8 millió Ft nagyságrendű prémiumkeretet bocsátottunk az üzemek rendelkezésére.

A mozgóbér volumen felhasználására vonatkozóan kötelező előírásokat nem adtunk, így megteremtődött annak lehetősége, hogy az üzemek vezetői, a helyi adottságoknak legmegfelelőbb premizálási, esetleges jutalmazási formákat alkalmazzák.

A 34/1967. NIM. sz. utasítás alapján valamennyi munkás állománycsoportba tartozó dolgozót, 1968. július 1-ével, a meghatározott szabályok szerint (szakképzettségi fokozat és munkakörülményi fokozat) munkaköri besorolással láttuk el. Ugyanezen időpont kezdődően az időbéres dolgozókat személyi besorolásban is részesítettük, ennek során arra törekedtünk, hogy a fennálló bérarányt-

lanságokat, alappéremeléssel megszüntessük, vagy mérsékeljük. Az alappéremelés a 8019 fő időbéres dolgozó közül 6352 főt érintett közvetlenül. Ez alkalommal a szakmunkások személyi besorolását műszakonként átlagosan 2,59 Ft-tal, az egyéb betanított és segéd munkások besorolását műszakonként 2,07 Ft-tal emeltük fel. A bérrendezés féléves hatása pótlékokkal együtt 3 millió forintot tett ki.

A bérformák és premizálási rendszerek tekintetében említésre méltó változás nem történt.

Lehetőséget biztosítottunk a rokkantvájárok 62 Ft-os fix bére helyett a rokkantvájárbér 62-72 Ft/műszak érték közötti megállapítására.

Az alkalmazotti állománycsoportban az alacsonykeresetű kisegítő és nem ipari állománycsoportba tartozó dolgozók körében, 1968. május hó 1-i hatállyal 50 Ft/hó keretösszeg felhasználásával alappéremelést hajtottunk végre.

1968. július 1-ével a műszaki és adminisztratív állománycsoportban differenciált alappéremelésre került sor. Ennek féléves hatása 700 ezer Ft nagyságrendben jelentkezett.

Az 1968. évi 113/1968. 12. M. M.—KPM számú együttes utasítás végrehajtásával rendeztük a gépkocsivezetők alappéret és új alapokra helyeztük a személygépkocsivezetők túlmunka elszámolását. Mindez kedvezően érintette a gépkocsivezetők jövedelemalakulását.

Az 1968. évi részesedési nyereség felosztásának alapelvei a következők:

Az 1968. évi eredményeink alapján a felosztható részesedési alapunk 41,615 millió forint volt, amelyből levonásba kellett hoznunk, évközi kifizetéseket, kategória átlagot nem terhelő 1,615 millió forintot. E kifizetések zömmel segélyek, jutalmak, tanulmányi ösztöndíjak, újtási díjak stb. címen fordultak elő.

Évközi csoportátlagot terhelő kifizetések összesen 2108 millió forint nagyságrendben törtétek, elsősorban év végi jutalmazás formájában, így 1969. február 28-án év végi részesedésként kifizetésre került 37 892 millió forint.

Vállalati szinten a kategóriákhoz tartozó vetítési alap százalékában a kifizetések az alábbi csoportátlagnak felelnek meg:

I. részesedési kategóriában	26,1%
II. részesedési kategóriában	16,3%
III. részesedési kategóriában	5,4%

A részesedési nyereségrész felosztása az üzemek között differenciáltan történt oly módon, hogy az üzemek biztosított részesedésként a bér arányában megkapták a felosztható részesedés 80 százalékát. A különböző mutatók (termelési terv, minőségi mutató, önköltségi terv, összüzemi teljesítményterv stb.) teljesítése esetén további maximálisan 20 százalékos, tehát összesen 100 százalékos részesedéshez jutottak.

A dolgozók közötti differenciálás jellemzői:

Az I. és II. részesedési kategóriába tartozók részére, még az elmúlt gazdasági évben meghatározott nyereségterv teljesítéséhez kötve, fix összegű részesedést tűztünk ki, és ezt csak abban az esetben csökkentettük, ha a gazdasági egység a 80 százalékon felüli rész elbírálásához előírt mutatók valamelyikét nem teljesítette. E két kategóriában ugyanolyan százalékos mértékű csökkentést alkalmaztunk, mint amilyent az illető üzem egészére hajtottunk végre.

A III. részesedési kategóriában a személy szerinti differenciálás lehetőségei jelentősek voltak, ugyanis a felosztható részesedési nyereségrész alapul véve, a kategória átlagszorozót, mint már említettem, fiktív vetítési alap figyelembevételével számítottuk és közöltük az üzemekkel. A fiktív vetítési alap számításánál a táppénzes napok miatt kiesett időre átlagbért vettünk figyelembe, a dolgozó viszont részesedését az elért éves nettókereset, — a részére ténylegesen kifizetett táppénz mint éves összereszt — és a kategória átlagszorozó szorzata alapján kapta.

Részben a fentiek szerinti számfejtések eredményeként, részben a műszakmunkások miatti szankcionálások, a fegyelmi határozatokban történt elvonások miatt, valamennyi üzemnél a III. részesedési kategóriában tartalék képződött és ezt, általában 200 Ft-tól 1000 Ft-ig történő személy szerinti differenciálással osztották szét. Így lehetőség nyílt a törzsgárda tagjainak, a szocialista brigádtagnak, a kiemelkedő jó munkát végző dolgozók fokozottabb anyagi megbecsülésére. Meg kell jegyeznünk, hogy az üzemek a rendelkezésükre bocsátott részesedési alapról a folyó gazdasági évre tartalékokat nem képezhettek, azt teljes összegében ki kellett fizetni.

Az elmondottakból megállapítható, hogy 1968. évben dolgozóink összes személyi jövedelme, jelentősen fejlődött és ehhez a vállalat gazdasági eredményei reális alapot teremtettek.

Végül néhány szóban összefoglalva szeretném ismertetni vállalatunk 1969. évi bérpolitikai célkitűzéseit:

Az elmúlt évek jól bevált gyakorlatának megfelelően, a vállalat vezetősége, — a szakszervezeti bizottsággal egyetértésben — rögzítette az 1969. évi bérfelvezetési tervet, az anyagi ösztönzés főbb irányelveit.

Ezek a következők:

Az 1969. évi termelési programot, a bázisbérszínvonal tervhez képest 2 százalékos bérfelvezetéssel kívánjuk megvalósítani. A 2 százalékos bérfelvezetési lehetőség közel 12 millió Ft abszolút bértömeget reprezentál, bázisbérszínvonal terven felül.

1969. január hó 1-i hatállyal végrehajtottuk a következő bérfelvezetési intézkedéseket:

a) A szakmásokok mozgóbér volumenének növelésére az eddigi 8 Ft/műszak szakmásokok prémiumkeretét 12 Ft/műszakra emeltük fel.

b) A munkák és munkások besorolási rendszeréről szóló 34/1967. NIM. sz. utasítás teljeskörű alkalmazását végrehajtottuk. Ennek során valamennyi szakmások dolgozót személyi besorolással láttuk el. A szakmások személyi besorolásának hatása van a munkaközi szünet számfejtésére, a túlorapótlék számfejtésére és az állásidőre. 1969. január 1-től a személyi bér képezi a felsoroltak számfejtését, a korábbi úgynevezett urasági vájárbbér helyett. A személyi bér átlaga, vájárroknál, üzemi szinten nem haladhatja meg a 97 Ft/műszak értéket.

c) Hosszú éveken keresztül megoldatlan probléma volt a termelő munkában, gyakran több évtizedes szolgálattal rendelkező vájárképesítésű dolgozók anyagi megbecsülése, amennyiben közvetlen termelő munkára alkalmaznánk a vájárképesítésű dolgozókat. A személyi besorolások alkalmazásával egyidejűleg lehetőséget biztosítottunk, hogy indokolt esetben, az arra minden tekintetben érdemes vájárképesítésű dolgozók, a személyi bér csökkentése nélkül kerüljenek áthelyezésre, földalatti kiszolgálói munkakörbe.

d) Zobák-bányán munkahelyi pótlék bevezetésére került sor, ennek mértéke a csapatra telepített szakmásoknál az alapkereset 10 százaléka, az egyéb föld alatti munkásállományú dolgozóknál pedig az alapkereset 5 százaléka.

e) A kiszolgálói időbéres munkakörökben, a helyenként még tapasztalható bérfeszültségek felszámolására, differenciált alappéremelést hajtottunk végre.

f) Az alkalmazottak prémiumrendszerét hatékonyabbá kívánjuk tenni. Ennek érdekében növeltük az üzemek hatáskörét, a premizálás, — valamennyi premizált dolgozó vonatkozásában — éves szintű, az éves prémiumfeladat időarányos részének teljesítésétől függő negyedévenkénti előleg folyósítással.

Az elmúlt években, rendszerint a II. félévben központilag előírt célfeladatok kitűzésére került sor, a célprémium összegének meghatározásával, ami általában egy negyedévi prémium összegének felelt meg. Abból az elgondolásból kiindulva, hogy az üzemek már a gazdasági év kezdetétől az anyagi ösztönzés legmegfelelőbb formáit alkalmazhassák, az említett célpremiálási keretösszeggel növeltük az üzemek éves prémiumkeretét.

Igy természetesen a folyó gazdasági évben, központilag szabályozott átfogó célpremiálásra nem kerülhet sor, mert ennek keretét — mint már említettem, az üzemek rendelkezésére bocsátottuk.

Az 1969. évi bérpolitikai célkitűzéseikkel kapcsolatban ezúttal is rá kell mutatnunk, hogy a bázisbérszínvonal terv feletti bérszínvonalal arányos bértömeg, az 1969. évi felosztható részesedési alapról annak idején levonásra kerül. Nagyon fontos tehát, hogy a gazdasági egységek a rendelkezésükre bocsátott tervezett bérszínvonalon, beralapon belül gazdálkodjanak. Az 1969. évi üzemi szakmai beralaptervek a változó bérfelvezetési intézkedések bérügyi hatását magukba foglalják. Tisztában kell lennünk azzal, hogy a terven felüli bérigénybevétel, „számláját” csak önmagunknak nyújthatjuk be, viselve a magasabb bérigénybevétellel arányos járulékok költségeit.

Kékes Ferenc
bérügyi oszt. vez. h.

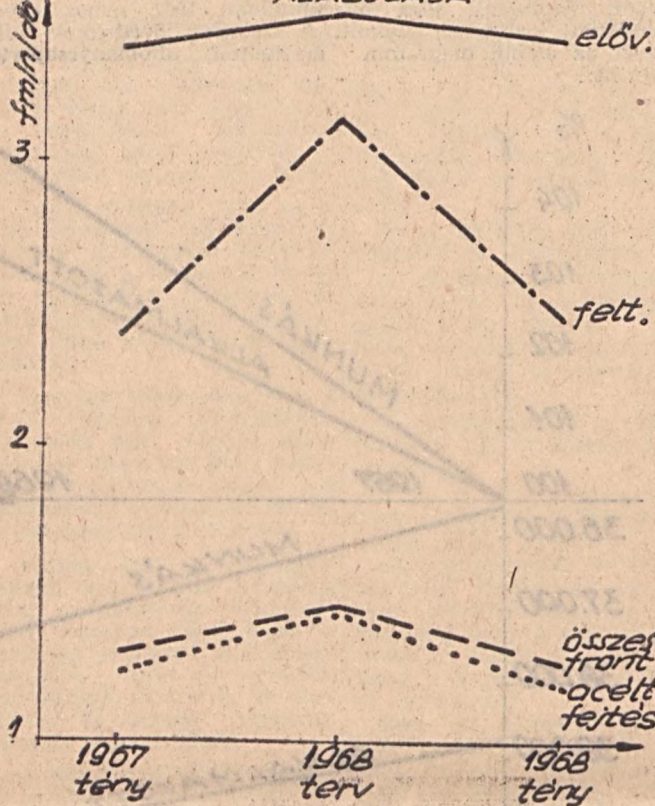
Rendeletek, utasítások

A 8. sz. Igazgatói utasítás a nyugdíjazásra kerülő dolgozóknak a felmondás alatti munkavégzés alóli felmentésével foglalkozik. Az Mt. 30. §-a alapján, 1969/70 évi kollektív szerződésünkben a vállalat igazgatója a nyugdíjazásra kerülő dolgozóknak a felmondási idő alatt 30 napos felmentést ad a munkavégzés alóli felmentés mellett a vállalatnál megszakítás nélkül, vagy egyébként munkában töltött hosszú munkaviszony-nyal rendelkező dolgozók fokozott megbecsülése érdekében — a 103 (I) 1968. NIM sz. irányelvek figyelembevételével — a vállalat igazgatója — meghatározott feltételek esetén — a 30 napos munkavégzés alóli felmentés kedvezményét még tovább növelheti. Ugyancsak szabályozásra került az, hogy milyen esetekben kell a nyugdíjazásra kerülő dolgozó még ki nem vett évi szabadságát a 30 nap feletti felmondási idő alatt kiadni.

Fenti Igazgatói utasítás 1969. április 1-vel lép hatályba.

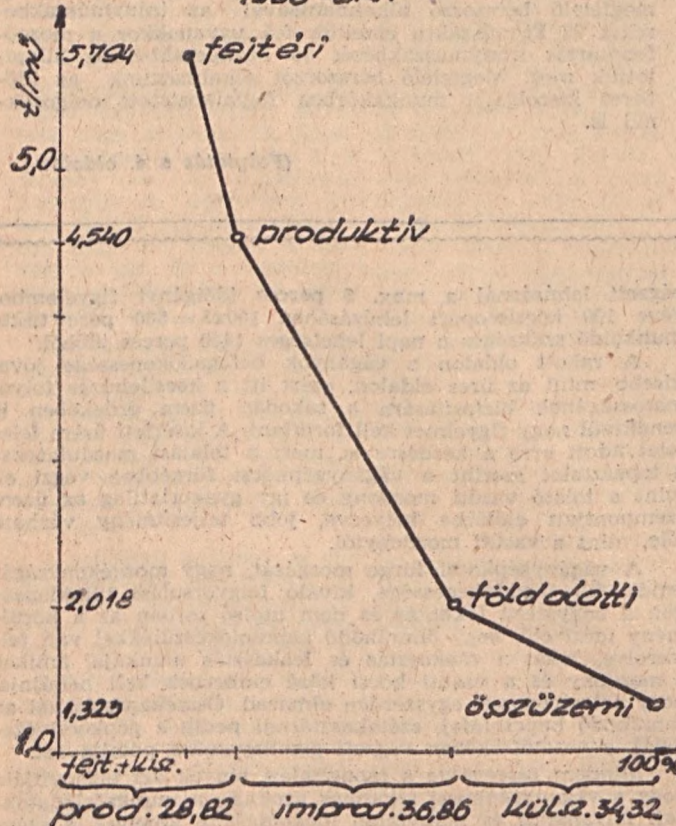
Szerkesztő: a Mecseki Szénbányák szervezeti osztálya

A MECSEKI SZÉN- BANYÁSZATI MUTATÓI 1968-BAN III. I. VÁGATHAJT- I ÉS FEJTÉSI SEB. ALAKULÁSA

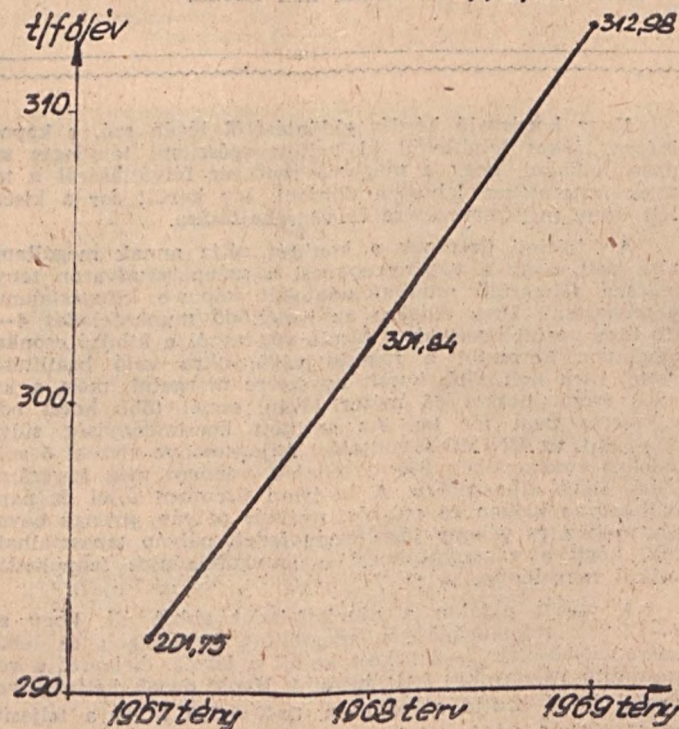
Ad 1. Az 1968. éves tervet sem a vágathajtási, sem a fejtési sebességnél nem értük el. Az 1967. évhez viszonyítva az elővájási sebességnél 0,02 fm/db/nap, a feltárási sebességnél 0,10 fm/db/nap javulás tapasztalható. Ezzel szemben az összes frontfejtési sebességnél 0,02 fm/nap, az acéltámas fejtéseknél 0,03 fm/nap sebességcsökkenés észlelhető az előző év viszonylatában. Fentiek részben — az előző számban már tárgyalt — kisebb mértékű termelési dekoncentráció következményei, amit a minőségi követelmények indokolhatnak.

2. A TELJESÍTMÉNY LEFUTÁSA 1968-BAN

Ad 2. A teljesítményvonal 1968 évi lefutása jól érzékelhető, hogy a munkahelycsoportonként teljesített műszakok milyen mértékben „routják le” a teljesítményt. A vízszintes tengelyen a teljesített műszakok százalékos megoszlása van feltüntetve. A számított teljesítményértékek, valamint a külszíni műszakok száma kifejtés nélkül nyersszámmal értendő.

3. TERMELÉKENYSÉG t/f/év

Ad 3. A termelékenységek emelkedése jelentős. Az 1968 évi terv túlteljesítését (3,7 százalékos), a termelési volumen növekedésén kívül, a szénüzemi munkásszám kisebbmértékű csökkenése is befolyásolta.

Terveztály

Tűzrendészet

A tűz fellobbanása nagy változást idézett elő az emberiség történetében. Fontossága azóta is állandóan nő. Létfontossága mellett azonban már sok keserűséget és fájdalmat is okozott az embereknek. Olvashattunk egész városokat, óriási területeket elpusztító tüzekről, amik nem egyszer nagy nyomort és pótolhatatlan értékek elvesztését idézték elő. Eppen ezért mindig készenlétben kell állnunk, hogy megelőzhessük, kiküszöböljük a katasztrófát. Az előkészületi módszerekről beszélgettünk Rónai Józseffel, vállalatunk tűzrendészeti előadójával.

A tűz elleni védekezés leghatásosabb módja a megfelelő előkészületek megtétele. Eppen ezért, ha vállalatunkhoz, bármilyen üzemszerű is legyen az, új munkás érkezik, elsődleges feladatnak a tűz elleni védekezés alapjainak megismerését kapja. Ez az oktatás általános, az egész üzem területére vonatkozó tűzrendészeti szabályokat, előírásokat tartalmazza. Félévenként ismételt oktatásokat tartunk. Ezek azonban már a konkrét munkahelyre vonatkoznak. A használt anyag technológiájának megismerését a rá vonatkozó tűzrendészeti szabályok ismeretét és a munkahelyen található oltókészülékek használatát és a tűz esetén szükséges teendőket tartalmazza.

Milyen oktatási formák vannak még vállalatunknál?

Például tűzrendészeti szakoktatás. Egyes munkaterületek, munkahelyek megkövetelik a tűz elleni speciális képzést. Így a hegesztők, oxigén és gáziparancsalkálók és kezelők részére évente indítunk tanfolyamokat. Erről bizonyítványt kapnak. Ez már csak azért is fontos a részükre, mivel különböző munkahelyeken csak ennek birtokában dolgozhatnak. Például iv. és lánghegesztést csak szakvizsgát tett dolgozó vállalhat. Ezt a bizonyítványt évente érvényesíteni kell.

Általában milyen eszközök állnak a tűz eloltására a dolgozók rendelkezésére, munkahelyükön?

Az oltókészülékek a száraz oltókészülékek családjába tartoznak. Konkrétan: por, gáz és szén-savval oltó készülékeket használunk. Ezek a közvetlen keletkezett tüzek lokalizálására (vagyis kezdő tüzek eloltására) vannak felszerelve, valamennyi munkahelyen. Használatukra mindenkit kiképeztünk. Ezen kívül mindenhol megtalálhatók a tűzcsapok.

Vannak-e különösen tűzveszélyes munkahelyek üzemünkben?

Tizenhat üzemünk van. Szinte valamennyinél található ilyen munkahely, de talán mégis a legveszélyesebbek: a fátelpek, szabadtéri és zárt tűzveszélyes folyadék és sav tárolók, dukkózó és fagymunkáló műhelyek, valamint a szén száraz feldolgozásának munkahelyei.

Milyen szervezeti formát honosítottak meg vállalatunknál, hogy ilyen hatatosan védekeztek a tüzkár ellen a múlt évben?

1968-ban mindössze négy tüzesetünk volt. A kár mintegy 62000 forint. S ennek is legnagyobb részét egy tüzeset adta. Valamennyi üzemünkben van tűzrendész. Ők fogják össze és ellenőrzik a tűzrendészeti bizottságokat, akik üzemenként 5-9 főből állnak. Rajtuk kívül még megtalálhatók a tűzrendészeti megbízottak, akik feladata a munkahelyi szabályok betartása, betartatása.

Kapu L.

A műszaki-gazdasági tanácsadó szemével

Tudományos igényességet! A melléküzemi tevékenység perspektívái Ne mondjuk ki a végső szót!

Az elmúlt esztendő júniusában keltezték az az igazgatói utasítás, amely az új gazdaságirányítási rendszer hatására a Mecseki Szénbányáknál is rendszeresítette a műszaki-gazdasági tanácsadói státuszt, ezzel mintegy gyakorlati segítséget kívánt nyújtani a feladatok elvégzéséhez a termelő nagyüzem vezetőségének. Közvetített, hogy világszerte működnek a nagyvállalatoknál „manager”-ek, akik a vállalkozások legfőbb intézői közé tartoznak a gyakorlati tanácsok nélkülözhetetlenek. Vajon hazánkban és itt a mecseki szénmedencében beváltak-e a „tanácsadókhoz” fűzött remények? Erről kértünk tájékoztatást dr. Fejér Leontintól, a Mecseki Szénbányák — egyik — műszaki-gazdasági tanácsadójától és választ arra, hogy miként látja ő ezen munkakör jelentőségét és milyen feladatok megoldásán fáradozik napjainkban?

A 18. számú igazgatói utasítás úgy fogalmazza meg munkakörömet, hogy a műszaki-gazdasági tanácsadó feladata kettős: a tájékoztató és a tájékoztató. Úgy vélem, e kettős feladatmeghatározásban benne foglalatik mindaz, amit szükséges tudni a tanácsadóról és tenni a tanácsadónak. Véleményem szerint egy tanácsadó akkor működik jól, ha kiemelkedve a napi termelési problémákból, fölülmélkedve a napi gondokon, nem öncélúan, csak egy-egy adott üzem szempontjából mérlegeli a tennivalókat, hanem egész tevékenységét a vállalat összességére vetítve végzi! A vállalat vezetésének olyan tanácsokat, ötleteket, javaslatokat kell adni, amelyek jelentőséggel lehetnek a Mecseki Szénbányák termelésének alakulására, az önköltség csökkentésére, a szén elhelyezésére. Ezen túlmenően fel kell hívni a vállalat vezetőségének a figyelmét az esetleges pazarlásokra, gazdaságtalan termelési megoldásokra. És éppen a vállalati és a népgazdasági érdekek összeegyeztetésében tehetnek sokat a műszaki-gazdasági tanácsadók. S ha pedig a tanácsadó éppen bányaföldtani szakember, akkor véleményét, javaslatát nyugodtan minőséget befolyásoló tényezőnek tekinthetjük. Mert akár a minőséget befolyásoló tényezőket tekintjük, akár az önköltség összetevőit vesszük vizsgálat alá, arra a megállapításra jutunk, hogy ezeket elsősorban a földtani viszonyok determinálják. Ezért tartom nagy jelentőségűnek bányaföldtani szakember tanácsadói státuszba emelését. Elfoglaltság nélkül állítom, hogy az átgondolt és jól szervezett gazdaságföldtani munka a gazdasági mechanizmusban döntően befolyásolhatja szénbánya-vállalataink gazdasági eredményeit. És most lép be a geológus mint tanácsadó, amikor az átlag mecseki bányászoknál koncepcióján túllépve, a vállalati és népgazdasági érdekek összeegyeztetése érdekében tájékoztodik és tájékoztat! Mert véleményem szerint bármilyen nagy a szénhidrogének versenyne, bármekkora a kőszénbányászatra nehezedő gazdasági nyomás, köszönkészeinkkel való oktalan pazarlás, felesleges veszteségek tudatos vagy akaratlan előidézése nem engedhető meg. Soha nem szabad megfélemlenünk arról, hogy nem tartozunk a nyersanyagokban gazdag országok közé. Arra a kevéssé, aminek van, ügyelnünk kell; még akkor is, ha manapság divát a kőszénbányászati elhalásáról beszélni. A gazdaságosság lehető legréálisabb meghatározásának igen nagy a jelentősége, mert a termelés rentabilitásának fokozása, a nem gazdaságos készletek termelésbe vonásának elkerülése, a bevétel növelése elsődendű

érdek, és akkor dolgozik jól a vezetés, ha a műszaki-gazdasági tanácsadókat a legszorosabban bevonja a vállalat döntéseibe!

Lényegében egy új munkaterületen kellett tevékenykednie az elmúlt időszakban, mennyire sikerült a beilleszkedés?

Nem volt könnyű, hiszen ilyen munkakör eddig nem volt vállalatunknál. Meg

is, amelyek emberi erővel csak huzamosabb idő igénybevitelével lennének lehetségesek.

Sok témáról beszélgettünk, ha összegeznénk, mit tartana a műszaki-gazdasági tanácsadó legfontosabb tulajdonságának?

Alapelvként talán a következőket szögezném le: ahhoz, hogy valaki jó műszaki-gazdasági tanácsadó legyen, tehát hasznos hozzá a vál-

Dr. Fejér Leontin: — A műszaki gazdasági tanácsadó feladata kettős: a tájékoztató és a tájékoztató...

kellett tanulnom egyedül dolgozni. Igen, először magányosnak éreztem magam. Később annyira beledülttem ebbe a tempóba, hogy nemcsak a hivatalos munkaidő alatt, hanem odahaza, sokszor késő éjszakákba nyúlóan tanulmányozom a konkrét feladatokat. Kettős irányt vettem munkám megkezdésekor. Elsősorban a közgazdasági szemléletet sajátítottam el. Ebből kiindulva feldolgoztam a mecseki liász-szén minőségi vizsgálati eredményeit. Ilyen vizsgálatokat korábban már számosan készítették, vállalatok és intézmények is, én ezt a sok ezer vizsgálatot próbáltam korszerű formába önteni. Lényege, hogy miután a liász-szén minősége a szeszélyes települési viszonyok miatt előre meg nem határozható, statisztikus adatfeldolgozással próbáltam törvényszerűségeket kiszűrni, s ebből készítettem egy összefoglaló tanulmányt az üzemek szénminőségét illetően, amelyek jól mutatják a perspektívákat, támpontot adnak a távlati tervezésnek arra vonatkozóan, merre érdemes koncentrálni a termelést. En, mint a vállalat műszaki-gazdasági tanácsadója, igyekeztem túllépni az ipari rutinmunkán — s talán nem tűnik népszerűtlennek a kijelentésem — tudományos megalkotottságú bányaföldtani tájékoztatást nyújtani a vezetésnek. Persze ahhoz, hogy magasszintű tájékoztatást tudjak nyújtani, magamnak is tájékozódnom kellett. Állandó kapcsolatot tartok fent tekintélyes hazai és külföldi szakemberekkel. S csak egy példát említek, a kapcsolatomban a Saarbergwerke AG geológusaival, akiktől rengeteg hasznos számunkra is tanulságos szakmai problémára kaptam választ, vagy vitattam meg velük. Másik fontos terület, amelyre vonatkozóan tanácsot adtam, az ügyvitel-gépesítés, amelyet a Szervezési Osztály közösen dolgoztunk ki. Véleményem szerint beláthatatlanok a távlatok és én a gépi ügyvitel bevezetésével megoldottam látom olyan bizonyult számítások elvégzését

lalatnak, az szükséges, hogy komoly, szakmai gyakorlat álljon mögötte, ezt a szakmai gyakorlatot irányító munkakörben töltse. Legyen tekintélye a szakmában, tehát tudatosan bírja azt. Felfokozott igénytel foglalkozzon a rábizott témával, ebből fakadón váljék szakterületének tudományos igényű művelőjévé, s ebből következik: legyen érdekelt a vállalat sorsában. Végül „jól” tájékoztassa feletteseit. Az én munkaterületem még gyerekcipőben jár, léte összefügg azzal az óriási erjedéssel, amely megindult a bányászásban és amely e munkakörön keresztül a tudományos igényességben ölt testet. Úgy érzem, szükséges volt kilépni az eddigi kényelmes tempóból. S ha mára nem is volt jó ez az erjedési folyamat, arra biztos, hogy harcolni, küzdeni tanítottam meg a szakembereket a legcélravezetőbb, legeredményesebb dolgokért.

Ugy tudjuk, Ön nemcsak a Mecseki Szénbányák műszaki-gazdasági tanácsadója, hanem megbízott főgeológusa az Egyesült Magyar Szénbányákban, tagja az Ásványvagyon Bizottság Köszönkésztel Szakbizottságának is, számos szakmai publikáció szerzője, hogyan tudja összeegyeztetni szerzetágozó tennivalóit?

En elsősorban a Mecseki Szénbányák tanácsadója vagyok, s emellett másodállás-ként a felettes szerveink is igénybeveszik munkámat. Valóban számos tanulmányt készítettem a közelmúltban. Most például a bányászati 1971—1985 közötti szakaszára készülő összefoglaló tanulmány egyik fejezetének kidolgozása járul rám. Elkészült többek között a magyar szénbányászati földtani kutatásának irányelvei, köszönkészeink kritikai értékelése című munkám is. Ezek összegegyeztetetők a munkakörömmel, természetesen tennivalóim nem szorítkoznak csak hivatali munkaidőre.

Ugy értesültünk, dr. Fejér Leontinnak, a vállalati tanácsadójának, számos elképzelése, javaslata született a gazdaságossággal kapcsolatban a vállalati melléküzemi tevékenységet illetően. Mik voltak a javaslatai?

A szénbányászati dekonjunktúrájának időszakát éljük. A gazdaságosság mindig szeretett témám volt. A szénbányák gazdaságosságának növelése érdekében nagy jelentőségűnek tartom a különféle melléküzemi tevékenységeket. Erre vonatkozóan magam javaslataim. Csak néhányat említek ezek közül. A Mecsekben található ritka- és nyomelemek jelentősen feldúsulnak egyes kőszéntelepeinkben. A Földtani Intézet-től szerzett értesüléseim is alátámasztják ezt. Szeretném a világot kutatók fölnyak e területen, célszerűnek tartanám, ha a biztató indikációkat megvizsgálánk mi is és ipari jelentőségét felmérnénk. Másik kedvenc témám a mecseki vasérc. Hosszú évtizedek óta fel-felvetik a szakemberek. A legújabb megállapítást nyert, hogy Rükkerakna és Vasas között jó minőségű, kifejlesztés alkalmas vasérc telepek vannak. Amennyiben az import vasérc ára nem változna, érdemes lenne a vasérc bányászata, sőt, esetleg egy pörkölő és dúsító felépítésével is foglalkozni.

Dr. Fejér Leontin több évtized ismerője szakmájának, ha megkérdezném, hogy tapasztalataiból kiindulva mit ajánl a fiatal szakembereknek, miként válaszolna?

Tanulni, tanulni, tanulni! Enélkül nem válhat senki sem szakmája teljes birtokosává. Magam is ezt tettem, amikor megszereztem a természettudományok doktora címet. Olvasni rendületlenül a hazai és a külföldi szakpublikációkat! Ez szükséges ahhoz, hogy ne maradjunk le. Mit ajánlanék még? Soha ne essék egy szakember az ön-elégültség bűnébe. A szakember örökké tanuljon, s ha érdekli a munkaterülete, ez amúgyis elengedhetetlen számára. Ha beleivódik ez a követelmény a vérébe, akkor a felfokozott igényesség már magától értetődő lesz. Óriási tömegű dokumentáció van, nehéz vele lépést tartani. A mi vállalatunk sokat tesz a szakemberképzés érdekében, a Műszaki Könyvtár minden igényt kielégítően áll a szakemberek rendelkezésére. A bányászban dekonjunktúra időszakát éljük, éppen ezért a műszakiaknak a feladata ezt legyőzni. Emiatt kell fokozottan elmerülni a szakmában, összeszedni minél több tudást. Ehhez alapos, lelkiismeretes munkára van szükség. Nem tudok belenyugodni abba a szemléletbe, amely manapság olyan könnyen lemond köszönvagyónunk kitermeléséről és véglegesen a föld mélyében kívánja hagyni. Azt hiszem, amíg másirányú, újabb felhasználási lehetőségek tudományos felkutatását nem végzünk el, nem mondhatjuk ki a végső szót köszönkincünk sorsáról, — fejezte be a kérdéseinkre adott válaszait dr. Fejér Leontin, a Mecseki Szénbányák műszaki-gazdasági tanácsadója.

Csóka Magda

Felvétel az Esti Egyetemre

A/ Pályázni lehet az Esti Egyetem 3 éves tagozataira.

3 éves tagozatok indulnak: Pécs, Komló, Mohács, Siklós és Szigetváron. Felvételre jelentkezhetnek párttagok és párton kívüliek, akik: érettségivel, vagy ennél magasabb fokú iskolai végzettséggel; vagy az 5 hónapos pártiskola szintjének megfelelő marxista-leninista előképzéssel rendelkeznek, vagy a Marxizmus-Leninizmus Esti Középsiskolát elvégezték.

A jelentkezők felvételi vizsgát tesznek a Marxizmus-Leninizmus Esti Középsiskola tananyagából. A hallgatók az első évben filozófiát, a másodikban politikai gazdaságtant, a harmadikban a nemzetközi és a magyar munkásmozgalom történetét tanulmányozzák.

A tanév szeptember 1-től június 30-ig tart. A kötetit foglalkozási idő: hetenként egy napon délután 5-8 óráig. A hallgatók félévenként vizsgáznak, s a 3 év elvégzése után végzőnyitványt kapnak.

Azoknak, akik a Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetem 3 éves tagozatát elvégezték, az 1088/1957. M. sz. rendelet alapján az egyetemek főiskolák, illetőleg akadémiai esti és levelező tagozatán folytatott tanulmányok esetén marxizmus-leninizmusból vizsgázniuk nem kell; a tudományos fokozat elnyerése során kandidátusi minimum (doktori vizsga) keretében előírt ideológiai vizsgát nem kell letenniük.

Felvételt hallgató a 15/1967. (XI. 18.) MUM. rendelet alapján évente 21 nap tanulmányi szabadságra jogosult.

A hallgatók a 3 éves tagozaton évi 170 Ft tandíjat fizetnek.

B/ Pályázni lehet az Esti Egyetem 2 éves szakosított tagozataira. Szakosított tagozatokat indítunk filozófia, általános politikai gazdaságtan, szocializmus politikai gazdaságtan, nemzetközi és magyar munkásmozgalom története szakon. A szakosított tagozatokon folyik a magasabbszintű pártpropagandisták, szakmai vezetőbeosztások, elméleti munkát végzők, középiskolai nevelők és vezető beosztású pedagógusok képzése. Felvételre jelentkezhetnek, akik jó vagy jeles eredménnyel elvégezték az esti egyetem 3 éves tagozatát, vagy az 1 éves pártiskolát, akik egyetemet vagy főiskolát végeztek és akik ezek-

nek megfelelő előképzéssel rendelkeznek, de más iskolának nem hallgatók.

A jelentkezők felvételi vizsgát tesznek az esti egyetem 3 éves tagozatán oktatott szaktárgy anyagából.

A szakosított tagozaton a hallgató két éven keresztül az esti egyetem rendtartása szerint végzi tanulmányait.

A választott szakon levelező tagozat nincs.

A szakosított tagozatot végzett hallgatók államvizsgát tehetnek. A 2 éves szakosított tagozat elvégzése után államvizsgát tett hallgató a marxizmus másik két ágából 1-1 évi levelező tanulás után tehet államvizsgát. A levelező hallgatók 1969. augusztus 30-ig írásban kérhetik felvételt.

A 17/1967. VII. 2. sz. Korm. rendelet értelmében valamennyi szakgázból letett államvizsga alapján szerzett oklevél — képesítési szempontjából — egyenértékű a főiskolai oklevéllel.

A 15/1967. (XI. 18.) MUM rendelet értelmében a szakosított és levelező tagozat hallgatója is jogosult évi 21 nap tanulmányi szabadságra.

Az államvizsgákra külön 7-7 nap tanulmányi szabadság igénybevehető.

A 2 éves szakosított tagozaton a hallgatók 250,- Ft — a levelező tagozaton évi 125,- Ft tandíjat fizetnek.

C/ A pályázatot benyújtásának határideje: 1969. május 20. A felvételi vizsgák ideje: 1969. június eleje.

A felvételre jelentkezők a döntéssről 1969. június 30-ig értesítést kapnak.

A 3 éves és a szakosított tagozatokra pályázó „Felvételi úrlap”-ot tölt ki, amely beszerzésre pártszervezeteknél, pártbizottságoknál és az esti egyetemen.

Az illetékes pártszervé és a munkaadó javaslattal ellátott felvételi úrlaphoz mellékelni kell a tanulmányok folytatását engedélyező orvosi igazolást.

Az iskolák és pártiskolai végzettségről szóló igazolást a felvételi bizottság előtt kell bemutatni. A pályázatot az MSZMP Baranya megyei Bizottság Oktatási Igazgatósága címére (Pécs, Damjanich u. 20.) kell beküldeni. A Komló, Mohács, Siklós és Szigetvári 3 éves tagozatra a jelentkezők az illetékes városi, járási pártbizottságra küldjék kérelmüket.

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának Oktatási Igazgatósága.

SPORT

A labdarúgópályákon láttuk, hallottuk

Eredmények:

LABDARÚGÁS

NB I. 7. forduló: Komló Bányász-Szombathely 1:1, Ferencváros-Salgótarján 3:1, Újpesti Dózsa-Vasas 4:2, Tatabánya Bányász-Eger 4:1, Dunaujváros-Egyetértés 1:0, Csepel-Bp. Honvéd 3:1, MTK-Pécs 3:0, Rába ETO-Diósgyőr 4:0.

NB I. B. 8. forduló: Pécsi Bányász-Békéscsaba 2:1, BKV Előre-Győri Dózsa 2:0, Ózdi Kohász-Szolnok 0:0, Várpalota-Nagybátony 3:0, Ganz-MÁVAG-SZEOL 2:1, Kecskemét-Miskolc 4:2, Zalaegerszegi TE-Oroszlány 5:1, Székesfehérvári MÁV-Fősped Szálitók 1:0, Bp. Spartacus-Videoton 1:1.

NB II. 8. forduló: Dorogi Bányász-Máza-Szászvár 1:1, Bányász 5:0 (1:0), Máza-Szászvár: Kepiro (Süveges) - Jónas, Róth, Bakó, Bocz, Németh, Nagy II., Weber, Ogilán, Kerkai, Szabó (Kovári), Edző: Polgár József. Az első félidőben kiegyenlített volt a játék, sőt, az első nagy gólhelyzetet a vendég Szabó hagyta ki, mikor a kapussal állt szemben, de fölé emelt. A Dorog a 17. percben szerezte meg a vezetést. A második félidő elején egy vitatható büntető rúgásból növelték góljaik számát a hazaiak. Majd az 55-60. perc között háromszor sikerült bevenni a Máza-Szászvár kapuját a dorogiaknak. Az eredmény túlzott.

NB III. 8. forduló: Nagymányoki Brikett-Kaposvári Vasas 3:2, Nagymányok: Volár - Kozma, Nagy, Szekeres, Kókka, Tresch, Széles, Nádasi (Demeter), Bíró, Farkas, Túrós. Változatos mérkőzést hozott a két lelkesen küzdő csapat találkozója. Góllövők: Túrós, Nádasi (11-esből), Farkas, Jók: Szekeres, Bíró, Farkas, Túrós.

Megyei I. osztály. Értékes győzelmeket szereztek a megyei labdarúgó csapataink. Ezzel a győzelmével mindkét csapatunk megerősítette helyét a tabella első felében. Eredmények: Vasas II. Bányász-Pécsi Postás 3:1, István-aknai Bányász-Szederkény 1:0.

SARKK NB II.

Pécsi Bányász-Csepel 7:3. Győztesek: dr. Horváth, Reszler, Kiss, Gerecs, Vertényi. Döntetlent ért el: Kovácsics, Szabó B., Szűllődy, Havas. A Bányász ezzel az újabb győzelmével a negyedik helyre zárkózott fel.

TEKÉ NB II.

Lovász-L. Pécsi Bányász 5:3. Parány: 27:4-26:40. Egyéni: Csizsar 4:06, Csáki 4:30, Jung 4:58, Dózsa A. 4:29, Berta 4:52, Dózsa I. 4:56. Hátrébb a táblán a két egyéni csúcsot dobta a versenyzőnk (44), mégis vereséget szenvedtek.

Következik:

LABDARÚGÁS:

NB I. 8. forduló: Vasas-Komló, Bp. Honvéd-Dunaujváros, Pécs-Ujpest, Tatabánya-Ferencváros, Salgótarján-Rába ETO, Diósgyőr-MTK, Szombathely-Csepel, Eger-Egyetértés.

NB I. B. 9. forduló: szombaton: Székesfehérvári MÁV-Pécsi Bányász, Ganz-MÁVAG-Ózdi Kohász, Szolnok-BKV Előre, Győri Dózsa-Nagybátony, Várpalota-Szalitók, Békéscsaba-Zalaegerszegi TE, Oroszlány-Miskolc, Kecskemét-Videoton, Bp. Spartacus-Szeged.

NB II. 7. forduló: Máza-Szászvár-Veszprémi Vegyész, Vasárnap fél 4.

NB III. 7. forduló: Sárosgárd-Nagymányoki Brikett.

KÉZILABDA

NB I. nőik: vasárnap délelőtt 10 órakor Pécsújhegyen: Pécsi Bányász-ÖGSC.

NB I. férfiak: délelőtt 11 órakor: Pécsi Bányász-Budapesti Vörös Meteor.

NB II. férfiak: vasárnap délelőtt Komlón: Komló Bányász-Lőrinci Főnö.

TEKE NB II.

Szombaton: Budapesti MOM Pécsi Bányász.

Riválisa ellen veszített pontot a Komló Bányász

Komló Bányász-Szombathely Haladás 1:1 (1:1)

NB I-es labdarúgó-mérkőzés. - Komló, 7000 néző, vezette: Magyar Zoltán.

Bányász: Erdősi - Lazaridisz, Zimonyi, Csordás I. - Bánfalvi, Makrai - Bordács, Földi (Kékési), Pataki, Korom, Solymosi (Merchez).

Haladás: Szarka - Szőke, Pék, Szántai, Horváth - Német (Mester), Hámosi - Szabó, Gyarmati, Iszak I, Iszak II. (Kulcsár).

Az erőviszonyokat figyelembe véve, nem túlzás: a Szombathely is riválisunk, tehát a pontvesztés annál fájdalmasabb. A mérkőzés előtt sok szurkoló tette fel a kérdést: „Mi lesz a Haladás ellen?”

Többben a bányászok győzelmére fogadtak. Az előkészületek alapján jogos volt a derűlátás.

A játékosok körében elszánt volt a hangulat. A bajnoki szünetet komoly edzésekkel töltötték el, különösen az utolsó héten dolgoztak nagy erővel. Lantos Mihály hihetetlenül sokat foglalkozott a csatárokkal. A legkülönbözőbb elemeket gyakoroltatta - külön-külön és együttesen. Az első félidő második felében

ben ebből már jónéhány megoldást látunk a pályán.

Egy ideig a szoros védekezés ellenére nem találták meg fiaink, de később a sokmozgós játék révén a szombathelyi védelem gyakran zavarba jött.

A 8-10 gólhelyzetből azonban csak egyet tudtak értékesíteni: **Bordács remek átadását Pataki továbbította a bal sarokba, 1:0.**

Ezt követően jobbnál-jobb lehetőség kínálkozott, de a csatárok közül egyetlen egy sem akadt, aki jól fejezte volna be az akciókat.

A kihagyott helyzetek tény megbosszulta magát: egy váratlan elfutás végén a tehetséges Szabó 25 méterről úgy lőtt a jobb felső sarokba, hogy a labda a hálórtól vágódott ki, 1:1.

Fordulás után azt vártuk, hogy tovább rohamoz a Bányász, de ehelyett a kapkodás lett úrrá. Ebben az időszakban a csatárok már nem játszottak olyan fűrgén, mint az első félidőben. A sok-sok rossz átadás miatt a színvonal is nagyot esett. Szerencsére,

a vendégek inkább az eredmény tartására törekedtek...

Igazi gólhelyzet egyik oldalon sem akadt, s az eredmény nem változott.

A tartalékok mérkőzésén is 1:1-es döntetlen született. Itt a sokat mozgó Ficzko (ő volt a gólszerző is) és a formába lendülő Garai túnt ki.

A Komló Bányász kedden a Szekszárdi Dózsánál tart kétkapus játékot, majd pénteken újra bajnoki következik, a Vasas elleni találkozón.

Vízhányó Imre

AZ NB I. ÁLLÁSA

1. Újpesti Dózsa	7	6	1	22	7	13
2. Ferencváros	7	5	2	18	6	12
3. MTK	7	4	2	10	5	10
4. Rába ETO	7	4	1	21	5	9
5. Bp. Honvéd	7	3	2	12	8	8
6. Csepel	7	4	3	8	7	8
7. Eger Dózsa	7	3	2	7	7	8
8. Vasas	7	3	1	17	12	7
9. Pécsi Dózsa	7	3	1	3	5	7
10. Salgótarján	7	3	4	5	7	6
11. Diósgyőr	7	2	2	3	5	10
12. Szombathely	7	1	3	3	6	14
13. Komló	7	1	3	3	3	8
14. Dunaujváros	7	2	5	5	14	4
15. Tatabánya	7	1	1	5	6	13
16. Egyetértés	7	1	6	1	16	1

Pécsi Bányász-Békéscsaba 2:1

A várakozásnak megfelelően hazai győzelem született a Pécsi Bányász-Békéscsabai Előre NB. I. B-s labdarúgó találkozón.

A Bogyai - Bárány, Tallósi, Györök - Palkovics I., Márton - Palkovics II., Méréi, Bartal, Maklári, Bencsik összetételű

együttesünk végig jobban játszott, mint a korábbi fordulóban, így győzelme teljesen megérdemelt.

Ami különösen jól jött: a csatárosokat vállalt magára, Bartallal az élen. Az első gól a 10. percben született. Palkovics

II. labdját Bencsik a kimozduló kapus mellett lötte a hálóba.

Elénk volt a játék, védelmünk jól megszürtte a vendégek támadásait. A 60. percben Bencsik négy védőt is kicselezett, beadást Palkovics II. értékesítette, 2:0. A 69. percben csapatunk hátsó alakzata könnyelműsége miatt a vendégeknek a csabaiak Németh révén szepítették, 2:1. Nem sokkal később Bartal 17 méterről nagy erővel kapura lőtt. A nemrég Komlón szereplő Tóth kapuvédőre a labda Maklári elé pattant, de ő hiába továbbította a hálóba, Csernefalvy játékvégező a gólt nem adta meg. (Szabályos gól volt) Ezt követően Bencsik már korábban is tévesen ítélező partjelzőt megsértette, ezért a kiállítás sorsára jutott.

Javuló csapatunkból Tallósi, Márton, Bartal és Bencsik túnt ki.

AZ NB I. B. ÁLLÁSA

1. Zalaeg. TE	8	5	2	12	7	12
2. Kecskemét	8	5	2	12	6	12
3. Videoton	8	5	1	18	9	11
4. Várpalota	8	5	1	10	6	11
5. Pécsi B.	8	4	2	8	10	10
6. BKV Előre	8	3	3	6	4	9
7. MÁVAG	8	3	3	2	7	6
8. Oroszlány	8	3	3	2	11	9
Szol. MTE	8	3	3	2	11	9
10. SZEOL	8	3	2	3	11	7
11. Bp. Spart.	8	2	4	2	9	8
12. F. Szállit.	8	2	3	3	9	7
13. Szf. MÁV	8	3	1	4	6	10
14. Ózd	8	2	2	4	7	8
15. BVSC	8	2	2	4	9	15
16. Békéscsaba	8	2	4	6	11	6
17. Nagybát.	8	1	7	3	15	2
18. Győri D.	8	1	3	6	11	3

AZ NB II. ÁLLÁSA

1. MÁV DAC	6	3	3	6	2	9
2. Pápa	6	3	2	10	3	8
3. PVSK	6	3	1	9	5	8
4. Dorog	6	3	1	10	3	7
5. P. Ércb.	6	3	1	2	8	7
6. Tán. SE	6	2	3	2	8	4
7. Veszpr. V.	6	3	3	7	7	6
8. Püzfői AK	6	2	2	3	7	6
9. Nagykan.	6	2	2	4	5	6
10. Kaposv. K.	6	2	2	4	7	6
11. Almásfűz.	6	2	1	3	7	5
12. Savaria	6	2	1	3	6	8
13. Szekszárd	6	1	3	2	5	7
14. Siófok	6	1	2	3	6	8
15. Bauxitb.	6	2	4	5	11	4
16. M.-Szászv.	6	2	4	4	14	4

Félsiker kézilabdában

A bajnokjaink második fordulóban Budapesten lepletek pályára a Pécsi Bányász női és férfi NB I-es kézilabda-csapatát. Mindkettő a Testnevelési Főiskola csapatával mérkőzött. A Komló Bányász NB II. férficsapata ismét rangadót játszott Győrben a szintén bajnokjelölt Magaséptők csapatával.

Pécsi Bányász-TFSE 10:7 (3:3)
NB I. női mérkőzés.

Sokáig nem esett gól a mérkőzés elején. A későbbiek folyamán is kiegyenlített volt a küzdelem és felváltva estek a gólok. A hazaiak szorosan fogták Körénét, így nagy felelősséget hárult Schmidtnére, aki feladta a múlt heti halványabb teljesítményét, nagyon okosan és főleg eredményesen játszott. Az első félidőben még keveset kezdeményeztek lányaink. A második félidőben azonban megváltozott a játék képe. Schmidtné regén látott szép gójjal felrúgták a csapatot és megérdemelten hozták haza a két bajnoki pontot egy jól felkészült, kellemetlen harcmodorú csapat otthonából.

Góllövők: Schmidtné 8, Farkas és Fiszter, Jók: Schmidtné, Buregh és Szamos.

A KÉZILABDA NB I. ÁLLÁSA

Nők				
1. Ózdi Kohász	2	2	17: 6	4
2. Veszpr. Vasas	2	2	29:17	4
3. Pécsi Bányász	2	2	18:11	4
4. FTC	2	2	17:14	4
5. Postás	2	1	18:17	3
6. Vasas	2	1	19:15	2
7. Goldberger	2	1	12:21	2
8. Békéscs. K.	2	1	13:13	2
9. Győri Textiles	2	1	13:17	1
10. Bp. Spartacus	2	1	19:24	1
11. ÖGSC	2	1	10:17	1
12. TFSE	2	1	2:19:23	1
13. Csepel	2	1	19:24	1
14. Tatab. Bány.	2	1	21:24	1

TFSE-Pécsi Bányász 18:16 (12:9)
NB I. férfi mérkőzés.

Nagy lendülettel indult a mérkőzés. Már az ötödik perc után 3:3 volt az eredmény. Ettől kezdve azonban mindinkább keményebb vált a játék. (A fővárosiak jóvoltából.) A félidő közepén szakasza erősen hasonlított a múlt vasárnapi Vasas elleni mérkőzésre. Ennek eredményeként, hogy a mérkőzés tisztaságát megakadályozták, a játékosok, kettős végleges kiállításához folyamodtak. Hunyadkúrti és Witredy hagyta el végleg a pályát. A hazaiak kihasználva a bányász-füki pillanatnyi megingását, amiben nagy segítséget jelentett számukra a bírós téves féltétele, háromgólos vezetéssel vonultak pihenőre.

A KÉZILABDA NB I. ÁLLÁSA

Férfiak				
1. Bp. V. Meteor	2	2	39:27	4
2. Csepel	2	2	41:31	4
3. Elektromos	2	1	35:34	3
4. Vasas	2	1	39:31	2
5. Bp. Spartac.	2	1	41:32	2
6. Győri Textiles	2	1	41:39	2
7. TFSE	2	1	31:30	2
8. Pécsi Bányász	2	1	33:34	2
9. Újpesti Dózsa	2	1	32:34	2
10. Rába ETO	2	1	27:29	2
11. Bp. Honvéd	2	1	28:32	2
12. Tatab. Bány.	2	1	36:37	1
13. Ózdi Kohász	2	1	26:47	1
14. Debr. Dózsa	2	1	29:41	1

MECSEKI BANYÁSZ

A Mecseki Szénbányák dolgozóinak hetilapja. Felelős szerkesztő: dr. Gyevi Károly. Szerkesztőség: Pécs L. Komját Aladár utca 6. (Mecseki Bányász Szálló) Telefon: 31-87 36-07; 91-es mellékállomás. Felelős szerkesztő: 53-60; 92-es mellékállomás. Választó telefonszám: 11-85-06. A szerkesztőség üzemi telefonszáma 11-41 és 11-85. Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Braun Károly. Kiadóhivatal: Pécs, Hunyad út 11. Telefon: 15-32. 15-33. 21-60. 60-11 Nyomja a PÉCSI SZIKRA NYOMDA Pécs. Munkácsy Mihály utca 10. Felelős vezető: Melles Bezsó. TERJESZTI A MAGYAR POSTA Előfizethető a Mecseki Szénbányák dolgozóinak részére az Üzemek bérszámfejtőjénél. Nyugdíjasok és intézmények részére Pécs, Déryné u. 9. szám, a pénzügyi osztályon. Telefonja 22-28, 26-60, (21-36-os mellékállomás). Előfizetési díj a Mecseki Szénbányák dolgozóinak fél évre 10,- Ft, egész évre 20,- Ft. Index: 23,814.

MOZIMŰSOR

PARK (PÉCS). 21-23-ig: Az újlenyomat. Román film. 24-30-ig: Vigyázat, hekus! Francia, színes film. Matiné: 27-én: A holtak visszajárnak. Magyar film. Előadások kezdete: 4, 6 és 8 órakor.

KOSSUTH (PÉCS) délelőtt: 22-23-ig: Az újlenyomat. Román film. 24-27-ig: Vigyázat, hekus! Francia, színes film. 28-30-ig: Anna Karenina. I-II. Szovjet, színes, szinkron. (Szimpla helyár). Előadások kezdete: 10 és 12 órakor.

KOSSUTH (PÉCS) délután: 21-23-ig: Pál utcai fiúk. Magyar-USA, színes szinkron. 24-30: Anna Karenina. I-II. Szovjet, színes, szinkron. (Szimpla helyár). Előadások kezdete: fél 2, fél 5 órakor.

KOSSUTH (PÉCS) este: 23-án: En szeretlek te szeretsz. Olasz film, színes. 16 évtől. 24-30-ig: Anna Karenina. I-II. Szovjet, színes, szinkron. ART KINO: 28-án: A nap és az óra. Francia film. Előadások kezdete: 23-án 7 és 9, 24-30-ig: fél 5 és fél 8 órakor.

PETŐFI (PÉCS). 23-án: Feldobott kő. Magyar film. 24-30-ig: Vigyázat, hekus! Francia, színes film. 24-30-ig: Azt csinálók amit akarnak. Magyar film. 16 évtől. (Fél helyár). Matiné: 27-én: Esős vasárnap. Magyar film. Előadások kezdete: fél 5, fél 7, fél 9 órakor.

PEKETE GYÉMÁNT (PÉCS, GYÁRVÁROS): 22-én: Háború és béke. II. Szovjet, színes, szinkron. 24-25-ig: Az éjszaka rablásra való. Olasz, színes film. 26-27-ig: A hét kívánság. Szovjet, színes, szinkron. 28-29-ig: Egy nehéz nap északán. Angol film. Előadások kezdete: szombat, vasárnap, 5-7, vasárnap 3, 5, 7 órakor.

JOSZERENCSÉT (PÉCSZÁBOLCS): 23-án: Egri csillagok. I-II. Magyar, színes film. 24-25-ig: Brancaloneo armádiája. Olasz-spanyol, színes film. 16 évtől. 26-27-ig: Feldobott kő. Magyar film. 28-29-ig: A sólyom nyomában. NDK, színes, szinkron. Matiné: 27-én: Dzsungel ősvényein. Előadások kezdete: hétköznap, 5-7, vasárnap 3, 5, 7 órakor.

RAKÓCZI (PÉCS): 23-én: Boldog Alexandre. Francia, színes film. 24-25-ig: Big beat. Lengyel, színes film. 26-27-ig: Az éjszaka rablásra való. Olasz, színes film. 28-29-ig: Ha mondom, hogy szeretlek. Olasz, színes, szinkron. Matiné: 27-én: A kis potyautas. Előadások kezdete: hétköznap 5, 7, vasárnap 3, 5, 7 órakor.

PUSKIN (VASAS I.): 22-23-ig: Egy szobalány naplója. Francia film. 18 évtől. 25-27-ig: A kértreugyilkos. Jugoszláv, színes film. 16 évtől. 29-30-ig: Az elrabolt expresszvonat. USA, színes film. Előadások kezdete: 6 órakor.

MÁJUS 1 (VASAS II.): 23-én: Minden daltom a tiéd. Olasz színes, szinkron. 24-25-ig: Hazai pálya. Magyar film. 26-27-ig: Egy nehéz nap északán. Angol film. 28-29-ig: Utazás a bizonytalanságba. Jugoszláv film. Előadások kezdete: hétköznap 6, vasárnap 4, 6 órakor.

MÁJUS 1 (KOMLÓ). 23-án: Unger báró végső tévedése. Szovjet, színes, szinkron. 24-30-ig: Pál utcai fiúk. Magyar-USA, színes, szinkron. Matiné: 27-én: Gyávák bandája. Előadások kezdete: fél 4, fél 6 és fél 8 órakor.

ZRINYI (KOMLÓ). 22-23-ig: Enyém, tiéd. Angol, szinkron. 24-25-27-ig: A férfi, akit szeretnek. Szovjet film. 29-30-ig: Nyugtalanok. Jugoszláv film. Előadások kezdete: fél 4, fél 6 órakor.

JOSZERENCSÉT (SZASZVÁR). 22-23-ig: A riporterek gyöngye. Angol, színes film. 26-27-ig: Tökéletes úriember. Francia, színes film. 28-30-ig: A hivatás kockázata. Francia, színes, szinkron.

MÁNFA. 23-án: A ház és gazdája. Szovjet, szinkron. 26-27-ig: A veréb is madár. Magyar, színes, 18 évtől. Előadások kezdete: 7 óra.

MECSEKNADASD. 23-án: Terele ut. Cseh film. 26-27-ig: Anna Karenina. Szovjet, színes, szinkron.

ZENGŐ GYÖNGYE (HOSSZÚHETENY). 22-23-ig: Utánam gaffickók. NDK, színes film. 26-27-ig: Mi lesz veled Eszterke! Magyar film. 16 évtől. 29-30-ig: A

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának 1969. május 1-i jelszavai

1. Világ proletárjai, egyesüljétek!
2. Éljen korunk legyőzhetetlen eszméje — a marxizmus-leninizmus!
3. Éljen május 1., a munkás nemzetköziség forradalmi ünnepe!
4. Éljen és erősödjék a nemzetközi munkásosztály harci egysége!
5. Testvéri üdvözlés a Szovjetunióknak, a kommunizmust építő nagy szovjet népeknek!
6. Testvéri üdvözlés a szocialista országoknak. Éljen és erősödjék a szocialista országok népeinek egysége!
7. Testvéri üdvözlés az amerikai imperialisták ellen hősiessé harcoló vietnami hazafiaknak!
8. Üdvözlés a nemzeti függetlenségért, a demokráciáért és a szabadságért küzdő népeknek!
9. Éljen a népek antiimperialista összefogása!
10. Éljen a szocializmust építő magyar nép!
11. Üdvözlés a szocialista építőmunkában élenjáró dolgozóknak!
12. Éljen és virágozzék szeretett hazánk, a Magyar Népköztársaság!
13. Éljen népünk vezetője, a Magyar Szocialista Munkáspárt!
14. Éljen a szocializmus és a béke!

A MUNKA ÜNNEPÉN

1886. május elsején több mint 40 ezer ember vett részt Chicagóban a nyolcórás munkanap bevezetéséért rendezett tüntetésen. A rendőrség fegyverrel támadt a tüntetőkre és közülük 17 munkást megöltek, sokakat megsebesítettek. A chicagói tüntetés emlékére a II. Internacionálé 1889. július 14-i alakuló kongresszusa Párizsban Lafarge javaslatára határozatot hozott május elsejének munkásünnepévé való kikiáltására.

Chicagó, London, Párizs, Berlin, Brüsszel, Moszkva, és Budapest, de szinte minden város több mint fél-évszázados történelme szól hozzánk az elmúlt május elsejéről. Tüntetésekről, felvonulásokról, ütközetekről, rendőri és csendőrterrorról, kardlapozásokról, győzelmekről és időleges vereségekről beszélnek a különböző metropolisok utcái, épületei.

Ugyanaz a cél és szándék vezeti és lelkesíti ma a proletariátus ügyéért bátran küzdő embereket, mint az elmúlt évtizedek proletárharcosait. Ez a cél: nemzetközi összefogás a marxizmus-leninizmus végső diadaláért, küzdelmes harc az imperializmus és minden más, a népeket rabságban tartó elnyomó erő ellen. E harcban az elmúlt május elsejének mindegyike a proletárestetvériség ragyogó fegyverténye volt.

A magyar munkásosztály igaz és önfeláldozó harcosai éveken át kettős küzdelmet vívtak a vörös május megünnepléséért. Az uralkodó osztályok, a kormányzati szervek fenyegetéssel, üldözéssel akarták beszüntetni a májusi munkásünnepet. A megalkuvó munkásvezetők pedig kedélyes mulatozássá, táncos majálissá kívánták szelídíteni. Már a második május elsején, 1891-ben vértüket áldozták a májusi zászlóért az oroszországi szegényparaszatok, de a csendőrsortú, a kardlapozás sem tudta megakadályozni, hogy csatlakozzanak a munkásosztály harcához. A tökések sok helyen elbocsátással büntették azokat a munkásokat, akik részt vettek a május elsejének munkásbeszűntetésében.

Ötven éve 1919. május elseje Magyarország első igazi vörös májusa volt. A tereket és a középületeket fel díszítették, s a nyitott ablakokban vörös anyagokból készült zászlókkal jelentek meg azok, akik nem tudták a felvonuláson részt venni. Napfény és derű, öröm és boldogság lángolt a dolgozó nép szívében.

A Tanácsköztársaság 133 napos felejtethetetlen uralmát a fehérterror, az ellenforradalmi rendszer 25 éve követi. A Tanácsköztársaságért bosszút álló Horthy-rendszernek nem sikerült megtörnie a proletariátus jövőbe vetett hitét. Nem is volt olyan május elsejei séta, vagy felvonulás, hogy ne rettegett volna tőle a Horthy ellenforradalom. A munkásság forradalmi elszántsága minden május elsején megrendítő erővel tört fel.

1945. május elsején soha nem látott tömeg ünneplte a munka ünnepét. Egy negyedévszázados véres harc állt mögöttük. Sok vér hullott, sok vértanú halt meg a börtönben, a bitófán és nevük ott lángolt a vörös zászlókon, ott lebegett az emberek felett. Azóta hazánkban szabadon ünnepljük május elsejét. A második világháború befejezése után, a Szovjetunió világtörténelmi győzelmével és a szocialista tábor kialakulásával egyidejűleg hatalmas lendületet kapott a munkásmozgalom, mind nyugaton, mind az ázsiai és afrikai gyarmatokon. 1890-től napjainkig minden évben újra és újra a burzsoázia mindenütt a világon megpróbálja meggátolni a dolgozókat abban, hogy megünnepljék a munkásosztály nemzetközi ünnepét. A munkásmegmozdulásokat sem rendőri rendelkezésekkel, sem terrorral nem tudják elnyomni. Párizsban, Rómában, Londonban és a többi nagyvárosokban évről évre nő a felvonulók száma, élő bizonyítéka annak, hogy az ottani munkások szíve is együtt dobban a béke és szabadság kivívásáért a már saját országát építő dolgozók millióival.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJÉTEK!

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZÉNANYÁK DOLGOZÓINAK HETILAPJA

VII. ÉVFOLYAM, 17. SZÁM

ARA: 40 FILLÉR

1969. APRILIS 29.

Riportereink jelentik az élüzemavató ünnepségekről

Kossuth-bánya 1968-ban döntően járult hozzá a vállalat árbevételeéhez

„Üdvözljük az élüzem dolgozóit!” — ez a felirat fogadta szombaton délelőtt az üzem kultúrtermében Kossuth-bánya éljáróit, és a meghívott vendégeket — az élüzemavató ünnepség alkalmából.

E kiemelkedő eseményen ott voltak az üzem legjobbjai: 132 olyan bányász, aki márciusban vehette át a Kiváló dolgozó jelvényt; 216 olyan jól dolgozó (köztük 175 fizikai munkás), aki az élüzem címmel kiérdemelt 100 000 forint jutalmat kapott.

Bán Tibor, az üzem szakszervezeti bizottságának titkára nyitotta meg az avatót. Szeretettel köszöntötte a bányászokat, s külön üdvözölte azokat, akik jelenlétükkel megtisztelték az üzem dolgozóit. Kossuth-bánya legutóbb 1960-ban nyerte el az élüzem címet.

Bán elvtárs elsőként Garamvölgyi Jánost, vállalatunk igazgatóját köszöntötte, majd Koós Lászlót, a Megyei Pártbizottság ipari osztályának munkatársát, Hartmann Jánost, a Városi Pártbizottság titkárhelyettesét, Parti Józsefet, vállalatunk KISZ-bizottságának titkárát, dr. Koncsag Károlyt, a Kerületi Bányaműszaki Felügyelőség vezetőjét, dr. Tóth Lajost, a Városi Rendőrkapitányság parancsnokát, dr. Dános Lászlót, a komlói bányáuzemek főorvosát üdvözölte.

Weisz József üzemvezető mondott ünnepi beszédet. — Az öszevonas óta első alkalom, amikor élüzem ünnepséget tartunk — mondotta Weisz elvtárs, majd így folytatta: — Mint nagy üzem, amely 1964. óta dolgozik, négy év után, az 1968. évi tevékenységével érdemelte ki a megtisztelő élüzem címet. Ezt az évet az jellemezte, hogy mind mennyiségi, mind minőségi, mind pedig gazdaságossági vonatkozásban is sikeres volt. A múlt esztendő termelésére vonatkozóan már kimutatható volt az új gazdaságirányítási rendszer hatása. A termelési feladataink az igényeknek megfelelően változtak. Eppen ezért az elmúlt év tekintetében kétféle mennyiségi tervről kell beszélnünk. Az eredeti terv, az úgynevezett szakmai terv, és az operatív program. Ezek a mindenkori vállalati kívánalmakat tükrözték. A túlteljesítés mértéke 104,9, illetve 102,4 százalék. Ha ezt a túlteljesítést tonnában akarom kifejezni, akkor a szakmai tervünkönél 54, az operatív előirányzatunknál pedig 27 ezer tonnáról kell beszélni, mint többlétről.

Az üzemvezető az elmúlt esztendőre jellemző tényről mondott: a Kossuth-bányai koncentráció foka tovább növekedett. Csökkent a tervhez viszonyított üzemelő fejtések darabszáma és homlokhossza, nőtt az egy fejtésből kitermelt tonna mennyisége. Javult a fejtések műszaki állapota összehangoltabb szervezettebb lett a munka, csökkent a fejtési kiszolgáló létszám, és nem utolsósorban növekedett a dolgozók munkakalendulete.

Az elmúlt év értékelésének befejezéséig néhány szóban meg kell emlékezni arról a pozitív értelmű hatásról, me-

lyet üzemünk a vállalati eredményesség területén tett — hangsúlyozta az ünnepi előadó. — Az üzem — műszaki tevékenysége mellett — az új gazdaságirányítási rendszerben előtérbe került gazdaságossági mutatókat is teljesítette. Igaz, a gazdaságosság eredményét, — vagyis a nyereséget — csak vállalati szinten lehet vizsgálni, mégis érdemes megnézni, hogy a vállalat mintegy 114 millió nyereségéhez üzemünk hogyan járult hozzá.

Az árbevétel csak komlói osztályozó szinten lehet vizsgálható, hiszen a komlói szenekezt ez az osztályozó együtt dolgozza fel.

A komlói osztályozó 1968. évi terve 411,25 Ft volt tonnánként.

Ténylegesen elértünk 427,20 Ft-ot.

Tehát minden tonna szén 15,95 Ft-tal magasabb áron adtuk el a tervezettnél.

Ha a mi szénünket csak átlagos minőségűnek is számítjuk, akkor is ezen a címen több mint 18 millió Ft nyereséget értünk el.

Ha önköltségünket vizsgáljuk, még jobb eredményt látnunk. Egy tonna szén kitermelésére ugyanis 307,23 forintot tervezünk és ténylegesen 288,80-as önköltséget sikerült elérni. Ez abszolút számban 21,5 forint megtakarítást jelent. Így üzemünk több mint 40 millió forint nyereséget biztosított, ami a vállalati nyereségnek majdnem 40 százaléka. Ebből eredt, hogy az üzem részére biztosított részesedés a vállalati átlagnál magasabb volt.

Az ünnepség keretében felszólalt Garamvölgyi János elvtárs is. — Nagy örömmel szolgál, hogy Kossuth-bánya dolgozóival ilyen alkalommal is találkozhatok — emelte ki. — Ma a szénbányászatban kevesebb az ünnep: óriási erőfeszítéseket teszünk a szén gazdaságos kitermelése érdekében, a szén-

hidrogénnel való versenyért. A jövőnk kezünkben van! A Mecsek területén 1980-ig lehet a mai szint mellett biztonságosan termelni. A minőségi arányok természetesen változnak — a piaci igényeknek megfelelően. A szén önköltségének csökkentése alapvető feladat. A termelésünk drága, igaz, az adottságok is rosszabbak, mint másutt az országban, de a január 1-ével meghatározott fix árak köteleznek bennünket. A maximális ár főleg nem mehetünk és a konkurrencia megköveteli, hogy mindennap, minden dekádban, minden hónapban olcsóbban termeljünk.

Garamvölgyi elvtárs vázolta azt is, hogy a minőségi szén tekintetében kapacitásunk nincs kihasználva, ezért a vállalat tárgyalásokat folytat export szállításra. Szakembereink jelenleg egy osztály céggel tárgyalnak, s ha a minőséggel elégedettek lesznek, évente ötven-hetven ezer tonna szén tudunk értékesíteni. Az árbevétel attól függ, hogy milyen szén termelünk. Egy tonna háztar-

Lapunk mai számából:
Szín pompás felvonulás
A Szovjetunióba utaznak
A gyarmati ifjúság napja

tási szénért 17,5, az öntödei szénért pedig 30 dollárt adnak.

Vállalatunk igazgatója kifejezésre juttatta azt is, hogy Kossuth-bánya — az árbevétel vonatkozásában, mennyiségi tekintetben — a legjobban dolgozott 1968-ban. A kitértető élüzem címet tehát megérdemli. Ennek szellemében mondott köszönetet a vendéglátóknak, s a vállalat igazgatóságára, pártbizottságára, szakszervezetre és KISZ-bizottságára nevében Weisz elvtársnak átadta az elismerést jelentő oklevelet és a díszes zászlót.

Kossuth-bánya üzemvezetője — az üzem dolgozóinak nevében — köszönte meg az elismerést, illetve a kitértetést, majd két dolgozóhoz: Körtvélyesi Antalnak és Nagy Istvánnak aranykoszorús brigádjelvényt nyújtott át. Weisz elvtárs befejezésül a kétszázötvenhat jutalmazottak külön köszönetet mondott és 11 dolgozóhoz pénzt jutalmat adott át, míg a többiek a körletekben vették fel a jutalom összegét.

Vízhiány

„Erőfeszítéseinket siker koronázta!”

Ünnepelőbe öltözött bányászoktól volt hangos szombaton délelőtt a vasasi „Petőfi Sándor” Művelődési Ház. Vasasbánya dolgozói jöttek el, hogy megünnepljék üzemük kiváló címmel való kitértetését. Pontban kilenc órakor az elsőként elfoglalta helyét a nagyteremben felállított asztaloknál. Az elnökségben helyet foglaltak: dr. Bánki Nándor, a Mecseki Szénbányák pártbizottságának osztályvezetője, Fulmer József főmérnök-helyettes, Markó Imre termelési főmérnök, Vándor Ferenc

Vasas-bánya üzemvezetője, Schiffler Béla főkönyvelő, Méder Miklós párttitkár, Czukor János szb-titkár, Deák László vezetőkönyvelő és dr. Kecskés József biztonsági megbízott.

Méder Miklós elvtárs köszöntötte a megjelent dolgozókat és a megjelent vendégeket. Schiffler Béla főkönyvelő értékelte az 1968-as év eredményeit, amelyek lehetővé tették, hogy üzemük elnyerje a kiváló címet. Röviden

(Folytatás a 2-es oldalon)

480 versenyző brigád

Összesítették és véglegesen lezárták a Mecseki Szénbányák 13 üzemének idej munkaverseny-vállalásait rögzítő jegyzőkönyvet. Eszerint a Tanácsköztársaság 50 éves jubileuma alkalmából nem kevesebb, mint 11 ezer ember csatlakozott a szocialista brigádmozgalomhoz, illetve tett vállalást e cím elérése érdekében. A versenyben résztvevő brigádok száma 480. Közülük 67 — 1119 taggal — most

első ízben pályázik a kitértető címre.

A szocialista ifjúsági brigádok száma 20. A nőké 722. A mozgalomban résztvevő műszakiak létszáma is nőtt, s elérte a 401-et. A bányász szocialista brigádmozgalom eredményességére és nagy múltjára utal az a tény, hogy 25 olyan kollektíva van, mely már nyolc, illetve nyolcnál több év óta megszakítás nélkül a büszke cím tulajdonosa.

Aranykoszorús brigádok Pécsbányán

Április 19-én este a pécsbányatelepi pártházban ünnepi brigádgülésre jöttek össze a Szitánék János és a Béke brigád tagjai. A hetvenkét brigádtag mellett megjelent a vállalati szakszervezeti bizottság képviselőiben Kiskuti Adám, valamint Nagy Sándor, a vállalat versenyfelelőse, Pécsbánya üzem részéről Sebestyén Béla főmérnök, Heller András párttitkár, Glock József szb-titkár és Rudnay László főbányamester.

Szakály Gézánnak, a Béke brigád vezetőjének megnyitó szavai után Kiskuti Adám köszöntötte az aranykoszorús brigádot, majd átadta Rokolya Sándor brigádvezetőnek az aranyplakettet, a tagoknak pedig az aranykoszorús jelvényt.

Ezt követően Sebestyén Béla főmérnök a Béke brigád tagjainak nyújtotta át a zöldkoszorús jelvényeket.

A bensőséges ünnepség után vacsora következett, majd a „Sirokkó” zenekar muzsikájára hajnalig tartó tánc.

Emlékplakett kiváló propagandistáknak

Lenin születésének 99. évfordulóján, az MSZMP Baranya megyei Bizottságán, bensőséges ünnepség keretében megjutalmazták a legkiválóbb propagandistákat. Mitzki Ervin megnyitója után dr. Csendes Lajos, a megyei pártbizottság titkára, a Központi Bizottság és Megyei Pártbizottság nevében köszöntötte a propagandistákat, és méltatta a nap jelentőségét. Az MSZMP Központi Bizottsága által a múlt esztendőben alapított Lenin-emlékplakettel jutalmazták a Mecseki Szénbányák legjobb propagandistáit: Herr István vajúrt (Pécsbánya), Eppel József aknász (Szabolcsbánya), Papp Sándor vajúrt, Fincza József aknász (Kossuth-bánya), Király Erő pénzügyi vezető (Béta-bánya), Magosi András raktárvezető (Zobák-bánya), Bence István vasöntő (Pécs-újhegy), P. Kovács Tibor művezető (Villamos üzem) vette át ez alkalommal több éves propagandista munkájuk elismerésül az emlékplakettet.

Komló

Fotó: Rónaszéki

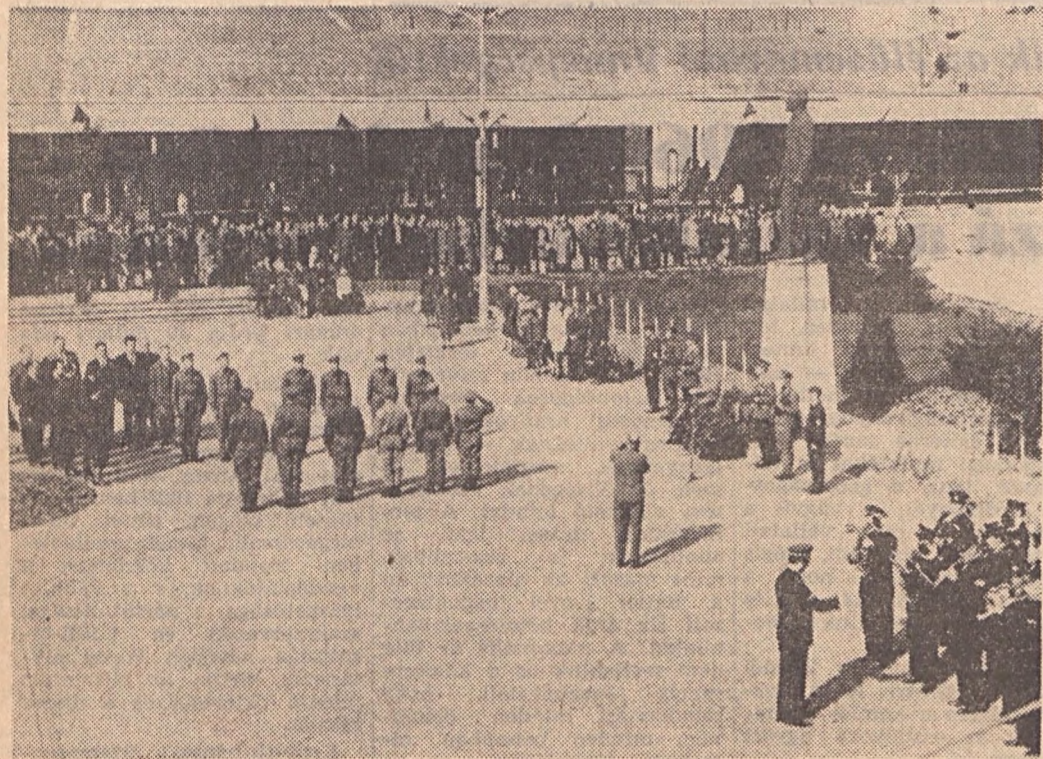
Koszorúzási ünnepség Komlón

Április 22-én ünnepeltük Lenin születésének 99. évfordulóját. Ebből az alkalomból Komlón, a Lenin-szobornál koszorúzási ünnepségre került sor.

A magyar és a szovjet himnusz elhangzása után Takács József, az MSZMP Komló vá-

rosztály, a nemzeti felszabadító erők sikereiben is. Lenin úgy került be a történelembe, mint a proletárforradalom legnagyobb vezére, mint a Bolsevik Párt, a munkásosztály élcsapata, az új típusú párt, a szocializmus, a kommunizmus, a társadalmi-politi-

tek el a szobor talapzatán. A Városi Pártbizottság koszorúját Hartmann János és Takács József, a végrehajtó bizottság tagjai helyezték el. A Városi Tanács végrehajtó bizottsága részéről Gallusz József és Kiss István, a Mecseki Szénbányák pártbizott-

Koszorúzási ünnepség a komlói Lenin-szobornál

(Foto: Császár)

rosi párt-végrehajtó bizottságának tagja mondott ünnepi beszédet.

Kilencvenkilenc esztendővel ezelőtt, 1870. április 22-én született Vladimir Iljics Lenin. Az az ember, akinek nevével elválaszthatatlanul összefügg az egész jelenkori történelem — kezdte beszédét Takács elvtárs — Vladimir Iljics Lenin neve halhatatlan, miként halhatatlanok eszméi is, és halhatatlanok azok a tettek is, amelyeket megvalósított. Lenin egész életét annak a magas szelleműnek szentelte, hogy szolgálja a proletariátust, a dolgozó tömeget, a világ forradalmi megújítását. A történelem igazolta, hogy a marxizmus—leninizmus eszméi élnek és diadalmaskodnak azokban, amelyek a szovjet népi pártja vezetésével valószínűleg megvalósított. Lenin egész életét annak a magas szelleműnek szentelte, hogy szolgálja a proletariátust, a dolgozó tömeget, a világ forradalmi megújítását. A történelem igazolta, hogy a marxizmus—leninizmus eszméi élnek és diadalmaskodnak azokban, amelyek a szovjet népi pártja vezetésével valószínűleg megvalósított. Lenin egész életét annak a magas szelleműnek szentelte, hogy szolgálja a proletariátust, a dolgozó tömeget, a világ forradalmi megújítását. A történelem igazolta, hogy a marxizmus—leninizmus eszméi élnek és diadalmaskodnak azokban, amelyek a szovjet népi pártja vezetésével valószínűleg megvalósított.

tikai szervezet legmagasabb formáját szolgáló párt megalkotója és vezetője.

A leninizmus alappillére a dolgozók százmillióinak alkotó erejébe, történelemformáló erejébe vetett szilárd bizalom. Nincs magasabb és nemesebb tett, mint követni Lenint, erőt és fáradságot nem kímélve harcolni azért az ügyért, amelynek ő egész életét szentelte — mondotta befejezőleg Takács József elvtárs.

A méltató szavak elhangzása után koszorúkat helyez-

sága részéről dr. Bánki Nándor, Garamvölgyi János és Markwart Károly, a KISZ komlói bizottsága nevében Bogdán László, a Hazafias Népront és az MSZBT képviselőjében Kádár Németh Béláné és Nagy József, a komlói Szakmaközi Bizottság részéről Golváth János és Tárnai János helyezte el a megemlékezés koszorúit.

Az ünnepség, amelyen nagy számban vettek részt a város ipari vállalatainak, intézményeinek, iskoláinak képviselői, az Internacionálé hangjaival ért véget. — Császár —

Ülést tartott a vállalati szakszervezeti bizottság

A Mecseki Szénbányák Szakszervezeti Bizottsága pénteken délelőtt ülésezett Pécsen. Napirendi pontként szücselt: a bérpályakódás 1968. évi végrehajtásának értékelése, valamint az 1969. évi bérpolitikai intézkedések bevezetésének helyzete. A szakszervezeti vezetőségválasztásokról szóló tájékoztató és a május elseje megünneplésének terveze. Jelentés hangzott el a vállalat területén folyó szocialista munkaverseny helyzetéről, különös tekintettel a szocialista brigádok harmas jelzaváról, a vállalatok teljesítéséről a vállalatok teljesítését elősegítő szakszervezeti feladatokról, és az országos tanácskozás határozata alapján a további tennivalókról.

A Mecseki Szénbányák 1968. évi bérpályakódásáról, az 1969-es évi vállalati bérpolitikai terv időarányos részének teljesítéséről Garamvölgyi János vállalat igazgató készítette jelentést. A jelentés megállapította: Az elmúlt évek jól bevált gyakorlatának megfelelően az 1969. évi vállalati bérpolitikai tervet, a vállalati szakszervezeti bizottságával egyetértésben rögzítették.

A hozzászólásokból is kitűnik, hogy a jelentés körültekintő volt és foglalkozott azokkal a kérdésekkel, melyek az új gazdasági irányítás első évében felmerültek és megoldást nyertek.

Fulmer József főmérnök-helyettes a magyar széntermelés munkáigényességéről szól, mely maga után vonja a foglalkoztatottak magas számát, és ennek megfelelően a több bérkifizetést. Eppen ezért

fő feladatként az élő munka csökkentését kell megoldani a technika fejlesztésével.

Markwart Károly elvtárs beszámolt a szakszervezeti választások eredményeiről. Majd javaslatot tett egy új alapszerv létrehozására, a nyugdíjasok részére. Az ülés a javaslatot elfogadta. Befejezésül ismertette a május elseji felvonulás és ünnepség rendjét.

Negyedik napirendi pontként Kiskuti Ádám elvtárs a vállalatnál folyó szocialista munkaversenyéről és brigádmozgalomról szóló jelentését vitatták meg. A jelentés megállapította:

vállalatunknál folyó szocialista munkaverseny 1968-

ban az előző évekhez hasonlóan tartalmában és számszerűségében is fejlődött. Az új gazdasági mechanizmus bővített feladatait rótt a vállalat kollektívájára.

E megnövekedett feladatokat egységes és szervezett erőfeszítések árán eredményesen megoldottuk.

Versenyszervező tevékenységünkkel sikerült a fizikai és műszaki dolgozóinknak a szakértelmét, felelősségérzetét, ötletes kezdeményező-készségét felhasználni a munkaverseny tovább fokozásához. A hozzászólásokban többen is boncolgatták a páros versenyek helyzetét, a brigád és egyéni vállalatok tartalmát, a brigádtagok iskolai végzettségének hiányosságát, a brigádok kulturálódási, művelődési házak által nyújtott lehetőségeit.

A vállalati szakszervezeti bizottság megtárgyalta több nyugdíjas helyzetét. Az ülés javaslatot tett a SZOT-kitüntetés arany, ezüst, bronz fokozatainak és oklevél odaítélésére, majd jóváhagyta a Kiváló üzem cím odaítélését: Kossuth-bánya, Vasas-bánya és az Anyagellátó Üzem részére. **K. L.**

Színvonalas felvonulás május 1-én

Az ünnepi program már április 30-án, szerdán kezdetét veszi, e napon üzemekben röpgyűléseken méltadják az ünnep jelentőségét. Még ezen a napon a bányász-lakótelepeken térzenét adnak a bányász fúvószenekarok. Az ünnep reggelén zenés ébresztővel köszöntik a bányász dolgozókat és családtagjaikat. Majd felvonulás kezdődik a Széchenyi téren elhelyezett dísztribünhöz, ahol Baranya és Pécs város vezetői, és a munkásmoz-

galom régi harcosai üdvözlik a felvonulókat.

A Mecseki Szénbányák dolgozói is felvonulásukkal tesznek hitet a nemzetközi munkás-összefogás, a dolgozók nagy ünnepén. Az alábbiakban részletesen közöljük a felvonulások rendjét. A vállalat dolgozói 9 óra 45 perckor gyülekeznek a Rákóczi úton, a Malom utca és a Hal-tér közötti szakaszon. A felvonulók élén az egyesített bányászzenekar halad. Majd sorban következnek a vállalat Igazgatósága, a Bányaműszaki Felügyelőség, Szabolcsbánya, Pécsbánya dolgozói. Majd a Mű. M. 508-as Tanintézete következik. Utánuk indulnak az Újhegyi Üzem, az Építési Üzem és az Aknamélyítő Vállalat dolgozói.

Pécsen május elsején valamennyi területi művelődési ház, kultúrotthon gondoskodik a dolgozók sokrétű szórakozási lehetőségeiről és számos sportrendezvényt szerveznek.

KOMLÓN

A munkásosztály sereg-szemléjét a bányavárosban is a hagyományoknak megfelelően tartják: az üzemek dolgozói családtagjaikkal közösen vonulnak a Lenin térre. Három helyen tartanak gyülekezést. Az első csoport Kossuth-bánya térségénél rendezi sorait. Gyülekező 8.45-kor. Indulás 9.15-kor. A következő üzemek dolgozói találkoznak itt: Kossuth-bánya, Béta-akna, Szénelőkészítők. Anyagellátó, Gépkocsiumez és a Május 1. ruhagyár.

A Kossuth utca elején, a Karbantartó Üzem melletti térségen kilenc órakor találkoznak az alábbi üzemek, illetve intézmények: Karbantartó Üzem, Zobák-akna, Vízmű, Kőbánya, Helyiipar, Aknamélyítő, Mélyfűrők, a Városgazdálkodás, a MAV, az Erőmű, a DEDÁSZ, az Orvos-egészségügy és Szövetkezet dolgozói.

A kenderföldi gyülekezőhely a Zrínyi mozi előtt lesz 9.15-kor. A felvonulók sorrendje: Városi Tanács, Tűzoltóság, Pedagógusok, AKÖV, Posta, Cementipar, Közétkészítés, Vendéglátóipar, Kisker, Kenyérgyár, az Elektroakusztika és az egyéb szövetkezetek dolgozói.

A felvonulók között ott lesznek a sportolók és az iskolák csapatai is.

„Erőfeszítéseinket siker koronázta!”

(Folytatás az 1-es oldalról)

den ismertette azokat a mutatókat, melyek nagyban hozzájárultak a jó eredmény eléréséhez. Szólt a termelés mennyiségének, minőségének és a gazdaságosság növelésé-

ről, a biztonság és a baleseti mutató javulásáról. Köszönetet mondott a dolgozóknak az előző év és az 1969-es év első negyedében végzett jó munkájukért.

Dr. Bánki Nándor elvtárs a vállalat vezetősége nevé-

ben köszöntötte a megjelenteket és az egész üzem dolgozóit abból az alkalomból, hogy jó munkájuk eredményeképpen elnyerték a kiváló üzem címet. Röviden elemezte a vállalat múlt évi tevékenységét. Szólt a vállalat

előtt álló feladatokról és lehetőségekről. Ezután került sor a kiváló üzem elnyerését dokumentáló oklevél és zászló átadására, amelyet az üzem nevében Vándor Ferenc üzemvezető vett át.

Vándor Ferenc elvtárs az üzem vezetősége nevében megköszönte a dolgozóknak azt a lelkes és odaadó munkát, ami lehetővé tette, hogy az üzem ily kiváló eredményt érhetett el. Külön szólt arról a szép és becsülettel megnyilvánulásról, hogy amikor tűz ütött ki a bányában és veszélybe került a termelés, folytatták a munkát. Bár nem voltak húszak, mégis Vasasról, Hosszúhetényből, de még a távolabbi lakóhelyekről is jöttek a dolgozók, hogy megfékezze a tüzet. Erőfeszítésüket siker koronázta. Így nagyra értékeljük az üzem vezetőit és dolgozóit, majd átadta az üzem zászlót és a vele járó oklevelet Dull Lászlónak. Mint mondotta, nem okozott nehézséget a cím odaítélése, mert az üzem eredményei minden kétséget kizárták. Az Anyagellátó Üzem az igazgatási költségek csökkentése után, mintegy 8 millió forinttal csökkentette ezt is sikerült megvalósítani.

Dolgozóink többsége a tőrszárdához tartozik, s ezek a becsülettel, kétkézi munkások minden dicsőretet megérdemelnek, a munkájukra, jó munkájukra üzemünk vezetősége mindig számíthatott és számíthat. Az üzem fennállása óta első ízben sikerült elérnünk a megtisztelő él-üzem címet, s ebben nagy része van a szocialista munkabrigádok jó munkájának is. Engedjék meg az elvtársak, hogy a megtisztelő cím elnyerése alkalmából az önknevében is köszönetet mondjak a vállalat vezetőségének

A megjutalmazottak nevében Dull László mondott köszönetet, majd ugyancsak ő pénztalimat adott át az üzem ötvenéves legjobb munkáját végzett dolgozójának.

Befejezésül Méder elvtárs olvasta fel Szabolcsbánya, Vasas-bányához írt dísztávirátát, majd az üzem vendégül látta dolgozóit.

Császár

Első ízben élüzem az Anyagellátó Üzem

Szombaton délelőtt 9 órakor élüzemavató ünnepségre került sor Komlón az Anyagellátó Üzem kultúrtermében. Az elnökségben Markwart Károly, a vállalat szakszervezeti bizottság titkára képviselte az igazgatóságot, mellette helyet foglalt Dull László üzemvezető, Podpác János üzemvezető helyettes, Kamenár András vezetőkönyvelő, Horváth János párttitkár, Hetesi István KISZ-titkár, Schönfeld Ferenc szbtitkár, Nagy Károly, az anyag osztály vezetője és a meghívott patronált mecsekjános termelőszövetkezet elnöke, Benczés József.

A megjelent vendégeket és az üzem mintegy hatvan meghívott dolgozóját Schönfeld Ferenc köszöntötte, majd Dull László üzemvezető emlékeztetett meg az üzem fennállásának tizenhét évéről.

Üzemünket ezerkilencszázötvenkettőben hozták létre, hiszen Komló gyors ütemű fejlesztése hihetetlen mennyiségű anyagot igényelt. Évente 400–500 millió forint értékű árut mozgattunk meg, kiszolgáltuk nemcsak a bányát, hanem az üzemeket, de a városépítéssel kapcsolatos anyagokat is mi szállítottuk a helyszínre.

Az üzem vezetője ezután a két tröszt egyesítéséből fakadó feladatokról beszélt. Kiemelte, hogy az 1963-ban bekövetkezett egyesítés igen nagy feladatokat rótt az üzemre, növekedett feladatkörre, s most már két területre kiterjedően kellett végeznie feladatát nagyjából azonos létszám mellett. Ez a körülmény előtérbe helyezte a munkák nagyfokú gépesítését. Gépesíteni kellett az anyagmozgatást, később pedig szükségessé vált a legnagyobb terhet jelentő bányafák szállításának és mozgatásának gépesítése is. Több évi kísérletezés után, mintegy 8 millió forinttal csökkentette ezt is sikerült megvalósítani.

Dolgozóink többsége a tőrszárdához tartozik, s ezek a becsülettel, kétkézi munkások minden dicsőretet megérdemelnek, a munkájukra, jó munkájukra üzemünk vezetősége mindig számíthatott és számíthat. Az üzem fennállása óta első ízben sikerült elérnünk a megtisztelő él-üzem címet, s ebben nagy része van a szocialista munkabrigádok jó munkájának is. Engedjék meg az elvtársak, hogy a megtisztelő cím elnyerése alkalmából az önknevében is köszönetet mondjak a vállalat vezetőségének

Delegáció — Zwickauba

Tizenöt éve állnak egymással kapcsolatban a mecseki szénbányászok és a Német Demokratikus Köztársaság zwickai bányászai. Kapcsolataikat az idei évben tovább kívánják bővíteni. A hagyományos bányásznap megkezdésénél és szakmai találkozókon túlmenően, kulturális és sportrendezvények közös szervezését tervezik. Ennek előkészítése céljából a közeljövőben kétfelős delegáció utazik Zwickauba. A vállalatot Bachmann Mátyas igazgatóhelyettes, a szakszervezeti bizottságot Suhajda Tibor képviseli.

Bányaművelés

történt a Mecseki Szénbányák szászvári üzemében. A leomló kőzet maga alá temette Bócz Ferenc 28 éves vajúrt, mázai lakost, aki a helyszínen meghalt. A rendőrség a bányaműszaki szakemberek bevonásával indított vizsgálatot a baleset okának megállapítására.

Olvassékhoz! Csikós Ferenc „Baranya” című elbeszéléseinek köztét — anyagtorlódás miatt következő számban folytatjuk.

7. napu

„Az Önök két forintjából egy forint a laosziaké!”

A gyarmati ifjúság napja Pécsen

Nagy megtiszteltetés érte a baranyai fiatalokat, amikor a KISZ Központi Bizottsága úgy határozott, hogy a Gyarmati Ifjúság Napjának országos központi rendezvényét Pécsen bonyolítja le. Ez alkalommal ünnepekre gyűltek össze a baranyai fiatalok képviselői április 23-án, szerdán délután a Pécsi Kamaraszínházban. Az elnökségben foglalt helyet **Michel Jouet**, a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség főtitkára, a DIVSZ budapesti titkárságának több munkatársa, **Nguyer Dinh Can**, a VDK budapesti nagykövetségének harmadtitkára, **Luu Kiem**, a DNFF budapesti állandó képviselőjének megbízott vezetője, **Varga József**, a DIVSZ magyar titkára. Ott volt az elnökségben **Lukács János**, a KISZ KB tagja, a Megyei KISZ Bizottság első titkára, **Horváth Lajos**, a Pécs m. j. Városi Tanács elnöke, **Földes Andrásné**, a Megyei Pártbizottság osztagvezetője, **Szentistváni Gyuláné**, a Városi Pártbizottság osztagvezetője, **Novák Szilveszter**, a KISZ Pécs városi bizottságának titkára is.

Az ifjúsági nagygyűlés szónoka **Kárpáti Sándor**, a KISZ Központi Bizottságának titkára, előjáróban szívélves üdvözlést tolmácsolta Pécs város ifjúságának, az ünnepe házigazdájának, majd emlékeztetett arra, hogy az 1955-ös bandungi értekezlet óta a haladó világ minden évben április 24-én kifejezésre juttatja szolidaritását azzal a sok millió harcos fiatallal, akik bátran követelik a nemzeti függetlenség, a népek önrendelkezési jogának tiszteletben tartását, akik nemre, fajra és bőrök színére való tekintet nélkül együttes lépnek fel az imperialista agresszió és intervenció ellen. Harcolnak a gyarmatosítás maradványainak felszámolásáért, a népek gazdaságának és kultúrájának felvirágoztatásáért.

— Kedves Barátaim! A gyarmati ifjúság napján — amely nem egyszerűen a szolidaritás, hanem az erélyes tiltakozás napja is — nagy utat tesz meg az emlékezés. Leszáll az emberi szenvedés mérhetetlen mélységeibe és felemelkedik a gyarmati sors elleni küzdelem magaslataira, hosszan időzve e harc egyre növekvő diadalainál.

— Ma a szolidaritás jegyében az amerikaiak vietnami agressziója ellen, a béke mellett tesz hitet hazánk ifjúsága — mondotta **Kárpáti Sándor**. — Hitünk egyre erősödik, meggyőződésünk mind szilárdabb: a szocializmus legyőzi az imperializmust, a nemzeti függetlenség a gyarmatosítást, a béke a háborút!

Az ifjúsági nagygyűlésen felszólaló **Michel Jouet** többek között elmondta, ez a nap valamennyiünk számára azt a harcot jelképezi, amelyet a világ haladó ifjúsága a gyarmatosítás minden formája ellen. — „Szolidaritásunk vagyunk a hősiesség kizáró vietnami néppel, az arab népek igazságos harcával, az afrikai kontinens felszabadítására irányuló törekvésekkel. Ez a nagygyűlés — hangsúlyozta — újabb bizonyítéka annak, hogy a magyar ifjúság hű dicső történelmi hagyományaihoz!”

Ezután a Mecseki Szénbányák ifjúmunkása, **Vital Mihály** fejezte ki meggyőződését, amikor hangsúlyozta, hogy ha a világ bekeszerető népei, élükön a Szovjetunióval összefognak, nincs az az erő, amely térdre kényszerítheti vietnami barátainkat. Befejezésül jelképesen átnyújtotta **Nguyer Dinh Can**-nak a mecseki bányász fiatalok szolidaritási akciójának eredményét, az újabb több mint 261 ezer forintból szóló csekkbefizetést, amellyel a mecseki szénbányász fiatalok anyagi segítsége kétmillió forint fölött emelkedett.

Nguyer Dinh Can megille-

tódott szavakkal mondott köszönetet a támogatásért, majd felszólalását magyar nyelven „*Eljen a magyar és a vietnami nép örök barátsága!*” — szavakkal fejezte be.

Az ünnepség befejező ré-

Vietnami vendégek

Az alacsony, soványarcú, energikus kézfogású **Nguyer Dinh Can**, a Vietnami Demokratikus Köztársaság harmadtitkára és az ugyancsak alacsony, soványarcú, magyar kitűnően beszélő, **Luu Kiem**, a Délvietnami Felszabadítási Front budapesti állandó bizottságának megbízott vezetője, a kamaraszínházi ünnepség elnöki asztalától egyenesen a szénbányászok mecseki székházába siettek **Kárpáti Sándornak**, a KISZ Központi Bizottsága titkárságának kíséretében. Személyesen akartak a vietnami nép képviselői köszönetet mondani a támogatásért, amely már nem egyszerű nyilvánult meg a Mecsekben élők részéről. A találkozóra **Bachmann Mátyásnak**, a Mecseki Szénbányák igazgatóhelyettesének hivatali szobájában került sor. Itt találkoztak **Parti Józseffel**, a KISZ-bizottság titkárával és a többi KISZ-vezetővel: **Vital Mihállyal**, **Péter Ivánnal**, **Bálint Ernővel**, **Müller Gyulával**, **Bótor Istvánnal**, **Kis Nagy Gyulával**, **Klepach Ottmárral** és a vállalati pártbizottság képviselőjével, **Keszler Ferencsel**.

A házigazdák érthető izgalommal készülődtek a találkozóra, hiszen asztalközébe beszélgetni egy távoli nép képviselőivel — nem minden napos esemény. Márcsak azért sem, mert jól tudják a bányász fiatalok, hogy amíg mi terített asztalnál, a magyaros vendégszeretetet reprezentáló borospoharakat emeljük a magasba, ott messze Vietnamban talán éppen B-52-es

„Kitűnő az Orionton!”

Sorba tesznek kérdéseket fel a jelenlevők, érdeklődnek a vietnami bányászfiatalok életéről.

— Nálunk, Vietnamban, mintegy 150 ezer bányász dolgozik. Bányáink felszíniek, 6-7-8 ezer kalóriásak a szemnek. Minőségét rendkívül kedvelik a japánok, jelentős vevőink közé tartoznak...

Ujabb kérdések: miként szervezik meg a munkát a front miatt, mások Észak és Dél viszonyáról érdeklődnek, majd a párizsi tárgyalásokról.

Nguyer Dinh Can válaszol: — Mi a termelés vonatkozásában a decentralizálásra törekedtünk. Mert ha bombázás éri az egyik területet, még

szében színvonalas műsorral zárták a Gyarmati Ifjúság Napját a Janus Pannonius Gimnázium énekkara és a Pécsi Orvostudományi Egyetem irodalmi színpada közreműködésével.

mindig tud termelni a másik. S ez a fő célunk! Ami Észak és Dél viszonyát illeti, Vietnam a vietnamiaké. Ha a földjeinket agresszióknak vetik alá, teljesen mindegy Délen vagy Északon van-e az. Egyformán magunknak érezzük mindkét földrajzi tájat és harcolunk is érte!

A jelenlevők legtöbbjét az érdeklő miként hasznosítják a vietnamiak a magyar Orionton-rádiót.

— Nagyon nagy segítséget jelent nekünk az Önök kitűnő gyártmánya az Orionton tranzisztoros rádió. Ismerjük jól ezt a típust, korábban már, 1955-ben is kaptunk Önöktől néhányat. Még ma is használjuk azokat! Három módon hasznosítjuk. Először minden pártvezető kap egy ilyen rádiót, és ha mozgósításra van szükség, akkor ezeket a rádiókat használjuk fel. Másrészt minden házban van a frontonál ilyen, kisebb átalakításokkal használjuk, a gyors, pontos információk szerzésére és továbbítására.

Belelelednek a vendéglátók a kérdésekbe, de röptül a látogatásra szánt idő. Alig elég a két óra a legszükségesebb mondanivalókra. Búcsúzáskor **Bachmann Mátyás** igazgatóhelyettes jelképes ajándékot nyújt át a kedves vendégeknek e szavakkal:

— Tudjuk, hogy könnyebb egy ajándékot átadni, mint egy ügyért vért áldozni, életet adni. Mi most azért adjuk e csekély emlékeket, hogy ha már messze is járnak hazánktól, mindig jusson eszükbe Pécs, jussanak eszükbe a mecseki szénbányászok, akik szívesen, s ha kell, tettekkel is bebizonyítják, egyetértenek az Önök harcával...

Csóka Magda

bombázógépek emlékeként a holtaknak kijáró végtiszteletet mondják. Nehezen indul a beszélgetés, hiszen a jelenlevők valamennyien kérdéseik megformálásán gondolkodnak.

Nguyer Dinh Can így szól: — A mi pártunk és a mi népünk köszöni az Önök segítségét. Mi érezzük a tettekkészséget, amelynek már nem egyszer bizonyosát tették Önök. Mi olvastuk a mecseki bányász fiatalok táviratait és éreztük, harcunkban velünk vannak! Amikor most átveszem Önöktől újabb támogatásukat meg kell, hogy mondjam, nemcsak a mi harcunkat segítették. Mert az Önöktől kapott minden kettő forintból, egy forintot a laosziaknak adunk! És ezen túl, ha visszamegyünk hazánkba, és amikor találkozni fogunk akár afrikaiakkal, akár latin-amerikaiakkal, és megkérdezik tőlünk, miként vélekednek a magyarok az ó harcaikról, mi el fogjuk mondani, amit itt láttunk és tapasztaltunk. Köszönjük! Ez a proletárinternacionalizmus!

Sokszor tesz fel nekünk a kérdést miért harcolunk mi? Én az Önök Petőfi elvtársának szavaival válaszolnék erre: „Ki a Tisza vizét issza, vágyik annak szíve vissza!” Mi is így vagyunk ezzel. Mi is harcolunk hazánkért, szülőföldünkért, otthonunkért. Persze ez nem menne egyedül. Ehhez kell a szocialista tábor segítsége és mi úgy gondoljuk, ha legyőzzük az amerikaiakat, akkor az a leninizmus győzelmét is jelentené!

„Kitűnő az Orionton!”

— A „nem az én asztalom” elméletét egyszerűen nem ismeri. Nem jár ez plusz feladattal?

— A személyzeti munkát nem lehet elvonatkoztatni. Az 1001-es rendelet a középkeresetekkel való foglalkozást jelöl meg alapvető feladatként. De lehet-e egy munkaszervezőnek csak a paragrafust nézni? Ha nem tudok konkrét segítséget nyújtani, akkor igyekszem tanácsot adni. Az emberek jogosa elvárják,

— Mi a mai személyzeti feladata?

— Ha hivatalos nyelven akarok erre válaszolni, azt mondhatom: a káderek szakmai, politikai nevelése. Üzemünkben szakmailag jól felkészült műszaki gárda dolgozik. Nem mindegy, hogy politikai műveltségük milyen. Többségük elvégezte a marxista középiskolát, vagy az esti egyetemet. Terrünk szerint 1971-re nem lesz olyan középkeresetű, aki nem fejez be valamilyen politikai tanfolyamot, vagy iskolát.

— Azt mondta: a személyzeti munkát nem lehet elvonatkoztatni, leszűkíteni az írászálhoz. Zobákon miben jut ez kifejezésre?

— Nem egyszer a bánásmód ellen van kifogás. Mások a munkahelyi körülményeket bírálják. Megint mások bizonyos politikai kérdésekre várnak választ. Ha lemegyek a bányába, sokkal célravezetőbb a dolog. Ugy szokták fogalmazni: a madár is fészében van otthon. Legutóbb is a munkahelyen győzött meg a hangnemen, más esetben az anyagellátással kapcsolatos észrevétel jogosságáról. A politikai kérdésekre is könnyebben tud az ember válaszolni, hiszen egy rögtönzött pihenő eléggé arra, hogy megvitassunk egy-egy kérdést, illetve közelebb jussunk az igazsághoz.

— Milyen társadalmi megbízatása van?

— Zobák-akna pártbizottságának és végrehajtó bizottságának választott tagja vagyok, azon kívül rámbízták az agitációs és propagandák munka irányítását is. Természetes, a pártmunkát legfontosabb munkáim után végzem, mint ahogy mások is, hiszen csak a kiszállás után van lehetőség erre.

— Milyen emlékekkel tért haza az április 4-e alkalmával Budapesten rendezett kitüntető ünnepségre?

— Megható volt, hogy milyen szeretettel, figyelemmel fogadtak bennünket a Nehézipari Minisztériumban. A kultúrteremben kétszázan sorakoztunk fel, ahol dr. Lérvárdy Ferenc elvtárs méltatta a kitüntetettek munkásságát.

Vizyhányó Imre

A Szovjetunióba utaznak

a május elseji ünnepségekre a Csernovogradugolyi Szénbányászati Tröszt meghívására vállalatunk képviselői. A négytagú delegáció — amelynek tagjai: **Pozsgay Károly** igazgatóhelyettes, dr. **Bánki Nándor**, a pártbizottság osztagvezetője, **Markwart Károly**, a vállalati szakszervezeti bizottság titkára, **Tátrai József**, Szabolcsbánya üzemvezetője — a szovjet bányászokkal évek óta tartó versenykapcsolatok értékelésén túl megbeszéléseket folytat a kulturális és sport kapcsolatok további bővítésének lehetőségeiről, majd részt vesznek az üzem május elseji ünnepségein.

Jutalomképpen tíznapos szovjetunióbeli utazásra indul a Mecseki Szénbányák MSZBT aktívcsoportjának kilenc tagja. A jutalmazottak között van: **Király Ernő** és **Vladár Ferenc** Béta-bányáról, **Kollár Dezső** Zobák-bányáról, **Cziráki József**, **Lipi Imre** és **Bálint Ernő** Kossuth-bányáról, **Nagy László**, a Villamos Üzemtől és **Kovács Jánosné**, a vállalat igazgatóságától. A jutalomutazást valamennyien a magyar és a szovjet barátság ápolásában évek óta kifejtett, áldozatkész tevékenységükkel érdemelték ki. A csoport résztvesz a moszkvai május elseji ünnepségen és megtekintik Leningrád nevezetességeit.

Szilikózis-szűrővizsgálat üzemekben

Az 1956. óta évente rendezésített szilikózis szűrővizsgálatot az idén is lebonyolítja az Országos Munkaegészségügyi Intézet. **Kozák József** irányításával minden esztendőben öt-hat hetet töltenek üzemekben a népszerűségnek örvendő röntgen-autobusz szakemberei.

A közel másfél évtizedes diagnosztikus tapasztalatok alapján azt mondhatjuk — emelte ki dr. **Horváth Ferenc** tudományos osztályvezető —, hogy az utóbbi években nagy javulás állt be. A szilikotikus megbetegedések száma és határfoka jelentősen csökkent. Ez elsősorban a Mecseki Szén-

bányánál alkalmazott munkavédelmi berendezések, és az új technológia érvényesítésével jut kifejezésre.

A mostani ciklusban is több héten keresztül láthatjuk majd a mozgólaboratóriumot. Először Pécsbányán jelentkeznek május 5-én. A szűrőssel ezúttal is igazodnak az üzemekben alkalmazott műszakokhoz. Reggel fél 6-tól délelőtt fél 9-ig, illetve déli fél 1-től délután fél 4-ig fogadják a bányászokat. A szűrőkocsit május 13-ig lesz Pécsbányán. Ezt követően Szabolcsbánya, Pécsújhegy, Vasasbánya stb. lesz a sorrend.

V. L.

Erősödő kapcsolatok

A Mecseki Szénbányák KISZ-bizottságának és az MSZBT vállalati aktívcsoportjának megbízásából **Klepach Ottmár**, a KISZ-bizottság agit. prop. titkára a napokban meglátogatta az egyik közelben állomásozó szovjet katonai alakulatot. Megbeszélést folytatott az alakulat parancsnokával és politikai tisztjeivel. A megállapodás értelmében a szovjet elvtársak a magyar bányászokkal együtt ünneplik május elsejét. Részt vesznek a pécsi felvonuláson a katonákkal, munkásörökkel, bányászokkal és a diákokkal együtt.

Május 3-án ifjúsági vezetők és veterán vöröskatonák látogattak a szovjet egységhez. Előnybeszámoló keretében emlékeznek meg az ötven év előtti eseményekről és a jelenlegi feladatokról. A mecseki bányászok ugyancsak a szovjet harcosokkal együtt ünneplik meg a fasizmus felett aratott győzelem napját. Május 9-én vállalatunk is képviselteti magát az alakulatnál rendezendő díszünnepségen. Május 10-én délelőtti sportversenyekre kerül sor, délután pedig kétézer kultúrőrrel közösen az alakulat személyi állományát, parancsnoki karát. Itt szeretnénk megjegyezni, hogy egyre jobb kapcsolat alakul ki a magyar és a szovjet családok között is.

Cs. Z.

Egy életen át megmarad a kitüntetés

— Egy kitüntetés örök emlék, egy életen át megmarad, visszapillantás a megtett útra.

Riszter József, Zobák-akna személyzeti vezetője fogalmazta meg ezt a gondolatot. Nemrég a Munkaadémrend bronz fokozatát vehette át a Nehézipari Minisztériumban. Ebből az alkalomból ültünk le beszélgetni.

— Jölessen a megbecsülés: hosszú évtizedek munkáját látom ebben. Az ötvenet elkerültem, 45-től dolgozom a munkaszervezőkben.

— Munkás szíve azt parancsolja, hogy mindig segítőkész legyen. Mennyi ideig dolgozott a bányában?

— Harminchétben, az akkori Magyar Királyi Köszönbánya volt az első munkahelyem, a későbbi Kossuthbánya, majd III-as akna. Csülésként kezdtem, aztán segédvájár, illetve vájár lettem. Tizenöt évig kimondottan fizikai állományban voltam. Ötvenkettőtől hol kisebb, hol nagyobb funkcióban dolgozom.

— Mióta személyzeti?

— Annak már 13 éve, hogy ezt a munkakört rámbízták. Nagyon szeretek az emberekkel foglalkozni. Mindenki tudja, hogy ez sokszor hálátlan feladat, de nincs annál jobb érzés, mint amikor egy ember elégedetten távozik az irodából.

— A „nem az én asztalom” elméletét egyszerűen nem ismeri. Nem jár ez plusz feladattal?

— A személyzeti munkát nem lehet elvonatkoztatni. Az 1001-es rendelet a középkeresetekkel való foglalkozást jelöl meg alapvető feladatként. De lehet-e egy munkaszervezőnek csak a paragrafust nézni? Ha nem tudok konkrét segítséget nyújtani, akkor igyekszem tanácsot adni. Az emberek jogosa elvárják,

— Mi a mai személyzeti feladata?

— Ha hivatalos nyelven akarok erre válaszolni, azt mondhatom: a káderek szakmai, politikai nevelése. Üzemünkben szakmailag jól felkészült műszaki gárda dolgozik. Nem mindegy, hogy politikai műveltségük milyen. Többségük elvégezte a marxista középiskolát, vagy az esti egyetemet. Terrünk szerint 1971-re nem lesz olyan középkeresetű, aki nem fejez be valamilyen politikai tanfolyamot, vagy iskolát.

— Azt mondta: a személyzeti munkát nem lehet elvonatkoztatni, leszűkíteni az írászálhoz. Zobákon miben jut ez kifejezésre?

— Nem egyszer a bánásmód ellen van kifogás. Mások a munkahelyi körülményeket bírálják. Megint mások bizonyos politikai kérdésekre várnak választ. Ha lemegyek a bányába, sokkal célravezetőbb a dolog. Ugy szokták fogalmazni: a madár is fészében van otthon. Legutóbb is a munkahelyen győzött meg a hangnemen, más esetben az anyagellátással kapcsolatos észrevétel jogosságáról. A politikai kérdésekre is könnyebben tud az ember válaszolni, hiszen egy rögtönzött pihenő eléggé arra, hogy megvitassunk egy-egy kérdést, illetve közelebb jussunk az igazsághoz.

— Milyen társadalmi megbízatása van?

Vizyhányó Imre

— Egy kitüntetés örök emlék, egy életen át megmarad, visszapillantás a megtett útra.

Riszter József, Zobák-akna személyzeti vezetője fogalmazta meg ezt a gondolatot. Nemrég a Munkaadémrend bronz fokozatát vehette át a Nehézipari Minisztériumban. Ebből az alkalomból ültünk le beszélgetni.

— Jölessen a megbecsülés: hosszú évtizedek munkáját látom ebben. Az ötvenet elkerültem, 45-től dolgozom a munkaszervezőkben.

— Munkás szíve azt parancsolja, hogy mindig segítőkész legyen. Mennyi ideig dolgozott a bányában?

— Harminchétben, az akkori Magyar Királyi Köszönbánya volt az első munkahelyem, a későbbi Kossuthbánya, majd III-as akna. Csülésként kezdtem, aztán segédvájár, illetve vájár lettem. Tizenöt évig kimondottan fizikai állományban voltam. Ötvenkettőtől hol kisebb, hol nagyobb funkcióban dolgozom.

— Mióta személyzeti?

— Annak már 13 éve, hogy ezt a munkakört rámbízták. Nagyon szeretek az emberekkel foglalkozni. Mindenki tudja, hogy ez sokszor hálátlan feladat, de nincs annál jobb érzés, mint amikor egy ember elégedetten távozik az irodából.

Vizyhányó Imre

— Egy kitüntetés örök emlék, egy életen át megmarad, visszapillantás a megtett útra.

Riszter József, Zobák-akna személyzeti vezetője fogalmazta meg ezt a gondolatot. Nemrég a Munkaadémrend bronz fokozatát vehette át a Nehézipari Minisztériumban. Ebből az alkalomból ültünk le beszélgetni.

— Jölessen a megbecsülés: hosszú évtizedek munkáját látom ebben. Az ötvenet elkerültem, 45-től dolgozom a munkaszervezőkben.

— Munkás szíve azt parancsolja, hogy mindig segítőkész legyen. Mennyi ideig dolgozott a bányában?

— Harminchétben, az akkori Magyar Királyi Köszönbánya volt az első munkahelyem, a későbbi Kossuthbánya, majd III-as akna. Csülésként kezdtem, aztán segédvájár, illetve vájár lettem. Tizenöt évig kimondottan fizikai állományban voltam. Ötvenkettőtől hol kisebb, hol nagyobb funkcióban dolgozom.

— Mióta személyzeti?

— Annak már 13 éve, hogy ezt a munkakört rámbízták. Nagyon szeretek az emberekkel foglalkozni. Mindenki tudja, hogy ez sokszor hálátlan feladat, de nincs annál jobb érzés, mint amikor egy ember elégedetten távozik az irodából.

Vizyhányó Imre

— Egy kitüntetés örök emlék, egy életen át megmarad, visszapillantás a megtett útra.

Riszter József, Zobák-akna személyzeti vezetője fogalmazta meg ezt a gondolatot. Nemrég a Munkaadémrend bronz fokozatát vehette át a Nehézipari Minisztériumban. Ebből az alkalomból ültünk le beszélgetni.

— Jölessen a megbecsülés: hosszú évtizedek munkáját látom ebben. Az ötvenet elkerültem, 45-től dolgozom a munkaszervezőkben.

— Munkás szíve azt parancsolja, hogy mindig segítőkész legyen. Mennyi ideig dolgozott a bányában?

— Harminchétben, az akkori Magyar Királyi Köszönbánya volt az első munkahelyem, a későbbi Kossuthbánya, majd III-as akna. Csülésként kezdtem, aztán segédvájár, illetve vájár lettem. Tizenöt évig kimondottan fizikai állományban voltam. Ötvenkettőtől hol kisebb, hol nagyobb funkcióban dolgozom.

— Mióta személyzeti?

— Annak már 13 éve, hogy ezt a munkakört rámbízták. Nagyon szeretek az emberekkel foglalkozni. Mindenki tudja, hogy ez sokszor hálátlan feladat, de nincs annál jobb érzés, mint amikor egy ember elégedetten távozik az irodából.

Vizyhányó Imre

Csillét tolok

A szénpor az orromba tódult,
s a szemem aljára rakódott,
lift futott többszáz méter mélyre,
zizegtek, csattogtak a drótok.
Fénylő sinen csillék gurultak,
gumicsizmában a nyomában
bányavíz ömlött verítékre,
Egymásba botlott fáradt lábam.
Nem sütött nap a bányamélyre,
de tudtam, hogy a ragyogása
rámhull, ha feljutok a fényre,
és gyorsult az idő futása.
... Futnak a csillék, fel-le, fel-le,
belelőnek megint, mint akkor,
s emberi lelkek legmélyére
szállok le saját-akarattól,
de mint akkor a szénpor hullt rám,
hull a közöny, a gúny, az átok;
csillét tolok, pedig már értem:
nem válthatom meg a világot,
sok a por és a meddő kőzet,
robbantani kell újra, újra,
s magamnál kell elkezdenem, hogy
kiérjek a napfényes útra...!

Antalfy István

Anyák napján

A múlté már a tél, zuzmarák.
A nap löveli ránk ma aranyát.
A kisdíák — ha pöttöm is — ravasz.
Szemükből kedv sít, perzselő tavasz.
Arcuk mosolygó, vidám, nevetős:
— „túrara” indul ma a Béke órs.

„Túrara?” — súgnak össze ravaszul.
Títkaikban egy szent ünnep lapul.
Igy engedik csak őket szüleik.
A sok kis kéz virággal megtelik.
Mig megritkul sok erdei bokor,
minden marékban díszlik egy csokor.

Házukat esti csönd öleli már.
Kis szívük datol. — Hálás kismadár.
Anyák napjára száz vers születik,
ezer köszöntő, mellyel meglepik...
Bár egész úton mind izgul, tanul,
úgy adják át a csokrot szótlanul...

hisz el nem mondja ezer költemény,
mit elmond egy könny gyermeked szemén.

Almássy Kálmán

Eső

Nehéz esőktől mámoros a föld
Kábultan fekszik feneketlen
felhő-hordók csapja alatt.
A gyöngyöző víz — nem győzi nyelni —
fű-szakállán végigcsorog.

Az utcákon kis tócsa-szemek
dermedten bámulják a tájat
— egy gyenge fa épp kettőbe tört —
s tavaszi szerelmek
néma tanúin, a padokon
most esőcseppek ölelkeznek.

Bán Károlyné dr.

Kerámia Biennálé

Anyagból, porcelánból készült tárgyak,
és szobrok
Megannyi elképzelés, gondolat s
figyelő arcok.

En ezt, Te azt látod benne, de
valamit felidéz
S a kompozíció képet ad valamiről,
bár nagyon merész.

Epp ez a jó, a mozgás, lüktetés,
dinamikus élet
Színek, formák vad játéka, egyszerűen
szépen.

Nincs semmi cicoma, eltakargatott
eszményi, finomkodó
Együtt van hiba és erény, az
egyszerűség az uralkodó.

Izgatva dolgoztatja a fantáziát,
tornáztatja az anyagot
A lüktető, forrongó életben ez
a művészet nagyszerűt adott.

Illés Zsuzsa

Tócsa

Zivatar volt, de már napsugár szívárvány ragyog.
Megyek az utcán, óvodások jönnek
Suvixolt cipővel pocolyába lépnek.
Figyelem játékok csunya, de érdekes
Otthon büntetik, ők tudják,
Mégis megteszik.

Gondolatom tovább viszi őket.
Felnőnek, s vajjon az élet tócsáját kerülik-e?
A kérdés bennem van, ember, miért teszed?
Psichologus adna reá kerek feleletet,
Magam csak próbálom filozofálni
Mentalitás, korlátozás, dac váltja ezt ki?

Palai Sándorné

ÚJ HAJTÁS

A MECSEKI BANYÁSZ IRODALMI ÉS MŰVÉSZETI KÖR ROVATA

Nyergesi János: Itatás

Borongós ős volt, alvásra
hajló hangulat. Egyszer csak
kopogtatnak az ajtómon.
Gombos bácsi toppant be.
Erős, zömök termet, őszbe-
csavarodott fej, fehér arcából
kivirít nagy vörös orra. Abból
az örökösen pőfékelő nagy-
papa-fajtából való. Szinte hi-
vatása, hogy a mai fiatalok-
kal zsörtölődjön. — De azért
minden öröme a kusunokájá-
ban van. A jó tokaji bor
megoldja az öreg nyelvét:

— Ahogy jövök, jól meg-
néztem a házatokat. Hát ép-
pen olyan az, mint 18-ban a
Tur-nál volt a miénk. Oszta
ahogy nézem, hát eszembe
jutott a történet. Kint lak-
tunk a Turi pusztán, én olyan
tizéves kerekfejű, kerekképű
legényke voltam, amikor édes
gyerekeim eltemették a nagy
magyar forradalmat. — Meg-
rezgett a hangja, a szeme is
elhomályosult. — Ugy em-
lékszem rá, mintha tegnap
lett volna, egy zivataros
augusztusi estén, zörögnek az
ajtón. Egy bujdosó, tarisz-
nyás, csupa rongyos ember áll
az ajtóban. Fél karja felköt-
ve, kuszált haja a szemébe
lóg. Kimerülten az ajtófél-
fának dől, úgy kér bebocsátá-
st. A szeme félig lehunyna.
Nem is hallja, mikor befelé

invitálom. Álva alszik...
Végre felrebben.

— Jó emberek, rejtsenek el
valahova. Ha elfognak, vég-
gem. A fehérek észrevet-
tek... üldöznek...

— Te kisfiú, nem láttál er-
re egy magas, barna embert?
A keze fel volt kötve.

A tálakat majd elejtettem
ijedtemben. De összeszedtem
magam, s bátran megfelele-
tem:

A vöröskatona

Nem kérdeztük mi a nevét
sem, képeire volt írva, hogy
igaz ember. Apám lefektette,
egy dagasztóknővel betakar-
ta. Egy lélek nem kereste.
Aztán kivittük másnap a ta-
nyára, jámbor kondást for-
máltunk belőle. Szűr, kajla-
kalap, pipa, karikásostor, —
s kész a kondás.

Az öreg Gombos itt meg-
rázta galambosz fejét:

— Hanem mennyit tudott
az a vöröskatona mesélni.
Élő, igaz meséket. Azt mon-
dta, egyszer a nagy Leninnel
is beszélt, mert pecsétes leve-
let vitt ki neki. Kun Béla
meg igen jó ismerőse volt.
Hanem egyszer majd megjár-
tán. Eppen ebédet vittem ki
neki, mikor megállított két
zsandár:

— Nem én. Én csak kosztot
hordok édesapámnak a tagba.

A két zsandár bosszúsán
ballagott tovább.

Hej, megjíedt a szegény ka-
nász is, a vöröskatona, ami-
kor meglátta, hogy a csend-
őrök faggatnak. De ahogy
közeledtem felé, már messzi-
ről kiáltottam, hogy hallják
a zsandárok:

— Adj isten édesapám,
ehűne az ebéd!!!

S a vöröskatona olyan há-
lás boldogsággal szoritott a
szívére, mintha csakugyan az
édesapám lett volna. — Az
öreg szemét az emlékezés be-
harmatozta. — Bizony régen
volt, fiam. Azóta én is fel-
cseperedtem, meg is öszül-
tem. S mondom, ahogy né-
zem itt a házatokat, hát

Félelem nélkül

Félelem nélkül,
most úgy rendezem
utam; — sorsom
ha bevégezem,

s a föld befogad
mint jó szeretőt, —
meghajthassam fejem
önmagam előtt.

Hargittay Attila

Öreganyó

miért nem szólsz,
miért fekszel ily némán?
Öreganyó, arcod fehér,
miért nem mosolyogsz énrám!
Öreganyó, tán nem szeretsz,
mint egykor, távol, régen?
Öreganyó, nem látod tán,
az emlékelhőt az égen?
Öreganyó, nem emlékszel rám!
Én a kis unokád voltam.
Öreganyó, mért nem felelsz,
mért fekszel némán, holtan?

Vida József

eszembe jutott a mi házunk
meg az egész történet. — Ka-
lapját megemeli, — a pipa
szárral mutogat tovább.
Tegnap osztán hozza a po-
tás a mindennapi szellem
táplálékomat, a Népszabadsá-
ságot. Hajtogatom a lapját.
Hogy most volt a KMP me-
alakulásának évfordulója. A
tán egy másik lapon ott van
nak a megalakítók fényképe
a hős vöröskatonák, élők és
elcsesztettek. Nézem jobban
egyik kis hetykebajszú, ka-
rekképit, hát akkor döb-
nek rá: hiszen ezt menteg-
tük mi annak idején, me-
gyerekkoromban a tanyán.
neve is oda van írva a
Lénárt József.

A ház előtt motor bűg.
őreg „Kusunokája” vezeti.

— Pattanjon csak ide há-
ra, nagyapám! — Azzal
fejébe nyomja az öregnek
motersisakot.

Az öreg hátra ül, a mot-
felbűg, lassan indul. Az öreg
büszkén néz le ránk, hof-
látjuk-e, majd ahogy távol-
dik, a motorra ragadt mer-
testéből kinyúlik a karja, a
nak végén a pipaszár, s úgy
intetet, hátra sem nézve.

Dénes Géza

KRUMPLI ACÉLSISAKBAN

Régen járhatott felénk, ha a Lajtósékat keresi —
mondta az öregasszony és mélyen szemébe húzott ken-
dője alól bizalmatlanul pislogott az idegen asszonyra.

— Bizony, nagyon régen...
Az öregasszony visszajött a félig hámozott krump-
lit és a tűzhely felé fordult. Megrázogatta a lábost,
melyben étel fortyogott. Lehajolt és dobott a tűzre. A
parázsba révedve sóhajtott: — Ót, vagy hat éve halt
meg az öreg Lajtós. Az asszony meg tán nyolc, vagy
mennyi, nem is tudom — mondta lassan, latolgatva az
évek múlását. Hajaj, pedig milyen jó szomszédok vol-
tunk...

— Üljön le azért no — tolta közelebb a széket. Ugy-
is megvárja, míg lejönnek a hegyről, itt is megvárhatja —
szíveskedett miután felengedett bizalmatlansága.

— Köszönöm — ült le az asszony. A konyhában fél-
homály volt és kellemes ételszag terjengett. Az ajtónyí-
lásra akasztott lepedőt meg-megbillentette a langyos jú-
niusi szél. A kinti éles fény után csak most rajzolódott ki
a tárgyak körvonalai.

Előtte az asztalon krumpli volt acélsisakban. Milyen
régente látott már sisakot — gondolta és hogy elfelejtet-
te... El akarta felejteni. Milyen idegenül hat a mai
környezetbe mostani életünkbe... Apró borzongások fu-
tottak végig csupasz karjain.

— A fiatalabb meg elment bányába. Idegen kézzel
került a ház. Jó szomszédok ezek is, nem panaszkodhat-
tak. De hát...

A földszíni domborulatok és üregek és az a fehé-
ség, ahogy világít a sisakból, olyan mint azon a régi
hajnalon. Csupa sisak, földszíni arc és fehér vicsgorgó

volt az egész árok, azon a hajnalon és félhomály... de-
rengett át az iszonyat a múltból az asszony gondolatain.

— Talán rokonuk a Lajtóséknak?

— Nem, csak régi ismerős... A háború alatt, ami-
kor idehoztak bennünket árktó ásní... lövészárkot, ak-
kor voltunk a lányukkal, a Rozival.

— Talán nem is tudja, hogy mi történt velem?

— A Rozival?

Ahogy fogyott a krumpli a sisakból, új vonalak raj-
zolódottak az arc helyén. Mély üregek, ott ahol a szem-
mek...

— Elemésztette magát a szegény... megháborod-
dott...

De hová lett abban az átok zivatarban az, aki hord-
ta? Nem tudta megmenteni, hiába volt acélből...

— Mibe háborodott?...

Nem úgy néz ki ez a ház, ahol nincs egy kosár. Lu-
kas bögrébe, lábosba muskátli meg paprikapalánta, régi
szokás falun, kedves is... De krumpli acélsisakban??

Egy tüt nem lehetett kapni és famoszában törtük a
mákat akkor, amikor milliószám gyártották az acélsis-
akot... emlékezett vissza

— Hát abba, hogy két ura volt...

Micsoda képtelenségeket beszélt ez az öregasszony,
talán ő a háborodott... — vette jobban szemügyre az
öregasszonyt, aki fel sem nézve, monoton hangon foly-
tatta:

— Az urának halálhírét kapta a háborúból. Özve-
gyen maradt a gyerekekkel. Nehéz volt neki egyedül.
Férjhez ment újra. Attól is lett egy gyereke. Akkor kez-
dett vigasztalódní. Szaladt a kicsi, meg már gagyogó!

Hálára ítélték volna. Embert öltem. Gyilkosságnak szokták mondani ezt régen.

En öltem embert. En, a ki nek az életemben nem volt még rossz szavam se ahhoz, aki nem bántott.

Barkácsoló ember vagyok én. Csak a fát, meg az ökörszarvat, néha a puha követ szoktam megfaragni, embert soha. Lehetnék izgága hatvanöt éves korban, de nem vagyok. Van, aki negyven éves korában izgága, van aki húsz, tizenöt ésatöbbi, de én nem.

Rázéca olyan volt. Jó neve volt, pikáns, komikus, cigányos, pedig nem volt cigány. Jó fehérbőrű vadember volt amíg élt.

Megöltem. Késsel.

Nem érte meg az ötvenet, fiatal volt, élhetett volna még, de minek bántott? Már tavaly is hogy kirótták rá a nyolc hónapot — igaz, nem köllött neki leülni, hogy próbát tettek vele a bírák, hátha javul még — mindjárt megvert léccel az udvaron. Ott a szegényházban, vagy ahogy most mondják: szociális otthonban. Ne kérdezze, hogy nem volt e valaki a közelben, aki megakadályozhatta volna, mert nem volt. Akik lettek volna, azok mind féltek tőle. Kötelkedő volt ez a Rázéca, mint a bolondtehén. De leginkább megvadult bikára hasonlított minduntalan.

Nem mondhatnám, hogy nagyon szerette az italt, hisz folyton kirókázta, lehet, hogy nem bírta a gyomra. Mégis ivott butaságból, én aszondom, hogy butaságból, mert okos ember nem iszik, ha nem bírja a gyomra.

Tanúnak hallgattak ki engem, amikor verekedett, szinte mindig, mert majdnem mindig láttam verekedni. Bemondtam a jegyzőkönyvbe. A társát is, akit rám is üszítani akart, de az engem csak egyszer vert meg. Ellátom még a bűnt magának, így mondta fenyegetőleg, de hogy tényleg buta volt, az abból is látható, hogy a nyomozó előtt mondta, s aztán ezt is beírták a jegyzőkönyvbe. Jó, hogy beletették, tán ezért is nem kaptam most kötelet.

Azt híresztelte, hogy hamisítandó mondtam a jegyzőkönyvbe. A cimborája is váltig ezt ordibálta, meg hogy hazug bitang vagyok, akinek egy falat kenyeret se kéne adni, nemhogy gulyáslevest. A jó öreg Azur nénét hírhordójukká tették, meg; nem volt tán Mátyás királynak se jobb hírvivője, mint nekik az Azur néne. Ott lakott az is az otthonban, s véle üzengettek, hogy elintéznék hamarosan, várjak csak, meg efféle.

Amikor a rendőrsre behívták, figyelmeztették, hogy hagyjon engem békén, éljen tisztességesen, ne bántson,

RÁZÉCA

MONOLÓG

akkor is pofon vert. Amikor a fagyaltos lányt összeverték, kimondták Rázécára az öt hónapot, barátjára meg a négyet, és amit nem köllött előtte leülni, azt is hozzáadták. A hónap elején köllött volna bevonulni a börtönbe — nem is tudom, másodikkán e, vagy harmadikkán — de előbb elmentek a kocsmába.

Jó késve jöttek meg ebédre, ordította követelték a levest, de az ügyeletes gondozónő nem merete őket rendre utasítani.

Akkor én felálltam az asztaltól, hogy bemenjek a szobába, de az a marha elém állt és velem is kiabált, mint egy vadállat. Hogy így, meg úgy, miattam köll nekik börtönbe menni, állami fölél alá, így mondta. Pofon is vert. Mindenki csak nézte, de senki sem szólt mellettem. Igaz, azt se mondta senki, hogy csak üssön bátran, adjon csak még egyet, de hogy csak néztek és nem szóltak, mint-ha épp ezt mondták volna.

Beestem az asztal alá, ott rugdosott engem a földön a Rázéca. Később, amikor vérzett a fejem, belészólt az ügybe valaki, de az is kapott egy pofont, és erre csönd lett. Odajött a barátja is, az is belém rúgott. Vérzett a fejem, de rúgtak. Visszamentek az asztalhoz, s ettek még, visszajöttek, suttogtak, és mind a ketten megrugdostak. Még sokáig feküdtem a földön — az udvaron ebédeltünk, ott voltak az asztalok — senki föl nem emelt, senki föl nem mosott, mindenki félt. Fejem, mellem, arcom, kezem összetört, mire odajött egy rendőr, — meg is halhatam volna. Lemostam magamról a vért és elaludtam. Délután bementem az italboltba.

A faragókésem az mindig nálam volt. Elővettem néha, hogy elijeszsem ezeket a vadakat, olyankor mindig abahagyták, ha vertek, a verést. Most is nálam volt a késem. Este volt, fél hat, amikor bejött inni a Rázéca, de kitétek onnan hamarost, mert ittas volt. En magam nem kortyoltam többet négy decinél. Fél nyolc lehetett este, amikor elindultam haza, az otthonba.

Belé botlottam Rázéca-ba. Ott várt rám az utcán türelemmel az az ember, akinek soha senkihez, semmihez nem volt türelme. Ez várt rám két órát. Előtem ment. Ha megelőztem, elélem került. Megint előztem, megint megkerült. Menj ha

akarsz, gondoltam végül, mindegy ki megy elől és ki megy hátul. Csak az mégis bosszantott, hogy minduntalan visszapislogott a sötét utcán. A lámpákat sorra megnézte és megállt egy sötét ház előtt, amelyikben egy lámpa se égett odabenn. Kinn se volt világosság. Szót se szólt, csak ököllel megvágott. Homlokon. Térdre rogytam mindjárt, de megint ütött. Felugrottam, de megint ütött. Hátráltam. Neki a villanyoszlopnak. Rám jött, ütött. Ekkor vettem ki a belső zsebemből a faragókést, a jó öreg fanyelűt s azt lassan, hogy lássa mi van nálam, gondoltam ettől megretten. Főlemeltem aztán a faragókést, jól látta, hogy az az ami, nem más. Hogy mit tettem aztán, nem merném pontosan megmondani, nem tudom, mert rettentő félelem kapott torkon. A vádirat azt mondja, hogy kaszálo mozdu-lattal ellentétesen, nagy erővel csaptam a mellkasába. Már mint a Rázéca mellébe én a késsel. Meg hogy amikor kirántottam onnan, azt mondtam volna, hogy nesze neked piszkos disznó, haljál meg.

Kitől tudja ezt a vádirat, nem tudom, de nem is tagadhatom, lehet, hogy így tettem. A bíró úr talán másképpen tett volna a helyemben? Talán tehettem volna másképpen én?

Persze, nem én vagyok jogos illet kérdezgetni, vagy bármit is, mert én öltem az én késselmel ott az utcán. De én öltem halálfelelemmel is, rettegésben, hetek óta, az is biztos tény. Leütöttek, rúgtak, vertek, pofoztak. Ezt a fanyelű kést harminc éve hordom magammal, de ezzel én még vasárnapi tyúkot se vágtam le, nemhogy embert. Véletlen se. Miért támadt rám a Rázéca, nem tudnák okosan megmondani ma se.

Nem köllött volna leszúrni, mindenki azt mondja.

Nem hát. De elijeszteni, azt igen, azt köllött, mit tehettem én amikor életveszélybe hozott?

Meghalt Rázéca — azt akarta, hogy én tűnjek el az utcán, ő tűnt el. Élhetett volna még, persze hogy élhetett volna. En is elkészültem a halálra, kétszer is. Amikor Rázéca megtámadott a sötét utcán az ő kezétől vártam a halált. Amikor a kis fanyelűtől megkaptam a végsőt, akkor meg a bíróságtól.

Még jó hogy búcsúlevelet nem írtam senkinek.

Lejegyezte: Gyevi Károly

A szemét

... ütődött-szürke, rongyos-barna,
erjedt-vörös, rothadó-narancs,
halott-sárga, egyszer-volt-fehér,
penészes-zöld és kiégett-kék...

Mily színes!

Mily hivalkodó!

Mily megdöbbenő és elgondolkodtató
a pécsbányai szemét.

A műüt mentén jó darabon
bűzlik a sok kis salak-halom,
lyukas fazék, szétfoszlott nadrág,
letépett gomb, kimustrált kantár,
romlott étel s egy kivert kutya...
Amint sebeitt nyalogatja,
maga az eleven rothadás.
Szükszölne tán, de hangja sincs már,
tűri a legyek áradatát,
s fátyolos szeméből megvetés
süt felénk.

Mily emberi!

Mily hivalkodó!

Mily megdöbbenő és elgondolkodtató
a pécsbányai szemét.

Szágok kígyói fojtogatnak

Van itt egy orvos valahol?

Keszi Teodóra

is, amikor egy éjjel megjött az első, a halottnak hitt. Akkor tépte a haját meg ordított fájdalomában. Ott hagyta a másodikat, visszament az elsőhöz. De nem maradt, visszament a másodikhoz. Egy darabig egyiknél, aztán a másikonál. Három évig vergődött a két ember között. Egyik sem akart lemondani róla, ő meg nem tudott választani. Egyikről kislfia volt, a másiktól a kislánya. Nem találta többé a nyugalmát... megbomlott, aztán a vonat alá vetette magát. Gondolhatja... A két gyerek anya nélkül...

— Haj-aj mit hozott ránk az az átkozott háború. A szemem láttára halt meg a sok szép fiatal. Nagyon nagy harcok voltak ám ezen a vidéken. — Ez itt ni — mutat a sisakra az öregasszony — szép szál barna gyerek volt, bulgár... Barátságos jószívű áldott egy rendes gyerek volt. Úgy szerettük, mintha a saját fiunk lett volna, mert hogy itt lakott nálunk, ide volt beszállásolva. Aztán halálos sebet kapott. Itt halt meg a karomban — mutatja és olyan gyengéden emeli munkájától, évektől gyötört inas karját, mintha ott pihenne újra a szeretett kiskajona feje.

— Ez maradt belőle — simogatja színevesztett, fénytelen szemével — ha ránézek látom a nevetős arcát, hallom a hangját. Nem tudom elfelejteni, amíg élek... sohasem...

A sisakból kifogyott a krumpli és egyensúlyát vesztve imbolygott az asztalon. Az asszony belelátott az üres sisakba, oda, ahol egykor az agy, az értelem lakott. Innen szálltak szép hazájába honvágytól úzó gondolatok. Mely vidékre? A Balkán zúgó fenyvesei, a Fekete-tenger partja, a Marica-völgyi rózsáligetek, napraforgóátlak és dohányrengetegek. Melyik volt szűkebb hazája?

— Az élet szeretete fészkelt ez alatt a sisak alatt, vagyak, tervek születtek benne: Majd ha egyszer haza-

tér... mert haza kell annak térni, akit nagyon várnak haza — reménykedett egykor... Az értelem utolsó szikrája is ez alatt a sisak alatt lobbant el... Soha nem láthatta viszont napfényes hazáját, ahol a szőlőlugas borostyánkó színű mezédes fűrtöt terem és a gyümölcsöt olyan színesre festi a gazdag napsugár, mint talán sehol a világon.

Az acélsisak lassan visszanyerte az egyensúlyát és megpihent. Holnap az ellobbant élet helyén egy maroknyi földes krumpli lesz megint. Egy lábósnyi étel, egy napi élet... És az élet megy tovább...

Az öregasszony megmosta a hámozott krumplit. Gondosan darabokra vágta és a hús tetejére rakta. Kicsi vizet öntött alá. Lehajolt és a parázsba révedve mondta, míg piszmogott a tüzzel:

— Délre késznek kell lenni, mert jönnek az unokáim ebédelni. Nagyon ám már, ipari tanulók... a gépállomáson...

Az asszony félrehúzta a libegő függönyt és látta, hogy a kiránduló csoport már a hegy lábánál nyúzsóg.

— Jönnek ám már, megyek is eléjük — köszönt el sietve.

Az öregasszony kikísérte és a kiskapuból hosszan nézett utána. Egyre csak néz a messzeségbe, de öreg szeméi már nem látnak odáig, ahol a legfiatalabb, a Zsuzsi fut az asszony elé. Kipirult arccal, pajkosan ugrándozva fut, hosszú szőke haját lobogtatja a júniusi szél és már messziről kiáltja:

— Jaj de csodás volt fenn a hegyen, Ilonka néni! Az asszony szó nélkül öleli át és arra gondol: lehet hogy egyszer sok év múlva Zsuzsit is erre veti majd a sors. Emlékezni fog ő is, talán mondja is majd valakinek, valahogy így: Valamikor régen jártam már erre, emlékszem, csodás volt ott fenn a hegyen.

Fekete Istvánné

Mérnek

Könnyebbek azok a terhek,
melyeket mérlegen mérnek;
nyomhatja az ember vállát,
súlya mutathat egy mázsát.

feszt a szállító pántján,
nyomot hagy a munkás húsán:
inas izmok dudorodnak
és nyers anyaggal birkóznak,
rá ütéseket mérnek, míg
kezükben szelidde válik
alaktalan, badar gyurma
s létrejön a kinzó forma.

mely simogat és megörjít,
nyugalmat ad és felláztat
Ellene, mit süllyal mérnek,
a kérdés csak, hogyan férnek
kilók, mázsák a mérlegen?

ha megtelik, egyet billen,
s a teher leolvasható,
ami bizony megnyugtató...

De mit formáz az agy,
ha ír a kéz és vizsgálhat,
gyógyír pedig nincs,
s cserepes ajkak lehelnek lázas szavakat?

Vannak, ágyamba kisérnek!
bennem vannak, s engem mérnek
és álmaimba lopóznak,
intrikálnak és megcsálnak!

A húsomba árkot vájnak,
a karmos élek hogy fájnak,
mikor rímeket karcolnak
s redőt vésnek az arcomnak.

zsarolnak és bolyban zúgnak,
ébredtetnek, s belém rúgnak...

nincs menekvés, elkísérnek
s engem mérnek, ahol érnek...

De mit formáz az agy,
ha ír a kéz és vizsgálhat,
gyógyír pedig nincs,
s cserepes ajkak lehelnek lázas szavakat?

Szamosi Mátyás

A mi tiszta kis utcánk

Régen három óra lehetett. Óvatosan kizártam a kaput. Nagyon vigyáztam arra, nehogy zajt csapjak. Amikor a kapu tárva-nyitva volt, belekapaszkodtam a taliga a kapuba és óvatosan kitoltam az utcára. Alig szürkült még. A villanylámpák álmosan pislogtak ki szemeiből az éjszakai békességet. Sebesen végignyikorgattam a taligát a járdán. Senki sem volt az utcánkban. Vagy ötven lépésnyire jártam a kapunktól, amikor hirtelen kilődültam a kocsitól közepére és a taliga egész tartalmát kifordítottam az úttestre.

Megcsörren a fogóját sirató fajansz kancsó. Megzördült a kiérdemesült rosta, az elrozsdásodott egérfogó, az oldalán ásitó könyékcso. Jobblábbal hirtelen széjjelrúgtam az öreg lomokat és felvágva rohantam vissza a taligával.

A kapuból nyugodtan visszazéstem és boldogan állapítottam meg, hogy senki sem látott, egyetlen szomszéd nem vett észre. Megtettem mindent, ami tőlem tel.

Öt óra lehetett, amikor felébredtem és a kíváncsiság nem hagyott nyugodni. Magamra kanyarítottam a ballont és szépen, kényelmesen kísértéltem a kapuba. A kelő nap aranyporral hintette be az utcánkat. Mindent nagyon tisztán láttam és csak akkor meredtem meg, amikor észrevettem, hogy az a szemétkupac, amit vagy ötven méterre tőlünk kiborítottam az utca közepére, az körülbelül harminc méterre van tőlünk, a negyedik szomszéd házatája előtt.

Vállat vontam. Nekem semmi közöm az egészhez. Tulajdonképpen olyan mindegy, hogy hol van a szemét, az a fontos, hogy nem a mi házunk elejét rondítja. Nyugodtan mentem be a kapun. Mivel a reggeli harmatban egy kicsit megfáztam, gyönyörűen visszafeküdtem és magamra húztam a takarót. Hat óra lehetett, amikor a feleségem megrázott.

— Papa! Hova öntötted te a szemetet hajnalban?

Megdörmögtem a szememet. Hirtelen nem is tudtam, hogy mit válaszoljak. Csak makogtam.

— Elég messze a háztól. Mit törödsz velem?

— En nem bánom, de a szomszéd nagyon istenkedik. Még ököllel is fenyeget erre mifelénk. Biztosan eléje öntöted a szemetet.

Kihajoltam az ablakon, de nagyon gyorsan visszakaptam a fejemet. A szomszéd valóban ott állt a járda szélén és ugyancsak mondta a magáét. Emlégette a csillagokat, a le és felmenő rokonságát annak a semmirekellőnek, aki nem átalotta elcsúfítani a háza elejét.

Beváltam az ablakot. Vállat vontam és lefeküdtem.

Hét órakor ugrottam ki az ágyból. Sebesen öltöztem. Bekaptam a reggeli és már rohantam is a kapura. A feleségem a nyomomba.

Ott volt előttünk az úttesten a törött kancsó, a repedt rosta, az elrozsdásodott egérfogó és a kimustrált könyökcső.

Nem volt időm arra, hogy mérgemet néhány díszes káromkodás árán kifüstöljem. Kénytelen voltam sietni, hiszen az óra már fél nyolc felé kattogott. A feleségem egy kicsit később vette észre a szemetet és utánam kiáltott.

— Papa, hát hova a csudába öntötted te a szemetet? — és jobbkezével a kocsit közepé felé mutatott.

Ahogy végigrohantam a járdán, gúnyos nevetés csapta meg a fületem. Az ötödik szomszéd határozott a kerítés megett.

Igy csináljuk mi a tisztasági mozgalmat a mi kis utcánkban.

Rossi Károly

SPORT

Szerdán délután fél 5-kor: Komlói Bányász—Pécsi Dózsa megyei NB I-es rangadó

Szerdán délután fél 5-kor ismét nagy érdeklődésre számított mérkőzés színhelye lesz a kökönyosi pálya. A Komlói Bányász és a Pécsi Dózsa NB I-es labdarúgók mérkőzést játszottak.

A két baranyai csapat találkozója mindig nagy csatát hozott, s nyilván így lesz ez most is. **RANGADÓ** — csupa nagybetűvel!

A jelző igenis találó, mert — különösen az utóbbi tíz évben — bármilyen is volt a két fél, vagy a dőzsások formája, egymás elleni párharcuk küzdelmes csatákat eredményezett. Elég, ha a két legutóbbi összecsapásokat idézzük. Pécsét a Dózsa nyert 2:1-re (vezette: Wottava), Komlón pedig 1:1-es döntetlen született.

Az 1:1 emlékezetes marad, hiszen akkor is elkéseredett volt a küzdelem. Bodai már az első percekben kapufát lőtt, aztán a pécsiek szerették vezetést. Pataki csak a hajrában egyenlített. Erdesség az is, hogy az 1:1-es viadalt az az élvonalbeli Radó János vezette, aki most is küldetést kapott a rangadó bírálójaként. A két partjelző szintén jónévé játékvezető lesz, a FIFA-

keretbeli Biroczki és tehetséges Nagy Béla.

Az idei NB I. VIII. fordulójában a Pécsi Dózsa szerepelt jobban. Ugy is mondhatnánk: a pécsiek szolgáltatták a legnagyobb szenzációt az Újpesti Dózsa legyőzésével.

Bármilyen tényezőket is említenek az Újpesttel kapcsolatban, egy biztos: a hazai gárda hihetetlen nagy becsúszással küzdött és rászolgált az értékes két pontra.

A két békési együttes összecsapását megtekintették a komlói játékosok is Lantos Mihályal az élen. Nos, az ellenfélnek sok tanulsággal zárult, amit nyilván a komlóiak hasznosítanak is. Nem nehéz következtetni: a szerdai mérkőzésen nagyon jól kell játszani, ha nem akarunk szégyent vallani.

Igy fogalmazta ezt meg egy „kivilláló” szakember, Lengyel Zoltán is:

— A Bányász részéről feltétlenül gólrátörőbb támadójátéka van szükség a győzelem eléréséhez. A megyei rangadón nagy harcot, szoros eredményt várakozunk.

A végső kimenetel szempontjából sokat számíthat a lélektani felkészítés is, amiben Lantos Mi-

hály eddig is jeleskedett.

A mostani előzetesünkkel adósak vagyunk a Vasas—Komlói Bányász 4:1-es beszámolóival. A piros-lékek ellen éppen azért maradtunk alul, mert csatáink csak a mezőnyben játszókat elfogadhatónak.

E tekintetben lényeges különbség nem volt a két csapat között, viszont a helyzetfelmérés vonatkozásában a fővárosi csapatok egy fejjel előbb jártak, ami a három gólkülönbségben jutott kifejezésre. Hozzájárult ehhez az is, hogy védelmünk időnként elmulasztotta, és ez elég volt arra, hogy Farkasék beveggyék a különben is gyengén védő Erdősi kapuját. Egyetlen gólunkat a formába lendült Földi szerezte.

A hétközi párharcra mindkét együttes megkülönböztetett szorgalommal készült. Vasárnapot mind a dőzsások, mind a bányászok összetartással dolgoztak, hogy minden zavaró körülményt kiktassanak.

A csapatok tehát mindent megtesznek a siker érdekében, a kedvező hazai légkör, a bányászokorral lelkes biztatása nagymértékben elősegítheti az eredmény kialakulását.

Vízványó Imre

LABDARUGÓ NB I.

1. Újpesti Dózsa	8	6	1	122:8	13
2. FTC	8	5	3	19:7	13
3. MTK	8	5	2	13:6	12
4. Rába ETO	8	4	2	21:9	10
5. Bp. Honvéd	8	4	2	17:8	10
6. Vasas	8	4	1	32:13	9
7. Egri Dózsa	8	3	3	2:8	9
8. Pécsi Dózsa	8	4	1	3:6	8
9. Csepel	8	4	1	4:8	8
10. Salgótarján	8	3	1	4:5	7
11. Szombathely	8	2	3	3:7	7
12. Diósgyőr	8	2	2	4:6	6
13. Komló	8	1	3	4:12	5
14. Tatabánya	8	1	2	5:16	4
15. Dunaujváros	8	2	2	6:5	4
16. Egyetértés	8	2	6	2:17	2

NB I. B.

1. Videoton	9	6	1	22:10	17
2. Várpalota	9	6	1	2:15	13
3. ZTE	9	5	2	22:11	12
4. Kecskemét	9	5	2	23:10	12
5. Pécsi Bányász	9	4	3	8:10	11
6. BKV Előre	9	4	2	6:4	10
7. MÁVAG	9	3	4	7:10	10
8. Oroszlány	9	3	4	2:11	10
9. Szolnok	9	3	4	2:11	10
10. SZEOL	9	3	3	3:13	9
11. Bp. Spartacus	9	2	5	2:11	9
12. Békéscsaba	9	2	4	10:12	8
13. Szt. MÁV	9	2	4	6:10	8
14. Ózd	9	2	4	7:8	7
15. F. Szállítók	9	2	3	4:12	7
16. MVCS	9	2	3	4:9	7
17. Nagybátony	9	1	7	3:15	3
18. Gy. Dózsa	9	1	6	1:13	3

NB II.

1. MÁV DAC	7	3	4	—	7:3	10
2. Pápa	7	3	3	1:0	3:9	9
3. PVSZ	7	3	3	1:0	6:9	9
4. Dorog	7	2	4	1:1	6:8	8
5. Pécsi Ercb.	7	3	2	2:5	6:8	8
6. Veszpr. V.	7	4	—	3:0	8:8	8
7. Kaposvári K.	7	3	2	2:15	7:8	8
8. Tancsics	7	2	3	2:4	7:7	7
9. Sávria	7	3	1	3:11	9:7	7
10. Füzfő	7	2	3	2:8	8:7	7
11. N.-kanizsa	7	2	3	2:5	6:7	7
12. Szekszárd	7	1	4	2:6	8:6	6
13. Almásfűz.	7	2	1	4:7	9:5	5
14. Bauxitb.	7	2	1	4:6	12:5	5
15. Siófok	7	1	3	4:7	13:4	4
16. Maza-Sz.	7	2	—	5:17	4:4	4

KEZILABDA NB I.

Női					
1. Ózdi Kohász	3	3	—	29:12	6
2. Pécsi Bányász	3	3	—	34:15	6
3. Veszpr. Vasas	3	3	—	41:22	6
4. FTC	3	3	—	35:20	6
5. Vasas	3	2	—	15:23	4
6. Győri Textiles	3	1	1	27:26	3
7. Postás	3	1	1	27:31	3
8. Tatab. Bány.	3	1	—	24:29	2
9. Goldberger	3	1	—	27:32	2
10. B.-csabai K.	3	1	—	18:23	2
11. Bp. Spartacus	3	1	—	23:42	2
12. OCSZ	3	—	1	24:33	1
13. Csepel	3	—	1	3:27	—
14. TFSE	3	—	1	3:24	—

KEZILABDA NB II.

Férfi					
1. Csepel	3	3	—	69:48	6
2. Elektromos	3	2	1	54:52	5
3. Bp. Meteor	3	2	1	56:46	4
4. TFSE	3	2	1	48:46	4
5. Pécsi Bányász	3	2	1	52:51	4
6. Bp. Spartacus	3	1	1	55:46	3
7. Tatabányai B.	3	1	1	59:54	3
8. Győri Textiles	3	1	1	57:53	3
9. Rába ETO	3	1	1	43:43	3
10. Bp. Honvéd	3	1	1	43:47	3
11. Vasas	3	1	—	26:59	2
12. Újpesti Dózsa	3	1	—	43:56	2
13. Ózdi Kohász	3	—	1	34:66	—
14. Debr. Dózsa	3	—	1	34:58	—

EREDMÉNYEK:

Labdarúgó NB I., 8. forduló: Vasas—Komlói Bányász 4:1, Bp. Honvéd—Dunaujváros 5:0, Tatabánya—Ferencváros 1:1, Salgótarján—Rába ETO 0:0, Pécsi Dózsa—Újpest 1:0, MTK—Diósgyőr 3:1, Eger—Egyetértés 1:1, Szombathely—Csepel 1:0.

NB I. B., 9. forduló: Pécsi Bányász—Székesfehérvári MÁV 0:0, Ganz-MÁVAG—Ózd 0:0, Oroszlány—Miskolc 0:0, Várpalota—Szálitók 3:3, Szolnok—BKV Előre 0:0, Bp. Spartacus—SZEOL 2:2, Videoton—Kecskemét 4:1, Győri Dózsa—Nagybátony 0:0, Békéscsaba—Zalaegerszegi TE 4:1.

NB II., 7. forduló:

Veszprémi Vegyész—Máza-Szászvári Bányász 3:1 (3:0), Máza-Szászvár: Söveges—Jónás, Róth, Bakó, Bocz, Németh, Nagy II. (Kovári), Wéber, Oglizán (Szabó), Kerkai, Czebei. Edző: Polgár József. Bodony János mondta: Kapusunk gyenge teljesítménye mellett a csatársor meddsége okozta a vereséget. Amíg mi 11 alkalommal céloztuk meg az ellenfél kapuját és egy 11-esből elért gólt lőtünk, addig a vendégek 5 lövése 3 gólt eredményezett. Jók: Jónás, Róth és Németh.

NB III., 7. forduló:

Sárbogárd—Nagymanyoki Brikt (0:0). Orbán Lajos tudósítása szerint gólokkal kellett volna győzni a csapataknak Sárbogárdon. A csatársor számtalan gólhelyzetet teremtett, azonban egyet sem sikerült értékesíteni. Jók: Kóka, Széles, Bíró és Farkas.

Megyei I. osztály:

Egy győzelem és egy vereség a mérlege megyei csapatainknak. Mindketten idegenben játszottak, a ponttáblás azonban csak a Vasas II. Bányásznak sikerült. Eredmények: Vasas II. Bányász—Beremend 3:0 (2:0), Gőllővő: Virág 3, Siklós—István-aknai Bányász 3:1.

Teke NB II: Budapesti MOM—Pécsi Bányász 6:2. Faarány: 2571:2415.

Asztalitenisz, NB III: A helyi rangadót a pécsiek nyerték: Pécsi Bányász—Komlói Bányász 12:4.

Atléтика: Komlón rendezték meg a közép- és hosszútávútlók Komló Kupa első fordulóját, ahol a helyi versenyzőkön kívül elindultak a szekszárdi versenyzők is. Valamennyi számban a hazaiak győztek. Eredmények: 3000 felülről sifutás, 1. Schalpa 8.25.2, 2. Homoki 8.26.0, 3. Dudás 8.26.8. 3000 m. ifjúsági: 1. László 9.30.8, Serdülő, 1500 m: 1. Kispál 4.10.2.

Értékes döntetlen

Pécsi Bányász—Székesfehérvári MÁV (0:0)

Pécsi Bányász: Bogyal — Bányai, Tallós, Győrő, Palkovics I., Márton, Palkovics II., Mérei, Bartal, Koch (Szegvár) Maklári, Edző: Konha Károly.

Pontszerzésre indult a bányász és sikerült is egy pontot hazahozni a lelkes újonc otthonából. Az eleve védekezésre berendezkedő csapatunknak voltak góllal kecsesítő ellentámadásai is. Az eredmény azonban csak egy kapufa volt. A hazaiak meg-megújuló támadásait öntelítőzőan verték vissza védőink. A cél így sikerült. Értékes ponttal tért haza a bányász fiúk. Legközelebb

nagy feladat vár a bányász csapatra. Szombaton délután a nagyszerű formában lévő Várpalotai Bányász fogadják a pécsiújhegyi stadionban. Minden biznnyal jó játékot és nagyszerű küzdelmet láthat a közönség. Ehhez azonban a csatársor felújulása szükséges. Amennyiben ők is fel tudnak nőni a védőkhez, megőrizheti a csapat jelenlegi előkelő helyét a tabellán.

A szombaton lejátszott mérkőzésen jó teljesítményt nyújtottak: Bogyal, Bartal, Tallós és Maklári.

K. L.

Következik

LABDARUGÁS

Szerdán: NB I. 9. forduló: Komlói Bányász—Pécsi Dózsa, Ferencváros—Eger, Csepel—Vasas, Egyetértés—Bp. Honvéd, MTK—Salgótarján, Dunaujváros—Szombathely, Rába ETO—Tatabánya.

KEZILABDA

Csütörtök: NB I. 4. forduló: Győri Textiles—Pécsi Bányász, Győri Textiles—Pécsi Bányász, férfi.

Szombat: Pécsiújhegy, délután 3 órakor: Pécsi Bányász—Bp. Goldberger, női, 4 órakor: Pécsi Bányász—Bp. Spartacus, férfinézős.

LABDARUGÁS

Szombaton: Újhegyen, délután 5 órakor, Pécsi Bányász—Várpalotai Bányász NB I. B. mérkőzés. Vasárnap NB I. 10. fordulóját: Diósgyőr—Komló, Ferencváros—Rába ETO, Vasas—Dunaujváros, Pécs—Csepel, Tatabánya—MTK, Salgótarján—Újpest, Szombathely—Egyetértés, Eger—Bp. Honvéd.

NB I. B. 10. forduló: Békéscsaba—Oroszlány, Zalaegerszegi TE—Székesfehérvári MÁV, Szálitók—Győri Dózsa, Nagybátony—Szolnok, BKV Előre—Ganz-

Kitüntetés

A szocialista brigádvezetők országos tanácskozásán 70 szakszervezeti kitüntetés adták át. A mecseki szénbányászok közül a Szakszervezeti Munkáért ezüst fokozattal tüntették ki Bátai Sándort, Vasasbánya dolgozóját.

Árokba fordult az autóbusz

Nyolc ember megsérült

Súlyos közlekedési baleset történt április 23-án reggel 6 óra 30 perckor a Pécs és Abaliget közötti úton. Lang Mihály gépkocsivezető, a Mecseki Szénbányák Vállalat tulajdonát képező GAZ-típusú járművel Abaliget felé közlekedett, egy jobbra ívelő kanyarban a gépkocsi megcsúszott. Lang Mihály elvesztette uralmát a kormány felett és járművével az úttest menetirány szerinti bal oldali árkába fordult, majd kétszeri átfordulás után a kocsit a kerekein megállt. A gépkocsiban helyet foglaló utasok közül Eisler József 60 éves segédmunkás, Sebestyén Péter 60 éves ács és Deák Ferenc 30 éves kőműves, pécsi lakosok súlyos sérülést szenvedtek. Mészáros Istvánné 46 éves segédmunkás, Horváth Tibor 40 éves vízvezeték-szerelő, Forró József 36 éves kőműves, Tóth

Zoltán 29 éves segédmunkás, és Lang Mihály gépkocsivezető, pécsi lakosok, könnyű sérülést szenvedtek.

A súlyos sérülteket a mentők a Pécsi Orvostudományi Egyetem I-es szűz sebészeti klinikájára, a könnyebb sérülteket pedig a pécsi mentőállomások ambulanciájára szállították.

A baleset ügyében a vizsgálat folyamatban van.

MOZIMŰSOR

A héten tűntek műsorra a baranyai mozikban Tolsztoj világhírű regényének, az „Anna Karenina”-nak magyarai beszélő színes, szélesvásznú szovjet filmjét.

Park (Pécs): 24—30-ig Vigyázat Hekusi! Francia színes film. 1—4-ig Nagytűz. Angol színes film. (16 évtől.) 5—7-ig Az örökös. Magyar film. Matiné: 4—én Homeor földjén. NSZK színes film. Előadások kezdete: 4, 6 és 8 óra. 1—4-ig, 4, fél 7 és 9 óra. 5—7-ig fél 5, fél 7 és fél 9 óra.

Kossuth (Pécs) délelőtt: 28—30-ig Anna Karenina I.—II. Szovjet színes szinkron. (szimpla helyár.) 2—án A koppanyi aga testamentuma. Színes magyar film. 3—4-ig Az örökös. Magyar film. 5—6-ig Nagytűz. Angol színes film. (16 évtől.) Előadások kezdete: 10 és 12 óra. 5—6-ig 9, fél 12 óra.

Kossuth (Pécs) délután: 24—30-ig Anna Karenina. Szovjet színes szinkron. I.—II. (szimpla helyár.) 1—4-ig A koppanyi aga testamentuma. Színes magyar film. 5—7-ig Limonádé Joe. Cseh színes film. Előadások kezdete: 2, 4 óra.

Kossuth (Pécs) este: 24—30-ig Anna Karenina I.—II. Szovjet színes szinkron. (szimpla helyár.) 1—7-ig Nagytűz. Angol színes film. (16 évtől.) ART KINO: 5—én Uzenet. Magyar film. (16 évtől.) Előadások kezdete: 6, fél 9 óra.

Petőfi (Pécs): 24—30-ig Vigyázat Hekusi! Francia színes film. 24—30-ig Azt csinálók, amit akartok. Magyar film. (16 évtől.) 1—4-ig: Az örökös. Magyar film. 5—7-ig Nagytűz. Angol színes film. (16 évtől.) Matiné: 4—én Hogyan kell egymilliót lopni? USA színes film. Előadások kezdete: fél 5, fél 7, fél 9 óra. 5—7-ig 4, fél 7, 9 óra.

Fekete Gyémánt (Pécs, Gyárvaros): 28—29-ig Egy nehéz nap északán. Angol film. 1—2-ig Az apáca. Francia színes szinkron. (16 évtől.) 3—4-ig Heroin. NDK szinkron. 5—6-ig A kétarcú gyilkos. Jugoszláv színes film. (16 évtől.) Előadások kezdete: szombat, vasárnap 4, 6, hétköznap 6 óra.

Jószerecsné (Pécszabolcs): 28—29-ig A sólyom nyomában. NDK színes szinkron. 1—2-ig Kémekek randevúja. NDK szinkron. 3—4-ig A boldog Alexandere. Francia színes film. 5—6-ig A 39-es dandár. Magyar film. Matiné: 4—én Rablók között. Előadások kezdete: hétköznap 5, 7, vasárnap 3, 5, 7 óra.

Mánfa: 30-án Lövés a kottára. Román film. 3—4-ig A sólyom nyomában. NDK színes szinkron. Előadások kezdete: 7 óra.

Mecseknádásd: 30-án Ujjlenyomat. Román film. 3—4-ig Az örökös. Magyar film. Előadások kezdete: hétköznap 7, vasárnap 5, 7 óra.

Zengő Gyöngye (Hosszúhetény): 29—30-ig A cigány. Szovjet szinkron. 1—én A felügyelő és a halál. Román film. 3—4-ig Ha mondom, hogy szeretlek. Olasz színes film. 6—7-ig A hét Cervi Ivér. Olasz színes szinkron. Előadások kezdete: hétköznap 7, vasárnap 5, 7 óra.

Kedője. Kb. 22.00: TV-híradó — 2. kiadás. Szombat: 9.00: Nótaszó. (ismétlés) 9.20: A hamis Néző. TV-játék. (ismétlés) 10.50: Táncczene. (ismétlés) 11.40: Nők felőrlaja (ismétlés) 15.48: Az állás. Olasz film. 17.30: Hírek. 17.35: A plakátművészet remekel. V. 18.00: Haladás. Tudományos magazin. 18.40: A TV-jelenti... 19.25: Cica-víz. 19.35: 1+2 tánczenei műsor. 20.00: TV-híradó. 20.20: Oly szép, hogy nem is lehet igaz. Komédia 3 felvonásban. 22.30: TV-híradó — 2. kiadás. 22.50: Jó éjszaka! felnőttek! Turpi úri 5. Szimat születésnapja. Vasárnap: 9.30: Orosz nyelv. (középső III.—IV. oszt.) 9.55: Közlekedési műsor gyerekeknek 10.10: Edesanyák köszöntése. 10.30: Támadás a király ellen. 10.55: Ördögfiatalmánya. Tudományos. fantasztikus csehszlovák játékfilm. 15.18: Francia nyelvtanfolyam haladóknak. 15.45: Turpi úri 5. Szimat születésnapja. (ismétlés) 16.15: Kiváló együttesek a kamera előtt. 16.50: Telesport. Egri Dózsa—Bp. Honvéd bajnoki labdarúgó-mérkőzés közvetítése Egerből. 19.00: A világ térképe előtt. 19.10: Esti mese. 19.25: Vidócq. Francia kisjátékfilm-sorozat. 5. Büntény a Fekete-buszban (14 éves felül) 19.50. Az érem harmadik oldala. 20.00: TV-híradó. 20.20: Szajkósár TV-játék (14 éves felül) 21.45: Engelbert Humperdicke-show. 22.10: TV-híradó — 2. kiadás.

TV MŰSOR

Kedd: 8.05: Orosz nyelv. (ált. isk. 6. oszt.) 9.05: Környezetismeret. (ált. isk. 4. oszt.) 11.05: Történelem. (ált. isk. 6. oszt.) 13.10: Orosz nyelv. (ismétlés) 14.00: Környezetismeret. (ált. isk. 4. oszt. ismétlés) 15.50: Történelem. (ált. isk. ismétlés) 17.58: Hírek. 18.05: Pályaválasztási műsor. 18.55: Esti mese. 19.05: Helyszíni közvetítés a Gagarin Hőerőműből. 19.35: Jó bor, jó egészség. (ismétlés) 20.00: TV-híradó. 20.20: Az arany kalandja. 4. Goldfinger tévedése. 20.55: A karmester. Lengyel kisfilm. 21.10: TV-berlet. 22.25: TV-híradó — 2. kiadás. Szerda: 17.58: Hírek. 18.05: Májusköszöntő. 18.25: Naplások, hettalpok... 18.45: Zempléni Kornél zongorázik. 19.30: Esti mese. 19.30: Nótaszó. 19.50: Rajzfilm. 20.00: TV-híradó. 20.20: Korsáraink. Szovjet film. I.—II. rész. Közben: kb. 21.15: TV-híradó — 2. kiadás. Csütörtök: 7.45: Májusi seregzenle. Helyszíni közvetítés a moszkvai Vörös tőről. 9.10: Riptorműsor. 9.55: Gáspár Sándor. az MSZMP Politikai Bizottság tagjának, a SZOT főtítkárnak ünnepi köszöntője. 10.00: Közvetítés a budapesti és a salgótarjáni dolgozók felvonulásáról, valamint a Kis-stadionból. Közben: Kapcsoljuk az ünneplő Szófiát. Bukarest, Moszkvát, Leningrádot, Tbiliszi, Prágát, Bratislavát, Berlint és Varsót. 15.58: Telesport. Csepel—Vasas bajnoki labdarúgó-mérkőzés közvetítése Csepelről. 18.20: Várnai karnevál. Bolgár kisfilm. 18.30: Mindenki újakra készül. Lapok az 1918—19-es évek irodalmából. Május. 18.50: Esti mese. 19.05: Nyolcszínű szivárvány. Táncczene. 20.00: TV-híradó. 20.20: Bözsi és a többiek. II. TV-játék. 21.40: Ukrán népi táncok. 21.45: TV-híradó — 2. kiadás. Péntek: 8.05: Elővilág. (ált. isk. 5. oszt.) 8.25: Angol nyelv (középső III.—IV. oszt.) 9.05: Földrajz. (ált. isk. 6. oszt.) 9.55: Fizika. (ált. isk. 7. oszt.) 11.05: Fizika. (ált. isk. 8. oszt.) 13.10: